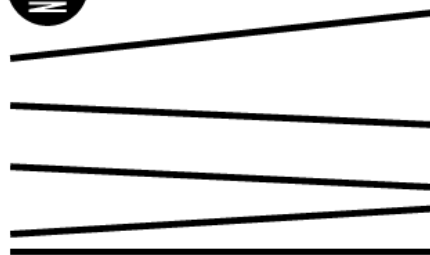

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Shakespeare, William.

William Shakspeare's dramatiske Værker.

Vol. 4

Kjøbenhavn : J. H. Schubothe, 1845-1850

11 Bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

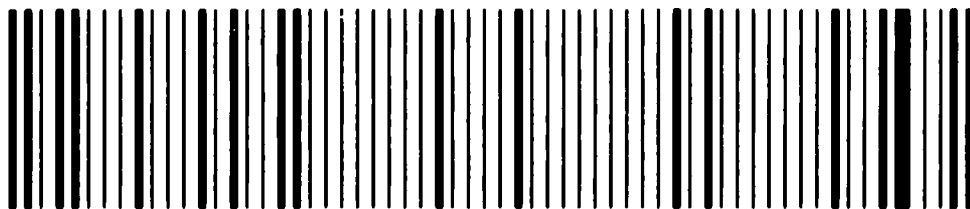
The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

56-150-80

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 01041 X

REX/s

William Shakspeare's

Dramatiske Bærker,

oversatte

af

Peter Soersom,
kongelig Skuespiller.

Fjerde Deel.

I Alles Liv er en historisk Gang,
som de henfarne Tiders Art afbilder;
hvo ret vil agte paa den, han kan spaae,
og træffe i det Hele grant paa Ting,
som end til Liv ei kom, men kun i Grøe
og spæde Spire ligge opbevaret'.

De Ting er Tidens Rugeæg og Dngel.

Kong Henrik den Fjerde
2. Deel, 3. Scene.

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. S. Schubothes Boghandling.
Trykt hos J. E. F. Græbe.

1846.

Koning Henrik den Vierde.

Anden Deel.

P e r s o n e r :

Kong Henrik den Fjerde.		
Henrik, Prinds af Wales; og	}	Kongens
siden Kong Henrik den Femte.		
Thomas, Hertug af Clarence.	}	
Prinds Johan af Lancaster.		
Prinds Humphrey af Glocester.	}	Tilhængere
Greven af Warwick.		
Greven af Westmoreland.	}	
Gower.		
Harcourt.	}	
Den første Dommer i Kongens Overhofret.		
En Herre af Overdommerens Følge.	}	Fiender
Greven af Northumberland.		
Scroop, Erkebiskop af York.	}	
Lord Mowbray.		
Lord Hastings.	}	
Lord Bardolph.		
Sir John Coleville.	}	
Travers og Morton, Betjente hos Northumberland.		
Falstaff.		
Bardolph.		
Pistol.		
En Page.		
Poins og Peto, i Prinds Henriks Følge.		
Dompap og Tys, Fredsdommere fra Landet.		
David, Tjener hos Dompap.		
Muggen, Skygge, Borte, Skafmat, Tyrefald;		
Rekruter.		
Klo og Snare, Retsbetjente.		
En Portner.		
Rygtet, som Prologus.		
Lady Northumberland.		
Lady Percy.		
Madam Raskensart, en Vertinde.		
Dorthe Lagensplitter.		
Adels herrer og Følge. Hovedsmænd, Krigere, Sendebud,		
Kjeldersvende, Politisvende, Kammertjenere o. s. v.		
Scenen er England.		

Indledning.

Warkworth. Udenfor Northumberlands Borg.
Rygtet træder ind heel bemalet med Tunger.

Rygtet.

Nu aabner Dreene; thi hvo tillukker
sin Høreport, naar Rygtet taler høit?
Fra Morgenlandet til det dørske Westen,
paa Binden, som min Posthest, gjør jeg kundbar
hver Daad begyndt paa denne Tumleklode.
Bagtale sidder steds' paa mine Tunger,
den jeg i hvert Sprog taler ud, og stuver
med Løgnbud alle Dødeliges Dren.
Om Fred jeg taler da, naar lønligt Fjendskab
al Verden saarer, under Trygheds Smil;
og hvo, undtagen jeg, undtagen Rygtet
gjør rædsom Mynstring, og slagfærdigt Forsvar,
mens Aaret, svulmende af andre Uheld,
troes svangret af den barske Blodhund Krig,
hvad ei saa er? See! Rygtet er en Fløite,
som Rid, Mistanke og Formodning blæser,
og af saa let et Greb, at selv Uhyret
med de utalte Hoveder, den stedse

splidagtige, foranderlige Mængde
kan spille paa den. Dog hvad har jeg nødt
at sønderlemme mit velkjendte Legem
her for mit Huusfolk? Hvad vil Rygtet her? —
Jeg løber foran Konning Henriks Seir;
som i en blodig Mark ved Shrewsbury
har slaget ung Heedspore, samt hans Tropper,
og netop udslukt dristig Oprørs Flamme
med Oprørsmandens Blod. Dog — er det rigtigt
saa flux at tale Sandhed? nei, min Sag er
at sprede ud — at Henrik Monmouth faldt
hist for Heedspores vrede Heltesværd;
og at for Dougla's Harmes Kongen har
i Døden sit gudsalvede Hoved bøiet.
Sligt har jeg udspredt i hver By imellem
hiin kongelige Mark ved Shrewsbury
og den ormstufne Ridderborg, hvor gamle
Northumberland, Heedspores Fader ligger
paa Sygeseng. Bud iler hid paa Bud,
og ingen af dem bringer andet Nytt,
end hvad jeg dem har lært. Fra Rygtets Tunger
de bringe falskfød Trost herhid fra Slaget,
det værre er end det, som sandt sig har tildraget.

Kong Henrik den Fjerde.

Første Akt.

Første Scene.

Sammesteds.

Borgvægteren ved Porten. Lord Bardolph
træder ind.

Bardolph.

Hvo vogter Porten? — Heida! hvor er Greven?

Borgvægteren.

Hvem skal jeg sige ham J er?

Bardolph.

Siig Greven

Din Herre, at Lord Bardolph her ham venter.

Borgvægteren.

Hans Herlighed gaaer i sin Ublegaard;

Bank paa Borgporten blot, min ædle Herre!

og han vil svare selv.

(Northumberland træder ind.)

Bardolph.

Her kommer Greven.

Northumberland.

Hvad Nytt, Lord Bardolph! Nu hvert Dieblig
maa være frugtbar Moder til et Krigspuds,
viid Tiden er, og Tvedragt, liig en Hest,
rigt oversodret, har sig revet løs,
og render Alt omkuld.

Bardolph.

Min ædle Greve,

Jeg bringer sanddru Nytt fra Shrewsbury.

Northumberland.

Gud give! godt.

Bardolph.

Saa godt man sig kan ønske. —

Kongen er saaret dødelig; Prinds Henrik
i Græsset bed for Eders vakke Søn;
og begge Blunter faldt for Douglas's Haand.
Den unge Prinds Johan, og Westmoreland
og Stafford har smurt Hæser; Henrik Monmouth's
det fede Sviin, hiin Mudderpram Sir John,
fangen af Eders Søn. O sliig en Dag,
saa sægtet, saa benyttet, saadan bunden,
kom siden Cæsars Lykke ei, før nu;
vor Old den adler!

Northumberland.

Men hvor har I det fra?

I saae Balpladsen? Kom fra Shrewsbury?

Bardolph.

Jeg talte med en Mand, som kom derafra;
En Adelsmand, optugtet vel, vel omtalt,
han gav mit Budskab freidigt mig for Sandhed.

Northumberland.

Der er min Tjener Travers, hvem jeg sendte
afvigte Tirsdag, for om Nytt at høre.

Bardolph.

Paa Veien fik jeg Forspring for ham, Herre!
og knap er han forsynet med et Budskab,
som ene mig han jo maa eftersige.

(Travers træder ind.)

Northumberland.

Nu Travers! hvad godt Nyt har J. at bringe?

Travers.

Mylord! Sir John Umfrevile jog mig hjem
med Glædesnyt; og, da hans Hest var bedre,
han Forspring fik. Strax kom stærkt sporende
en Herre, fast af Til og Hast forkommet,
og holdt hos mig, at Hesten kunde puste;
han spurgte Bei til Chester, og jeg spurgte
ham saa igjen om Nyt fra Shrewsbury.
Han sagde: „Opstand har kun daarlig Lykke;
kold var den unge Henrik Percys Spore;“
dermed han gav sin raske Ganger Tøilen,
og fremad bøiet jog bevæbnet Hæl
fast Sporens hele Hjul i Ridehoppens
stønnende Sider, saadan foer han frem;
han syntes i sin Fart at sluge Veien,
og flyede Spørgsmaal fleer’.

Northumberland.

Ha! — Nok engang.

han sagde Percys Spore kold var bleven?
Heedspore nu Koldspore? og at Opstand
flet Held kun har?

Bardolph.

Jeg siger, ædle Herre!

hvis Eders Søn ei Dagens Herre er,
vil for en Dufke Silke jeg bortgive
mit Baroni! — Tael ikke herom meer!

Northumberland.

Hvor kunde han, der Travers reed forbi,
berette Tabet da saa punktligt?

Bardolph.

Han?

Det var en Ufslryg, som havde stjaalet
den Hest han reed paa, og saa sandt jeg lever,
har han i Veiret talt! — See! der er meer Nytt!
(Morton træder ind.)

Northumberland.

Saa, hiin Mands Pande, liig et Titelblad,
Indholdet af et tragisk Bærk bebuder.
Saa seer Strandbredden ud, naar mægtig Vandflod
har Vidnesbyrd om Boldmagt efterladt. —
Siig, Morton, kommer Du fra Shrewsbury?

Morton.

Jeg løb fra Shrewsbury, min ædle Herre!
hvor rædsom Død paatog sig fæleste Maske,
for os at skrække.

Northumberland.

Hvorledes gaaer det da min Son og Broder?
Du skjælver; — denne Blegghed paa Din Kind
fortæller bedre end Din Mund Dit Grind'.
Just sliig en Mand, saa mat, saa aandeløs,
saa mørk, saa død i Blik, saa sorgbespændt
drog Priams Omhæng i den døde Nat,
og vilde sagt: hans Troia stod i Luer.
Dog Priamus fandt Ild, før hiin fandt Tunge,
og jeg min Percys Død, før Du den melder.
Du vilde siige: „denne Heltedaad
„har Eders Son gjort; denne Eders Broder;
„saa stred den ædle Douglas“; og tilstoppe
mit graadige Øre med de Djerves Daad; —
i Enden, for mit Øre ret at stoppe,

Du med et Suk bortvister al hiin Priis,
og ender: Broder, Søn og Alt er falden.

Morton.

End lever Douglass, saa og Eders Broder;
men Herre! Eders Søn —

Northumberland.

Ja, han er død.

See, hvor Mistanke har en færdig Tunge!
Den, som blot frygter Ting han ei vil vide,
saaer ved Instinct af Andres Dine Kundskab,
at hvad han frygted', indtraf. — Dog, tal, Morton;
Din Greve siig hans Ahnelse er. Løgn,
og sødt beskæmmet vil jeg føle mig,
og riig Dig gjøre, for Du saa mig krænker.

Morton.

J er for stor til jeg kan Jer modsiges;
for sand er Eders Aand; for vis er Frygten.

Northumberland.

Alt det uagtet, siig ei: „død er Percy.“
En sær Bekjendelse staaer i Dit Die.
Du ryster Hovedet, og troer det Fare,
hvad heller Synd at siig Sandhed mig.
Hvis han er slagen, tal! Gi saarer Tungen,
som melder kun hans Død; han synder, som
den Døde lyver paa, ei han som siger:
den Døde er ei levende. Dog har
den første Bringer af et Sørgebud
et slet belønnet Embed, og hans Tunge
stedes' efter lyder som den dumpe Klokke,
der ringede for hedenfarne Ben.

Bardolph.

Jeg kan ei tænke Eders Søn er død.

Morton.

Det gjør mig ondt, jeg twinger Jer at troe
 hvad Himlen give ei jeg havde seet.
 Men disse Dine saae ham blodbestænkt,
 mat, aandeløs, kun svagt gjengjeldende
 Henrik af Monmouths Slag, hvis raske Harmen
 den aldrig ræde Percy slog til Jorden,
 hvorfra med Liv han aldrig meer' sprang op.
 Kort sagt: hans Død (hvis Alend meddeled' Jld
 endog til dorstest Landkarl i hans Leir)
 saasnart den kundbar blev, tog Jld og Hede
 fra det høist stemte Mandsmød i hans Tropper;
 thi hans Metal forstaaled' hans Parti;
 da det i ham var blødgjort, vendte alle,
 liig tung dorst Bly, tilbage i sig selv;
 og som den Ting, der i sig selv er tung,
 ved Evang henflyver med den største Til;
 saa laante vore Mænd, svart tyngede
 ved Percys Tab, hiin Bægt en saadan Lethed
 ved deres Frygt, at Piil ei meer snar farer
 mod Maalet, end de, sigtende til Frelse,
 fra Marken fløi. Da blev den ædle Worcester
 for snart kun fanget; i hiin vilde Skotter,
 den blodige Douglas, hvis velbrugte Sværd
 tre Skikkelser liig Kongens havde slaget,
 sank Hjertet; ja, han deres Skam forskjønned'
 som vendte Ryg, og snublende af Frygt
 paa Flugten toges. — Summen af det Hele
 er: Kongen vundet har, og har sendt ud
 en hurtig Magt, for Jer at møde Herre!
 den føres af den unge Lancaster
 og Westmoreland; det er det hele Budskab.

Northumberland.

For dette skal jeg saae Tid nok at sørge.
 I Gift er Lægedom; og dette Budskab,

som, var jeg karst, vist syg mig havde gjort,
 gør nu, da jeg er syg, mig næsten karst,
 og som det Skrog, (hvis febersvækkede Lemmer,
 liig matte, svage Hængsler give sig
 for Livets Bægt) i Heden utaalmelig
 sig river lynsnar af sin Vogters Arme;
 saa mine Lemmer, svækkede af Sorg,
 og nu af Sorg fast rasende, de ere
 tresold dem selv; bort da, du svage Krykke;
 en Jern Skjælhandske nu med Led af Staal
 skal skjærme denne Haand; bort Sygeflæde!
 for svag Bægt for det Hoved, efter hvilket
 nu Tyrster, hidsede ved Seire, sigte.

Ombind med Jern min Bænde! Og saa nærme
 sig haardest Stund, som Tid og Trods tør bringe,
 Northumberland den Rasende at true!

Lad Himmel kysse Jord! Naturens Haand
 Vandflodens Sluser bryde! Orden døe!

Ei være Verden meer en Skueplads,
 for Splid i en langtspunden Act at nære!
 men lad een Land af Cain, hiin førstbaarne,
 i hvert Bryst herske! hvert et Hjerte hidses
 paa Blodspor, saa den vilde Scene sluttes,
 og Mulm og Mørk' de Døde grave ned.

Travers.

Mylord! sliig voldsom Lidenstak Jer skader.

Bardolph.

Skil Viisdom ei fra Wren, ædle Greve!

Morton.

Hust, Eders elskte Samforbundnes Liv
 beroer paa Eders; som, hvis I det offerer
 til stormfuld Lidenstak, jo Bræk maa lide.
 Min Herre! I beregned' Krigens Udfald,
 I sammenlagde Slumpetræffets Summa,

alt før J sagde: — „Lad os byde Spidsen!“
 J vel formoded' Henrik kunde falde
 i denne Slagstorm; vidste at han gif
 hen over Farer, paa en Afgrund's Rand,
 hvor troligt var han faldt; ei, han slap over.
 J vidste at hans Kjød var underkastet
 Saar, Skrammer; at hans djerpe Mænd ham bar
 didhen, hvor Farens Handel livligst dreves;
 Dog sagde J: „Drag hen!“ og Intet heraf,
 skjøndt stærkt befrygtet kunde nu afvende
 det tvungent fødte Slag. Hvad er da skeet,
 hvad har vel dette Boveværk frembragt;
 blot at skeet er hvad rimeligt skee vilde.

Bardolph.

Vi alle, som i hiint Tab staae indvikled',
 vi vidste vel vi svam i sli'g høi Søgang,
 at det var ti mod een vi bjerged' Livet;
 Dog voved' vi derpaa; den Løn, vi haabed'
 qualte hvert Hensyn paa hver mulig Fare.
 Velan! Sæt Alt paa Spil da: Gods og Blod.

Morton.

Det er den høie Tid, og, ædle Herre!
 for vist jeg hører (og jeg taler Sandhed,) —
 Den vakke Erkebisp af York er vaagen,
 med veludrustet Stridskraft. — Denne Mænd
 med dobbelt Borgen binde kan sin Krigshær.
 Hvad havde Eders Søn til Kamp, Mylord?
 Blot Billed', Skygge, Legemer af Mænd;
 Thi Ordet Oprør skilte Handlingen
 af deres Legemer fra deres Sjæle;
 de fægtede med Uffælsked og tvungne,
 som naar man drikker Medicin, saa syntes
 blot deres Baaben paa vor Side; men
 hvad Sjælene angaaer, ved Ordet Opstand

bundfros de, Fiske liig i Dam. Men Bispen
 nu vender Opstand til Religion;
 anseet for reen og hellig i sin Tid
 han følges nu med Legeme og Sjæl;
 sin Opstand Kraft han giver med den sagre
 Kong Richards Blod, af Bomfrets Stene skrabet;
 sin Trætte og sin Sag til Himlens gjør;
 forkynnder, han et blodstænkt Land bevandrer
 som stønner halvdød under Bolingbroke,
 og Skarer stimle hen, for ham at følge.

Northumberland.

Det vidste jeg tilforn; men sandt at sige,
 min Sorg udsletted' det af min Grindring.
 Gaf ind med mig; og hver Mand raadslaae da
 om gjenneft Vej til Sikkerhed og Hevn.
 Send Tilbud, Breve om; til Benner hverv os Alt;
 saa saa de aldrig var; saa høit de aldrig gjalt;
 (de gaae.)

Anden Scene.

London. En Gade.

Sir John Falstaff træder ind med sin Page,
 som bærer hans Sværd og Skjold.

Falstaff.

Naa, Du Langbeen Riser! hvad siger Doctoren
 om mit Vand?

Page.

Han sagde, Herre! Vandet i og for sig selv
 var godt sundt Vand; men hvad angik Personen,
 som ciede det, da turde den have flere Sygdomme,
 end den vidste af.

Falstaff.

Folk af alle Slags sætte en Stolthed i at give
 mig Stikpiller. Hjernen i dette naragtigt sammensæt-

tede Leer, som vi kalde Menneſke, er ei iſtand til at udfinde nogen Ting, tjenlig til Latter, mere end jeg udfinder, eller ſom er udfunden over mig. Jeg er ikke alene ſelv vittig; men Aarsag til at Vittighed ogſaa kommer frem hos Andre. Jeg vandrer her for Dit Anſigt, ſom en So, der har opædt ſin hele Griſſeyngel, een undtagen. Derſom Prindsen ſatte Dig i min Tjeneste af nogen anden Grund, end for ret at faae mig til at falde i Dinene, ſaa har jeg ikke min ſunde Forſtand. Du fordømte Alrune, jeg burde ſnarere ſætte Dig op i min Hue, end lade Dig tradske i Hælene paa mig. Aldrig før nu er jeg bleven betjent af en tro Achates, eller Agates; (nei jeg troer dog han heed Agat;) men jeg vil hverken indfatte Jer i Guld eller Sølv, men i ſaare ſimpel Dragt, og ſende Jer ſom en Juvel tilbage til Ederſ Gier, hvis Hage der endnu ikke er Duun paa. Jeg ſkal før faae et Skjæg til at vore ud i det Glade af min Haand, end han ſaaer et paa ſin Kind; og dog tager han ikke i Betænkning at ſige, at hans Anſigt er et kongeligt Anſigt; Gud kan gjøre det fix og fuldfærdigt naar ham lyster, endnu er der ikke et Haar krummet paa det; han kan til evig Tid beholde det ſom et kongeligt Anſigt; thi ingen Barbeer vil nogensinde fortjene et Par Styver derpaa; og deſuagtet kroer han ſig, ſom om han havde været drabelig Karl, lige ſiden hans Fader var Ungerſvend. — Han kan længe nok beholde ſin Naade for ſig ſelv; men han er næſten ude af min Naade — det kan jeg ſorſikre ham. — Nu, hvad ſagde Meſter Dumbleton om Atlasket til min korte Kappe og mine Biidbuxer? —

P a g e n.

Han ſagde, Herre! J ſkulde ſtille ham en bedre Borgen end Bardolph! Han vilde ikke tage hans og

Eders Forskrivning; han var ikke tilfreds med denne Sikkerhed.

Falstaff.

Gid han sad i Helvede som den rige Mand! og gid hans Tunge var endnu hedere! — Saadan en forbandet Achitophel! Et kjeltringagtigt Kryb! Kunne faae en Adelsmand i Hænder, og dog staae paa Sikkerhed! — Disse fordømmelige Glathoveder gaae nuomstunder ikke uden med høie Sko og Nøglenknipper ved Beltet; og naar en Mand ærlig og re- deligen vil tage paa Borg hos dem, saa paastaae de ordentligt — Sikkerhed! Jeg lod dem ligesaa gjerne stoppe min Mund med Rottkrudt, som jeg tillod dem at stoppe den med Sikkerhed! Jeg meente han skulde have sendt mig to og tyve Allen Atlask, saa sandt jeg er en ægte Riddermand, og han sender mig Sikkerhed. Godt! lad ham sove i Sikkerhed, og det kan han; thi han har Overflødighedens Horn, og hans Kones Letfærdighed skinner igjennem det, og dog kan han ikke see, endskjøndt han har sin egen Hornlygte til at lyse for sig. — Hvor er Bardolph?

Pagen.

Han er gaaet til Smithfield, for at kjøbe Eders Velbaarenhed en Hest.

Falstaff.

Jeg købte ham i Paulskirken, og han vil kjøbe mig en Hest i Smithfield. Kunde jeg nu blot faae mig en Kone i Smaagaderne, saa var jeg paa en- gang betjent, bereden og bekonet.

(Overdommeren træder ind, fulgt af en Underbetjent.)

Pagen.

Herre! her kommer den Dommer, som lod Prindsen fængsle, fordi han slog ham for Bardolphs Skyld.

Falstaff.

Følg mig lige i Ryggen! Jeg vil ikke see ham.

Dverdommeren.

Hvo er det, som gaaer der?

Underbetjenten.

Det er Falstaff, Ederes Herlighed!

Dverdommeren.

Han som blev draget til Undersøgelse fra Stra-
tenrøveriet?

Underbetjenten.

Just ham, ædle Herre! men han har siden gjort
god Tjeneste ved Shrewsbury, og nu hører jeg han
gaaer som Sending til Prinds Johan af Lancaster.

Dverdommeren.

Hvordan? til York? kald ham tilbage.

Underbetjenten.

Sir John Falstaff!

Falstaff.

Dreng! sig ham, at jeg er død.

Pagen.

J maa tale høiere; min Herre er død.

Dverdommeren.

Det er jeg vis paa han er, naar han skal høre
noget Godt. — Gaae, træk ham ved Albuen. Jeg
skal tale med ham.

Underbetjenten.

Sir John —

Falstaff.

Hvad! En ung Knøs endnu, og tigge? — Gi-
ves der da ingen Krige? Gives der ingen Ansættelse?
Trænger Kongen ei til Undersaatter? behøve Dpro-
rerne ei Krigsmænd? Skjøndt det er en Skjændsel at

være andetsteds end paa den ene Side, saa er det dog endnu større Skjændsel at tigge, end at være paa den værste Side, om den endog var værre end Ordet Dyrer formaaer at udtrykke det.

Underbetjenten.

J tager feil, Herre!

Falstaff.

Saa! sagde jeg maaskee J var en ærlig Mand? Mit Ridder- og Krigeriskab tilfidesat, saa løi jeg i min Hals, dersom jeg sagde dette.

Underbetjenten.

Nu, Herre! saa sæt da Eders Ridder- og Krigeriskab tilside, og giv mig Forlov at sige Jer, J lyver i Eders Hals, hvis J siger jeg er andet end en ærlig Mand.

Falstaff.

Jeg give Dig Forlov til at sige mig slikt? Jeg skulde sætte tilside det, som er sammenvoret med mig? Dersom Du faaer nogen Forlov af mig, maa Du hænge mig, og tager Du Dig Forlov, saa burde Du med mere Ret hænges. J Raadstuesnuushane! Fort! Pak Jer!

Underbetjenten.

Hans Herlighed vil tale med Jer.

Overdommeren.

Sir John Falstaff! Et Ord med Jer!

Falstaff.

Min dyrebare Herre! Gud forunde Eders Herlighed langt Liv og Helsen! Det glæder mig at see Eders Herlighed gaaer ud. Jeg hørte sige Eders Herlighed var syg; jeg haaber Eders Herlighed gaaer ei ud, uden med Doctorernes Tilladelse. Eders Herlighed, skjøndt ikke ganske ude af Ungdomsaarene, har

dog et Slags Bisnag af Alderdommen, en Smule Kryderi af Tidens Salt; og jeg beder underdanigst, at Eders Herlighed vil bære vedbørlig Omsorg for Eders Sundhed.

O verdommeren.

Sir John, jeg lod Jer indkalde førend Eders Tog til Shrewsbury.

Falstaff.

Med Eders Herligheds Tilladelse, jeg hører at Hans Majestæt er kommen noget upasselig tilbage fra Wales.

O verdommeren.

Jeg taler ikke om Hans Majestæt. — J vilde ei komme, da jeg lod Jer kalde.

Falstaff.

Og jeg hører ydermere, at Hans Høihed er bleven betagen af denne forbandede Apoplexi.

O verdommeren.

Nu da! Himlen frelse ham! — Jeg beder, lad mig tale med Jer.

Falstaff.

Denne Apoplexi er — saaledes som jeg forstaaer mig paa den, en Art af Soveshge, med naadige Herres Tilladelse; en Slags Søvn i Blodet, en Helvedes Kildren og derhos Svie.

O verdommeren.

Derom taler jeg ikke! Den være hvad den være vil.

Falstaff.

Den har sin Oprindelse af megen Sorg, af Studering og Forstyrrelse i Hjernen. Jeg har læst Aarsagen til dens Virkninger i Galenus; det er en Slags Døvhed.

Dverdommeren.

Jeg troer da at J er falden i denne Sygdom, for J hører jo ikke hvad jeg siger Jer.

Falstaff.

Saare godt, Eders Naade! saare godt. Om J gunstigt tillader, er det snarere den Svaghed ikke at spidse Dren; den Sygdom ikke at være opmærksom, som jeg lider af.

Dverdommeren.

At tage Jer ved Bingenet turde maaskee forbedre Drets Opmærksomhed; og det bryder mig ikke stort, om jeg skal være Eders Læge.

Falstaff.

Jeg er saa fattig som Job, Eders Naade, men ikke saa taalmodig. Jeres Herlighed kan forordne mig en Fængselsdrik i Betragtning af min Fattigdom, men at jeg skulde være saa taalmodig at følge Eders Forskrift, derom have de Bise et Gran af en Skrupel, eller, i Sandhed en heel Skrupel.

Dverdommeren.

Jeg lod Jer kalde at komme og tale med mig, da J blev sigtet for Ting, som kunde have kostet Jer Liv og Blod. —

Falstaff.

Eftersom jeg den Gang blev raadet af min høie Consulent i Landtjenestens Love, kom jeg ikke.

Dverdommeren.

Vel! Sandheden er, Sir John! J lever i stor Skjændsel.

Falstaff.

Hvo som spænder mit Belte om sig, kan ei leve i mindre.

Dverdommeren.

Eders Midler ere tynde, og J lever tykt.

Falstaff.

Ja, Ederes Herlighed! jeg vilde ønske det var omvendt, at mit Liv var tyndere og mine Midler tykkere.

Overdommeren.

J har misledet den unge Prinds.

Falstaff.

Den unge Prinds har misledet mig; jeg er Manden med den tykke Bug, og han er min Hund.

Overdommeren.

Nu! jeg vil nødig oprive et nyblæget Saar. Jeres Dagstjeneste ved Shrewsbury har lagt en Smule Forghydning paa Ederes Natteheltebedrift ved Gadshill; J kan takke den urolige Tid for, at J rolig er sluppen over denne Anklage.

Falstaff.

Ederes Herlighed?

Overdommeren.

Men siden nu Alt staaer vel og godt, saa bevar det og saaledes. Væk ikke en sovende Ulv!

Falstaff.

At vække en Ulv, er ligesaa slemt som at lugte en Ræv.

Overdommeren.

Ei! J er som et Lys, hvis bedste Deel er udbrændt.

Falstaff.

Et Tællelys, Ederes Naade! jeg bestaaer af luter Talg; jeg kunde ogsaa lignedes ved et Vorelys, forsaavidt jeg i Omfang endnu stedse vorer.

Overdommeren.

J følger den unge Prinds overalt, som hans ende Engel.

Falstaff.

Nei, naadige Herre! en Engel er en Aand, en Aand har hverken Kjød eller Been, og I seer jeg har fuldt op af begge. Jeg veed ellers ikke hvordan det er; i disse Ublefræmmertider er Dyden saa lidt agtet, at sand Tapperhed er bleven til Bjørnetrækker; Skarpsindighed er gjort til Oltapper, og ødsler sin raske Vittighed paa at smøre Regninger. Alle de øvrige Gaver, som høre til et Menneske, ere ikke et Stikkelsbær værd, saaledes som Tidsalderens Nederdrægtighed omformer dem. I, som ere gamle, tage intet Hensyn paa, hvad der er muligt for os, som ere unge. I maale Heden i vore Hjerter med Bitterheden i Eders Galder, og vi, som endnu staae ved Ungdommens Fortropper, vi — det tilstaaer jeg — ere virkelig ogsaa Erkeskjelner. —

D v e r d o m m e r e n .

Og sætter I Eders Navn paa Ungdommens Liste, I, som er betegnet gammel med alle Alderdommens Mærker? Har I ikke et fugtigt Øie? En tør Haand? En gul Kind? Et hvidt Skjæg? Et indsvindende Been? En tiltagende Bug? Er Jeres Stemme ei svag? Jeres Aandedræt kort? Jeres Hage dobbelt? Jeres Forstand enkelt? og hver enkelt Deel paa Jer fordærvet af Ælde. Og I vil endnu kalde Jer ung? Hy! hy! hy, Sir John!

Falstaff.

Naadige Herre! Jeg blev født omtrent Klokkeren om Eftermiddagen, med et hvidt Hoved og en temmelig rundagtig Bug. — Hvad min Stemme angaaer — den har jeg tabt ved at commandere, og synge gudelige Sange. — At bevise min Ungdom end ydermere, lyster mig ikke. Sandheden er, at jeg blot er gammel i Dømmekraft og Forstandighed; og den,

som vil gjøre Caprioler med mig om tusinde Mark, lad ham laane mig Pengene, og tage sig i Agt! — Hvad angaaer det Drefigen Prindsen gav Jer — da gav han det som en raa Prinds, og J tog det som en fiintsøgende Lord. Jeg har revset ham for det, og den unge Løve gjør Bod og Bedring, vist nok ikke i Sæk og Aske, men i nyt Silke og gammel Kanarisæk.

Dverdommeren.

Nu! Himlen sende Prindsen en bedre Selskabsbroder!

Falstaff.

Himlen sende Selskabsbroderen en bedre Prinds! Jeg kan paa ingen Maade blive ham qvit.

Dverdommeren.

Godt! Kongen har adskildt Jer og Prinds Henrik. Jeg hører J drager med Prinds Johan af Lancaster mod Erkebiskoppen og Northumberland.

Falstaff.

Jo! Tak og Priis være Eders vakke fine Forstand derfor! Men beder nu smukt alle J, som her hjemme kysse Madam Udenfare, at vore Armeer ei ryge sammen paa en varm Dag; thi, saa sandt Gud lever! jeg tager kun to Skjorter ud med mig, og jeg har ikke i Sinde at svede overordentligt; hvis det bliver en heed Dag, og jeg svinger andet Baaben end min Flaske, saa vil jeg ønske jeg aldrig maa spytte Hvidt mere! Ikke en eneste farlig Action dukker op med Hovedet, førend jeg strax befales at give mig ifærd med den. Nu! jeg kan ikke vare til evig Tid, men det var altid en Grille hos vores engelske Nation, naar den har noget godt, da at gjøre det altfor almindeligt. Dersom J endelig vil paastaae jeg er en gammel Mand, saa skulde J unde mig Hvile. — Gud

i Himmelen give, at mit Navn ikke var saa frygteligt for Tjenderne som det er! — Hellere vilde jeg ædes til Døde af Rust, end skues ihjel af den evige Bevægelse.

Dverdommeren.

Velan! Tee Jer vel! Tee Jer vel! Og Gud give Lykke til Eders Foretagende!

Falstaff.

Vil Eders Herlighed ikke laane mig eet tusinde Pund til min Udrustning?

Dverdommeren.

Ikke en Skilling; ikke en Skilling; I har nok at bære paa i de Pund I selv veier — Gud være med Jer; anbefal mig til min Frænde Westmoreland!

(Dverdommeren og Underbetjenten gaar.)

Falstaff.

Ja, gør jeg det, saa giv mig Næsestyvere med en Brolæggerammeblok! Et Menneske kan ligesaa lide det skille Alderdom fra Rarrighed, som sunde Lemmer fra Lidelighed; men tør Værk plager den ene, og den slemme Syge kniber den anden; og saaledes gøre begge disse Livspunkter mine Forbandelser overflødige. — Heida, Du Knøs!

Pagen.

Herre?

Falstaff.

Hvor mange Penge har jeg i min Pung?

Pagen.

Syv Otteskillinger og to Styver.

Falstaff.

Jeg er ei istand til at udfinde noget Middel mod denne Svindsot i Pungen. At borge og laane spinder den blot ud, men Sygdommen er ulægelig. —

Gaae, bring dette Brev til Mylord af Lancaster! dette til Prindsen; dette til Greven af Westmoreland; og dette til den gamle Madame Ursula, hvem jeg hver Uge har svoret til at ville ægte, lige siden jeg opdagede det første hvide Haar paa min Hage. — Isærd dermed! (Pagen gaaer.) Nu saa gid da ogsaa den slemme Syge fare i denne Podagra, eller og Podagraen i den slemme Syge, for een af de to huserer forbandet med min store Taa. Det siger ellers intet, om jeg halter; jeg har Krigene til Paaskud og mine Naadepenge ville synes desbilligere. Et snildt Hoved nytter enhver Ting, og jeg vil slaa Sygdomme i Penge.

(gaaer.)

Tredie Scene.

Yorck. Et Bærelse i Erkebiskoppens Pallads.

Erkebiskoppen af Yorck træder ind tilligemed Lorderne Hastings, Mowbray og Bardolph.

Erkebiskoppen.

J kender nu vor Sag og Hjælpemidler; og, ædle Venner! hver af Eder sige sin Mening freidigt nu om vor Forhaabning. Og først, hvad siger I dertil, Lord Marskalk?

Mowbray.

Jeg billiger vel Grunden til vort Hærtog; dog ønsked' jeg nok meer Oplysning om. hvordan med vore Midler vi det saa mon mage, at med djærv og dristig Pande vi kan see Kongens Krigsmagt under Dine

Hastings.

Alt vore Mønsterroller vorne ere til fem og tyve tusind valgte Mænd! rigt lever ogsaa Haabet om Forstærkning

i Grev Northumberland, den Mægtige,
hvis Barn af lidte Uret voldsomt brænder.

Bardolph.

Spørgsmaalet er da altsaa nu, Lord Hastings: —
Om vi med vore fem og tyve Tusind
kan, uden Greven, hyde Kongen Spidsen?

Hastings.

Med Greven kan vi det.

Bardolph.

Ja, det er Knuden;
men føle vi os uden ham for svage,
saa mener jeg, vi bør ei gaae for vidt,
før først hans Hjælpemagt vi har ved Haanden;
thi i et Anslag med saa blodigt Udsyn
tør Gissning og Formodning, uvist Haab
om uvis Hjælp ei med i Regning bringes.

Erkebiskoppen.

Lord Bardolph! meget sandt; thi dette var
ved Shrewsbury Tilfældet just med Percy.

Bardolph.

Det var det; see han styrked' sig med Haab,
aad Lust i Tillid til den lofte Bistand,
han smigred' sig med Udsigt til en Krigsmagt,
der mindre blev end selv hans mindste Udsigt,
saa, af en svar Indbildning fuld, som egner
kun gale, førte han sin Hær i Døden,
og blind han styrted' sig i Afgrundsvælget. —

Hastings.

Dog, med Forlov! det har end aldrig skadet,
at man Sandsynlighed og Haab beregned'.

Bardolph.

Ja, hvis vor Krigs nuværende Natur
drev flux til Handling. Sag, som er i Gang,

af Haab saa lever, som i aarle Baar
vi Knopperne see skyde frem, hvis Haab
til Frugt at vorde, ei saa sikker Borgen
mon give, som den bange Mistvivl om,
at Frost vil dræbe dem. — Naar vi vil bygge,
beseer vi Pladsen først, saa tegne Planen;
og naar vi see nu Bygningens Figur,
maae vi beregne, hvad dens Rejsning koster;
og finde vi det overgaaer vor Evne,
hvad gjør' vi da? Vi tegne et nyt Udkast
med færre Værelser; ja muligt og
tilsidst vi lade reent den Byggen fare?
hvor meget meer i dette store Bærk,
(hvor det en Throne at nedrive gjælder,
og reise op en ny), bør vi betragte
vor Byggeplads, vor Tegning undersøge?
forenes om en sikker Grund, raadspørge
Bygmestere; beregne vore Midler,
om og de kan udrede sligt et Bærk,
og veie op vor Modpart; ellers ruste
vi paa Papir os blot og i Figurer,
og bruge Stridsmands Navne blot for Stridsmænd,
liig den, som gjør en Tegning til et Huus,
der overgaaer hans Evne, og halvfærdigt
det lader staae; og overgiver saa
den halvfuldendte Pragt som Træl og Rov
for Regnens Skyer, og barske Vinters Vold.

Hastings.

Vel! sæt, det Haab, som spaaer saa frydeligt,
blev dødsfød, og at nu vi eiede
den allersidste Mand vi kunne vente;
saa troer jeg dog vor Hær er mægtig nok,
som nu den er, til at gaae imod Kongen.

Bardolph.

Hvad! har han da kun fem og tyve tusind?

Hastings.

Til os ei fleer, Lord Bardolph! ei saa mange;
thi som nu Tiden stormer, er hans Deling
tredobbelt; een Hær staaer imod de Franske,
og een mod Glendower; maaskee en tredie
skal see til os; saa er den svage Konge
nu deelt i Tre; derhos af hulen Armod
og Tomhed klinger Pengekisten hos ham.

Erkebiskoppen.

At han sin deelte Hær forsamle skulde,
og komme mod os med sin hele Magt,
er unødvendig Frygt.

Hastings.

Hvis det han gjør,
han Ryggen giver blot; Balliseren
og Fransken gjø ham flux i Hælene.
Frygt aldrig sligt.

Bardolph.

Hvem, mener man, skal føre
hans Tropper hid?

Hastings.

Brindsen af Lancaster,
og Westmoreland; mod Wales han drager selv
med Henrik Monmouth, hvo der har hans Post
imod de Franske, er jeg uvis om. —

Erkebiskoppen.

Lad os afsted og høit kundgjøre Grunden
til vores Feide. Staten ligger syg af
sit eget Balg. Den alt for graadige
Hengivenhed til Bammelhed er mættet.
Han faaer en svimmel og usikker Bolig,
som bygget har paa Menigmandens Hjerte.
Ha! vrange Mængde! hvilke Jubelskrig
lød ei fra Dig til Himlen op, og signed'

Din Bolingbroke, før det han blev, hvortil
 Du vilde gøre ham? Og nu da han
 tillavet staaer, ret som Dit Hjerte lysted',
 Du Traadsedyr! est Du saa mæt af ham,
 Du selv Dig ægger til at spy ham op.
 Saadan, gemene Hund! Du af Dit Svælg
 den kongelige Richard brækked' op;
 nu aad Du glad Dit døde Spy igjen,
 og hylér for at finde det. Hvortil
 kan man vel fæste Lid i disse Tider?
 De, som, mens Richard leved', død ham ønsked,
 de ere nu forliebte i hans Grav.
 Du, som slog Støv ned paa hans skønne Hoved,
 da, gjennem stolte London, sukkende
 i Bolingbrokes lovprieste Spor han kom,
 nu raaber: „Jord! giv os hiin Konge atter!
 og denne tag!“ — Du vrager, Skjændselsalder!
 det som Du har; og godt, kun hvad Du savner, kalder!

Nowbray.

Skal vi ei mynstre nu og drage ud?

Hastings.

Vi Tidens Trælle er og dette er dens Bud.

(de gaae.)

Anden Akt.

Første Scene.

London. Gade.

Bertinden træder ind med Klo og hans Dreng.
 Strax derpaa Snare.

Bertinden.

Wester Klo! har I protocolleret Klagen?

Klo.

Den er protocolleret.

Bertinden.

Hvor er Eders Tjener? Er det en dygtig Drabant? Er han Karl for sin Hat?

Klo.

Heida, Du! Hvor er Snare?

Bertinden.

Ja, Du søde Gud! den gode Mester Snare.

Snare.

Her, her!

Klo.

Hør, Snare! vi skal sætte Sir John Falstaff ved Vingebeinet.

Bertinden.

Ja, gode Mester Snare! jeg har klaget over ham i alle mulige Punkter.

Snare.

Det turde maaskee koste nogle af os Livet, for den Karl stikker.

Bertinden.

Jh! Du Fredsens Gud! see Jer for! Han har stukket mig i mit eget Huus, og det paa den allerstammeligste Maade. Saasandt jeg er ærlig, han bryder sig ikke en Snus om hvad Ulykke han kommer afsted, naar han først har trukket fra Læder; han støder som en Djævel, og skaaner hverken Qvinde, Mand eller Barn.

Klo.

Kan jeg blot komme ham ind paa Livet, bryder jeg mig ikke om hans Stød. —

Bertinden.

Jeg heller ikke; jeg skal strax være ved Haanden.

Klo.

Kan jeg bare først faae en Klo i ham, og bare han kommer mig i Kløerne —

Bertinden.

Jeg er en ødelagt Kone, dersom han gaaer sin Vej; jeg vidner for Jer han staaer uden Maal og Ende paa mit Bræt. — Gode Mester Klo! Hold dygtig fast paa ham. — Gode Mester Snare! Lad ham ikke undslippe! Han kommer idelig og idelig paa Pastethjørnet, for at kjøbe sig en Saddel, med Tugt at melde; og han er engræsseret til Middag i Drehoovedet i Lumbertgaden af Silkekræmmeren Mester Glat. Jeg beder Eder, siden min Proces nu er kommen i Gang, og hele min Omstændighed saa offentlig bekjendt for Verden, saa lad ham komme til at staae til Ansvar. — At borge En hundrede Mark, er tungt for en stakkels enlig Borgerenke at bære; og jeg har baaret, og baaret, og baaret, og han har vidstket mig om Munden, og vidstket mig om Munden Dag fra Dag, saa det er en Skam at tænke derpaa. — Der er ingen Honetetet i saadan Udfærd; med mindre en ærlig Danneqvinde skal være et Dvæg eller Usen, som rolig skal taale at enhver krænker hende. —

(Falstaff træder ind med sin Page og Bardolph.)

Der kommer han; og den Erkegavtyv Bardolph med sin Malvasiernæse, er med ham. Opfyld Eders Pligt, opfyld Eders Pligt, Mester Klo og Mester Snare! Gjør mig, gjør mig strax Eders Pligt!

Falstaff.

Hvad nu? Hvis Skindmær er styrtet? Hvad er der paa Færde?

Klo.

Sir John! jeg arresterer Jer, ifølge en Klage fra Madam Raskensfart.

Falstaff.

Bæk, Slubberter! — Træk, Bardolph! Hug mig den Skurks Hoved af; kast den So i Rendestenen!

Bertinden.

Kaste mig i Rendestenen!? Jeg vil kaste Dig i Rendestenen! Vil Du det, vil Du det, Du æreløse Bedrager! — Hei! Mord! Mord! — O Du sletteste Optrækker! Vil Du dræbe Guds og Kongens Embedsmænd? O Du sletteste honningsøde Kjeltring! Du er en Manddraber og en Qvindemanddraber!

Falstaff.

Hold mig dem fra Livet, Bardolph!

Klo.

Til Hjælp! Hjælp!

Bertinden.

Godt Folk! skaf dog et Par eller to til Hjælp! — Det vilde Du? Sec, vilde Du det! Nei! vilde Du? — Kom an, Du Slyngel! Kom an, Du Galgenknebel!

Falstaff.

Bæk, I Hampehegle, I Badskerballe, I Rappenstralle! Jeg skal støve ud i Jeres Capitolum.

(Overdommeren træder ind med Følge.)

Overdommeren.

Hvad er der paa Færde! Holder Fred her! — Nu!

Bertinden.

Dyrebareste Herre! Vær mig gunstig! Jeg anraaber Jer om at staae mig bi!

Overdommeren.

Hvordan, Sir John! staaer I og klamres her?

Slet sømmer slikt kun Eders Rang, Tid, Post.

I burde været nu paa Wei til York. —

Bort fra ham, Karl! hvi hænger Du saa om ham?

Bertinden.

O, min allercærværdigste Herre! med Eders Naades Tilladelse er jeg en stakkels Enke fra East=cheap, og han arresteres nu ifølge min Anklage.

Dverdommeren.

For hvilken Sum?

Bertinden.

For Summa Summarum, Eders Naade! for Alt hvad jeg har. Han har ædet mig ud af Huus og Hjem! han har puttet alt mit rene Bæsen i sin fede Bug der. — Men jeg vil have noget derud af igjen; eller jeg skal ride Dig hver Nat, som en Mare.

Falstaff.

Jeg tænker jeg kommer snarere til at ride Maren, ifald jeg seer min Kands til at komme op.

Dverdommeren.

Hvad er alt dette, Sir John? Ty! hvilken retsaffen Mand vilde døie denne Storm af Skjeldsord! Skammer I Jer ikke ved at nøde en stakkels Enke til saa haard en Fremgangsmaade, for at komme til det, som hendes er?

Falstaff.

Hvad er det for en uhyre Summa, jeg skylder Dig?

Bertinden.

Bitterdød! dersom Du var en ærlig Karl, var det Dig selv og Pengene til! Du tilsvor mig Din Tro paa et sølvforgylt Bæger, da Du sad i mit Delphinkammer ved det runde Bord, for en Steenfulsild, Onsdagen før Pintsen, dengang Prindsen havde hamret Din Pandebraast, fordi Du lignede hans Fader ved en Chordegner i Windsor? Dengang svor Du mig til, mens jeg vadskede Saaret i Dit Hoved, at Du vilde ægte mig, og gjøre mig til Din Frue

Gemalinde! Kan Du fragaae det? Kom ikke samme Gang Slagterkønen Mutter Mørbrad ind, og kaldte mig Sødemoer Raskensart? Kom hun ikke for at faae en Slat Biinneddike paa Borg, og sagde hun os ikke hun havde en god Ret Tassekraber, hvorpaa Du blev lysten at spise nogle, hvorpaa jeg sagde Dig, de duede ikke for friske Saar? Og bad Du mig ikke, saasnart hun var gaaet ned af Trappen, ikke mere at gjøre mig gemeen med saadan Jan Hagel; og sagde: at om føie Tid skulde de kalde mig Madam? Og kysede Du mig ikke, og befalte mig at rykke ud med tredive Skilling for Dig. Jeg bringer Dig nu Din Ed og Løfte i Grindring. Gaae fra det, om Du kan!

Falstaff.

Ederes Naade! Det er et stakkels, sjantet Qvindemenneske; hun siger, hvor hun kommer i Byen, at hendes ældste Søn ligner Eder; hun har siddet i gode Omstændigheder; Sandheden er, Fattigdom har gjort hende forrykt. — Men hvad disse Narrisaaser af Retsbetjente angaaer, da beder jeg om at faae Satisfaction over dem.

Dverdommeren.

Sir John! Sir John! Jeg er vel bekjendt med Ederes Naade at fordreie en ærlig Sag paa. Ingen fripostig Mine, heller ikke den Sværm af Ord, som med meer end uforfæmmet Frækhed styrter Jer af Munden, kan hindre mig fra billig at veie Sagen. I har, som det synes mig, gjort Eder urettelig Fordeel af denne Kones føielige Gemhyt; og bragt hende til at betjene Jer saavel med Pengeskab som med Person.

Falstaff.

Rigtig, naadige Herre! —

Dverdommeren.

Lie stille! — Klar nu den Gjæld I staaer i til hende; og klar Jer selv for den Skjændsel I har bedrevet med hende; det ene kan I gjøre med klingende Mynt, det andet med ægte Anger.

Falstaff.

Eders Naade! Denne Snibbe vil jeg ikke stikke i Lommen uden at svare. I kalder ædel Dristighed uforkammet Frækhed; naar en Mand bare vil krumme sin Ryg, og ikke sige et Muk, saa er han dydig. Nei, naadige Herre! med al min underdanige Respekt for Jer, vil jeg dog ikke kysse Støvet af Jeres Fødder. Jeg siger Jer, jeg forlanger at fries fra disse Retsbetjente, da jeg reiser i et hastigt Grinde i Kongens Tjeneste.

Dverdommeren.

I taler, som I havde Magt til ustraffet at forurette, men handle nu, som Eders Rang og gode Navn byder Jer, og tilfredsstil den stakkels Kone.

Falstaff.

Kom herhid, Bertinde!

(tager hende tilside.)

(Gower træder ind.)

Dverdommeren.

Nu, Hr. Gower! Hvad bringer I?

Gower.

Kongen, Mylord! og Henrik, Prinds af Wales staae nær. Det Dvrige forkynnder Brevet.

Falstaff.

Saa sandt jeg er Riddersmand —

Bertinden.

Ja, det har I saa tidt og mange Gange sagt.

Falstaff.

Saa sandt jeg er Riddersmand; — Naa, nu ikke mere om det!

Bertinden.

Bed den himmelske Jord, jeg træder paa, kunde jeg ikke gjerne feie baade mit Sølvskab ud, og Tæpeterne i mine Spisestuer.

Falstaff.

Glas, Glas er det bedste i Verden man kan drikke af; og hvad Dine Bægge angaaer, — saa er en net lille Spas, eller den forlorne Søn's Historie, eller en tydsk Bildsvinejagt i Vandfarve mere værd, end tusinde slige Sparlagen, eller mølædte Tapeter. — Lad det blive ti Pund Sterling, isald Du kan. — Naa! kom! hvis Du ikke havde disse Stykker og Luner, saa var Du den rareste Tøs i hele England. — Gaae nu, vadst Dit Ansigt, og tag Din Klage tilbage. Naa! Du maa ikke vise dette Lune, naar Du er hos mig; kjender Du mig da ikke? Naa, kom! kom! Jeg veed at andre har sat det i Dig.

Bertinden.

Hør, kjære Sir John! Lad det blive ved tyve Rosenobler; Jeg vilde, min Tro! nødig sætte mit Sølvtoi ud; det er baade vist og sandt!

Falstaff.

Lad være! jeg vil finde Udvei andensteds! — J vil dog blive en Taabe til evig Tid.

Bertinden.

Nu, J skal faae det, skulde jeg endog feie min Adriane ud. Jeg haaber dog J kommer og spiser Aftensmad. — J vil jo betale mig hver en Skilling?

Falstaff.

Vil jeg leve? — (til Bardolph.) Gaae med hende! med hende! hold hende fast! hold hende fast!

Bertinden.

Vil I have Dorthes Lagensplitter skal spise med til Aften?

Falstaff.

Nu, Ord nok! Ja, lad os faae hende!

(Bertinden, Bardolph, Retsbetjentene og Pagen gaae.)

Overdommeren.

Jeg har hørt bedre Nyheder.

Falstaff.

Hvorledes klinge Nyhederne, Ederes Naade?

Overdommeren.

Hvor laae Kongen afvigte Nat?

Gower.

I Basingstoke, naadigste Herre!

Falstaff.

Jeg vil dog haabe, naadige Herre! at Alt staaer godt og vel! Hvad er vel det sidste Nyt man har, naadige Herre?

Overdommeren.

Komme alle hans Tropper tilbage? —

Gower.

Nei, femten hundred' God-, fem hundred' Hestfolk er' til Brinds Lancaster beordrede imod Northumberland og Erkebissen.

Falstaff.

Kommer Kongen tilbage fra Wales, min ædle Herre?

Overdommeren.

Jeg skal nu ufortøvet flye Jer Breve.
Vær nu saa god at følge mig, Hr. Gower!

Falstaff.

Ederes Naade!

Dverdommeren.

Hvad Godt?

Falstaff.

Hr. Gower! maa jeg indbyde Jer til et Middagsmaaltid med mig?

Gower.

Kjære Sir John! jeg takker Jer; men jeg maa opvarte min naadige Herre her.

Dverdommeren.

Sir John! J nøler her for længe, da J skal tage Soldater ud i de Grevskaber J kommer igjennem.

Falstaff.

Vil J spise til Aften med mig, Hr. Gower?

Dverdommeren.

Hvilken naragtig Læremester har lært Jer disse Fagter?

Falstaff.

Hr. Gower! Dersom de ikke klæde mig, saa var det en Nar, som lærte mig dem. — Det er den sande Fægtemesteranstand, Eders Naade! Pa! for Pa! og saa skilles man-fredelig fra hinanden.

Dverdommeren.

Nu, Herren oplyse Dig! Du est en stor Nar.

(de gaae.)

Anden Scene.

London. En anden Gade.

Prinds Henrik og Poins træde ind.

Prinds Henrik.

Troe mig, jeg er overordentlig træt. —

Poins.

Er det kommet saavidt? Jeg troede at Træthed aldrig turde angribe Nogen af saa høit Blod.

Prinds Henrik.

Jo, paa min Ære! den angriber mig, endskjøndt det bringer min Høihed til, at rødme, at tilstaae det. Klæder det mig ikke ret gemeent, at jeg er lysten efter tyndt Ol? —

Poinç.

Ei! en Prinds skulde være for høit studeret til at saadan en lav Sammenblanding kunde rinde ham i Tanke.

Prinds Henrik.

Maaskee da min Appetit blev ikke prindselig avlet; thi, i Sandhed! nu rinder det stakkels Kreatur tyndt Ol mig i Tanke. Men det er sandt at disse ydmyge Betragtninger gjøre mig min Høihed modbydelig. Hvilken Skam er det mig ikke at erindre Dit Navn? eller at kjende Dit Ansigt i Morgen; eller at lægge Mærke til hvormange Par Silkestrømper Du har, nemlig det Par, Du har paa, og hiint som engang var ferskenfarvet? eller at holde Register over Dine Skjorter, saasom: een til Overflod og een til Brug? — Men dette veed Berten i Boldhuset bedre end jeg; thi der er lav Ebbe i Din Linnedkiste, naar Du ikke der fører Raketten, hvilket Du nu i rum Tid ei har gjort, fordi Resten af Dine Nederlande har søgt at opæde Dine hollandske Lærredsbesiddelser; og Gud veed om de Smaaglutter uden om, som skrige i Ruinerne af Dit Linned, om de skulle arve Hans Rige. Men Gjordemødrene sige: Børnene kan det ikke lægges til Last; Berden befolkes derved og Slægtsskaberne styrkes mægtigt. —

Poinç.

Hvor ilde passer det sig ikke at J, efter at have havt saa svært et Stykke Arbeide, fører nu slig unyttig Tale? Siig mig, hvormange vakre, unge

Prindsen vilde gjøre det, naar deres Fader var saa syg, som Ederes i denne Stund er?

Prinds Henrik.

Skal jeg sige Dig een Ting, Poin?

Poin.

Ja, og lad det være en herlig, fortræffelig Ting!

Prinds Henrik.

Den er god nok for vittige Hoveder, som ikke ere høiere paa Straa end Du.

Poin.

Saa frisk da; jeg staaer rustet til at tage imod den Ting I vil sige!

Prinds Henrik.

Nu vel da; jeg siger Dig, det skikker sig ikke for mig at være bedrøvet, nu min Fader er syg; endskjøndt jeg kunde sige Dig (som en, det lyster mig, i Mangel af en bedre, at kalde min Ven) jeg kunde være bedrøvet! ja ret hjertelig bedrøvet. —

Poin.

Det er neppe muligt ved sliq en Foranledning.

Prinds Henrik.

Bed denne Haand! Du troer at jeg staaer ligesaa uudsletteligt indskrevet i Djævelens Bog, som Du og Falstaff, for Halstarrighed og Forhærdelse. Enden skal vise Manden! Men jeg siger Dig — Hjerteret bløder i mig over at min Fader er saa syg; og det, at jeg holder saa slet Selskab, som Du er, har med Føie berøvet mig ethvert udvortes Kjendetegn paa min Smerte.

Poin.

Og Aarsagen?

Prinds Henrik.

Hvad vilde Du tænke om mig, hvis jeg græd?

Poinſ.

Jeg vilde tænke at Du var en høist fyrstelig
Dienstkalk.

Prinds Henrik.

Det vilde være hver Mands Tanke, og Du er
en velsignet Gut, at Du tænker, som hver Mand tæn-
ker; intet Menneskes Tanker i Verden holde sig mere
paa Landeveien end Dine. Hver Mand vilde rigtig-
nok troe at jeg var en Dienstkalk. Og hvad bevæ-
ger Eders allerhøistærede Tanke til at tænke saaledes?

Poinſ.

Jh nu! det, at J har været saa udsvævende,
og havt saameget Maskapi med Falstaff.

Prinds Henrik.

Og med Dig.

Poinſ.

Bed Solens Lys! jeg bliver meget vel omtalt,
det kan jeg høre med mine egne Øren; det værste de
kunne sige om mig, er at jeg er en yngre Broder, og
en rask Slagsbroder; og jeg tilstaaer, disse to Ting
kan jeg ikke ændre. — Gilledød! der kommer Bardolph.

Prinds Henrik.

Og Drengen jeg forærede til Falstaff. Han
fik ham fra mig som en Christen! og see nu, om den
fede Slyngel ikke har omskabt ham til en Abbe.

(Bardolph og Pagen træde ind.)

Bardolph.

Gud signe Eders Naade!

Prinds Henrik.

Og Eders med, høiædle Bardolph!

Bardolph (til Pagen.)

Rom hid, J dydige Esel! J undseelige Toøse-
jaar! Jeg troer J bliver rød? Hvorfor rødmer J

da? Hvilken jomfruelig Krigskar! er J bleven! Har det saa meget paa sig at tage Jomfrudommen af et Pottemaalskruus?

P a g e n.

Naadige Herre! han kaldte just nu paa mig fra et rødt Gittervindue, og jeg kunde ikke skjelne nogen Deel af hans Ansigt fra Vinduet; omsider opdagede jeg hans Dine, og jeg troede han havde gjort to Huller i Bertindens ny røde Skjort, og kiggede ud igjennem dem.

Prinds Henrik.

Er Drengen ikke artet vel?

Bardolph.

Bæk, J forbandede, tobenede Kaninunge. Bæk!

P a g e n.

Bæk, J skurktagtige Altheas Drom! Bæk!

Prinds Henrik.

Sig os, min Gut! hvilken Drom?

P a g e n.

J Sandhed! naadige Herre! Althea drømte, hun blev forløst med en svar Brand, og derfor kalder jeg ham hendes Drom.

Prinds Henrik.

„God Udlægning er sin Krone værd“, siger Ordspøget. — Der har Du den, Gut!

(giver ham Penge.)

P o i n s.

O, at denne skønne Blomst dog kunde vogtes for Orme! — Nu vel! der har Du en Tolvskilling til at bevare Dig!

Bardolph.

Hvis J ikke faaer ham til at blive hængt iblandt Jer andre, skeer Galgen ikke sin Ret.

Prinds Henrik.

Og hvordan lever Din Herre, Bardolph?

Bardolph.

Godt, naadige Herre! Han hørte Eders Naade skulde komme til Staden; der er et Brev til Jer.

Prinds Henrik.

Besørget med tilbørlig Respect. — Og hvor-
lunde lever Hr. Mortensfæst, Eders Herre?

Bardolph.

Frisk og sund paa Legemet's Begne.

Poins.

Ja, hans udødelige Deel trænger rigtig nok til en Doctor; men det rører ham ikke; er den syg, dør den dog ikke.

Prinds Henrik.

Jeg tillader denne Kjødflump at være saa familiar med mig, som min Hund; thi see engang her, hvad han skriver.

Poins (læser.)

„John Falstaff, Ridder.“ — — Ja, det skal enhver have at vide, saa ofte han har Leilighed til at nævne sig. Netop ligesom de Folk, der ere i Slægt med Kongen; thi de kunne aldrig stikke sig i en Fing-
ger, uden at sige: „Der spildtes noget af Kongens Blod, — Hvordan gaaer det til?“ siger nu Gen, der lader, som om han ikke ret fatter det; og Svaret sidder ligesaa løs og paa rede Haand, som en forgjeldet Mand's Hue. „Jeg er en ringe Frænde af Kongen, min Herre!“

Prinds Henrik.

Ja, de vil være i Slægt med os, om de saa skulde lede det lige ned fra Japhet. — Men Brevet —

Poins.

„Sir John Falstaff, Ridder, sender Hilsen til Kongesønnen, den nærmeste efter Faderen, Henrik, Prinds af Wales“ — Haha! det er et Certificat!

Prinds Henrik.

Stille!

Poins.

„Jeg vil efterligne hiin herommelige Romer i Korthed“ — han mener vist i Kortaandethed. — „Jeg anbefaler mig til Dig; jeg anbefaler Dig, og jeg forlader Dig. Indlad Dig ikke for nøie med Poins; thi han misbruger Din Gunst saa høiligen, at han bander paa, Du skal giftes med hans Søster Leonora. Gjør Bod og Bedring i ledige Timer efter Din Leilighed, og far nu vel!“

„Din, ved Ja og Nei, (det vil sige eftersom Du behandler ham) Hans Falstaff for mine nøie Venner; John for mine Brødre og Søstre, og Sir John for hele Europa.“

Min Prinds! jeg vil gjennembløde dette Brev i Sæk, og faae ham til at æde det.

Prinds Henrik.

Det er at faae ham til at tage sine Ord i sig igjen. — Men taler J saaledes om mig, min gode Edward? Skal jeg giftes med Jeres Søster?

Poins.

Gud give Tøsen ikke fik slettere Lykke i Verden! Men aldrig har jeg sagt sligt.

Prinds Henrik.

Nu vel! Saaledes drive vi Narrestreger med

Tiden, og de Vises Aander sidde i Skyerne og spotte os. — Er Eders Herre her i London?

Bardolph.

Ja, Eders Naade!

Prinds Henrik.

Hvor tager han sit Aftensmaaltid? Mædsker den gamle Drne sig endnu paa den gamle Sti?

Bardolph.

Paa det gamle Sted, naadige Herre! i Eastcheap.

Prinds Henrik.

Hvad Selskab har han der?

Pagen.

Skylhalse, Eders Naade! af den ægte gamle Skole.

Prinds Henrik.

Spise der Fruentimmer til Aftens med ham?

Pagen.

Ingen, naadige Herre! uden den gamle Madam Raskensart, og Jomfru Dortha Lagensplitter.

Prinds Henrik.

Hvad er det for en Smekfille?

Pagen.

En vakker Dame, min Prinds! og i Slægt med min Herre.

Prinds Henrik.

Ja, saadan i Slægt, som Byens Kør med Bythyren. Skal vi liste os paa dem ved Aftensmaaltidet, Edward?

Poin.

Jeg er Eders Skygge, min Prinds! jeg følger Jer.

Prinds Henrik.

Hør Du, min Gut! og Du, Bardolph! ikke et

Ord til Jeres Herre om at jeg allerede er kommen til Staden; der har I noget for Eders Taushed.

Bardolph.

Jeg har ingen Tunge, min Prinds!

Pagen.

Og hvad mig angaaer, vil jeg lægge Tømmen paa den.

Prinds Henrik.

Og gaaer nu; farvel! (Bardolph og Pagen gaae.) Denne Dorte Lagensplutter er vist et Slags Alfawei?

Poins.

Det troer jeg! saa alfar som Beien mellem St. Albans og London.

Prinds Henrik.

Hvordan skulle vi bære os ad, for at see Falstaff i Alsten vise sig i sine sande Farver, uden selv at blive seete.

Poins.

Vi tage et Par Lædetrøier paa og Forflæder, og saa opvarte vi ham ved hans Taffel som Kjeldersvende.

Prinds Henrik.

Fra en Gud til en Tyr? et mægtigt Nedspring! Det var Jupiters Tilfælde. Fra en Prinds til en Biintapperdreng? En lumpen Forvandling! Den skal imidlertid blive min; thi i enhver Ting bør Hensigten lægges paa Vægtstaaen tilligemed Daarstaben. Følg mig, Edward! (de gaae.)

Tredie Scene.

Warkworth. Udenfor Borgen.

Northumberland træder ind med Lady Northumberland og Lady Percy.

Northumberland.

Jeg beder, elskte Hustru! Datter! lader

min vilde Jdræt gaae en rolig Gang;
 antag ei Tidens Miner, at J ei
 liig den skal, worde Percy til Besvær.

Lady Northumberland.

Jeg giver mig; jeg vil ei tale meer.
 Gjør hvad J vil; Jer lede Eders Wiisdom.

Northumberland.

Alf, elskte Liv! min Ære staaer i Pant,
 og kun min Bortgang kan indløse den.

Lady Percy.

For Herrens Skyld! gaae ei til disse Krige.
 Gengang, min Fader! brød J Eders Ord,
 da dyrebare endnu det var Jer.
 Da Eders Percy, min hjertelskte Henrik,
 tidt slog sit Blik mod Nord, om ei hans Fader
 drog ham til Hjælp; men han saae did forgjæves!
 Hvo bragte Jer da til at sidde hjemme?
 Der tofold Ære tabtes: Eders, Sønnens.
 Gid Himlens Straaleglands oplyse Eders!
 Hans stod ham herligt som den gyldne Sol
 paa Himlens sølvblaa Hvælving; ved sit Lys
 han hele Englands Ridderstab bevæged'
 til Heltedaad; han var det Speil, for hvilket
 den ædle Ungdom herligt smykked' sig.
 Hver, som ei Krøbling var, optog hans Gang;
 og selv hans Stammen — hiin Naturfeil hos ham —
 blev nu de Vældiges, de Tappres Sprog;
 thi de, som kunde tale roligt, langsomt,
 forvendte dette Fortrin nu til Lyde,
 for ham at ligne! Saa i Tale, Gang,
 i Levemaade, i Forlystelser,
 i Krigens Kunst, i alle Blodets Luner
 var han det Maal og Speil, den Bog, den Regel,
 som formed' andre. Og hiin herlige, —

D ham, 'hiint Underværk af Mand, forlod I;
ham, som ei veeg fra Nogen, veeg I fra,
saa paa en Tapedag han maatte skue
den grumme Krigsgud; og en Slagmark hævde,
hvor Intet uden Navnet Percy's Klang
var længer vaabenstærkt. Saadan I lod ham!
D, aldrig, aldrig krænke I hans Mand,
ved Eder's Vresord meer strengt at holde
mod andre end mod ham; ha! lad dem fare!
Marstkalken, Erkebisp'en ere stærke.
D havde Henrik havt halvt deres Skarer,
jeg hang i Dag end om hans Hals, og talte
om Monmouth's Grav.

Northumberland.

D, Du min fagre Datter!
tilgive Gud Dig! Du mit Mod mig røver,
i det Du gamle Feil paa ny begræder. —
Men jeg maa gaae og møde Faren der;
hvis ei, den andetsteds vil finde mig,
og mindre rustet.

Lady Northumberland.

D, saa flygt til Skotland,
til Adelskabet og det væbnede Folk
en Smule deres Kræfter prøvet har.

Lady Percy.

Hvis Land og Fordeel de fra Kongen vinde,
da slut til dem, som et Staalsidebeen,
for Styrken' end at styrke. — Men, for Guds Skyld!
først lad dem prøve deres egne Kræfter.
Saa gjorde Eder's Søn,
det lod man ham; og saadan blev jeg Enke,
og skal ei naae en Livstid, lang nok til
at regne med mit Døie paa hans Minde,

at det maa groe, og spire høit mod Himlen
til hans den Edles Jhu Kommelse. —

Northumberland.

Kom, kom, gaae ind med mig. Mit Sind er nu
liig Havflod svulnet til sin største Høide,
som Stilstand gjør, og flyder ingen Bei.
Jeg gjerne gif at møde Erkebisp; —
men tusind Grunde holde mig tilbage. —
Til Skotland vil jeg thye, og dvæle der,
til bedre Tid og Held mig muligt kræver her!
(de gaae.)

Fjerde Scene.

London. Et Værelse i Bertshuset Bildsvinehovedet i
East=cheap.

(To Kjeldersvende komme ind.)

Første Kjeldersvend.

Hvad Djævelen er det for Rage Du har bragt?
Goderaad! Du veed jo at Sir John ikke kan taale
at see dem.

Anden Kjeldersvend.

Gilledød! det er sandt; Prindsen satte engang et
Fad med det Slags Rage for ham, og just som Sir
John vilde til at tage for sig, sagde Prindsen: „Holdt!
gode Raad ere spildte paa Dig baade i Livet og ved
Bordet;“ hvorpaa han tog dem bort for hans Næse,
og fortærede dem med Poins. Dette skar Sir John
ret i Hjertet; men det har han nu skrevet i Glem-
mebogen.

Første Kjeldersvend.

Nu da, saa dæk over dem og sæt dem hen; og
see om Du ikke kan faae fat paa Snigers Bierfid-
lere; Jomfru Lagensplitter vilde gjerne høre noget
Musik! — Afsted med Dig!

Anden Kjeldersvend.

Hør! Brindsen og Hr. Poins ville være her paa Diebliffet, og de ville tage et Par af vore Trøier og vore Forklæder paa, og Sir John maa ikke vide af det; Bardolph kom med dette Bud.

Første Kjeldersvend.

For Pokker! Her vil jo blive en Høitidsfest; det vil blive et herligt Bud! —

Anden Kjeldersvend.

Nu vil jeg see til at finde Sniger.

(gaaer.)

(Vertinden og Dorthes Lagensplitter træde ind.)

Vertinden.

Ja, min Tro, søde Barn! mig synes at J nu er i en herlig Temperamentur; lille Pulsemand slaaer saa rart som Hjerte vil ønske, og jeg forsikrer Jer, Jeres Couleur er saa rød som en Rose; men J har, min Tro! drukket for meget Kanarisæk; og det er en forfærdelig gennemtrængende Viin, og den perfume- rer Blodet inden man veed et Ord deraf. Nu, hvor staaer til? Hvordan er det nu med Jer?

Dorthes.

Noget bedre end for lidt siden. Uf!

Vertinden.

Nu det er smukt sagt; ja, et godt Hjerte er Guld værd. Gi! Der kommer Sir John.

(Falstaff kommer syngende ind.)

Falstaff.

„Da Arthur først til Hove kom“ —
Slaae Natpotten ud! — „og blev en Konge
bold!“ (Kjeldersvenden gaaer ud.) Hvorledes staaer det
sig nu, Gomsen Dorthes?

Bertinden.

Hun er daarlig og klager sig over Trykning, ja min Gud gør hun saa.

Falstaff.

Kjender jeg hende og hendes Haandtering ret, klager hun vel snarere over Mangel paa Trykning.

Dorthe.

J smudsige Trykmaave! Er det al den Trøst J giver mig?

Falstaff.

J volder tykke Maver og tynde Been, Somfru Dorthe!

Dorthe.

Gjør Jeg? Nei Graadseri og Liderlighed volde det; jeg volder dem ikke.

Falstaff.

Nu da; Koffen hjælper til at gjøre tykke Maver, og J til at gjøre tynde Been. — Noget faae vi hos Jer; tilstaae mig det, mit lille Dydespeil! tilstaae kun det.

Dorthe.

Ja, det troer jeg! J faae vore Guldkjeder og Juveler.

Falstaff.

„Ja Perler, Rubiner, Karbunkler!“ Thi den, som tjener drabeligt i Feldt, kommer hjem som Hinkesod, veed J; han kommer ud af Breschen, med sin Landse drabelig sænket, og saa drabelig til Feldtskjæren, for igjen drabelig at vove sig imod de ladte Svingbasser. —

Dorthe.

Gaae hen og hæng Jer, J Svinepelts! gaac og hæng Jer!

Bertinden.

Naa! det er, min Tro! den gamle Bise; I to kan aldrig være sammen, uden at rage i Klammeri. I ere, min Sandten! begge saa haarde mod hinanden, som to sammenlagte Stykker riftet Brød, den ene kan ikke bære over med den andens Sviblessering. — Hvad for Pokker og den slemme Syge! En skal bære over, og (til Dorthen) det maa være Jer; I er det svagere Redskab; et svagt, skrøbeligt Kar, som det hedder.

Dorthen.

Kan da et svagt, skrøbeligt Kar bære saadant et uhyre fuldt Dre hoved? Han har en heel Skibsladning Bourdeauxviin i Maven paa sig. — I har endnu aldrig seet et Skibsrum saaledes stuvet. — Nu, det er det samme! Jeg vil være gode Venner med Dig, Hansemand! Du gaaer nu i Krigen, og om jeg nogentid seer Dig igjen eller ikke, det bryder sig ikke noget Menneske om!

(Kjeldersvenden kommer tilbage.)

Kjeldersvenden.

Herre! Jændrif Pistol er nede og vilde tale med Jer.

Dorthen.

Gid han faae en Ulykke, den Storskræder! Lad ham ikke komme op; der sidder den skidneste Mund paa ham i hele England.

Bertinden.

Er det en Storskræder, saa skal han holde sin Næse herfra. Ja, saa min Sjæl! skal han saa; Jeg skal leve iblandt mine Naboer; jeg vil ingen Skrædere eller Spectakelmagere have; Jeg er i saa godt Ry og Navn som de allerbedste. — Smæk Dørren af; Her kommer ingen Spectakelmagere; jeg har ikke le-

vet saa mange Nar i Verden, for nu at blive til Spectakel. Jeg beder Jer, smæk Døren af!

Falstaff.

Men hører Du, Bertinde — ?

Bertinden.

Jeg beder Jer, vær rolig, Sir John! her kommer ingen Spectakelmagere ind.

Falstaff.

Men saa hør dog! det er min Fændrik!

Bertinden.

Jo pyt, Sir John! snak J mig ikke noget for; Jeres Spectakelfændrik kommer ikke inden mine Døre. Vorgangen Dag blev jeg kaldt hen for Rodemesteren Hr. Lungesot; og da han sagde til mig, — det er ikke længere end sidste Onsdag — „Nabomoer Raskensfart,“ sagde han, — Hr. Stum, vor Præst, var just tilstede — „Nabomoer Raskensfart!“ — sagde han — „tag blot mod skikkelige Personer, thi — sagde han — J er i et slet Rygte;“ — Dette sagde han nu, og jeg veed nok hvorfor; thi — sagde han — „J er en ærbar Kone og meget vel anseet, derfor see Jer for, hvilke Gæster J modtager. Tag ikke imod noget Spectakelmagerkram!“ sagde han. — Hos mig skal ingen komme. — O, J vilde forse Jer, havde J hørt alt hvad han sagde. — Nei, ingen Spectakelknægte her!

Falstaff.

Han er ingen Spectakelmager, siger jeg Jer. Han lader sig klappe ligesaa venligt som en Bindspillerhvalp, han gør ikke Spectakel med en falkunst. Høne, hvis den reiser Jer, for at sætte sig til Bærge. — Kjeldersvend! kald ham op!

Bertinden.

Men jeg siger Jer, jeg kan ikke udstaac Spec-

• takel! Ja, min Tro! faaer jeg ikke Dndt, naar En blot nævner det Ord: Spectakel! Føel engang, mine Herrer! hvordan jeg ryster! Seer I? jo det kan I forlade Jer paa.

Dorthe.

Ja, I ryster rigtig, Bertinde!

Bertinden.

Gjør jeg ikke? — Jo, min Sandten! og det som et Espeløv. Jeg kan ikke udstaae Spectakelmagere! —

(Pistol, Bardolph og Pagen træde ind.)

Pistol.

Gud være med Jer, Sir John!

Falstaff.

Velkommen, Fændrik Pistol! Her, Pistol! her lader jeg Jer med et Bæger Sæk. Giv nu min Bertinde Ladningen.

Pistol.

Jeg vil give hende en Ladning, Sir John! med to Kugler.

Falstaff.

Hun er pistolfast; I gjør hende neppe nogen Skade.

Bertinden.

Lad mig med Fred! jeg har Intet med Eders Pistoler og Kugler at gjøre; jeg drikker ikke meer end jeg har godt af, gjør ikke jeg, om saa al Verden bad mig derom.

Pistol.

Nu, Fomfru Dorthe! saa vil jeg give Jer Ladningen.

Dorthe.

Give mig Ladningen? Jeg blæser ad Jer, I Stodder, I Lumpenknegt, I Snyder, som knap har

Skjorte paa Kroppen! Væk, I mugne Slynge! Jeg er en Vækkerbidsten for Jeres Herre.

Pistol.

Jeg kjender Jer, Jomfru Dorthé.

Dorthé.

Væk, I ækle Lommethv! væk! — ved denne Viin! jeg jager min Kniv lige i Jeres mosgroede Gab, dersom I vil gjøre Jer ndtilbeens mod mig. Væk, I Olbimpel, I udtømte Gøglerpose! I! — Siig mig engang, fra hvad Tid kaldte man Jer, Herre? — Ei, ei! I har jo to Duffer paa Skulderen? Hille den!

Pistol.

Derfor vil jeg myrde Eders Halskrave.

Falstaff.

Ikke videre, Pistol! Jeg vil ikke at I skal gaac af her; Træk Jer af uden for vort Selskab, Pistol!

Bertinden.

Nei, gode Capitain Pistol; ikke her, søde Capitain!

Dorthé.

Capitain! Du affskyelige, fordømte Snyder, skammer Du Dig ikke ved at lade Dig kalde Capitain? Dersom alle Captainer havde mit Sind, vilde de prygle Jer til Dørs, fordi I antager deres Navn, førend I har fortjent det. I en Capitain, I Ufslæg! og hvorfor? fordi I tør rive en stakkels Løses Krave itu paa et Jomfruhuus? Han en Capitain! Til Galgen med den Skjelm! Han lever af skimlede kogte Svedsker, og gammelt tørt Bakkelse. En Capitain! Slige Skurker vilde gjøre Navnet Capitain til Spot og Skjændsel, derfor skulde brave Captainer i Tide tage en Haand med i Legen.

Bardolph.

Jeg beder Dig, gaae ned, kjære Fændrik!

Falstaff.

Hør et Ord, kom hid, Gensfru Dorthie!

Pistol.

Det gjør ikke jeg! jeg vil sige Dig noget, Corporal Bardolph! — jeg kunde splitte hende ad, — jeg vil hevne mig paa hende.

Pagen.

Jeg beder Dig, gaae ned!

Pistol.

Først vil jeg see hende fordømt; — til Plutonis sorte Sø, til Helveddybet, med Erebus og skændelige Dvaler. Hold Krog og Line! siger jeg. — Ned, ned I Hunde! ned I Ugjerningsmænd! Har vi da ei Frene her?

Bertinden.

Gode Captain Pistol! vær rolig; det er, min Tro! grumme sildigt. Jeg beder Jer nu, inciteer Eders Brede!

Pistol.

Jo det var nettes Nykker! skal da Pakhest, skal Asiens Skindmær, som paa Kneb kun føres, og gaaer knap sine tredive Mile daglig, med Cæsars lignes og med Canibals, og med troianske Græker? — Før fordøm dem med Kong Cerberus! og Himlen brøle! Skal vi om Smaating komme op at nappes?

Bertinden.

Paa min Sjæl! Captain! det er meget bittert Ord.

Bardolph.

Gaae nu, min gode Fændrik! vi har en Nævekamp inden vi veed af.

Pistol.

Doe Folk, som Fæ? — Strøer Kroner ud som
Abner!

Er ei Irene her?

Bertinden.

Paa Ord og Vre, Captain! Der er ikke saad-
an en her, hvad den slemme Syge! troer I jeg
harde Hjerte til at nægte Jer hende og sligt? for
Guds Skyld vær rolig!

Pistol.

Saa spis da, og bliv feed, min yndige
Calipolis! — Kom, giv os noget Sæk!
Si fortuna me tormenta, sperato me con-
tenta; —

Frygte vi glat Lag? Nei! selv Satan fyre!
Kom hid med Sæk! — og, søde Ven! lig der!

(Lægger sit Sværd hen.)

Skal vi nu sige Stop? Er' der et cætera?

Falstaff.

Pistol! Nu vilde jeg gjerne have No!

Pistol.

Jeg kysser Dit Forbeen, hulde Ridder! — Hei!
vi har seet Syvstjernen!

Dorth e.

Kast ham ned ad Trapperne; Jeg kan ikke ud-
staae saadan en forskruet Skurk.

Pistol.

Kast ham ned ad Trapperne! Mener Du vi
ikke før har seet Ridehopper slaae bag ud?

Falstaff.

Bardolph! Smid ham paa Dør, som han var
en Skilling, Du spille Klink med!

Bardolph.

Kom, ned ad Trappen med Jer!

Pistol.

Ha! skal vi gjøre Indsnit? Skal her blødes?

(griber sit Sværd.)

Saa, Død! bug mig i Sovn! Forkort mit Sam-
mersliv!

Belan! lad fæle, aabne Saar adskille
de trende Søstre! — Atropos, ha, kom! —

Bertinden.

Jo, det er mig en herlig Historie!

Falstaff.

Giv mig min Kaarde, Dreng!

Dorthe.

Jeg beder Dig, Hans! jeg beder Dig, træk
dog ikke!

Falstaff.

Pak Jer ned ad Trappen!

(han trækker og driver Pistol ud.)

Bertinden.

Nu! det er et allerkjæreste Spectakel! Jeg vil
forbærge at holde Bertshuus, heller end jeg vil være
i saadanne Angester og Altreringer. — Ja! her bli-
ver Mord af, kan I troe. — — Na! Na! stik Jeres
bare Baaben ind! stik Jeres bare Baaben ind.

(Pistol og Bardolph gaae.)

Dorthe.

Jeg beder Dig, Hans! vær rolig! den Slubbert
er borte! O, I lille tappre Skjelm, I!

Bertinden.

I blev dog vel aldrig saaret i Lysken? Mig syn-
tes han gjorde et forfækkeligt Stød efter Jeres Mave.

(Bardolph kommer tilbage.)

Falstaff.

Har J kastet ham paa Dør?

Bardolph.

Ja, Herre! Gfelen er fuld. J har saaret ham i Skulderen, Herre!

Falstaff.

Den Slyngel! han vilde trodse mig!

Dorthe.

O, Du søde lille Spidsbub, Du! Ah, Du arme Abekat! hvor Du sveder? Kom, lad mig tørre Dit Ansigt; saa kom dog, Du Marriass, kom! Ah, Du Skjelm! jeg elsker Dig, min Tro, rigtig. Du er saa tapper, som den trojanske Hector, mere værd end fem Agamemnoner, og ti Gange bedre end de ni Helte. Ah, Gavyv!

Falstaff.

En lumpen Skurk! havde jeg ham i et Lagen, skulde jeg lege Himmelspret med ham!

Dorthe.

D gør det, hvis Du har Hjerte dertil; hvis Du gør det, vil jeg lege Himmelspret med Dig imellem to Lagener.

(Musikanterne komme ind.)

Pagen.

Her er Musikken, Herre.

Falstaff.

Lad dem spille; — Spil op, godt Folk! — Sid paa mit Knæ, Dorthe! — En fordømt Storskryder! Den Kjeltring løb for mig saa hurtig som Dvægselv.

Dorthe.

Ja vist, og Du var efter ham, saa hurtig som en Domkirke. Du Pokkers, lille, nyskelige Sukkergris! naar vil Du dog engang lade være den Fæg-

ten ved Dag, og den Sviren og Sværmen ved Nat, og begynde at flikke Dit gamle Skrog tilrette for Himmelen?

(Prinds Henrik og Poins træde ind i Baggrunden, forklædte som Kioldersvende.)

Falstaff.

Stille, gode Dorthé! tal ikke som et Dødningshoved! Beed mig ikke tænke paa min Ende! —

Dorthé.

Hør, sig mig engang, hvordan er egentlig Prindsens Sind?

Falstaff.

Han er et ungt, godt sælle Skind; han vilde have klædet godt, som Hofmundbager; han havde skaa-
ret Brødet net og ret og slet!

Dorthé.

Der siges dog, Poins har en fin Forstand.

Falstaff.

Han fin Forstand! Gid han times en Ulykke, den Bavian! Hans Forstand er saa tyk som Tewks-
burysemmep; der er ikke mere Lune i ham end i en Træhammer.

Dorthé.

Hvorfor holder Prindsen da saa meget af ham?

Falstaff.

Fordi de begge har lige tynde Been; fordi han leger ret godt Skaktavl, og spiser Strandaal og Gen-
nikel, og kan skylle brændende Lysstumper ned i Halsen paa sig tilligemed Vinen, er gal og ellevild iblandt unge Knøse, springer over Borde og Bænke, bander med god Anstand; bærer sin Stovle saa glat som et malet Been paa et Skildt, og volder ingen Splid ved at udfisle vakkre Smaahistorier; og han har flere sllige Springekunster, som vise en svagelig Mand, men

et øvet Legem, hvorfor Prindsen taaler ham om sig; thi Prindsen og han er netop to Allen af eet Stykke; Bægten af et Haar paa den Enes Bægtstkaal vil vippe den andens i Veiret.

Prinds Henrik.

Har ikke dette Hjulnavr Lyst til at faae baade Næse og Dren afhugget?

Poins.

Lad os prygle ham her ligesom hans Dullers Ansigt.

Prinds Henrik.

See bare! lader ikke denne visne Gubbe sig flø i Hovedet som en Papegøie?

Poins.

Er det ikke synderligt, at Villien i saa mange Aar kan overleve Evnen?

Falstaff.

Kys mig, Dorthen!

Prinds Henrik.

Saturnus og Venus i Conjunction i dette Aar? Hvad siger Almanakken dertil?

Poins.

Dg see om ikke den gloende Treangel, hans Drabant hvidsker og tidsker til sin Herres gamle Register, hans Klakke- og Kladebog?

Falstaff.

Du giver mig ret sukkersøde Kys!

Dorthen.

Ja, i Sandhed! jeg kysjer Dig af et ret trofast Hjerte.

Falstaff.

Jeg er gammel; jeg er gammel!

Dorthe.

Jeg holder mere af Dig, end af alle unge
Spyttegjæge i hele Verden.

Falstaff.

Hvad Løi vil Du have Dig et Skjort af?
Jeg faaer Penge paa Torsdag, i Morgen skal Du
faae Dig en Hue. — Nu da! en lystig Biise; det
bliver silde, vi vil til Sengs. — Du vil dog vist
forglemme mig, naar jeg er borte.

Dorthe.

Jeg er aldrig ærlig, faaer Du mig ikke til at
græde, naar Du snakker i den Tone! Pas paa, om
jeg nogensinde pynter mig, før Du kommer tilbage.
Ja, ja! see kun til!

Falstaff.

Giv mig noget Sæk, Frants!

Prinds Henrik og Poins (komme frem.)

Strax, Herre! strax!

Falstaff.

Ha! en Slegfredsøn af Kongen! Og er Du ikke
Poins, hans Broder?

Prinds Henrik.

Naa Du Jordfugle af syndige Fastlande! hvil-
ket Liv er det Du fører?

Falstaff.

Et bedre end Dit, jeg er Riddersmand; Du
tapper Ol af.

Prinds Henrik.

Meget rigtig, Herre! og nu kommer jeg, for at
tappe Blod af Jer.

Bertinden.

O, Herren velsigne Din Naade! Saa sandt jeg
er ærlig; velkommen til London! — Nu, Gud velsigne

da det søde Ansigt Du har! Herre Gud! Er J kommen tilbage fra Wales?

Falstaff.

(lægger sin Haand paa Dorthes.)

Du forbistrede, splittergale Kongeværk! ved dette letfærdige Kjød og fordærvede Blod! Du er velkommen.

Dorthes.

Hvad nu? J fede Mar, jeg blæser Jer et Stykke.

Poins.

Min Prinds! Han driver Jer bort fra Eders Hevn, og vender Alting om til Spøg, hvis J ikke hamrer, mens Jernet er varmt. —

Prinds Henrik.

J fordømte Talgmine, J! hvor skammeligt talte J ikke om mig i dette Dieblis til denne ærlige, velagte og dydefulde Jomfru!

Bertinden.

Gud velsigne Eders gode Hjerte! ja det veed Gud hun er.

Falstaff.

Hørte Du hvad jeg sagde?

Prinds Henrik.

Ja! og J kjendte mig, ligesom dengang J smurte Haser ved Gadshill. J vidste jeg stod bag ved Jer, og J sagde det med Billie, for at prøve min Taalmodighed.

Falstaff.

Nei, nei, nei! ikke saa; jeg tænkte ikke Du var saa nær, at Du kunde høre mig.

Prinds Henrik.

Vel! Jeg skal drive Jer til at tilstaae denne forsætlige Bestjæmmelse; og saa veed jeg nok, hvordan jeg skal haandtere Jer.

Falstaff.

Ingen Beskjæmmelse, Henrik! paa min Ære!
ingen Beskjæmmelse!

Prinds Henrik.

Ikke! Alt ribe mig ned; og kalde mig — Mund=
bager og Brødstjærer, og jeg veed ikke hvad?

Falstaff.

Ingen Beskjæmmelse, Henrik!

Poins.

Ingen Beskjæmmelse?

Falstaff.

Ingen Beskjæmmelse i Berden, Edward! ikke
den mindste, min gode Edward! Jeg rev ham ned for
de Ugudelige, paa det at ei de Ugudelige maatte fatte
Kjærlighed til ham, — ved at handle saa, opfyldte
jeg en omhyggelig Vens og en trofast Undersaats
Pligt, og Din Fader bør vide mig Tak derfor. —
Ingen Beskjæmmelse, Henrik! — ingen, Edward!
ingen! — nei, mine Gutter! ikke i mindste Maade!

Prinds Henrik.

See nu! enten er det den rene Frygt eller top=
maalt Feighed, som faaer Dig til at fornærme denne
dyderige Dame, for at blive gode Venner med os!
Er hun af de Ugudelige? Er Din Bertinde her af de
Ugudelige? Eller den ærlige Bardolph, hvis Andagt
brænder i hans Næse, er han af de Ugudelige?

Poins.

Svar, Du uddøde Stub! svar!

Falstaff.

Hvad Bardolph angaaer, da har den onde Aand
undsletteligen præget ham; og hans Ansigt er Luci=
fers Livsfjætte, hvor han ikke bestiller andet end stege
Maltorme. — Hvad Drengen anbelanger, — saa er

der en god Engel om ham; — men Djævelen overbyder ogsaa ham.

Prinds Henrik.

Og hvad Qvinderne angaaer —

Falstaff.

Hvad een af dem angaaer — hun er allerede i Helvede, og det brænder i hende, den arme Stakkel! Hvad angaaer den anden, — hende skylder jeg Penge; og om hun skulde være fordømt derfor, det veed ikke jeg.

Bertinden.

Nei! det tør jeg sværge for.

Falstaff.

Nei! jeg troer heller ikke Du er det; jeg troer at i saa Henseende er Du qvit. Men, for Djævelen! der er et andet Klagemaal imod Dig, fordi Du, tvertimod Loven, har ladet Kjød spises i Dit Huns; desaaarsag jeg formoder Du nok vil komme til at hyle. —

Bertinden.

Alle Spiseverter gjøre ligesaa. Et Lammelaar eller to, hvad har det paa sig i hele Fastetiden?

Prinds Henrik.

I dyderige Dame, —

Dorthe.

Hvad siger Eders Naade?

Falstaff.

Hans Naade siger noget, hans Kjød oprører sig imod.

Bertinden.

Hvem banker saa stærkt paa Døren? Frants! See til Døren der!

(Peto træder ind.)

Prinds Henrik.

Hvad nu, Peto? Hvad Nyt bringer Du?

Peto.

Alt i Westminster Eders Fader er;
og en Snees Jilbud, høist udmattede
ankom fra Nord; og, som jeg naaede hid,
traf jeg en ti tolv Hovedsmænd, fast hver
barhovedet, i Sved, og hamrende
paa hver en Kro og spørge om Sir John.

Prinds Henrik.

Bed Himlen! Poins! jeg daddelværd mig føler,
saa ørkesløs den ædle Tid jeg spilder, —
mens Oprørsstorm, liig Søndenvinden baaret
paa sortest Damp, begynder alt at smelte,
og drysse paa vort nøgne, blotte Hoved.

Giv Sværd og Kappe hid! — Falstaff, god Nat!

(Prinds Henrik gaaer med Poins, Peto og Bardolph.)

Falstaff.

Nu kommer just Nattens rareste Lækkerbidstik,
og vi maa afsted og lade være at smage paa den.
(der bankes.) Endnu mere Banken?

(Bardolph kommer tilbage.)

Hvad Godt? — Hvad er paa færde?

Bardolph.

J maa møde til Hove paa Stand, Herre! over
en halv Snees Captainer staae ved Døren og vente
paa Jer.

Falstaff.

(til Pagen.)

Hør Du, betal Musikanterne! — farvel, Bert-
inde! — farvel, Dorthie! — J see her, mine søde
Putter! hvorledes Mænd af Fortjeneste søges. Den
Ufortjente kan ligge i sin gode Ro, naar den Duelige
kaldes til Arbeid. Farvel, J søde Putter! — Hvis
man ikke sender mig bort over Hals og Hoved, vil
jeg see til Jer endnu, før jeg reiser. —

Dorthe.

Jeg kan ikke tale, — dersom mit Hjerte ikke er
bristefærdigt! — Ja, søde Hansemand! Bær Omhu
for Din Person.

Falstaff.

Farvel! farvel!

(Falstaff og Bardolph gaae.)

Bertinden.

Ja! Ja farvel! Naar grønne Vrtetiden kom=
mer igjen, har jeg kjendt Dig i 29 Aar; men ærli=
gere og trofastere Sjæl, — Ja, ja, farvel!

Bardolph.

(udenfor.)

Jomfru Lagensplitter! —

Bertinden.

Hvad er der?

Bardolph.

Beed Jomfru Lagensplitter komme til min Herre.

Bertinden.

O løb, Dorthe! løb, løb, kjære Dorthe!

(de gaae.)

Andre Akt.

Første Scene.

Bærelse i Slottet.

Kong Henrik træder ind i sin Natkjortel, fulgt af
en Page.

Kong Henrik.

Gaae, kald mig hid Grev Surrey og Grev Warwick!

Dog beed dem forud læse disse Breve,
og nøie overveie dem, nu, skynd Dig! —

(Pagen gaaer.)

Hvor mangen fattig Uundersaat af mig
er nu ei sødt i Sovn! — Sovn, hulde Sovn,
Naturens Amme! har jeg skræmmet Dig,
saa Du ei meer betynge vil mit Die,
og i Forglemmelse hver Sands nedscænke?
Hvi ligger Du før i en røgsuld Hytte,
og strækker Dig hen paa den haarde Brix,
og døsjes ind af Mattens Fluers Summen,
end i de Stores vellugtsfyldte Sale
og under Baldachiners rige Pragt,
og lules ind ved Tryllemelodier?
Ha! dorste Gud, Du ligger hos den Ringe
paa ækelt Straa, og lader Kongens Seng
et Vækkeruhr, ja en Stormklokke være?
Tillukker Du paa svimmelhøie Mast
Skibsdrengens Die, og hans Hjerne vugger
i det oprørte vilde Havsvælgs Bugge;
mens Storme hvirvle trindt omkring og gribe
Baudbølgen fat i Toppen, kruse dens
uhyre Hoved, slænge den derpaa
med Hyl og Hviin op i de glatte Skyer,
saa selve Døden vækkes op ved Braget?
Kan Du, partiske Sovn! Din Hvile skjænke
til vaaden Skibsdreng i slig stormfuld Stund,
og i den roligste mest blide Nat
den, trods hvert Løkkemiddel, Kongen nægte?
O lykkelige Lave! sov da sødt!
et kronet Hoved hviler aldrig blødt.

(Warwick og Surrey træde ind.)

Warwick.

En skjøn god Morgen, Eders Majestæt!

Kong Henrik.

Er det alt Morgen?

Warwick.

Klokkerne er slagne!

Kong Henrik.

Nu da, god Morgen, mine ædle Herrer!
J har vel læst de Breve jeg har sendt Jer?

Warwick.

Ja, Ederes Majestæt!

Kong Henrik.

Saa kjende J vort Kongeriges Legem,
hvor sygt det er; hvad smil og farlig Sot
sig samlet har og gjærer nær dets Hjerte.

Warwick.

End er kun Legemet lidt i Morden;
det vinde kan igjen sin fornufts Styrke
ved gode Raad og nogle Lægemidler.
Mylord Northumberland er snarlig kjølet.

Kong Henrik.

O Gud! at Skæbnens Bog man kunde læse,
og see, hvor Tidernes Omvæltninger
nedjevne Bjerger; hvor det faste Land,
kjed af sin svære Tæthed, smelter sig
i Havet! og til andre Tider see
Kystbeltet, som omringer Oceanet,
for vidt at vorde for Neptuni Hoster!
see hvor Tilfældet spøger; see, hvorledes
Omverling skjænker i Forandringsbæg'ret
forskjellig Drik! O, hvis man dette saae
den lykkeligste Ungling — naar han skued
sin Pilgrimsgang forud, her nære Farer
hist Kors og Kummer nærme sig — han slog
flux Bogen i, og satte sig og døde.

Det er ei fuldt ti Aar,
 da Richard og Northumberland, som Benner
 ved Høitidsgilder sad; og to Aar efter
 laae de i Krig; det otte Aar er siden
 den Tid, da Percy laae mit Hjerte nærmest;
 og sleed og slæbte som en Broder for mig,
 og lagde Liv og Lykke for min Fod,
 ja, for min Skyld endog, i Richards Dine
 ham trodsed'. — Men hvo af Jer var da hos,
 (til Warwick.)

(I Frænde Nevil, om jeg mindes ret,
 mens Richard, — med sit Dje fuldt af Taarer,
 da haanet, skjældet af Northumberland, —
 udtalte Ord, som nu har viist sig Spaadom?
 „Northumberland! Du Stige, ad hvis Trin
 „min Throne Bolingbroke nu stolt besti-
 ger.“ —

Skjøndt, Gud veed, slikt randt da mig ei i Sinde,
 men dengang høied' Røden Kongeriget,
 saa jeg og Høihed tvunges til at kyskes: —
 „Den Tid vil komme“ saadan blev han ved,
 „den Tid, da fulen Synd, tilfulde modnet
 „skal bryde ud i Raadenhed!“ — foer fort saa
 og spaaede disse Tiders hele Stilling,
 som ogsaa at vort Benskab skulde briste.

Warwick.

I Alles Liv er en historisk Gang,
 som de henfarne Tiders Art afbilder.
 Hvo ret vil agte paa den, han kan spaae
 og træffe i det Hele grant paa Ting,
 som end til Liv ei kom; men kun i Trø
 og spæde Spire ligge opbevared'.
 De Ting er Tidens Rugeæg og Yngel,
 af dens nødvendige Form Kong Richard kunde
 see grant forud, Northumberland, den Stærke,

alt da falsk mod ham, af hiint Trø opgroede
til større Falskhed; som ei skulde finde
en Bund at fæste Rod, uden i Eder.

Kong Henrik.

Og er' da disse Ting Nødvendigheder?
Vel! som Nødvendigheder vi dem møde!
Et og det samme Ord os ædsker frem.
Der siges, Bispen og Northumberland
har vel halvhundred' tusind.

Warwick.

Umuligt!

Rygtet fordobler vist, liig Røst og Ekko
den Hær, der frygtes for. — Nu tjener Sengen
vel Eders Raade bedst. Mit Liv jeg vædder,
den Hærmagt I alt stillet har i Marken,
skal hiin Priis bringe let i sikker Havn.
Til ydermere Trøst har jeg bekommet
vist Budskab om at Glendower er død.
To Uger alt var I jo syg, min Konge;
og disse Uqvems Timer maa nødvendigt
forværre Jer.

Kong Henrik.

Jeg følger Eders Raad.

Er denne Borgerkrig blot først til Ende,
Vi til det hellige Land paa Stand os vende!

(De gaae.)

Anden Scene.

Gaardplads foran Dommeren Dompaps Huus i Glocestershire.

Dompap træder ind og møder Lys; Muggen,
Skjgge, Borte, Skafmat, Thyrekald og
Betjente i Baggrunden.

Dompap.

Ei! see! see! see! Giv mig Eders Haand, Herre!

Giv mig Ederes Haand, Herre! — J er en god Morgenmand, min Sandten! Og hvorledes lever min gode Fætter Thy?

Thy.

God Morgen, kjære Fætter Dompap.

Dompap.

Og hvorledes mit Sødskendebarn, Jeres Kone? og Jeres søde Datter, og min, min Guedatter Ellen?

Thy.

Al! det er en Solfort, Fætter Dompap!

Dompap.

Da tør jeg, min Sjæl, sige, at Fætter William er bleven en dygtig Studiosus; han er jo i Oxford endnu? er han ikke?

Thy.

Jo; det svier til min Bung.

Dompap.

Saa maa han da om søie Tid ind paa et af de juridiske Collegier, jeg laae engang paa Clements Collegium, og jeg troer man endnu der snakker om gale Dompap.

Thy.

Man kaldte Jer dengang den lystige Dompap, Fætter!

Dompap.

Gid jeg faae Skam! man kaldte mig alt hvad det skulde være! og jeg var Karl for at gjøre hvad det skulde være, og det saa det havde baade Næb og Klør. Der var nu jeg og smaa John Døit fra Staffordshire, og sorte Jørgen Skaldemunk, og Frants Beengnav, og William Skrighals, en Krabat fra Gotswold. — J har ikke siden høvt fire saadanne Hugas paa alle Collegierne tilsammen, og til Jer kan jeg sige det, vi vidste hvor der var godt Løi, og havde

altid de vakreste paa rede Haand. Dengang var Hans Falstaff, nuværende Sir John, en Dreng endnu, og Page hos Thomas Mowbray, Hertug af Norfolk.

Tys.

Den samme Sir John, Fætter, som nu kommer her om Soldater?

Dompap.

Den samme Sir John, den selv samme. Jeg saae ham engang i Collegiporten slaae Skogan et Hul i Hovedet, da han var en Puerk, ikke saa stor; og netop samme Dag var jeg ude for Haanden bag Grays Collegium med en vis Samson Stokfisk, en Frugthandler. O, hvilke gale Dage har jeg dog levet; og naar jeg nu seer, hvor mange gamle Bekjendte, der ere døde og borte! —

Tys.

Vi skal alle samme Bei, Fætter!

Dompap.

Viisselig, viisselig; meget sikkert, meget sikkert! Døden, som Psalmisten siger, er alle Mand vis. Alle skal døe! Hvad gjælder et Par gode Stude paa Stamfordmarked?

Tys.

I Sandhed, Fætter! jeg var der ikke.

Dompap.

Døden er vis. — Lever Jeres Bybarn, den gamle Dobbelt, endnu?

Tys.

Han er død.

Dompap.

Død? — See, see! Han var en Karl i at skyde med Bue! — og han er død! — Han skød et prægtigt Skud! — Johan af Gaunt gjorde meget af ham,

og væddede mange Penge paa hans Haand. — Død!
— Han traf i det Hvide paa to hundrede og firfjendstyve Allen, saa det ret kunde glæde en i Hjertet. —
Hvad gjælder Sneseu af Lam nu?

Lys.

Alt som de ere til; en Sneseu gode Lam kommer paa ti Pund.

Dompap.

Dg er gamle Dobbelt død!

(Bardolph og en anden træde ind.)

Lys.

Her kommer uidentvivel to af Sir John Falstaffs Folk.

Bardolph.

God Morgen, I gode Herrer! maa jeg spørge, hvem af Jer er Fredsdommer Donipap?

Dompap.

Jeg er Robert Dompap, min Herre! en stakfæls Jordbruger her i Grevskabet, og en af Kongens Fredsdommere. Hvad har I ellers at befale?

Bardolph.

Min Captain, Herre! anbefaler sig til Jer! min Captain, Sir John Falstaff; en modig Riddersmand, ved Gud! og en høist drabelig Anfører.

Dompap.

Jeg siger saa mange Tak for hans Hilsen; jeg har kjendt ham som en Fegter, der kunde tage sin Mand. Hvordan lever den gode Ridder? — Maa jeg derhos spørge, hvorledes lever hans Frue Gemalinde?

Bardolph.

Med Forlov, Herre! En Soldat finder sig bedre accommoderet uden Frue.

Dompap.

Det er min Sandten godt sagt, Herre! ja, det er, saa Skam, rigtig godt sagt. — Bedre accommoderet! — Det er godt; ja, det er baade vist og sandt; gode Phrafer ere sikkerlig nu og vare til alle Tider at recommandere. Accommoderet! — det kommer udaf Accommodo; aa! meget godt! en god Phrase!

Bardolph.

Med Forlov, Herre! Ordet har jeg hørt; Phrase kalder I det? for Satan! jeg kjender ikke noget til Phrase; men Ordet vil jeg forsvare med mit Sværd, og bevise at det er et Soldaterord, og et Ord, som er ypperligt at have rede paa Commando! Accommoderet, det er det samme, som naar et Menneske er, som man kalder det, accommoderet, eller som naar et Menneske er — ja — er værende det, formedelst hvilket man kan ansee ham for accommoderet; og det er en herlig Ting!

(Falstaff træder ind.)

Dompap.

Ja, det er meget rigtigt! — See, her kommer den gode Sir John. Giv mig Eders Haand, giv mig Eders Velbaarenheds elskelige Haand! — I seer, sandt for Gud! vel ud, og bærer Eders Alder meget vel; velkommen, gode Sir John!

Falstaff.

Det glæder mig at see Jer vel, kjære Hr. Robert Dompap! — Tager jeg ikke feil, er det Hr. Trumf?

Dompap.

Nei, Sir John! det er min Fætter Lys, min Medbroder i Embedet.

Falstaff.

Gode Hr. Tys! Er I saa fredsom og stille som Jeres Navn, kan aldrig Noget være bedre skikket til Fredsdommer.

Tys.

Jeg ønsker Jeres Velbaarenhed velkommen.

Falstaff.

Uf! det er en Helvedes Hede! — Nu, mine Herrer! har I skaffet mig her et halvt Dussin vaabendygtige Mænd?

Dompap.

Ja vist har vi det! — Vil I ikke sidde?

Falstaff.

Jeg beder Jer, lad mig engang see dem

Dompap.

Hvor er Listen? Hvor er Listen? Hvor er Listen? — Lad mig see, lad mig see! — Saa, saa, saa, saa! ja, min Sandten! — — Ralph Muggen! — De skal trine frem alt som jeg raaber dem op; det skal de gjøre; ja det skal de gjøre! — Lad mig nu engang see; hvor er Muggen?

Muggen.

Her, med Tugt at melde.

Dompap.

Hvad siger I, Sir John! Det er en Karl med gode Lemmer, ung, stærk, og af smuk Familie.

Falstaff.

Er Du ikke Muggen?

Muggen.

Jo, med Tugt at melde.

Falstaff.

Saa er det høi Tid, Du kommer i Slid.

Dompap.

Ha, ha, ha! Allerkjæreste, i Sandhed! Ting, som ere mugne, maa i Slid og Brug, — ganske særdeles godt! I Sandhed, vel sagt, Sir John! overmaade vel sagt!

Falstaff.

(til Dompap.)

Sæt et Kors ved ham! han skal marschere.

Muggen.

Jeg har haft Kors nok at bære paa hidtil. I kunde gjerne ladet mig være med Fred; min gamle Madmoder vil være om en Hals nu, for at faae En, der kan forrette hendes Markgjerning og øvrige Slæberi. I behøver ikke at sætte Kors ved mig, der er andre bedre skikkede til at marschere end jeg.

Falstaff.

Hvad nu! Stille, Muggen! I skal afsted, Muggen! Det er Tid man drager Fordeel af Jer!

Muggen.

Fordeel af mig!

Dompap.

Hold Mund, Karl! Hold Mund, og træd tilside! Veed I ikke, hvor I er? — Nu kommer vi til den anden, Sir John! — lag mig see: — Simon Skygge!

Falstaff.

Ja, for Pokker! Lad mig faae ham at sidde under; han vil rimeligviis blive en kold Soldat.

Dompap.

Hvor er Skygge?

Skygge.

Her, Herre.

Falstaff.

Skygge! hvis Søn er Du?

Skygge.

Min Moders Søn, Herre!

Falstaff.

Din Moders Søn! Det kan nok være; og Din Faders Skygge; saaledes er da Qvindens Søn Mandens Skygge; det er ofte saaledes, i Sandhed; men ikke meget af Faderens Væsen.

Dompap.

Kan J lide ham, Sir John?

Falstaff.

Skygge tjener om Sommeren, — sæt et Kors ved ham, — thi vi har en Mængde Skygger til at fylde Mandtalslisterne med.

Dompap.

Thomas Borte!

Falstaff.

Hvor er han?

Borte.

Her, Herre!

Falstaff.

Er Dit Navn Borte?

Borte.

Ja, Herre.

Falstaff.

Du er en meget forreven Borte.

Dompap.

Skal jeg give ham et Kors, Sir John?

Falstaff.

Det var overflødigt; sin hele Kramkiste bærer han paa Ryggen, og de Binde, hele Figuren staaer paa,

see ikke ud til at kunne bære mere; altsaa lad ham løbe. —

Dompap.

Ha, ha, ha! J forstaaer Rummelen, Herre! J forstaaer Rummelen, det maa man prise Jer for! — Frants Skakmat!

Skakmat.

Her, Herre!

Falstaff.

Hvad Haandtering driver Du, Skakmat?

Skakmat.

Jeg er Damestrædder, Herre!

Dompap.

Skal jeg korse ham, Herre!

Falstaff.

O ja! havde han været Mandstrædder, kunde J maaske kommet til at korse Jer for hans Regninger. — Vil Du gjøre ligesaa mange Huller i Tjendens Rækker, som Du har gjort i et Truentimmerstjort?

Skakmat.

Jeg vil gjøre det saa godt jeg formaaer. J kan ikke fordre mere.

Falstaff.

Vel sagt, min gode Damestrædder! vel sagt, min modige Skakmat! Du vil være ligesaa tapper som den forbittrede Due, eller den allerhøimodigste Muus. Sæt et Kors ved Damestrædderen, Hr. Dompap! et dygtigt Kors, Hr. Dompap!

Skakmat.

Jeg vilde ønske at Borte var gaact med, Herre!

Falstaff.

Jeg vilde ønske Du var Mandstrædder, og

kunde lappe paa ham, saa han kunde blive i Stand til at gaae. Jeg kan ikke sætte ham til gemeen Soldat, som er Anfører for saa mange tusinde; lad det være Dig nok, allerdrabeligste Skafmat.

Skafmat.

Det skal være mig nok, Herre!

Falstaff.

Høist forbunden, ærværdige Skafmat! — Hvem er den næste?

Dompap.

Peter Thyrekald fra Bangen.

Falstaff.

Ei Bokkeren! Lad os see Thyrekald!

Thyrekald.

Her, Herre.

Falstaff.

For Gud, en dygtig Svend! — Kom, kors mig Thyrekald, til han brøler igjen!

Thyrekald.

O, Herre min Gud! O, bedste Hr. Captain! —

Falstaff.

Hvad! brøler Du, inden Du har Korset?

Thyrekald.

O Gud, Herre! jeg er et sygt Menneske.

Falstaff.

Hvilken Sygdom har Du?

Thyrekald.

En forbandet Forkjølelse, Herre! en Hoste, Herre! som jeg fik i Kongens Tjeneste, ved at ringe med Klokkeren paa hans Kroningsdag.

Falstaff.

Vel! Du skal drage til Feldts i Slopok; vi

skal nok faae Bugt med Din Forkjølelse; og jeg vil
mage det saaledes, at Dine Venner skulle ringe for
Dig. — Er disse Alle?

Dompap.

Her er allerede to indkaldte over Eders Tal; I
kan kun faae fire Mand her, Herre; — og nu be-
der jeg Jer trine ind og spise med mig.

Falstaff.

Kom an! jeg vil gaae ind og drikke med. Jer;
men kan ikke blive at spise. Det glæder mig at
see Jer, Hr. Dompap, min Sjæl gjør det saa!

Dompap.

O, Sir John! husker I endnu dengang vi til-
bragte hele Natten i Weirmøllen i St. George's Fields?

Falstaff.

Ikke mere derom, gode Hr. Dompap! ikke mere
derom.

Dompap.

Ha! det var en lystig Nat. Og lever Johanne
Mattetrost endnu?

Falstaff.

Hun lever, Hr. Dompap.

Dompap.

Hun kunde aldrig spændes med mig.

Falstaff.

Aldrig, aldrig; hun sagde altid, hun kunde ikke
døie Hr. Dompap.

Dompap.

Ja, bitterdød! jeg kunde ret ærgre hende ind i
Sjælen. — Dengang var hun, hvad vi kaldte, godt
Toi. Holder hun sig endnu godt?

Falstaff.

Hun er gammel, gammel, Hr. Dompap!

Dompap.

Ja vist, hun maa være gammel; hun kan ikke andet, end være gammel; vist, vist er hun gammel, og havde allerede Robin Nattetrost ved gamle Nattetrost, førend jeg kom ind paa Clements Collegium.

Lys.

Det er fem og halvtredsfindstyve Aar siden.

Dompap.

Ja, Fætter Lys! havde Du bare seet alt det, denne Ridder og jeg har seet! Ha! Sir John! har jeg ikke ret?

Falstaff.

Jo, vi har hørt Sangværkerne spille ved Midnatstide, Hr. Dompap!

Dompap.

Det har vi, det har vi, det har vi; det har vi, min Sjæl! Sir John! vores Parol var: „Hei, Gutter!“ — Kom, lad os gaae tilbords; kom, lad os gaae tilbords. — O, hvilke Dage har vi dog ikke levet! — Kom, kom!

(Falstaff, Dompap og Lys gaae.)

Threfald.

Gode Hr. Rabberal Bardolph, staae mig bi som en Ven; saa er her fire Diskillinger i franske Kroner til Jer. I Sandhed, Herre! jeg lod mig ligesaa gjerne hænge, som marschere med, og dog for min Part, Herre! bryder jeg mig ikke saameget derom, men snarere, fordi jeg ingen ret Lyst har, og; for min Part, har meer Attraa efter at blive hos mine Venner; ellers, Herre, for min egen Part brød jeg mig endda ikke saa stort derom.

Bardolph.

Ja, ja! — Træd tilside.

Muggen.

Og, kjære Hr. Corporal Captain! for min gamle Madmoders Skyld staae mig bi som Ven; naar jeg marscherer min Vej, har hun ingen Moers Sjæl til at forrette nogen Ting hos sig, og hun' er aflægs og kan ikke hjælpe sig selv! J skal faae fyrgetyre Skilling, Herre!

Bardolph.

Ja, godt! Træd tilside.

Skafmat.

Paa min Sjæl, om jeg bryder mig noget derom! — Et Menneske kan kun døe een gang; — vi ere Gud en Død skyldig; — jeg vil aldrig lade mig forknytte. Er det min Skjæbne, nu godt! Er det ikke min Skjæbne; nu, ogsaa godt. Ingen Mand er for god til at tjene sin Fyrste; og lad det gaae, som det vil; den som dør i War, han er qvit for det næste.

Bardolph.

Vel talt! Du er en rask Gut.

Skafmat.

Min Sjæl, om jeg nogentid vil lade mig forknytte.

(Falstaff kommer tilbage med Dompap.)

Falstaff.

Nu da, Herre! hvilke Karle skal jeg have?

Dompap.

Fire af dem; hvilke J lyster.

Bardolph.

Herre! Et Ord! — Jeg har faaet tre Pund, for at lade Muggen og Thyrefalv slippe fri.

Falstaff.

Ja saa; godt!

Dompap.

Nu, Sir John! hvilke fire vil J have?

Falstaff.

Vælg J for mig!

Dompap.

Jh nu da, — Muggen, Tyrefalv, Skafmat og Skygge.

Falstaff.

Muggen og Tyrefalv! — Hvad Jer angaaer, Muggen! saa bliv J siddende hjemme, J er over Tjenesteaarene! — og hvad angaaer Jer, Tyrefalv! saa vox til J bliver capabel! Jeg vil ingen af Jer have.

Dompap.

Sir John, Sir John! staae Jer dog ikke selv i Lyset! disse ere Jeres vakreste Karle, og jeg vilde gjerne see Jer betjent med de bedste.

Falstaff.

Vil J, Hr. Dompap! lære mig, hvordan jeg skal vælge en Karl? Hvad bryder jeg mig om en Karls Proportion, om hans Kjødmasse, Statur, Skabelon og svære Udseende! — Nei, Manden, Hr. Dompap! det er Hovedsagen. — Her er nu Borte; J seer hvad for et lurvet Spøgelse det er; han vil lade og syre for Jer saa gesvindt som en Kandestøbers Hammer banker; vil være oppe og nede, hurtigere end Bryggerknegtens Spande paa Tværbjelfen; og denne Krabat her med sit Skind- og Beens=Ansigt, Skygge — lad mig faae den Svend! Han giver Fjenden slet intet Maal at skyde efter; Fjenden kan ligesaa godt sigte paa Odden af en Pennekniv; og — kommer det til Retirade — hvor hurtig vil denne Skafmat, Dameskrædderen, da ikke smøre Hæle? O, giv mig de Smaasolk og spar mig de Store. Bardolph, giv Borte en Flint i Haanden.

Bardolph.

Tag fat, Borte! Marsch! saa, saa, saa.

Falstaff.

Kom, haandteer mig Jeres Flint! — Saa, — meget godt, — bliv ved! — meget godt, — overordentlig godt! — O giv mig altid saadanne smaa, magre, gamle, gustne Skaldepander til Jægere. — Det er, min Tro, meget godt, Borte! Du er et godt Skind. See her, der har Du sex Styver.

Dompap.

Han er ikke endnu Mester i Kunsten, han gjer det ikke saa rigtig. Jeg husker, ved Mile-End-Bang (dengang laae jeg paa Clements Collegium, — Jeg spille endnu den lille Rolle Sir Dagone i Mellemspillet Arthur), ved Mile-End-Bang vilde jeg sige, der var en lille Spirrevip af en Karl, og han haandterede sin Flint saaledes! og derpaa dreiede han sig rundt, og atter rundt, og saa var han her, og saa var han der. Pis! puf! paf! sagde han; Barduus! sagde han, og væk var han, og atter kom han. — Nei, Mage til Karl saae mine Dine aldrig mere at see. —

Falstaff.

Disse Karle ville staae Karl, Hr. Dompap. — Gud bevare Jer, Hr. Tyd; jeg vil ikke bruge mange Ord til Jer, — farvel; begge I gode Herrer! jeg takker Eder; jeg maa endnu lægge et Dusin Mile tilbage, inden Aften. — Bardolph, giv Soldaterne Kjoler.

Dompap.

Himlen velsigne Jer, Sir John! den give Lykke til Eders Forehavende, og sende os Fred! Naar I vender tilbage, saa besøg mit Huus; lad vort gamle Bekjendtskab blive fornyet; muligt var det, jeg fulgte med Jer til Hove.

Falstaff.

Det ønsker jeg I vilde, Hr. Dompap!

Dompap.

Velan! Jeg har sagt det; og et Ord er et Ord, en Mand en Mand. Farvel!

(Dompap og Tys gaae.)

Falstaff.

Farvel, I herlige Herrer! — fremad, Marsch! Bardolph, før Karlene afsted. (Bardolph gaaer med Rekrutterne.) Naar jeg kommer tilbage, vil jeg lege Snyde med dem. — Fredsdommer Dompap kjender jeg tilbunds. Herre Gud! hvor vi gamle Folk dog ere tilbøielige til den Last at lyve! Denne Brøvler af Dommer har ikke gjort andet end sladdret mig for om hans Ungdoms Bildskab, og om de Manddomsgjerninger han har bedrevet i Turnbullstrædet; og hvert tredje Ord er en Løgn, Tilhøreren faaer nøiagtigere betalt, end Grosmogul sin Tribut. — Jeg kan huske ham paa Clements Collegium, og da saae han ud som en Mandsling, man ved Desertten flikker sammen af Ublestrællinger; naar han var nøgen, lignede han for Gud og Verden en spaltet Ræddike, som man med Kniven har skaaret et Narregefsjæs ud paa; han var saadan en Vissepind, at en Svagsynet umulig kunde opdage enten Længde- eller Breddemaal hos ham. Han var Hungersnødens sande Genius; dog saa geil som en Ube, og Skjogerne gave ham, efter en Blomst, det Navn: „Dag og Nat.“ Han kom altid i Bagtøgen af Moden, og sang de Melodier for grisede Qvinder, han havde hørt Bognmandskarlene fløite, og dog svor han paa, de vare hans egne Phantasier og musicalske Smaagriller. — Og nu er denne Hanswurstbrix bleven Jordegodsseier, og snakker saa ligesom om Johan af Gaunt, som om han

havde været Dusbroder med ham, og jeg tør forban-
de mig paa, han har kun seet ham en eneste Gang
paa Turneerpladsen, og da slog hiin ham et Hul i
Bandebræsten, fordi han trængte sig hen iblandt Mar-
skalkens Folk. Jeg saae det, og fortalte Johan af
Gaunt, at han bankede Stok med Stok, thi man
kunde have puttet ham med samt hans hele Paaflæd-
ning i et Maleskind. En Hobokasse vilde have været
rummelig Bolig og Huus og Hjem for ham, og nu
har han Land og Dræg. Godt! jeg skal gjøre mig
nærmere bekendt med ham, hvis jeg kommer tilbage,
og det skulde gaae til med Vandens Kunst, hvis jeg
ikke skal bruge ham, som en dobbelt Bises Steen til
at gjøre Guld med. Naar den unge Karpe er Lokke-
mad for den gamle Gjedde, saa seer jeg efter Natu-
rens Lov ingen Grund, hvorfor jeg ikke maa snappe
efter ham. — Tiden skaffer nok Leilighed, og hermed
Punktum!

Fjerde Akt.

Første Scene.

En Skov i Yorkshire.

Erkebiskoppen af York træder ind med Mow-
bray, Hastings og flere.

Erkebiskoppen.

Hvad hedder denne Skov?

Hastings.

Den hedder Gaultree Skov, min ædle Herre!

Erkebiskoppen.

Her gjører Holdt, og udsend Speidere,
at vi kan Kundskab faae om Fjendens Antal.

Hastings.

Vi har alt udsendt nogle.

Erkebiskoppen.

Det er vel gjort. —

Nu, Venner, Brødre i vor store Sag!
Jeg maa berette Jer, jeg har modtaget
nysskrevne Breve fra Northumberland;
hvis kolde Klang og Indhold lyder saa:
Han ønsker sig hos os, med saadan Hærmagt,
som egned' sig hans Rang; sli'g Krigsmagt han
formaaede ei at reise; saa han drog
til Skotland, for sin Lykke at fuldmødne;
og slutter nu med Bøn, at Eders Anslag
maa overleve dette Bovesærd
og Eders Fjendes frygtelige Møde!

Mowbray.

Saa faldt vort Haab paa ham da plat til Jorden,
og sendersplintredes!

(Et Sendebud træder ind.)

Hastings.

Hvad bringer Du?

Sendebud.

Hist Vest for Skoven, knap en Miil herfra
i Slagtningsorden Fjenden drager frem,
og efter Rummet de indtage, troer jeg
de vel de treti tusinde mon' være!

Mowbray.

Det samme Antal just, som vi formoded'.
Lad os staae frem og møde dem i Marken.

(Westmoreland træder ind.)

Erkebiskoppen.

Hvo er den Fører, som heelt væbnet møder
os hist?

Mowbray.

Jeg troer det er Lord Westmoreland.

Westmoreland.

Hilsen og Held fra vores General,
fra Prinds Johan, Hertug af Lancaster!

Erkebiskoppen.

Siig frem i Fred, Lord Westmoreland, hvad gaaer
vel Eders Komme ud paa?

Westmoreland.

Vel, Mylord!

Til Eders Naade da især jeg vender
min Tales Indhold. Dersom Oprør fremgik
sig selv liig, med forvorpne, usle Sværme,
af hidsig Ungdom fort', med Harm bebræmmet',
af Stodderpæk og Drengene understøttet;
hvis djævelsk Opstand — siger jeg — saa fremsted
ret i sit eget, sande, fødte Billed,
da stod I her ei, min ærværdige Fader!
ei disse ædle Ord, for at smykke
et suult og blodigt Oprørs ækle Form
med Eders Ære. I Lord Erkebiskop, —
hvis Sæde Borgerfreden huldt beskjærmes,
hvis Skjæg alt Fredens Sølvhaand har rørt,
hvis Biid og Lærdom Freden har opfostret,
hvis hvide Klædebon paa Ildskyld tyder,
I, Fredens Due, ja, dens salige Engel,
hvi oversætter I Jer selv saa slet
fra Fredens Sprog, det ynderige, søde,
til Krigens raa og vilde Tungemaal?
I Eders Bøger til Beenharnisk gjør,
til Blodklæk Eders Blæk, og Pen til Landse;
Ja, Eders Røst, som Herrens Fred skal aande,
til skingrende Trompet og Krigsbasune.

Erkebiskoppen.

Hvorfor jeg gør det? Saa Spørgsmaalet staaer.

Nu da, i Korthed: vi er' alle syge;

Bort Svælgen, Graadseri og vilde Lernet
har os paa Halsen bragt en hidsig Feber;

for den vi bløde maae; af denne Sygdom

vor sidste Konge Richard smittet døde.

Men min høistædle Lord af Westmoreland!

Jeg giver mig her ikke ud for Læge,

ei heller som en Fredens Fjende staaer jeg

i Skarerne af frigeriske Mænd;

Jeg heller, som den græsselige Krig,

en liden Stund mig viser, for at læge

hvert frodigt Sind, sygt af sin egen Lykke,

Forstoppelsen at rense, som begynder

Livsaarerne at standse alt. Hør mere:

Jeg har i lige Skaaler nøie veiet

det Onde, vore Baaben volde kunne,

mod Ondet, som vi lide, og jeg finder

vor Brøde mindre er, end vor Besværing.

Vi see, hvad Bei nu Tidens Strøm mon løbe,

og tvinges ud af vores stille Bane,

formedelst Leilighedens vilde Strømning;

vi har optegnet alle vore Klager,

for dem artikkelviis at lægge frem;

alt længst tilbød vi Kongen dem; hver Bøn

om Aldgang, naadigt Øre blev os nægtet.

Da vi fornærmedes og vilde klage,

blev Aldgang os formeent til hans Person,

just af de Mænd, som mest os havde frænket.

Nys svundne Dages Farer, hvis Grindring

med Blod end synligt skreven er paa Jorden!

Exemplerne, hver Stund endnu frembyder,

har os iført de Baaben, som ei sømme;

ei for at bryde Fred i mindste Maade;

men for i Sandhed her en Fred at grunde,
der Fred, ei blot af Navn, men Gavn skal være!

Westmoreland.

Naar blev da Udgang nogentid Jer nægtet?
hvori har Kongen vel fornærmet Eder?
Hvilken af Rigets Pairs blev paa Jer hidset,
at I med et guddomm'ligt Segl besegle
Oprørs ulovlige, blodstænkte Bog,
og indvie Opstandssværdets bittre Od?

Erkebiskoppen.

Vor store fælleds Broder, Fædrelandet,
til Frelse væbner os; og hvad mig angaaer,
den Grusomhed, min fødte Broder vistes,
er end en særskilt Klagepunkt for mig.

Westmoreland.

Men sliq Afhjælpning er der jo ei Trang til;
og om der var, tilkom den da vel Eder?

Mowbray.

Hvorfor ei ham tildeels? Hvi ei os alle,
som føle Svien fra de svundne Dage,
og døie maae at disse Tiders Tilstand
en tyngende, og høist partist Haand lægger
paa vores Ære?

Westmoreland.

O, min ædle Lord!

Lyd Tiden efter Tidsnødvendigheden,
og sandelig! I sige skal, at Tiden,
og ikke Kongen, Eder forulemper. —
Men hvad Jer angaaer, synes det mig ei,
at enten I fra Kongen, eller Tiden
et Straabred har af Grund, I kunde bygge
en Klage paa. Blev I ei gjenindsat
i Eders ædle og høilovlige Faders,
i alle Hertug Norfolks Herligheder?

Mowbray.

Hvad Ære tabte da min Fader vel,
 som trængte til paa ny i mig at fødes!
 Kongen, som elskte ham, nødvingen blev,
 som Staten stod, til ham at landsforvise;
 og dengang Henrik Bolingbroke og han
 i høien Saddel begge rodfast sad,
 og ægged' vælig Ganger frem med Sporen,
 med Landsen end i Ro; Hjelmbrunnien nede,
 med Blik, som gnistred' gjennem Staalets Gitter,
 mens Malmets høie Klang dem sammenblæste;
 dengang da intet kunde have holdt
 min Fader fra hans Bryst hiin Bolingbrokes, —
 O, dengang Kongen da sin Stav nedkasted',
 hans eget Liv hang ved den Stav han kasted';
 sig selv han kasted' ned, og Alles Liv,
 som ved Anklage og ved Sværdets Bold
 gik siden under Bolingbroke til Grunde.

Westmoreland.

Lord Mowbray! ei I veed, hvad nu I siger.
 Greven af Hereford var hiin Tid berømt som
 den tappreste af Englands Riddere.
 Hvo veed til hvem vel Lykken havde smilet?
 Dog, havde Eders Fader seiret der,
 han aldrig frelst fra Coventry var kommet;
 thi hele Landet, alle som een Mand,
 skreg Had mod ham, og Alles Bøn og Undest
 var vendt til Hereford, hvem de fast forgjæded',
 velsigned', hædred' meer end selve Kongen.
 Dog, dette er Afvigelse fra Sagen. —
 Jeg kommer her fra Prindsen, vor Hærfører,
 at høre Eders Klager; melde Jer,
 hans Naade Eder høre vil; i hver Post,
 hvor Eders Fordring ret og billig er,

J tilfredsstilles skal, og hver Ting glemmes,
som gav Jer mindste Skin af Kongens Tjender.

Mowbray.

Han tvang os til slikt Tilbud at afnøde;
af Statskunst, ei af Kjærlighed det kommer.

Westmoreland.

Mowbray, J farer vild, hvis saa J troer.
Fra Raade, ei fra Frygt slikt Tilbud kommer;
thi see, en Kjende hersfra staaer vor Magt,
og, ved min Vre! alt for tillidsfuld
til nogen Frygtens Tanke Rum at give.
Fleer Navne er' i vor Hær end i Eders,
og større Baabensfærdighed; i Rustning
vi lige stærke er; vor Sag den bedste;
Fornuften vil vort Mod er som vor Sag. —
Saa siig da ei, vort Tilbud er afvunget.

Mowbray.

Vel! lydes jeg, vil jeg ei underhandle.

Westmoreland.

Det viser Eders Brødes Skjændsel blot;
et raadent Saar Besøelse ei taaler.

Hastings.

Har Prinds Johan da af sin Fader faaet
det Hverv, samt uindskrænket Fuldmagt til
at høre, og derpaa bestemt afgjøre
Betingelserne, som vi monne paastaae?

Westmoreland.

Det ligger i Hærførertit'len jo.
Det undrer mig, J saa ensfoldigt spørger.

Erkebiskoppen.

Tag denne Seddel da, Lord Westmoreland,
den indeholder alle vore Klager;
Naar hver en Ankelpost afhjulpen bliver,

hvert Medlem i vor Sag, her, hrorsomhelst,
 der Haand har taget med i denne Handel,
 frifjendes, alt paa lovlig gyldig Viis;
 samt naar Guldbyrdeisen af vore Duster
 os og vor Sag bekræftes ufortøvet,
 vi træde atter inden Pligtens Bredder,
 og fængsle vores Magt i Fredens Arm.

Westmoreland.

Jeg viser Prindsen dette. — Edle Herrer!
 vi samles vil for begge Hæres Ansyn
 og ende da i Fred, (det Gud saa lempe!)
 hvis ei, da Sværdene i Slagmark falde;
 og de afgjøre det!

.Erkebiskoppen.

Mylord! det vil vi!

(Westmoreland gaaer.)

Mowbray.

Der er et Væsen i mit Bryst, som spaaer mig,
 at vore Fredsbetingelser ei holdes.

Hastings.

Frygt aldrig sligt; hvis Fred vi slutte kan,
 paa saa bestemte og vidtstrakte Vilkaar,
 som vore Fordringer gaae ud paa, da
 vor Fred skal staae saa fast, som Klippebjerg.

Mowbray.

O ja; men vor Værdi dog saa vil skattes,
 at hver en udsel, vrangt udtydet Marsag,
 ja hver en ringe, flau, spidsfindig Skingrund
 just efter denne Sag skal smage Kongen;
 Ja, blev vor Borgertroskab end til Martyr,
 man vil os kaste med saa vild en Bånd,
 at selv vort Korn skal synes let som Avner,
 og Godt fra Slet Adskillelse ei finde.

Erkebiskoppen.

Mylord, nei! husk, høist led og kjed er Kongen af disse smaalige og usle Klager.

Han fandt, at naar een Tvivl ved Døden endes, to større da i Livets Arving vækkes.

Desaarsag vil han reen sin Tale vidste,

ei holde Snak med sin Hukommelse,

som kan berette, og paa ny indprente

hans Tab i hans Grindring; thi godt veed han,

han kan ei luge op i Landet, alt

som hans Mistænkelighed ægger ham.

Saadan indgroet er hans Ben med Fjende,

at rykker stærkt han i en Fjendes Hodder,

da løsner han og ryster og en Ben.

Saa at vort Land, fast liig en trodfig Qvinde,

der har opirret ham til Hug at byde,

imens han slaaer sit spæde Noer fremrækker,

og den bestemte Nøjselyst forsvinder

i Armen, som var løftet, den at øve.

Hastings.

Desuden Kongen hvert sit Tugtens Riis

paa fordums Overtrædere har opslidt;

saa nu han mangler selve Straffeværktøi.

En Love uden Klo hans Magt nu ligner;

den brøler vel; men slaaer ei.

Erkebiskoppen.

Meget sandt.

og derfor, ædle Lord Marskalk! vær vis paa,

hvis vor Forsoning bringes vel istand,

vil Freden, liig et brækket Lem, som læges,

des stærkere ved Bruddet vende.

Mowbray.

Vel da!

Her kommer Mylord Westmoreland tilbage.

(Westmoreland kommer tilbage.)

Westmoreland.

Prindsen er nær; vil Eders Herlighed
hans Naade møde midt blandt begge Hære?

Mowbray.

Mylord af York, i Guds Navn da, bryd op!

Erkebiskoppen.

Mylord! først bring ham Hilsen, — vi skal følge.

(de gaae.)

Anden Scene.

En anden Deel af Stoven.

Fra den ene Side træde ind Mowbray, Erkebi-
skoppen, Hastings og flere. Fra den anden Side
Prinds Johan af Lancaster, Westmoreland,
Krigsmænd og Følge.

Prinds Johan.

J er velkommen her, min Frænde Mowbray! —
God Dag, min ædle Herre Erkebiskop! —
God Dag, Lord Hastings, — fort, god Dag til Alle! —
Mylord af York! det bedre flædte Eder,
naar Eders Hjord, ved Kirkefloffen sanket,
omringed' Jer, og hørte saa med Andagt
Forflaring over Eders Bibeltext,
end nu J sees her i Jern og Plade;
til Oprørsfærd med Trommeslag at ægge
til Glavind vende Ordet, Liv til Død.
Den Mand, som sidder i Monarkens Hjerte,
og modnes i hans Naades Sol — O, vil han
misbruge Kongens Understøttelse,
Ak! hvilke Vanheld kan han ei udruge
i Skyggen af sliig Høihed! — Og med Eder,
Lord Biskop! er det saa. — Hvo har ei hørt om
hvor dybt J var bevandret i Gudsbooger?
J var for os en Taler i hans Høiraad,

for os en Gjenlyd selv af Herrens Røst,
 Døraabneren og Raademidleren
 imellem Raaden, Himlens Helgene,
 og vores Jordeliv? — O, hvis troer ei,
 I Eders Embedsværdighed misbruger,
 benytter Himlens Baretægt og Raade,
 som falske Nidling tidt sin Fyrstes Navn
 til æreløse Handlinger! I under
 forstilt Guds Nidkjærlighed har Undersaatter
 imod Guds Salvende, min Fader reist,
 og imod Himlens og hans Fred I sværmer
 nu med dem hid. —

Erkebiskoppen.

Edle Prinds Lancaster;

Jeg er ei her mod Eders Faders Fred;
 men, som jeg sagde Mylord Westmoreland,
 vor Tids Forvirring, fælleds Frygt for Fare
 os i slig vanskabt Form tilsammentrænger
 for vores Sikkerhed. Jeg Eders Raade
 har sendt omstændeligt vort Klagemaal,
 som blev fra Hoffet bortskudt med Foragt,
 hvorpaa hiin Hydraeon, vor Krig, blev født,
 hvis Rædselsøine vel i Søvn tør døjes
 ved Ret og billigt Krav os at bevilge;
 da Lydigheden, for hint Banvid læget,
 sig tam for Majestæten God nedboier.

Mowbray.

Hvis ei, vi rede er at friste Lykken
 til sidste Mand.

Hastings.

Og falde vi skændt her,
 har vi et Rygstød til vor Sag at fremme;
 og glipper det, skal deres dem staae bi;
 Saa skal Ulykke worde Arv, og Søn

fra Fader holde denne Strid i Live,
saalænge der er' Slægter til i England.

Prinds Johan.

J er for blind, meget for blind, Lord Hastings
til ned i Eftertidens Dyb at skue.

Westmoreland.

Vil Eders Naade ei paa Stand dem svare,
hvorvidt J billiger Artiflerne?

Prinds Johan.

Jeg billiger og jeg bifalder hver,
og sværger ved min Kongestammes 'Wre,
at misforstaaet er min Faders Hensigt;
og Somme om ham have alt for ødselt
udstrakt saavel hans Mening, som hans Magt. —
Mylord! de Klager flux afhjælpes skulle;
det skal de, ved min Sjæl! — Er det Jer nok,
forlov da Eders Mænd hver til sin Hjemstavn,
som vi det gjør; her mellem begge Hære
som Benner tomme vi en Skaal, og favnes;
at Folkets Dine hjem maae Tegnet bære
paa vort fornyede Enighed og Venskab.

Erkebiskoppen.

Jeg tager Eders fyrstelige Ord
som Borgen; vore Klager skal afhjælpes.

Prinds Johan.

Jeg giver det; mit Ord jeg holde vil;
og her jeg drikker Eders Naade til.

Hastings.

(til en Hovedsmand.)

Gaae, Hovedsmand! og bring Krigshæren Budskab
om Freden; giv dem Sold; hver gaae til Sit;
Det vil dem glæde; — iil dog, Hovedsmand!

(Hovedsmanden gaaer.)

Erkebiskoppen.

Ædle Lord Westmoreland, paa Eders Sundhed!

Westmoreland.

Jeg Eders Naade gjør Bescied, og kjendte
 I Møien denne Fredspagt mig har kostet,
 da drak I freidigt; dog min Kjærlighed
 til Jer skal Tiden snarlig aabenbare.

Erkebiskoppen.

Jeg tvivler ei paa Jer.

Westmoreland.

Det glæder mig.

Paa Eders Sundhed, ædle Fætter Mowbray!

Mowbray.

I Sundhed nu til rette Tid mig ønsker,
 thi just med eet jeg føler mig ei vel.

Erkebiskoppen.

Naar Dndt for Døren staaer, da er man munter;
 Sorgmod forkynder stedse Godt i Bente.

Westmoreland.

Vær munter da; at flux I blev nedslagen
 jo varslar Held og Godt for Morgendagen.

Erkebiskoppen.

Tro mig; jeg sjelden var saa let om Hjertet.

Mowbray.

Desværre, dersom Eders Regel gjælder.

(Fryдерааб udenfor.)

Prinds Johan.

Fredsbordet givet er, hør hvor de jubler!

Mowbray.

Det havde klinget herligt efter Seir.

Erkebiskoppen.

En Fred er paa en Naade en Erobring,

thi begge Parter ædelt undertvinges,
og ingen taber noget.

Prinds Johan.

Gaae, Mylord!

og lad vor Krigshær ligesaa faae Orlov. —

(Westmoreland gaaer.)

Og tykkes Jer, Mylord! lad vore Tropper
gaae her forbi, at grant vi kunne see
med hvem vi skulde kjæmpet.

Erkebiskoppen.

Gaae, Lord Hastings,

og før de skilles, her forbi de drage.

(Hastings gaaer.)

Prinds Johan.

I Aften vist vi samles, ædle Herrer!

(Westmoreland kommer tilbage.)

Nu, Frænde! hvi staaer vores Krigsmagt stille?

Westmoreland.

Hærførerne har I befalt at staae,
de vil ei gaae, før de har hørt Jer tale.

Prinds Johan.

De kjende deres Pligt.

(Hastings kommer tilbage.)

Hastings.

Mylord! vor Hær er allerede opløst,
som unge Tyre, friede fra Maget,
mod Øst, Vest, Nord og Syd de Kaasen styre;
eller, som Børn, naar Skoletiden endes,
hver haster til sit Hjem og Legepladsen.

Westmoreland.

Godt Nytt, Lord Hastings! derfor fængsler jeg Dig,
Forræder, her for Høiforræderi! —

Og Jer, Hr. Erkebisp, — og Jer, Lord Mowbray —
som Livsforbrydere jeg begge hester.

Mowbray.

Er denne Fremfærd ærlig og retfærdig?

Westmoreland.

Er Eders Forbund det?

Erkebiskoppen.

Saa vil I bryde
det givne Ord?

Prinds Johan.

Jeg gav Dig intet Ord.

Jeg loved de Besvær I klaged' over,
afhjælpes skulde; hvilket, ved min Ære!
jeg med en Christens Dmhu vil fuldbyrde.
Men, I Oprørere! vent nu at sinage
den Løn, som Oprør og sliq Daad fortjener.
Uviist I Eders Hær har sammendraget;
dunt bragt den hid, som Narre hjem den jaget. —
Her Trommerne, forfølg den spredte Hær;
for denne Dag ei vi, Gud priset vær!
bevogter nu og bring Forrædersflokken
saa til Forræderseng, og det er Bøddelblokken!
(de gaar.)

Tredie Scene.

En anden Deel af Skoven.

Baabengny. Angreb.

Falstaff kommer ind, Colevile møder ham fra
den modsatte Side.

Falstaff.

Hvad er Eders Navn, Herre? Af hvad Rang
er I, og fra hvilket Sted, om jeg maa spørge.

Colevile.

Jeg er Riddersmand, Herre! og mit Navn er
— Colevile fra Dalen.

Falstaff.

Nu da, Colevile er Eders Navn; Ridderskab er
Eders Rang; og Eders Sted Dalen; Colevile skal
fremdeles forblive Eders Navn; en Forræder Eders
Rang; og Fængselet Eders Blivested, — et Sted,
som skal blive dybt nok; saa kan I fremdeles være
Colevile fra Dalen.

Colevile.

Er I ei Sir John Falstaff?

Falstaff.

Jeg er ligesaa brav en Mand som han, hvo
jeg endog er. Vil I give Jer, Herre! eller skal jeg
svede en Dyst med Jer? Kommer jeg til at svede,
bliver det Dine Benneres Taarer, som græde over Din
Død; desaaarsag opvæk Frygt og Bævelse i Eder, og
hyld min Naade!

Colevile.

Jeg troer I er Sir John Falstaff, og i denne
Tro giver jeg mig.

Falstaff.

Jeg har en heel Skole fuld af Tunger her i
min Bug; og ikke en eneste af dem alle udtaler an-
det end mit Navn. Dersom jeg kun havde en no-
genlunde simpel Mave, saa var jeg simpelvæk den bev-
reste Svend i Europa. Men min Mave, min Mave,
min Mave lægger mig ode. — Her kommer vores
General! —

(Prinds Johan af Lancaster træder ind med West-
moreland og flere.)

Prinds Johan.

Nu Heden er forbi! forfølg ei længer! —

Kald hjem vor Hær, min Frænde Westmoreland!

(Westmoreland gaaer.)

Nu, Falstaff, hvor sta' I al denne Stund?
naar Alting er forbi, saa kommer I. —
Jeg siger Jer, de Kneb, hvormed I nøler,
engang dog brække vil en Galges Ryg.

Falstaff.

Det skulde smerte mig, min Prinds! hvis det ikke indtraf. Jeg har endnu aldrig hørt andet, end at Dadel og Snyder var Tapperheds Løn. — Ansæer I mig for en Svale, en Piil, eller en Rendekugle? Har jeg i min gamle og fattige Stilling vel Tankens Hurtighed? Jeg har skyndt mig hid til den yderste Fingersbred af Mulighed; jeg har sprængt ni Sneje af Postheste vel talte; og her, saa modig og træt jeg er af Reisen, har jeg i min rene og uplettede Tapperhed taget Sir John Coleville af Dalen til Fange; en reent djævleblændt Ridder og en tapper Fjende. — Men hvad siger vel det? Han saae mig og overgav sig; saa at jeg rettelig kan sige med hiin romerske Krumsnabel: jeg kom, saae, og vandt!

Prinds Johan.

Det var meer hans Hosflighed, end Ederes Fortjeneste.

Falstaff.

Det veed jeg dog ikke; her er han, og her overgiver jeg Eder ham, og jeg beder Ederes Naade, lad det blive opskrevet blandt Resten af denne Dags Bedrifter; ellers vil jeg, min Gud! have det besjunget i en særskildt Ballade, med mit Billed over, medens Coleville kysser mine Fodder. Dersom I tvinge mig til denne Fremgangsmaade, saa hvis I ikke alle tage Jer ud som forgyldte Fjerskillinger ved Siden af mig, mens jeg paa Navnkundighedens klare Himmel for-

dunkler Eder, som den fulde Maane Firmamentets
Smaagnister, der see ud som Knappenaals hoveder mod
den, saa troe aldrig meer et Ord af en Aldersmand!
— Derfor lad mig skee min Ret, og lad Fortjeneste
stige i Veiret.

Prinds Johan.

Du er for tung til at stige.

Falstaff.

Saa lad den skinne da!

Prinds Johan.

Du er for tyk til at skinne.

Falstaff.

Saa lad den da gjøre noget hvilket som helst, min
ædle Prinds! naar det bare er mig til bedste, og fald
det saa hvad I vil.

Prinds Johan.

Er Dit Navn Colevile?

Colevile.

Ja det er, min Prinds!

Prinds Johan.

Colevile! vidtomtalt Oprørsmand Du est!

Falstaff.

Og en vidtomtalt tro Undersaat nappede ham.

Colevile.

Min Prinds! jeg er som mine Overmænd,
der hid mig førte; havde jeg ført dem,
I for saa let et Kjob ei havde havt dem.

Falstaff.

Jeg veed ikke til hvad Priis de solgte sig; men
Du overgav Dig som en skikkelig Mand, og jeg tak-
ker Dig for Dig.

(Westmoreland kommer tilbage.)

Prinds Johan.

Nu! har J afladt at forfølge dem?

Westmoreland.

Tilbage tog er skeet; al Dræbning standset.

Prinds Johan.

Send Colevile brat som og hans Medforbundne
til York; der de henrettes ufortøvet: —

Blunt! før ham bort; og seer, J vel ham vogter!

(Nogle gaae med Colevile.)

Og, ædle Herrer! nu maae vi til Hove;
min Fader, hører jeg, er saare syg;
vort Budskab skal gaae foran os til Kongen;
det, Frænde! bringe J, for ham at glæde;
vi Jer med maadeholden Hast vil følge.

Falstaff.

Min Prinds! Jeg bønfaller Eder, giv mig Lov
at gaae gjennem Glostershire; og naar J kommer til
Hove, saa viis Eder som min naadige Herre, og giv
mig et godt Skudsmaal!

Prinds Johan.

Falstaff, farvel! og meer end J fortjener,
Jer min Godhjertighed skal sikkert prise.

(gaaer.)

Falstaff.

Jeg vilde bare ønske J havde Forstand dertil,
det var mere værd end Jeres Hertugdømme! — Paa
min Sjæl! denne hersens unge Theevandskarl holder
ikke af mig; og det er et Menneske umuligt at faae
ham til at lee; — men det er intet Under; han drif-
fer ikke Vin. — Der bliver aldrig noget Retskaffens
af disse andægtige Drengébørn; for den tynde Drik,
i Forening med de mangfoldige Viskemaaltider, gjen-
nemkjøler deres Blod saa overordentlig, at de falde i

en Slags mandlig Blegsyge; og naar de gifte sig, avle de blot Tøser; de ere i Almindelighed Narre og feige Karle; — hvilket nogle af os ogsaa vilde være, dersom vi ikke hidsede os. En god Xeresviin har en tofold Virkning hos sig. Den stiger mig til Hjer=nen, og udtørre der alle dumme, tørste og kolde Dunster, som omringe den; gjør den let fattende, rast, opfinderist, fuld af lustige, fyrige og frydelige Billeder; — hvilke, naar de overantvordes til Stem=men eller Tungen, hvor de fødes til Verden, saa blive de til de allerherligste Vittigheder. — Den an=den Egenskab hos min fortræffelige Xeresviin er — at den varmer Blodet, som forhen var koldt og halv=størket, og gjorde Leveren hvid og kleg, hvilket er et Mærke paa Smaalighedsaand og Feighed; men Xeresvinen opvarmer det, og faaer det til at strømme om fra de indvortes til de udvortes Dele. Den illu=minerer Ansigtet, hvilket, liig et Tårn, giver Bar=sel og Væbningsbud til hele Resten af det lille Kon=gerige, man kalder Menneske; og strax indstille sig alle Livsindsaatter og Livsaander til Mynstring for deres Hovedsmand Hjertet; som, forstørret og opblæst ved dette Følge, gjør hvad modig Bedrift det skal være; og denne Tapperhed kommer ene og alene af Xeres; saa at al Vaabendygtighed er Jngenting uden Xeres; thi den sætter den i Driftighed, og Lærdom er blot en Skat, en Drage ruger over, indtil Xeres sætter Doctorhatten paa den, og bringer den i Virksomhed og Brug. — Heraf kommer det, at Prinds Henrik er tapper; thi det kolde Blod, han naturligviis maatte arve efter sin Fader, har han gjødet, dyrket og be=handlet ligesom magert, ufrugtbart og tørt Land med udmærket Flittighed i Drif, og med et godt Forraad af den frugtbringende Xeres, saa han er bleven meget hidsig og tapper. Hvis jeg havde tusinde Sønner,

skulde den første menneskelige Grundsætning, jeg vilde lære dem, være: at forsværge Allskens thynd Drik, og ganske offere sig til Xeres.

(Bardolph træder ind.)

Hvad Nyt, Bardolph?

Bardolph.

Hele Armeen er affskediget, og hver gaaet til Sit.

Falstaff.

Lad dem kun gaae. Jeg vil gjennem Glostershire, og der vil jeg besøge Hr. Robert Dompap, Esquire; han er allerede saa blod som Bør mellem mine Fingre, og om soie Tid agter jeg at slaae ham plat. — Kom med!

(de gaae.)

Fjerde Scene.

Westminster. Et Bærelse i Palladset.

Kong Henrik træder ind, fulgt af Clarence, Prinds Humphrey, Warwick og flere.

Kong Henrik.

Nu, ædle Herrer! ender Himlen naadig den Strid, som bløder ved vor Dør, da føre vi vores Ungdom i en høiere Slagmark, og drage kun indviet Sværd af Balgen. Vor Flaade er beredt, vor Magt er samlet, Guldmagt i vor Traværelse bestattet, og hver Ting er saaledes som vi ønske; kun mangler os en Deel personlig Kraft og Ro, til disse Oprørs mænd sig atter Regjeringsaaget underkaste ville.

Warwick.

Snart begge Dele Ederes Majestæt vist nyde vil.

Kong Henrik.

Humphrey, min Søn af Gloster!
hvor er vel Prindsen, Eders Broder?

Prinds Humphrey.

Herre!

saavidt jeg veed, drog han paa Jagt til Windsor.

Kong Henrik.

Hvo fulgte ham?

Prinds Humphrey.

Det veed jeg ei, min Konge!

Kong Henrik.

Er Hertugen af Clarence ikke hos ham?

Prinds Humphrey.

Nei, ædle Herre! han er her tilstede.

Clarence.

Hvad ønsker vel min Konge og min Fader?

Kong Henrik.

Jeg ønsker blot Dit Vel, Thomas af Clarence;
hvor gaaer det til, Du ei er med Din Broder?

Han elsker Dig, men Du forsømmer ham.

Du i hans Omhed har en bedre Plads

end alle Dine Brødre; Søn! bevar den;

da kan Du staae, som ædel virksom Midler,

naar jeg er længst i Mulde lagt, imellem

hans Majestæt og Dine andre Brødre; —

thi giv ei Slip paa ham, slev ei hans Vensteb,

tab ei den store Fordeel af hans Raade

ved Ligegyldighed og Kulde mod ham;

thi huld han er mod hver, som agter paa ham;

han har en Medynkstaare og en Haand,

som Dagen aaben, for den blide Mildhed;

og dog, optændes han, da er han Flint;

som Vinterveir ustadig; pludselig

som Hagelbygerne i Dagens Anbrud. —
 Derfor Du agte nøie paa hans Sind.
 Dadl' ham for Feil, men med Erbødighed,
 naar Du hans Blod til Munterhed seer stemt;
 men er han mørk, da lad ham rase ud,
 indtil hans Lidenstak, liig Hval paa Strand,
 sig selv ved Slid har mattet. — Vær det, Thomas!
 og Du skal worde Dine Benners Skjærm;
 en Guldgjord, som omslutter Dine Brødre;
 saa deres Blods foreente Kar, skjøndt blandet
 med fremmed Gift, som Tiden vil nødvendig
 indgyde der, dog aldrig læk skal worde,
 og virked' det endog saa stærkt som Gistsaft,
 af Druemunk, og som det raske Krudt.

Clarence.

Jeg skal med Broderomhu vogte paa ham.

Kong Henrik.

Hvi est Du ei i Windsor med ham, Thomas?

Clarence.

Han er ei der; han spiser her i London.

Kong Henrik.

Og hvem er med ham? veed Du ikke det?

Clarence.

Poins, og de andre, som ham stedse følge.

Kong Henrik.

For Ukrudt fedest Jord mest udsat er,
 og han, det ædle Billed af min Ungdom,
 er fuldt begroet dermed. Derfor min Sorg
 sig paa hiin Side af min Dødsstund strækker;
 Mit Hjerte græder Blod, mens jeg i Aanden
 de vilde Dage, raadne Tider seer,
 dem I opleve skal, naar længst jeg blunder
 hos mine Fædre. — Tammes ei hans Bildskab,

vorder Begjær, og heden Blod hans Raad,
 mens Midler villigt møde ødsle Sæder,
 O hvor høit vil hans Lidenſkab da flyve,
 og prøve Trods med Fare og med Fald.

Warwick.

Min ædle Konge! I miſkjender ham.
 Prindsen ſtuderer blot ſit Selſkab ſom
 et fremmed Sprog, for ret at fatte ſligt,
 nødvendigt er, at uanſtændigſt Ord
 maa læres, kjendes; har man dette naaet,
 veed Ederſ Høihed, det blot tjener til
 at hade hvad man kjender. — Saa vil Prindsen
 med Tiden hine Følgesvende vrage,
 ſom plumpe Udtryk; deres Minde ſkal
 da leve ſom et Mønſter eller Maal,
 hvormed hans Raade Andres Liv kan maale,
 og fordums Ondt til Fordeel ſaa forvandle.

Kong Henrik.

Det ſjældent er at Vi forlader Ragen
 i Madſelet. — Er der ei Weſtmoreland?

(Weſtmoreland træder ind.)

Weſtmoreland.

Held Jer, min Konge! og ny Lykke til
 det Glædesbud jeg bringer. Ederſ Søn,
 Prinds Johan, kyſſer Ederſ Raades Haand.
 Mowbray og Biſkop Scroop, Haſtings og Alle
 til Lovens Tugtelse nu ere bragte;
 ei noget Oprørsſværd er draget meer;
 men overalt groer Fredens Oliegreen.
 Den Raade, hvorpaa denne Sag er fuldbragt,
 vil Ederſ Raade, naar Jer Tid forundes,
 vidtløſtig og udførlig læſe her.

Kong Henrik.

O, Weſtmoreland! Du er en Comm'rens Fugl,

som i den svundne Vinters Fodspor sjunger
den skønne Dags Opgang. — See! her er meer Nyt!
(Harcourt træder ind.)

Harcourt.

Gud fri fra Fjender Eders Majestæt;
og, stande de imod Jer, gid de falde
som de, jeg kommer her at melde om!
Viid, Grev Northumberland med samt Lord Bardolph,
med vældig Magt af Engelskmænd og Skotter,
er' slagne ved Sheriffen af Yorkshire.
Den hele Dræbnings Plan= og Fremgangs=Viis,
beretter disse Breve Eders Naade.

Kong Henrik.

Hvi skal da godt Nyt syg mig gjøre? — Kommer
da aldrig Lykken frem med begge Hænder fulde,
men skriver favrest Ord med fulest Bogstav?
Den enten giver Madlyst, men ei Mad
som tit til Fattige, eller et Gilde,
og røver Madlyst; saadant skeer de Rige,
som Dverflod vel cie; men ei nyde.
Jeg ved hiint Glædesbud mig burde fryde;
og nu mit Syn formørkes; Hjernen svimler.
See mig! kom, hold mig! Jeg er meget syg.
(Kongen besvimer.)

Prinds Humphrey.

Kom til Jer selv, min Konge!

Clarence.

O, min Fader!

Westmoreland.

Min høie Tyrste! muntre Jer! see op!

Warwick.

Vær rolig, mine Prindsen! slige Anfald

er hos hans Majestæt ei Nødt, det veed J.
Træd bort; und ham lidt Ro; da strax han bedres.

Clarence.

Nei, nei! Slik Qual udholder han ei længe.
Hans Sjæls langvarige Sorg og Slid har gnavet
saa tynd den Muur, som den indslutte skulde,
at Livet alt seer ud, og vil udbryde.

Prinds Humphrey.

Mig Folket ængster; thi det lægger Mærke
til Arving uden Fader, og til hæslig
Banfostre af Naturen. Aarets Skifter
selv skifte Skif, ret ligesom om Aaret
fandt Maaned sovende, og sprang den over.

Clarence.

Tre Gange Floden steg; ei Ebbe sank,
og gamle Folk, som Tidsgang gjerne mindes,
fortælle at slikt hændtes kort Tid før
vor store Stammefader Edwards Hælsoet.

Warwick.

Tael sagte, Prindsen! — Kongen kommer sig!

Prinds Humphrey.

O dette Slaganfald hans Liv vist ender.

Kong Henrik.

Jeg beder, løst mig op, og bærer mig
ind i et andet Kammer; sagte! Kjære!

(De bære Kongen hen i en indre Deel af Salen,
og lægge ham paa en Seng.)

Lad her ei Støi skee, mine Kjære Venner!
med mindre at en blid og venlig Haand
vil til min trætte Nand Musik nedhvidske.

Warwick.

Befal Musik i næste Bærelse!

Kong Henrik.

Læg Kronen paa min Hovedpude her!

Clarence.

Huult er hans Dø; han er stærkt forandret!

Warwick.

Tys! Tys!

(Prinds Henrik træder ind.)

Prinds Henrik.

Saae Ingen Hertugen af Clarence?

Clarence.

Min Broder! her er jeg, af Sorg betyngt.

Prinds Henrik.

Hvad nu? i Huus det regner; ude ei?

Hvordan er det med Kongen?

Prinds Humphrey.

Meget slet.

Prinds Henrik.

Har han ei hørt det gode Nyt? — Forkynd det!

Prinds Humphrey.

Han hørte det, og flux blev stærkt forvandlet.

Prinds Henrik.

Hvis han er syg

af Glæde, kommer han sig uden Læge.

Warwick.

Gjør ingen Larm, Mylords! min Prinds, tael sagte!
til Søvn nu Eders Fader, Kongen stunder.

Clarence.

Lad os da thy ind i et andet Kammer.

Warwick.

Vil Eders Naade ikke følge os?

Prinds Henrik.

Her vil jeg sidde, og hos Kongen vaage!

(Alle gaae undtagen Prinds Henrik.)

Hvi ligger her paa Hovedpudden Kronen,
 den høist urolige Sengkamerat?
 O glimrende Forstyrning! gyldne Sorg,
 som holder Søvnens Porte vide aabne
 for mangen vaagen Nat! — nu med den sove!
 dog ei saa sundt, ei halv saa dybt og sødt,
 som han, hvis Hoved i den grove Hue
 hensnorker Nattens Stund! O Majestæt!
 naar Du Din Bærer trykker, sidder Du
 som et rigt Harnisk under Dagens Hede,
 der brænder, al den Stund, som det bestjærmer. —
 En Tjer her ligger ved hans Nlandes Porte,
 den ei sig rører; aanded' han, da maatte
 det lette Duun nødvendigviis bevæges.
 Min Fader! naadige Herre! — Nu, i Sandhed!
 den Søvn er sund, den Søvn har skildt saa mange
 af Englands Konger fra hiin gyldne Cirkel.
 Min Skyld til Dig er Taarer, bitter Sorg,
 som Kjærlighed, Natur og sønlig Dmhed
 Dig, elskte Fader! rigelig skal yde.
 Din Skyld til mig er denne Herskerkrone,
 der mig tilfalder som Din Nærmeste
 i Rang og Slægtskab. See, her sidder den —

(han sætter den paa sit Hoved.)

Bestjærn den, Gud! — Nu skal al Verdens Styrke,
 lagt i een Kjempearm, mig ei fravriste
 min Hædersarv! Jeg modtog den fra Dig;
 til mine gaac den, som den gif til mig!

(gaaer.)

Kong Henrik.

Ha! Warwick! Gloster! Clarence!

(Warwick med de Dvorige komme tilbage.)

Clarence.

Kalder Kongen?

Warwick.

Hvad vil min Konge? Hvordan staaer det til?

Kong Henrik.

Hvi lod I her mig ene, mine Herrer?

Clarence.

Vi efterlod min Broder, Prindsen, nys,
som vilde vaage her hos Ederes Naade!

Kong Henrik.

Prindsen af Wales? hvor er han? Lad mig see ham!
Han er ei her.

Warwick.

Hiin Dør staaer aaben, derind er han gaet.

Prinds Humphrey.

Han kom ei gjennem Bærelset, vi var' i.

Kong Henrik.

Hvor er min Krone; hvo tog den af Puden?

Warwick.

Da vi gik bort, min Konge! laae den her.

Kong Henrik.

Saa har da Prindsen taget den! — Gaae, søg ham! —
Er han saa hidsig, iisom, at han anseer
min Søn for Døden? —

Lord Warwick, find ham! byd ham komme strax!

(Warwick gaaer.)

Slig Færd af ham sig med min Soet forener,
og hjælper til mit Endeligt! Seer, Sonner!
her hvad I er! hvor flux Naturen falder
i Oprørsstand, naar Guld dens Gjenstand vorder!
O! derfor bryder alt for ømme Fader —
sin Søn med Tænken og med Sorg sin Hjerne,
og sine Been med Slid;
derfor opstabler han i Stak og Dynge
det gamle Guld, ved Sved og Blod erhvervet.

Derfor de grubled' paa, ret at udsmykke
 en Søn med Krigens Dvelser og Kunster.
 Seer, Bien liig, der tolder af hvert Blomster
 dens rene Sødme; — ere vore Lægge
 med Bøx fuldpakkede, vor Mund med Honning;
 vi bringe det til Ruben, og som Bier
 vi dræbes for vor Slid. — Den Malurtsskaal
 fuldt op en Fader her i Døden rækkes. —

(Warwick kommer tilbage.)

Nu! hvor er han, som ei kan bide, til
 hans Ben, min Sygdom, har gjort Ende paa mig?

Warwick.

Jeg Prindsen fandt i næste Bærelse
 med frommest Graad sin hulde Kind at bade;
 og som et Billed' paa saa dyb en Sorg,
 at selve Tyranni, som Blod blot svælger,
 ved dette Syn sin Kniv afvadske vilde
 med milde Taarer! Strax han kommer hid.

Kong Henrik.

Hvi tog han Kronen da fra Hovedpuden?

(Prinds Henrik kommer tilbage.)

See, der han kommer. — Kom hid til mig, Henrik! —
 forlader Bærelset; og lad os ene.

(Clarence, Prinds Humphrey og de Dørrige gaae.)

Prinds Henrik.

Jeg troede Eders Røst ei meer at høre.

Kong Henrik.

Dit Ønske, Henrik! var Din Tankes Fader.
 Jeg tøver Dig for længe, trætter Dig.
 Gist Du saa gridst da paa min ledige Throne,
 at Du min Ære Dig iføre vil,
 før end min Tid er moden? — Blinde Ungling!
 En Storhed søger Du, der Dig vil knuse.

Lov lidet; thi min Sky af Bærdighed
 afholdes ved sliq svag Bind fra sit Fald,
 at snart den dale maa; min Dag er mørk.
 Du stjæl den Ting, som nu om nogle Timer
 var Din retmæssigen, og i min Dødsstund
 har Du beseglet min Forventning om Dig.
 Dit Liv bevidned', Du ei elskte mig;
 og Du vil jeg skal døe derom forvisset.
 I Dine Tanker skjules tusind Dolke,
 dem Du paa Dit Steenhjerte hvædsset har,
 for en halv Time af mit Liv at myrde.
 Nu! kan Du mig sliq liden Stund ei unde,
 saa gaae og grav min Grav med egne Hænder
 byd muntre Klokker ringe for Dit Dre,
 ei for at jeg er død, men Du est kronet.
 Hver Taare, som mit Liig bedugge skulde,
 den worde Balsam til Dit Hoveds Salving;
 læg mig kun hen blandt det forglemte Støv;
 giv det, som Dig gav Liv, til Dræmme;
 affæt mit Tjenerskab; bryd hvert mit Lovbud;
 thi nu er Tiden til al Form at spotte,
 Henrik hiin femte kronet er. — Op, Daarskab!
 ned, Kongeværdighed! Bort, I Raadvise!
 og nu ved Englands Hof forsamle sig
 fra alle Kanter Dræksløshedssaber.
 Nu Naboland! rens Dig for alt Dit Affkum;
 har Du en Ruttebroder, som kan bande,
 og drikke, dandse, svire Natten bort,
 gaae ud paa Rov og Manddrab, samt begaae
 de ældste Synder paa den nyeste Maade?
 Held Dig! han vil ei meer besvære Dig.
 Hans Brøde Brød og Guld i England finder;
 England ham Embed, Ære, Magt skal give;
 thi femte Henrik nu fra avet Frækhed
 borttager Tvangskapsun; og vildest Hund

kan hvædse Tand i alt uskylldigt Kjød.
 O, arme England! sygt af Borgerflag!
 min Orden aldrig Din Horden dæmped;
 og nu Horden vorder Dagens Orden!
 O Du vil atter vorde Drk og Dphold
 for Ulv og Bjørn, som først bebo'de Dig!

Prinds Henrik.

(knæler.)

O tilgiv mig, min Konge! havde Taarer
 ei været mig et fugtigt Tungebaand,
 afværget havde jeg den haarde Dadel,
 før J med Sorg udtalte den, og jeg
 saavidt den hørte. — Der er Eders Krone;
 og Han, som i al Evighed den bærer,
 bevare Jer den! Ønsker jeg den meer
 end Eders Ære og Berøm; saa gid jeg
 ei meer opstaae fra denne Lydighed,
 (den trofast, sønlig Kjærlighed mig lærer)
 udvortes ydmyg Bøien Knæ for Eder!
 Gud vidne med mig! da jeg kom herind,
 og sandt ei Mandedrag i Eders Høihed,
 hvor det mit Hjerte traf! Isald jeg hykler,
 O, lad mig da hændse nu i min Billedhed,
 og ingenstund den vantrø Verden vise
 den Bedring, jeg har ædelt foresat mig!
 Jeg kom at see til Jer; jeg død Jer troede;
 og næsten død, min Konge! ved at troe det,
 til Kronen talte jeg, som den forstod mig,
 og skjaldt den saa: „Den Sorg, som ved Dig hænger,
 har nu min Faders Liv og Kraft fortæret;
 derfor, Du, bedste Guld! er værste Guld;
 thi andet, mindre fint, dog dyrebart,
 kan som en Lægedrik bevare Livet;
 men Du, skjøndt finest, æret mest og priset,

fortæred' Ham, som bar Dig!" — Saa, min Konge
 anklaged' jeg den, tog den paa mit Hoved,
 for at afgjøre med den som en Fjende —
 der havde dræbt min Fader for mit Alsyn —
 den sande Arvings Klagemaal og Tvist.
 Men hvis til Glæde den mit Blod optændte,
 til Hovmod løst op min Sjæl og Hu;
 hvis nogen oprørsk, indbildsk Tanke i mig
 med mindste Følelse af Velkomst hilsed'
 min Faders Krones Magt og Herlighed,
 da holde Gud den evig fra mit Hoved!
 og gøre mig til ringest Undersaat,
 som knæler ned for den med Frygt og Bæven!
 Kong Henrik.

O min Søn!

Gud selv indstjød Dig Kronen at borttage,
 at meer Din Faders Gunst Du skulde vinde,
 da Du saa viist og herligt Dig forsvared'.
 Kom hid, min Henrik! sæt Dig ved min Seng,
 og hør de sidste Raad — det troer jeg vist —
 jeg aande skal; Gud ene veed, min Søn!
 ad hvilken Snigvei, hvilke krumme Stier
 jeg naaede Kronen; og jeg selv veed godt,
 hvor trykkende den paa mit Hoved sad;
 til Dig skal den med mere Ro nedstige,
 med bedre Mening og med bedre Udkomst;
 thi hver en Plet paa dens Erhvervelse
 med mig i Graven gaaer. Paa mig den syntes
 en Ære snappet med en voldsom Haand;
 og mange leved', som mig forekasted',
 at jeg ved deres Bistand Kronen vandt;
 det vorte op til Splid og blodig Færd,
 og saared' den kun drømte Fred. Du seer,
 jeg med Livsfare de forvovne Rædsler
 har trodsset; thi mit hele Regimente

var som een Act, hvor dette Indhold spillet.
 Min Død forandrer Sagen nu; thi det,
 som jeg med egne Hænder tog, tilfalder
 Dig med langt bedre Hjemmel, da Du bærer
 en Krone, den Dig Arvesølgen rækker. —
 Dog, skjøndt Du staaer meer sikker, end jeg kunde,
 staaer Du ei fast nok! frisk er end Misnøiet;
 og alle mine Venner, som Du maa
 til Dine Venner gjøre, er først nys
 berøved' Braad og Tand; ved deres Bolddaad
 blev jeg ophøiet først; ved deres Magt
 jeg næred' Frygt for atter at affættes;
 for slikt at undgaae, jeg en Part udrydded'
 og mange var jeg nu tilfands at føre
 til Palæstina med; paa det ei No
 og Stillesiddende, alt for nær ved, skulde
 dem friste til at røkke ved min Throne.
 Derfor, min Henrik! stedse skaffe Du
 de svulmende Gemytter nok at gjøre
 med fremmed Tvist, saa Færdsel i det Fjerne
 maa slette Mindet ud om svundne Dage. —
 Jeg vilde sige meer; men mine Lunger
 aldeles nægte Kraft til meer at tale.
 Hvordan jeg Kronen fik; det Gud tilgive!
 I Fred Gud lade den nu paa Dit Hoved blive.
 Prinds Henrik.

Min naadige Konge!

I vandt, I bar, beholdt og mig den gav;
 thi er paa Kronen ret og klart mit Krav,
 retmæssig vil jeg mod al Verdens Mænd
 med meer end hverdags Kraft bestjærme den.

(Prinds Johan af Lancaster træder ind med Warwick, Lorder og flere.)

Kong Henrik.

See her er min Johan af Lancaster!

Prinds Johan.

Fred, Sundhed, Lykke være med min Fader!

Kong Henrik.

Johan! Du Fred og Lykke bringer mig;
men Sundhed — ak! — med Ungdoms Binger flygted'
den fra den visne Træbul; ved at see Dig
jeg ender nu min verdslige Forretning. —
Hvor er Mylord af Warwick?

Prinds Henrik.

Mylord Warwick!

Kong Henrik.

Har ei det Bærelse, hvori jeg først
besvimed', noget eget, særskildt Navn?

Warwick.

Jerusalem det kaldes, ædle Herre!

Kong Henrik.

Priis være Gud! — ja her mit Liv skal ende.
For mange Aar blev det mig sagt og spaaet,
at i Jerusalem jeg skulde døe,
hvad vrangt jeg tolked' om det hellige Land. —
Men bær mig til hiint Kammer! Did mig før!
I det Jerusalem nu Henrik døer.

(de gaae.)

Femte Akt.

Første Scene.

Glostershire. Et Bærelse i Dompaps Huus.

Dompap træder ind med Falstaff, Bardolph og Pagen.

Dompap.

Hei, min Sjæl og Sandten, Herre! J kommer ikke afsted i Aften. — Hei, David! hei!

Falstaff.

J maa undskylde mig, Hr. Robert Dompap.

Dompap.

Jeg vil ikke undskylde Jer; J skal ikke undskyldes; ingen Undskyldning antages; der er ingen Undskyldning, som kan tjene Jer; J kan ikke undskyldes. — Hei, David! hvor bliver Du af?

(David kommer.)

David.

Her er jeg, Herre!

Dompap.

David! David! David — lad mig see, David! lad mig see! — ja, min Sjæl! William Rok, beed ham strax komme hid! — Sir John! J skal og kan ikke undskyldes.

David.

Ja, Herre! det er Sagen! Disse Arrestbefalinger kunne ikke sættes i Kraft; og nu — Herre! skal vi lægge Hvede i Jndhegnet?

Dompap.

Ja, David! rod Hvede! — men anbelangende Rokken William; — Hør, har vi ingen unge Duer?

David.

Jo, Herre! — Her er nu Smedens Regning for Hestebeslag og Pløjjern.

Dompap.

Lad den blive efterseet og betalt. — Sir John! I kan og skal ikke undskyldes.

David.

Men nu, Herre! maae vi endelig have en ny Kjæde til Brøndspandene; — og saa, Herre! har I isinde at aftrække William noget af hans Løn for den Sæk han forleden Dag tabte paa Hinchleymarked?

Dompap.

Han skal svare til den; — nogle Duer, David; et Par lavbenede Høns; en Kalvekølle, og saa alskens lækkert smaat Sammensurium, sliq det til William Kof.

David.

Bliver denne Krigsmand her hele Alftenen, Herre?

Dompap.

Ja, David! jeg vil behandle ham vel; en Ven til Hove er bedre end en Skilling i Pungen. Behandle hans Folk godt, David! for de ere Erkeasler, og ville gnave paa Din Bag.

David.

Da skulle de knap forgnave den saaledes som deres egen, thi de har neppe Skjorte paa Kroppen.

Dompap.

Et godt Indfald, David! — Nu, isærd med Dit Arbeid, David!

David.

Jeg beder Jer indstændigt, Herre! at understøtte William Bisop fra Boncot med Clement Berkes paa Høien.

Dompap.

Der indløbe mange Klager, David! mod denne Visor; denne Visor er en Erkeslyngel, saavidt mig er bekjendt.

David.

Jeg tilstaaer Eders Belbaarenhed, at han er en Slyngel, men Gud forbyde, at en Slyngel ikke skulde finde Understøttelse, naar en Ven taler for ham. En ærlig Mand, Herre! kan tale for sig selv, naar en Slyngel ikke kan. Jeg har tjent Eders Belbaarenhed ærlig og tro nu i otte Aar, og dersom jeg ikke hvert Dvarteer een eller to Gange kunde have forsvaret en Slyngel mod en ærlig Mand, saa troer Eders Belbaarenhed mig meget lidet. Denne Slyngel er min ærlige Ven, Herre! derfor beder jeg Eders Belbaarenhed! lad ham blive understøttet!

Dompap.

Ja, ja! jeg siger Dig, man skal ikke gaac ham for nær. — Nu, rap Dig med Dit Arbeid, David!

(David gaaer.)

Hvor er J henne, Sir John? kom! af med Stovlerne! Giv mig Eders Haand, Mester Bardolph!

Bardolph.

Det glæder mig at see Eders Belbaarenhed.

Dompap.

Jeg takker Dig af ganske Hjerte, min gode Mester Bardolph! (til Pagen.) See! velkommen, min lange Mand! — Kom, Sir John!

(Dompap gaaer.)

Falstaff.

Jeg skal strax være hos Jer, gode Hr. Robert Dompap. Bardolph! see til vore Heste!

(Bardolph og Pagen gaae.)

Hvis man sangede mig ud i Portioner, kunde man af mig godt gjøre fire Dusin saadanne vandrende Pillegrimstave som denne Mester Dompap. Det er en forunderlig Ting, at see den gjensidige Overeensstemmelse mellem hans og hans Huusfolks Aand; ved at give Algt paa ham, tee de sig som dumme Fredsdommere; han er ved Omgang med dem bleven til en fredsdommerlig Betjent; deres hele Bæsen har ved gjensidig Omgang saaledes formælet sig med hinanden, at de drive i Flok sammen ligesaa enige som Bildgjæs. — Havde jeg noget at søge om hos Hr. Dompap, vilde jeg sætte hans Folk i godt Lune, med at sige, de lignede ham til Punkt og Prikke; og havde jeg noget at gjøre med Folkene, vilde jeg kildre Hr. Dompap med, at ingen forstod bedre at regjere sit Huusgesinde. — Det er en Sandhed, at baade flegt Bæsen og dumt Uvæsen smitter, som Sygdom, fra den ene til den anden. Derfor tage hver Mand saare Algt paa det Selskab, han omgaaes med! Jeg skal af denne hersens Dompap faae Stof nok til at holde Prinds Henrik i Latter, saalænge som sex Moder vare, hvilket dog er to Gange længer, end jeg to Gange kan blive stærket for Gjældscommissionen; og han skal lee uden Intervaller. — O! det er herligt, at en Løgn, forenet med en lille Gød, og en Spas, forenet med et alvorligt Mafyn, gaaer for det rene Guld hos Knøse, som endnu aldrig havde noget at krympe sig ved! O ho! I skal see ham lee, til hans Ansigt seer ud som en gennemvandet Kavaï, der er bleven skjodesløst hængslængt.

Dompap
(indenfor.)

Sir John!

Salstass.

Jeg kommer, Hr. Dompap! jeg kommer, Hr. Dompap! —

(gaaer.)

Anden Scene.

Westminster. Bærelse i Palladset.

Warwick træder ind tilligemed Overdommeren.

Warwick.

Hvordan, Hr. Overdommer? gaaer I bort?

Overdommeren.

Hvordan er det med Kongen?

Warwick.

Saaere vel!

hans Serger er' paa een gang nu til Ende!

Overdommeren.

Hvad! dog ei død!?

Warwick.

Han gif al Rjødets Gang;
og, saasom vi kan demme, meer ei lever.

Overdommeren.

Gud give, Kongen havde faldt mig med sig!
Den Tjeneste, hans Liv jeg trofast gjorde,
har for hver Krænkelse mig blot nu stillet.

Warwick.

Jeg troer, den unge Konge ei Ser elsker!

Overdommeren.

Jeg veed, han gjør det ei; og jeg mig væbner
til at gaac denne nye Tid under Dine;
den kan ei see saa rædselsfuld paa mig,
som jeg i min Gndbildning den har ma't mig! —

(Prinds Johan, Prinds Humphrey, Clarence, Westmoreland træde ind, med flere.)

Warwick.

Der er den døde Henriks Slægt, hvist sorgfuld. —
 O havde blot den levende Kong Henrik
 det Sind, den fletteste af de Tre har,
 da paa sin Plads blev mangen Edel fast,
 som nu maa stryge Seil for lave Sjæle!

Overdommeren.

Alf! Alting gaaer til Grunde, frygter jeg!

Prinds Johan.

God Morgen, Fætter Warwick!

Prinds Humphrey og Clarence.
 God Morgen, Brænde!

Prinds Johan.

Vi staae som Folk, der har glemmt Maal og Mæle.

Warwick.

Nei; vel vi mindes; men vor Tankes Indhold
 for sorgfuldt er, til Taler at tilstede.

Prinds Johan.

Nu, Fred med ham, som os har sorgfuld' gjort.

Overdommeren.

Og Fred med os; hvis meer Sorg os ei venter!

Prinds Humphrey.

Mylord! I Sandhed! I en Ben har tabt.
 Jeg sværger, Eders Ansigt er ei laant,
 forstilt ei Eders Sorg! nei! Eders egen.

Prinds Johan.

Skjændt Ingen veed, hvad Raade han vil finde,
 har I dog vistnok allermindst at vente.
 Det gjør mig ondt; jeg ønsked' det ei var saa.

Clarence.

Saa, nu maa I kredentse Sir John Falstaff;
 og slikt slet anstaaer Eders hvide Post.

Dverdommeren.

J Men, hulde Prindsen! har jeg handlet;
kun ledet af retfærdig Upartiskhed;
og aldrig skal J see mig forud tigge
en skjændig Naade for ei øvet Brøde.
Hvis Sandhed og Uskyldighed mig svigter,
Jeg til min døde Herre, Kongen gaar,
og siger ham, hvø ester ham mig sendte!

Barwick.

Her kommer Prindsen.

(Kong Henrik den Femte træder ind.)

Dverdommeren.

God Morgen! Gud bevare Majestæten!

Kongen.

Det nye Pragtflæde: Majestæt, ei sidder
saa let paa mig, som J vel troe. O Brødre!
J blande sønlig Sorg med et Slags Frygt.
Ei Amurath en Amurath her følger;
men Henrik, Henrik! Sorg dog, elskte Brødre!
thi Sorgen sømmer Jer, i Sandhed! vel;
saa kongelig i Jer sig Sorgen viser,
at jeg paatager Eders Dyk=Sorgs=Møde
og bærer den i Hjertet. — Nu da, sorg kun!
Dog, gode Brødre! bærer den blot som
en fælleds Byrde, paa os alle lagt.
Hvad mig angaar, ved Gud! det kan J troe,
Jeg Fader for Jer; Brøder med vil være!
Skjænk Venkskab mig; og skjænk mig Eders Sorger;
men græd! thi død er Henrik. Selv jeg græder.
Dog lever Henrik, som hver Taare skal
til frydelige Glædestimer vende!

Prinds Johan og de Dvrige.

Det haabe vi af Eders Majestæt!

Kongen.

Hver seer saa fremmed paa mig?

(til Overdommeren.)

J dog meest!

J tænker vist, at jeg ei elsker Jer!

Overdommeren.

Jeg veed vist, naar med Ret og Skjæl jeg maales,
har Eders Majestæt ei Grund til Had.

Kongen.

Saa?

Hvor kunde da en Prinds, med sliq Forhaakning,
den Skjændsel glemme, som J lagde paa mig?
Hvad? skjælde, revse, haardt i Fængsel sende
den nærmeste til Thronen? — Var det smukt?
Kan sliqt i Leths skjelles hen og glemmes?

Overdommeren.

Jeg dengang sad, som Eders Faders Billed;
Hans Magtenstegn var' lagte i min Haand,
og just som jeg forvaltede hans Lov,
just som for Statens Vel og Gavn jeg vaaged'
behaged' Eders Høihed at forglemme
min Post, Lov, Ret og Magtens Majestæt,
samt Kongens Billed, som jeg forestilled',
i det J slog mig selv paa Dommersædet;
da, som mod den, der krænked' Eders Fader,
jeg brugte fuldelig min Myndighed,
og fængslede' Jer. Hvis det var ilde gjort,
saa ønsk Jer nu, da J har faaet Kronen,
en Søn, som Eders Bud ved Intet agter;
som river Retsfærd fra det høie Sæde,
som standser Lovens Gang, og sløver Sværdet,
som Eders Fred og Sikkerhed skal værges;
ja meere; som spotter Eders Kongebilled,
og haaner Eders Bærk i Eders Guldmagt!

Spørg Eders Kongesind, sat Jer i sligt Fald;
 vær J nu Fader; tænk Jer Eders Søn;
 hor Eders Høihed saa nedværdiget,
 see Eders strænge Lovbud saa bespottet,
 see ved en Søn Jer selv saa dybt forhaanet;
 og tænk saa, at jeg fører Eders Sag;
 ved Eders Magt mildt tæmmer Eders Søn.

See Sagen saadan koldt, og dom mig da;
 Saasandt J Konge er, tael som Lovgiver,
 hvad har jeg gjort som sommed ei min Post,
 mig selv, min Pligt imod min Herre Kongen!

Kongen.

Ret, Dommer! herlig veiet er Din Tale;
 thi bær fremdeles Skaalerne og Sværdet,
 og Eders Hæder ønsker jeg maa vore,
 til J opleve maa den Dag min Søn
 fornærmer Jer og lyder Jer som jeg!

Og da skal jeg min Faders Ord gjentage: —

„Held mig, som har en Mand saa djerv og
 bold,

„som over Retfærd paa min egen Søn!

„og atter Held mig, som har sliig en Søn,

„der saa sin Høihed lydig overgiver

„i Retfærd's Haand!“ — J fængslede mig engang;

derfor jeg fængsler her i Eders Hænder

det rene Sværd J længst i Værelse har,

med den Formaning: at J bruger det

med lige djerv, retfærdig Upartiskhed,

som fordem imod mig. Der er min Haand!

J skal som Fader for min Ungdom være.

Min Røst skal tale hvad J mig tilsiger;

og hvert mit Anslag vil jeg ydmyg lempe,

og boie efter Eders vise Raad —

Jeg beder Jer, J Prindsen samtlig! troer mig. —

Wald er min Fader gaaet i sin Grav;

thi al min Bildskab gif i Graven med ham,
 hans Alvorsaad i mig kun lever nu,
 for hele Verdens Mening ret at skuffe,
 tilintetgjøre Spaadom, og udslette
 den raadne Mening, som antegned' mig
 blot efter Skinnet. Blodets Strøm i mig
 gif stolt i Daarstabs høie Flod til nu.
 Nu vender Strømmen; Ebben gaaer tilbage,
 og skal sig blande med det stolte Storhav,
 og flyde hen med majestætisk Alvor.
 Vi samle nu vort høie Parlament,
 og vælge i vort Raad saa ædle Lemmer,
 at Statens store Regeme kan gaae
 i lige Rang med bedst regjeret Rige;
 saa Krig og Fred, hvad heller begge Dele,
 paa rede Haand og os bekjendt maa være; —

(til Overdommeren.)

og derfor, Fader! skal I staae i Spidsen. —
 Naar Kroningen er fuldbragt, vil vi samle,
 som jeg erindred' nys, vor hele Stat;
 og, seer i Naade Gud ned til min Billie,
 skal Brinds, saa lidt som Pair med skjellig Marsag sige:
 Gud skjære bort een Dag af Henriks lykkelige!

(de gaae.)

Tredie Scene.

Glostershire. Haven ved Dompaps Huus.

Kalstaff træder ind med Dompap, Tyss, Bar-
 dolph, Pagen og David.

Dompap.

Nei! I skal see min Frugthave; der vil vi sætte
 os i en Lovhytte, og spise en Bipling fra forrige
 Aar, som jeg selv har podet, tilligemed en Tallerken

•
 Studenterhavre, og saa videre! — naa kom, Fætter
 Tys! — og saa gaae vi til Sengs.

Falstaff.

Ved min Gud! J har her en nydelig og riig
 Bolig.

Dompap.

Fattig, fattig, fattig! Stoddere alle, Stoddere
 alle tilhøbe, Sir John. — Na Gud! Lusten her er
 god nok, naar man kunde leve af den. — Dæk Bor-
 det, David! Dæk, David! — Det var et godt Ind-
 fald, David!

Falstaff.

Denne David gjør Jer god Nytte. Han er
 baade Jeres Dpvarter og Uolskarl.

Dompap.

Na! det er et godt Usen, et godt Usen, et hjer-
 tens godt Usen, Sir John; — ved den hellige Jom-
 fru! har jeg ikke drukket for meget Sæk til Ustens —
 et godt Usen. Nu, sid ned, sid ned! — Kom,
 Fætter!

Tys.

Ja, hvad andet! — Det er just min Mening.
 (synger.)

„Naar altid man blot spiser, og Disken fuldt
 op staaer;

„saa takker man Gud for et godt og mun-
 tert Nar.

„Naar Kjødet bliver godt Kjøb; og Møer
 gaae i Priis,

„og Ungkarle sværme saa alt paa deres Viis,
 „saa lysteligt,

„saa gaaer det alt saa lysteligt!”

Falstaff.

Det er et muntret Gemt! — Gode Hr.

Ths! Derfor vil jeg paa Diebliffet drikke Eder's
Skaal.

Dompap.

Giv Hr. Bardolph noget Biin, David!

David.

Søde Herre! sid ned! (han sætter Bardolph og
Pagen ved et andet Bord.) Jeg skal strax være hos
Jer, søde Herre! sid bare ned! — Hr. Page! Kjære
Hr. Page! sid dog! Proficiat! — Hvad I mangler
i Suul, skal I faae i Drikke. Men I maae tage
til Takke! Den gode Billie gaaer for Alt.

(gaaer.)

Dompap.

Nu lystig, Mester Bardolph! — og min sjæaa
Krigsmand derhenne, lystig!

Ths.

(syrger.)

„Vær lystig! vær lystig! min Dvinde er som
hver;

„thi find mig en Dvinde, som ei er Alfkermær!
„hvor Mænd tilsammen er', er herligt Gil-
defærd —

„og velkommen, lystige Fastelavn!

„Vær lystig! vær lystig — o. s. v.!

Falstaff.

Jeg havde aldrig troet, at Hr. Ths var saa
lystig en Mand.

Ths.

Hvem? Jeg! — Jeg har været lystig Mand
vel de een og tyve Gange før i Dag.

(David kommer tilbage.)

David.

Der har I et Fad ægte Krigsæbler!

(han sætter dem for Bardolph.)

Dompap.

David! —

David.

Eders Velbyrdighed! jeg kommer strax. — (til Bardolph.) Et Glas Biin, Herre?

Tys.

(syrger.)

„Et Glas Biin fra salten Rhin,
„tøm det for Alsomkjæreste min;
„thi længest lever glad Hjerte!

Falstaff.

Herlig talt, Hr. Tys!

Tys.

Ja, vi skal være lystige! — Nu kommer den:
„Naar i Nattens Rolighed“ —

Falstaff.

Skaal, Hr. Tys! og længe leve T!

Tys.

„Fyld Bægeret og rask begynd!
„Jeg kommer, var det end en Brønd —!“

Dompap.

Gode Bardolph! Velkommen! Dersom Du mangler nogen Ting, og Du ikke vil give Lyd fra Dig, saa gid Du times en Ulykke! — (til Pagen.) Velkommen, min lille Lækkertov! ja velkommen! ja min Sandten! — Nu drikker jeg en Skaal for Mester Bardolph, og for alle raske Gutter i og om London.

David.

Jeg haaber dog at see London, for jeg deer.

Bardolph.

Gid jeg maatte see Jer der, David —!

Dompap.

Min Sjæl! I stak vist et Pottemaal ud med hinanden; ha ha! gjorde I ikke, Hr. Bardolph?

Bardolph.

Jo Herre! i et Topottemaal.

Dompap.

Tak skal Du have. — Knøsen vil holde sig til Dig, det siger jeg god for. Han gjør ingen Afstikfer; han er af ægte Art. —

Bardolph.

Og jeg vil holde mig til ham, Herre!

Dompap.

Nu! det var kongelige Ord! — Lad Eder ikke fattes paa nogen Ting; lystig! lystig! (der bankes.) See ad, hvem der er ved Døren der! — Hei! hvem banker?

(David gaaer.)

Falstaff.

(til Tyg, som tømmer et fuldt Bæger.)

See saa! nu har I gjort mig Besked!

Tyg.

(syrer.)

„Gjør mig min Besked!

„slaae mig til Ridder med,

„Domingo!“ —

Er det ei saa?

Falstaff.

Det er saa.

Tyg.

Er det saa? Nu da kom mig ikke og siig, at en gammel Mand ikke kan gjøre noget.

(David kommer tilbage.)

David.

Med Eders Velbaarenheds Tilladelse, her er en
vis Pistol, som kommer fra Hoffet med Nyheder.

Falstaff.

Fra Hoffet? Lad ham komme ind!

(Pistol træder ind.)

Hvad Godt, Pistol?

Pistol.

Gud bevare Jer, Sir John!

Falstaff.

Hvilken Vind blæste Jer hid, Pistol?

Pistol.

Ikke den slemme Vind, som blæser ingen Mand
Godt til. Elskelige Ridder! Du er nu een af de an=
seeligste Riddere i hele Kongeriget.

Lys.

Det troer jeg, min Sjæl! ogsaa han er, paa
Fatter Pus i Barson nær.

Pistol.

Pus?

Et Pus i Dine Tænder; feige Ridding! —
Sir John! jeg er Din Ven og Din Pistol,
og hovedfulds er redet hid til Dig,
og bringer Tidender, og Glædskabshud,
og gylden Tid, og uvurdeerligt Nyt.

Falstaff.

Jeg beder Dig blot, bring dem da som et Men=
neske af denne Verden.

Pistol.

Fanden i Bولد med Verden, samt dens Børn!
Om Afrika, om gylden Fryd jeg taler.

Falstaff.

Hvad er Dit Nytt da, Du Alssyrerslyngel?
Lad Kong Cophetua paa Stand det høre!

Tys.

(syrer.)

„Dg Robin Hood og Scarlet, samt John“ —

Pistol.

Skal Kjøterhunde trodse Heliconer?
Skal herligt Nytt forhaanes?
Pistol! saa læg i Furiens Skjød Dit Hoved!

Dompap.

Min gode Herre! jeg forstaaer mig slet ikke paa
Ederes Viis og Levemaade. —

Pistol.

Nu, saa veeflag derover!

Dompap.

Tillad mig, Herre! Dersom J kommer med Nytt
fra Hove, saa gives der efter mit Skjænnende kun
to Maader, enten kommer J frem med det, eller J
beholder det for Jer selv. Min Herre! jeg tjener
Kongen i et Slags Autoritet.

Pistol.

Dg hvilken Konge, Du gemene Slubbert?
Tael eller doe!

Dompap.

Kong Henrik.

Pistol.

Fjerde? eller femte Henrik?

Dompap.

Kong Henrik fjerde.

Pistol.

Fanden i Bولد da med Din Post! — Sir John!
Dit fromme Dæggelam nu Konge er;

Henrik den femte det er nu vor Mand.
 Jeg taler Sandhed. Dersom Pistol lyver;
 da maa Du knæpse mig her paa min Næse.

Falstaff.

Hvad? er den gamle Konge død?

Pistol.

Død som en Sild; hvad jeg har sagt, er rigtigt.

Falstaff.

Afsted, Bardolph! Sattel min Hest. — Hr.
 Robertus Dompap! vælg hvilket Embede Dig lyfter i
 Landet; det er Dit. — Pistol! jeg vil lade Dig dob-
 belt med Ære og Værdigheder.

Bardolph.

O glædelige Dag! — Jeg vilde ikke bytte min
 Lykke med nogen Ridder.

Pistol.

Nu? bringer jeg godt Nytt?

Falstaff.

Bring Hr. Lys til Sengs! — Hr. Dompap!
 Mylord Dompap! Vær hvad Du vil, jeg er Fortu-
 nas Huushovmester. — Træk Dine Støvler paa! vi
 vil ride hele Natten, — o, Du velsignede Pistol! —
 Rap Dig, Bardolph! (Bardolph gaaer.) Kom, Pi-
 stol! fortæl mig videre nyt! og udtænk derhos en eller
 anden Ting, Du gjerne ønskede Dig. — Støvlerne
 paa! Støvlerne paa, Hr. Dompap! Jeg veed, den
 unge Konge er syg af Længsel efter mig. — Lad os
 tage os Heste, ligemeget hvem de hore til; Englands
 Love lystre nu mig. Lyksalige ere de, som have væ-
 ret mine Venner, og Væe Hr. Overdommeren!

Pistol.

Lad Nadselgribber hakke i hans Lunger!

Hvor er mit forduuns Levnet? siger man:
Her er det! O velkommen, glade Dage!

(de gaae.)

Fjerde Scene.

London. En Gade.

Retsbetjente komme trækkende ind med Bertinden Madam Raskenfart og Dorthes Lagensplitter.

Bertinden.

Nei, Du Erkeskurk! jeg vilde ønske jeg maatte
dee, paa det jeg kunde see Dig hængt. Du har re-
vet mig Skulderen reent af Led.

Første Retsbetjent.

Retten har overgivet hende i mine Hænder, og
hun skal faae Bankefjød nok, det staaer jeg inde for.
Det er kun kort siden et eller to Mennesker ere slagne
ihjel for hendes Skyld.

Dorthes.

J Tyvetræfferknægt, J lyver. Kom an; jeg
vil sige Dig noget, Du forbandede Kallungsgeffas!
dersom det Barn, jeg nu gaaer med, farer ilde, maatte
Du for ønske, at Du havde slaaet Din Moder, Du
Skurk, med Dit Papisgesigt.

Bertinden.

Nu, give Gud dog bare Sir John var her!
han vilde gjort denne til en blodig Dag for visse
Folk. — Men jeg beder til min Gud, at hendes Livs-
frugt maa fare ilde.

Første Retsbetjent.

Hvis det skeer, skal J igjen lægge Jer et Du-
sin Mavepuder til; for nu har J kun elleve Stykker.
Kom, J skal og maae begge gaae med mig, thi den
Mand er død, som J og Pistol vare begge om at prygle.

Dorthe.

Hør, veed Du hvad, Du tynde Humlestang, jeg skal faae Ser morbanket for dette, I æselagtige Spyflue, I lumpne forsultne Bøddelknægt! bliver I ikke morbanket, vil jeg forsværge at bruge korte Skjorter.

Første Retsbetjent.

Kom, kom, I vandrende Ridderstue, kom.

Bertinden.

D at Retten skal saaledes undertrykke Magten. Ja, ja; af Lidelser kommer Glæde.

Dorthe.

Kom, I Skurk, kom! bring mig til en Fredsdommer!

Bertinden.

Ja kom, I udhungrede Blodhund!

Dorthe.

I Fatter Skind og Been, I Beenrad!

Bertinden.

Du Skelet, Du!

Dorthe.

Kom, I aspillede Tingest! kom, I Slyngel!

Første Retsbetjent.

Godt! Godt!

(de gaae.)

Femte Scene.

Offentlig Plads i Nærheden af Westminster=Abbedie.

To Kammertjenere træde ind og stoe Siv.

Første Kammertjener.

Flere Siv! flere Siv!

Anden Kammertjener.

Trompeterne har alt blæst to Gange.

Første Kammertjener.

Klokken vil blive to, inden de kommer fra Kæ-
ningen! Skynd Jer! Skynd Jer!

(Falstaff træder ind med Dompap, Pistol, Bardolph
og Pagen.)

Falstaff.

Staae nu her hos mig, Hr. Robert Dompap;
jeg skal faae Kongen til at vise Jer Naade; jeg vil
smidske til ham, i det han kommer forbi, og læg saa
blet Mærke til det Ansigt, han vil gjøre til mig.

Pistol.

Gud velsigne Dine Lunger, ædle Ridder!

Falstaff.

Kom hid, Pistol! staae bag ved mig! (til Dom-
pap.) O havde jeg bare haft Tid til at faae ny Li-
berier gjort, jeg vilde have spenderet de tusind Pund
derpaa, som I laante mig. Men det siger intet!
dette fattige Optog gjør bedre Virkning; det viser min
heftige Begjærlighed efter at see ham.

Dompap.

Vist gjør det!

Falstaff.

Det viser min inderlige Kjærlighed.

Dompap.

Vist gjør det!

Falstaff.

Min Omhed.

Dompap.

Vist gjør det, vist gjør det, vist gjør det!

Falstaff.

Saadan at ride Dag og Nat, og ikke at tæn-
ke paa, ikke huske paa, ikke have Tid til at flæde
mig om.

Dompap.

Viiselig!

Falstaff.

Men her at staae smudsig af Reisen, i vedende af Begjærlighed efter at see ham; ikke tænke paa andet, skrive alle andre Ting i Glemmebogen, som om der var ingen anden Ting i Verden at gjøre end see ham.

Pistol.

Det er semper idem; thi absque hoc nihil est. Det er saa rigtigt, som det være kan.

Dompap.

Viiselig, viiselig!

Pistol.

Seg vil Din ædle Barm opflamme, Ridder! og rasende Dig gjøre.

Dit Hjertes Helena, Din Dorthe sidder i skjændeligt, med Bestlufst opfyldt Fængsel; did henslæbt af smudsigste og nederdrægtigst Haand. — Væk, med Allectos gruelige Slange, da Hevnen op fra sorte Hules Nat, thi Dorthe sidder; — Pistol taler Sandhed.

Falstaff.

Seg vil befrie hende.

(Fryderaaab og Klang af Trompeter udenfor.)

Pistol.

Der brølte Havet og Trompeter klang.

(Kongen træder ind med sit Optogsfølge, blandt dette er Overdommeren.)

Falstaff.

Gud velsigne Din Naade, Kong Henrik! min kongelige Henrik!

Bistol.

Verommelsens høist kongelige Spire!
beskjærme og beskytte Himlen Dig!

Falstaff.

Gud bevare Dig, min søde Gut!

Kongen.

Tael til hiin Daare, min Hr. Overdommer!

Overdommeren.

Er J ved Biid? Beed J vel, hvad J taler?

Falstaff.

Min Konge! og min Jupiter! min Skat!
til Dig jeg taler.

Kongen.

Jeg kjender Dig ei, Gubbe! beed til Gud.
Slet klæder solvgraa Haar en Nar, en Ugispil!
Jeg drømte længe om et slikt Slags Mand,
saa svulmet op, saa ryggesløs, saa ældet;
men nu opvaagnet, jeg min Drøm foragter.
Formindst Dit Legem, og formeer Din Naade!
Lad Graadseri. Biid, Graven mod Dig gaber
tre Gange videre end imod Andre! —
Kom ei og svar mig med et Narreindsfald.
Gudbild Dig ei, jeg er den Ting jeg var;
thi Himlen veed, og det skal Verden see,
at jeg mit fordums Jeg bortjaget har;
det samme skal nu skee mit fordums Selskab!
Erfarer Du jeg er, som jeg har været,
kom da til mig, og vær hvad Du mig varst,
min Ungdoms Bildheds Lærer og dens Nærer;
men nu, ved Dødsstraf jeg forviser Dig,
som al min øvrige Forførerflokk; —
ei paa ti Mile nærm Jer vor Person!
anstændigt Livsophold bevilges Eder,
at Mangel ei til Dødt skal friste Jer.

Dg høre vi, I bedre Eder, vil vi —
 alt efter Eders Kraft og Dugtighed
 forfremme Jer. Mylord! I vil see til,
 at her vort Tilsagns Indhold opfyldt vorder.
 Drag videre!

(Kongen gaaer med sit Følge.)

Falstaff.

Hr. Dompap! jeg skylder Jer et tusinde Pund.

Dompap.

Ja, skam gør I saa, Sir John; og jeg beder
 Jer indstændig at lade mig faae dem hjem med mig.

Falstaff.

Det gaaer ikke vel an, Hr. Dompap. Men
 lad det ikke sætte Jer Fluer i Hovedet; jeg bliver
 kaldt til ham i al Stilhed, forstaaer I; han maa
 stille sig saadan an for Verdens Dine. — Vær I al-
 drig bange for Eders Befordring. Jeg bliver endnu
 den Mand, som skal gøre Jer stor.

Dompap.

Jeg begriber ikke, hvordan det skulde gaae til.
 I maatte da give mig Eders Bams paa, og stoppe
 mig ud med Straa! — Hør, jeg beder Jer, gode
 Sir John! lad mig blot faae fem hundrede af mine
 tusinde.

Falstaff.

Herre! jeg skal være Mand for mit Ord. Det
 I her hørte, var et blot Spil.

Dompap.

Et Spil, Sir John! hvorfra I neppe gaaer
 hjem med Profitten.

Falstaff.

Vær aldrig bange for slikt et Maskespil; kom
 med mig tilbords. Kom, Lieutenant Pistol! kom Bar-

Dolph. — Han lader mig falde til sig endnu inden
Nsten.

(Prinds Johan kommer tilbage, fulgt af Overdom-
meren, Betjente o. s. v.)

Overdommeren.

Gaaer, bringer Sir John Falstaff strax i Fængsel;
og tag hans hele Broderskab med ham.

Falstaff.

Mylord! — Mylord! —

Overdommeren.

Her er ei Sted; men snart vil jeg Jer høre.
Gør dem hersra!

Pistol.

Si fortuna me tormenta, spero me contenta.

(Falstaff gaaer med Dompap, Pistol, Bardolph, Pa-
gen og Betjentene.)

Prinds Johan.

Jeg lider Kongens vakkre Fremgangsmaade.
Han har den Plan, hans fordums Selskabsbrodre
skal alle vorde godt forsynede;
men alle er' forviist, til deres Omgang
sig viser mere viis og meer beskeden.

Overdommeren.

Saa har det sig.

Prinds Johan.

Kongen har sammenkaldt sit Parlament.

Overdommeren.

Det har han.

Prinds Johan.

Jeg vædde tør, før Maret endes vil,
vi føre Børgersværd og medfødt Jld
til Frankrigs Kyst; — en Tugt mon saadan sjunge,
hvis Klost, jeg troer, vel huede vor Konge.
Kom! vil I med? (de gaae.)

Om
første og anden Deel
af
Kong Henrik den Fjerde.

Første Deel af Henrik IV er, efter Malones Regning, skrevet Aar 1597, og anden Deel Aaret derefter, altsaa i Shakspeares 33te eller 34te Aar. — Johnson bemærker: at der af dette Stof opstod tvende Stykker, blot fordi det var for langt til at sammentrænges i eet. —

Jeg vil end videre her anføre gamle Samuel Johnsons Dom over disse to Stykker; og siden A. W. Schlegels. — Den kunstkundige Læser domme dem da imellem!

„Jeg troer — siger Johnson — „at enhver Læser, naar han ender Læsningen af dette Skuespil, vil udraabe med Desdemona:

„O hvilken lam, hvor høist afmægtig Slutning!“

Da dette Værk — saavidt vi vide — ikke var afdeelt i Aelter af Digteren, vilde jeg ønske, det maatte endes med Henrik den IVdes Død: —

„I det Jerusalem skal Henrik døe!“

De Scener, som nu udgjøre den femte Aet af Henrik den Fjerde, kunde da være de første af Henrik den Femte; men Skade er det, at de ei søie sig ret beqvemmeligen til noget af Stykkerne. Da disse Skuespil opførtes, troer jeg, de endtes saaledes som de nu ende i Bøgerne; men Sh. synes at have hart

den Plan, at den hele Række af Handling, fra Begyndelsen af Richard den Anden til Enden af Henrik den Femte, skulde af Læseren betragtes som eet Bærk, bygget paa een Plan, og blot brudt i Dele ved den Indskrænkning, Opførelsen paalagde.

Ingen af Sh's Stykker læses mere end første og anden Deel af Henrik den Fjerde. Maaskee har aldrig nogen Forfatter i to Skuespil skaffet saa megen Glæde. — Man tager stor Andeel i de vigtige Begivenheder; thi Kongerigers Bæ og Bæl berøbe paa deres Udfald; de mindre betydelige Tildragelser ere morende, og, paa et Par nær, meget sandsynlige; Mellemtilfældene mangfoldiggjorte med en beundringsværdig riig Opfindelseskraft; Karaktererne ligeledes forskjelligt malede med den høieste Finess af Snille, og med dybeste Kjendskab til Menneskets Natur.

Prindsen, som er Helten baade i den comiske og tragiske Deel, er en ung Mand af store Gæver og voldsomme Liden-skaber; hans Ideer ere rigtige, skjøndt hans Handlinger ere vrange; hans Dyder formørkes ved Gloseri, og hans Forstand adspredes ved Letsind eller Letsindighed. — I sine ørkesløse Timer er han meer Galfrands end Nidding, og naar Omstændighederne fremtvinge de Guldkommenheder, han følger, da staaer han stor, uden at hige efter det, og kjæk og bold, uden at gjøre sig til Spektakelmager. — Spøgedoktoren hæver sig til Helt; og Helten daler til Spøgedoktor. Karakteren er stor, original og rigtig tegnet.

Percy er en staalhaard Kriger; hidsig og rast og rap til Riv; han har Krigerens Dyder: Mod og Høimodighed.

Men Falstaff, uesterlignede, uesterlignelige Falstaff! hvorledes skal jeg beskrive Dig? Du Blanding af Biid og Last, af Biid, som man kan beundre,

men ikke agte, af Last, som man kan foragte, men neppe afsky. Falstaff er en Karakter, bedynget med Feil, og med Feil, som naturligviis maae føde Foragt af sig. Han er Tyv og Fraadser; feig og Storstryder, altid rede til at bedrage den Svage, plyndre den Fattige, skræmme den Frygtsumme, og haane den Bærgeløse. — Paa eengang krybende og ondskabsfuld, skjærer han Næse og Dren af dem (naar de ere fraværende), som han lever af at smigre for. Han er Staldbroder med Prindsen blot som Agent for Last, men af dette Staldbroderskab er han saa stolt, at han ikke blot sætter Næsen i Sky og er storagtig mod simple Folk, men troer sin Indflydelse af Bigtighed for Hertugen af Lancaster. — Og alligevel — denne Mand, der er saa fordærvet, saa foragtelig, gjør sig nødvendig for den Prinds, der foragter ham, og det ved den meest behagelige af alle Egenskaber: evindelig Munterhed; ved den ham aldrig feilende Kunst at vække Latter, som man saa meget lettere overbærer med, da hans Bittighed ikke er af den glimrende, bifaldssyge Art, men bestaaer i simple Billeder og lystige Indfald, som gjøre Løier, men vække intet Nag. — Man lægge ogsaa Mærke til, at han ei er besudlet med uhyre eller blodige Forbrydelser, saa at hans Tøileløshed ei er saa stødende, at man jo kan bære over med den, paa Grund af hans Lystighed.

A. W. Schlegel kalder Shakespeares Stykker af den engelske Historie et Kongespil, og mener, dette Spiel burde gives alle unge Tyrster i Hænde. Den forlængst hensøvede Sam. Johnson havde omtrent samme Tro, i det han siger:

Moraleen — som kan drages af dette Stykke, er følgende:

„At intet Menneske er mere farligt end det, som med Billie til at fordærve, forbinder den Erne at be-

hage; og at hverken Forstand eller Redelighed bør troe sig sikre hos saadan en Selskabsbroder, naar de see Kong Henrik forledet af Falstaff."

Saavidt Johnson, og bestaaer ikke hans Kritik for Nutidens kritiske Domstol, saa vil sandelig den Moral han lægger i Arbeidet — hvad enten saa Shakspeare har tænkt derpaa eller ei — bestaae i hvert Land og til alle Tider. —

A. W. Schlegel omtaler dette Bærk saaledes: „Den første Deel af Henrik den Tjerde glimrer i de alvorlige Optrin især ved Modsatningen af tvende unge Helte: Prinds Henrik, og Percy med det characteristiske Navn: Heedspeer. Rigtignok er al Elskværdighed paa Prindsens Side; hvor fortrolig han end gjør sig med slet Selskab, saa kan man dog aldrig forblande ham dermed; det Uædle berører ham uden at plette eller besudle ham, og hans vildeste Streger sees blot som en Uglespegel Skalkagtighed, hvorved hans opadstræbende Aand søger at gjøre sig Lust i en paatrungen Uvirkelighed; thi ved allerførste Leilighed, som vækker ham af denne Letsindighedssværm, udmærker han sig — og uden al Anstrængelse — paa det høist ridderligste. Percy's ubændige Tapperhed er ei ganske fri for en Blanding af raa Sæder, af Overmod og drengeagtig Halstarrighed; men disse Feil, som berede ham en aarle Undergang, kunne ei forvandske hans ædle Ungdoms herlige Billed; man henrives af hans Gld i samme Dieblis man dadler ham. Hvorfor en saa frygtelig Opstand mod en ikke elsket, og, i Grunden, uretmæssig, Tyrste, mislykkedes, har Sh. udviklet fortræffeligt; Glendowers overtroiske Indbilledninger om sig selv, den unge Mortimers Bledhed, Percy's Ubændighed, som ei laaner Dre til noget forsigtigt Raad, Vankelmødigheden hos hans gamle Venner, Mangelen paa Eenhed i Beræggrunde og Plan,

alt dette er antydet med fine, men umiskjendelige Træk. Efterat Percy er veget bort af Skuepladsen, forsvinder rigtignok Foretagendets Glans; kun underordnede Deeltagere i Oprøret blive tilbage, som af Henrik den Fjerde bringes under Maget meer ved Statskunst, end ved Krigsdaad. — For at seire over denne Stoffets Magerhed, har Shaks. i den anden Deel af Skuespillet maattet anvende stor Kunst, da han aldrig tillod sig vilkaarligen at udfynte Historien meer, end den dramatiske Form uundgaeligt fordrede det. Forvirrede Efterretninger fra Valpladsen aabne Stykket; det mægtige Indtryk af Percy's Fald, hvis Navn og Berøm ret var skabt til at være Fjeldtskriget for et djervt og dristigt Foretagende, gjør ham, endnu efter hans Død, paa en Maade til medhandlende Person. — I de sidste Acter beskæftiges vi med den syge Konges Samvittighedsnag, hans Befymring over Kronprindsens Vandel, og Opklaringen af Misforstaaelsen mellem Fader og Søn, der forarsager nogle rørende Optrin. — Men alt dette vilde alligevel ei forslaae til at udfylde Skuepladsen, dersom ei de alvorlige Begivenheder afbrødes ved et Lystspil, som gennemløber begge Dele af Skuespillet, fra Tid til anden beriges med flere Figurer, og ved Slutningen af det Hele først ogsaa har sin Katastrophe, da nemlig Henrik den Femte strax efter sin Thronbestigelse i et sømmeligt Øjeblik bortviser sin Ungdomsvildheds Staldbrodre, som havde lovet sig Guld og grønne Skove af ham.

Falstaff er den høieste Spidse af Shakespeares komiske Opfindelseskraft. Han har ført denne Karakter gennem tre Skuespil, i stedse nye Stillinger, og det uden at udmatte sig. Figuren er tegnet saa bestemt og individuelt, at den skænker endog den blotte Læser Indtrykket af et ganske personligt Bekjendskab. — Falstaff er den behageligste og meest underholdende

Døgenicht, som nogeninde er skildret. Hans foragtelige Egenskaber lægges ei Skjul paa, gammel og derhos vellystig og liderlig; over al Maade vel ved Magt, og dog stedse betænkt paa at pleie sig ved Ude, Drik og Sovn; bestandig i Borg og Gjæld, og lidet samvittighedsfuld i Balget af Midlerne til at skaffe sig Penge; en seig Soldat og løgnagtig Praaler; en Smigrer, og en ondskabssuld Tunge paa sine Venners Bag — opvækker han alligevel aldrig Uvillie. Man seer, at hans omhyggelige Omfjorg for sit eget Jeg er uden al Blanding af Rid og Nag mod andre; kun i sin Sandseligheds behagelige Tumerumme vil han ikke forstyrres, og denne tilkjøber han sig ved sin Forstands Geskæftighed. Altid opremt og i god Lune, altid færdig til at have andre til bedste, og stikke alskens Spøg over sig selv i Lommen, saa at han retteligen bryster sig af, at han ei alene er vittig selv; men giver ogsaa andre Anledning til at være det, er han en fortræffelig Selskabsbroder for ungdommelig Lediggang og Letsind. Under et plumpt og flodset Udvortes følger han en yderst smidig Mænd; han veed paa en Prisk at dreie af, saasnart hans dristige Spas begynder at mishage; han skjelner skarpsindig mellem de Personer, hvis Gunst han maa beile til, og de hos hvem han tør anmasse sig en fortrolig Overmandstone. Han er saa overtydet om, at den Rolle han spiller, kun under Vittigheds Skalkeskaabe kan liste sig igjennem, at han endogsaa, stillet ligesom sit eget Jeg, er aldrig ganske alvorlig, men indflæder stedse sin Vandel, sine Forhold til Andre og sin sandelige Philosophi paa en lystig Maade. — Man læse blot hans uforlignelige Monologer over Uren, over Vinens Indflydelse paa Tapperheden, hans Beskrivelser over det Tiggerpæk han har hvervet til Krigen; om Fredsdommeren Dompap

c. s. v. — Falstaff har et heelt Hof af snurrige Carikaturer om sig, som træde frem, den ene efter den anden, uden dog nogensinde at fordunkle ham. Eventyret, hvor Prindsen forklædt som Røver, frarøver ham det nys plyndrede Bytte, hvorledes begge gjensidig spille Kongens og Kronprindsens Roller; Falstaffs Udfærd i Krigen; hans Rekruthverving; hans Beskyttersvæsen mod Fredsdommeren, hvormed det siden tager en saa sørgelig Ende. — Alt dette udgjør en Række af lige-
saa lystige, som fiint karakteristiske Optrin af det originaleste Slags, der ene kunde finde Sted i et saadant historisk Skuespil, som dette er." — —

Alt Dronning Elisabeth, som saae og beundrede Falstaffs Karaktereskildring, ønskede at see ham i en ny Stilling, og det endog som forliebt og Elsker — det er bekjendt; og saaledes maatte den tykke Ridder John opstaae i Lystspillet: de lystige Røner i Windsor, og det efter hiin store Dronnings Opfordring til Digteren. — Man veed med Visshed, at det sidstnævnte Lystspil er givet for Elisabeth. Mange locale Beskrivelser af Windsorregnen, og en Hentydning, hvorved Husebaandsordenen paa en hvist digterisk Maade forherliges, gjør det rimeligt, at dette Skuespil oprindeligen var bestemt til for første Gang at gives paa Windsor Slot, hvor Ordenen har sin Capitelsal, og maaskee var hiin Forestilling bestemt i Anledning af en Ordensfest. —

Efter dette Skuespil følger en Epilog, fremsagt af en Dandsker. Jeg har ikke oversat den, den er i Prosa, hvist prosaisk, og — som Johnson siger — har blot Hentydning paa en eller anden Theaterbegivenhed. Slutningen deraf vil jeg dog hidsætte:

„Min Tunge er modig; og naar mine Been ogsaa ere det, vil jeg byde Eder god Nat, og derpaa

beie Kne for Eder; — dog — i Grunden! for at bede for Dronningen." — —

Jeg anførte ei engang her denne Slutning, hvis det ikke var en historisk Snurrighed, Farmer har bevaret os, at det var den Tids Skuespilleres Skik, ved Enden af deres Forestillinger at bede for deres Beskyttere. — Ligesaa lidt anfører jeg de lystige Exempler, han giver os — da jeg nødigt vil forstørre Bogen; og jeg desuden i flere Aar har samlet paa Et og Andet Shakspeare og den engelske Skueplads i hans Old vedkommende. — Steevens siger os, hvad dette angaaer: „at alle gamle Mellemspil, han har truffet, endes med en høitidelig Bøn for Kongen, Dronningen eller Underhuset o. s. v., og deraf stammer maaskee Ordene:

„**Vivant Rex et Regina!**“

som man endnu finder under alle vore Comedieplacater.“

Paa tydsk findes disse Stykker — formoder jeg — i Eschenburgs Oversættelse, som ogsaa vel paa fransk i de la Places. Paa dansk har nogle Scener af første Deel af Henrik — de nemlig, hvori Falstaff tumler sig — været oversatte af mig for lang Tid siden, og trykte i en Rommebog for Skuespilnyndere, hvortil saavel det alt trykte, som Manuscriptet brændte i Bombardementet; de samme Scener have siden været trykte i Quartalskriftet Theone. Det Hele har ingensinde, for nu, været fordansket; og har Oversættelsen ikke været indleveret til Skuespilbestyrelsen.

Kong Henrik den Terte.

Personer:

Kong Henrik den Femte.
 Hertugen af Gloster, } Kongens Brødre.
 Hertugen af Bedford, }
 Hertugen af Exeter, Kongens Onkel.
 Hertugen af York, Kongens Fætter.
 Greven af Salisbury.
 Greven af Westmoreland.
 Greven af Warwick.
 Erkebiskoppen af Canterbury.
 Biskoppen af Ely.
 Greven af Cambridge, }
 Lord Scroop, } Sammensvorne mod Kongen.
 Sir Thomas Grey, }
 Sir Thomas Erpingham, }
 Gower, } Officiere i Kong Henriks
 Fluellen, } Hær.
 Macmorris, }
 Jamy, }
 Bates, }
 Court, } Soldater i samme.
 Williams, }
 Nym, }
 Bardolph, } forhen i Falstaffs Tjeneste, nu ligesaa Soldater
 Pistol, } i samme Hær.
 En Dreng, som opvarter dem.
 En Herold.
 Chorus.
 Carl den Sjette, Konge i Frankrig.
 Ludvig, Dauphin.
 Hertugen af Burgund.
 Hertugen af Orleans.
 Hertugen af Bourbon.
 Connetablen af Frankrig.
 Rembures, } franske Adelsmænd.
 Grandpree, }
 Commandanten i Harfleur.
 Montjoy, en fransk Herold.
 Gesandte til Kongen af England.
 Isabelle, Dronning af Frankrig.
 Catharina, Carls og Isabelles Datter.
 Alice, en Dame i Prindsesse Catharinas Følge.
 Bertinden Raskenfart, nu gift med Pistol.
 Adels herrer og Damer, Officiere, franske og engelske Krigere,
 Sendebud og Følge.

Scenen er i Begyndelsen af Stykket i England;
 men siden allene i Frankrig.

Chorus træder ind.

O! nu en Glammemusa, som besteg
Opfindelsens meest stjerneklare Himle!
et Land til Skueborg, Prindser til Spillet;
og Konger til at see de stolte Optrin!
Da skulde Krigshelt Henrik, liig sig selv,
paatage Martis Bæsen; ved hans Fodder
som Hunde koblede, Ild, Sværd og Hunger
om Arbeid tigge. — Men tilgiv, J Edle!
den matte Hverdags Aand, som vovet har
paa disse ringe Brædder at fremstille
sligt Storbærk! Kan en Plads til Hanekamp
vel rumme Frankrigs Marker? Kan vi stube
i dette O af Træ de Hjelme blot,
som skrækked' Luften hist ved Agincourt?
O saa tilgiv, da i et lidet Rum,
et krumt Træk kan for Millioner gjælde;
og lad os, Muller i hiin store Sum,
paa Eders Fantasi nu vældigt virke!
Antag, at inden disse Bægges Belte
indslutted' nu to svære Riger ere,

hvis Gjenbopander, høit opløstede,
det snævre Havdyb skiller fra hinanden;
Udfyld med Tanken hver en Mangel her;
Lad hver Mand gjælde for titusinde,
og skaber Hære med Indbildningskraften!
Naar vi om Heste tale, troer I see dem
i Jorden stolte Hove slaae; thi nu
maa Eders Tanke smykke vore Konger;
føer dem fra Sted til Sted; spring over Tider;
og bringer mange Mars Tildragelser
her i et Timeglas! — For nu at naae didhen,
taal mig som Chorus for Historien;
jeg som Prolog da ydmygst bede vil:
hør mildt og dømmers mildt vort Skuespil!

Kong Henrik den Femte.

Første Akt.

Første Scene.

London. Et Borgemag i Kongens Pallads.

Erkebiskoppen af Canterbury træder ind med
Biskoppen af Ely.

Canterbury.

Mylord! Jeg siger Jer: just hiin Forordning
i Kraft nu sættes, som i salig Kongens
Regjerings ellefte Aar var meget nær ved
at faae sit Nam til os, hvis Tidens Virvar
og Larm ei havde slaaet Streg derover.

Ely.

Men hvordan hindre vi det nu, Mylord?

Canterbury.

Det maae vi pønse paa. Gaaer den i Kraft,
gaaer bedste Hælvst af alt vort Guds forloren;
thi alskens verdsligt Land, som fromme Sjæle
ved Testament til Kirken skjenket har,
vil man os røbe; — man gjør sliig Beregning:
for det til Kongens Ære holdes kan

vel femten Grever, femten hundred' Riddere,
 Skjolddragere sex tusind og to hundred';
 til Hjælp for Syge og affældig Alder,
 for svage Skrog, som meer ei kan arbeide,
 et hundred' fattighuse rigt begaved';
 og saa til Kongens Kasse desforuden
 aarlig et tusind Pund; saa lyder Ordren.

Elv.

Det stak heel dybt i Glasjet!

Canterbury.

Det svelged' Vinen, Bægeret og Alt!

Elv.

Men hvordan hindre vi det?

Canterbury.

Kongen er
 høist naadig, og betragter hver Sag rigtig.

Elv.

Og han er sand Ven af den hellige Kirke.

Canterbury.

Hans Ungdoms Strømgang loved' det just ei.
 Men knap affjælet laa hans Fader, for
 hiin Bildhed syntes ogsaa død i ham.
 Ja i hiint Dieblis kom Estertanke,
 liig Cherub, og jog faldne Adam ud,
 og lod hans Legem, liig et Paradiis,
 et Dphold kun for Himmelaander være.
 Ei før blev Lærling saadan flux til Mester,
 ei før kom Bedring med saa høi en Flod,
 med sliig en Vandflom, og bortskylled' Feil;
 ei Hydrahovedet Halstarrighed
 saa flux har Thronen tabt, som her med eet
 i denne Konge.

Elv.

Belsignet er os sliig Omskiftelse!

Canterbury.

Hør ham blot tale om Religionen,
 beundrende vil I af Hjertet ønske
 og attraae, Kongen vorden var Prælat!
 Hør ham indlade sig om Statens Sager,
 I troer — det ene var hans Hovedsag.
 Hør om Krigsæmner ham, og I vil finde
 selv rædsomst Slag skal klinge som Musik.
 Henleed ham nu paa noget Punkt af Statskunst,
 dens gordiske Haardknude vil han løse
 let som sit Høsebaand; saa naar han taler,
 er Luften selv, hiin frieste Bellystling,
 tyd stille; stum Beundring lurker i
 hvert Dre, og hans Tales Honning stjæler;
 saa at det Practiske af Livets Kunst
 maa have lært ham denne Theori.
 Og Under, hvor hans Naade den har samlet,
 saasom hans Sind og Hu til Tant fun var,
 hans Selskabsbrødre dumme, raac, ulærde;
 hans Timer ødslede i Suus og Duns,
 Spor af alvorlig Flid hos ham ei mærket;
 saa lidt som Stillesiddens, og Afsondring
 fra Sviresteder og fra Sviregaster.

Ely.

Jordbær groe under Nelden; sunde Bær
 bedst trives og bedst modnes, naar de plantes
 hos mindre ædel Frugt; saa skjulte Prindsen
 sin Estertanke under Vildhedens Slør;
 Den vist, liig Sommergræs, har voret stærkest
 ved Nattetid, uset, men stærkt og frodigt. —

Canterbury.

O ja; thi ei Mirakler gives meer;
 derfor maae vi erkjende Midd'let til
 enhver Ting, som fuldbringes.

Elv.

Men, Mylord!

Hvordan formildes vel hiint Lovforslag af Underhuset? Er hans Majestæt for eller mod?

Canterbury.

Han synes ubestemt; dog holder han nok meer paa vores Side, end han beforder Modpartiets Andrag; thi jeg har gjort hans Majestæt et Tilbud, (ved vores geistlige Tilsammenkaldning, og i Betragtning af Nutidens Grunde, dem jeg udførlig har forklart hans Naade) hvad Frankrig angaaer, da at rede ud en større Sum, end nogen Cleresiet paa eengang yded hans Forgjængere.

Elv.

Mylord! hvordan optog han dette Tilbud?

Canterbury.

Hans Majestæt modtog det naadigst; men der var ei Tid nok til at høre (hvad jeg saae hans Naade gjerne havde ønsket) hans særlige og aabenbare Udkomst og Arveret til visse Hertugdømmer; og overhovedet til Frankrigs Krone, efter hans Uldefader Konning Edward.

Elv.

Og hvad Forhindring afbrød Eder da?

Canterbury.

Den franske Sending bad i samme Stund om Audients; nu troer jeg det er Tiden han vorder indladt. Klokkeren er jo fire?

Elv.

Ja.

Canterbury.

Lad os da gaae ind og høre Budet,
det lettelig jeg gjætte kan, endnu
før Franskmændene har sagt et Ord deraf.

Ely.

Jeg følger Jer, og længe det at høre.

(de gaae.)

Anden Scene.

Audientssal i Palladset.

Kong Henrik træder ind med Gloster, Bedford,
Exeter, Warwick, Westmoreland og Følge.

Kong Henrik.

Hvor er min ædle Lord af Canterbury?

Exeter.

Ei her.

Kong Henrik.

Saa lad ham falde, gode Onkel!

Westmoreland.

Min Konge! skal Gesandten lades ind?

Kong Henrik.

End ei, min Frænde! før vi høre ham,
maae nogle Ting af Vigtighed afgjøres,
som ligge os paa Hjerte, os og Frankrig
angaaende.

(Erkebiskoppen af Canterbury og Biskoppen af Ely træde ind.)

Canterbury.

Gud og hans Engleskare
bevogte Ederes hellige Throne, Herre!
I længe pryde den!

Kong Henrik.

Vi takke Eder. —

Vi bede Jer, bliv ved, høilærde Herre!

forklar med Ret og med Samvittighed,
 om og den Saliske Lov i Frankrig hindrer,
 hvad heller os ei hindrer i vor Paastand;
 og Gud forbyde, tro og kjære Herre!
 I tyded' vrangt og lemped Eders Lærdom,
 og vidende, spidsfindig Eders Sjæl
 bebyrdede, ved at forfægte her
 en ildeavlet Adkomst; en, hvis Ret
 ei Sandhedens medfødte Farve bærer.
 Thi Gud veed, mangen Mand, nu karst og sund,
 maa bløde for Bevisets Gyldighed,
 som Eders Høiærværdighed nu fører.
 Saa kom ihu, hvor I i Pant Jer sætter,
 hvordan I vækker Krigens Sværd af Sovne. —
 I Guds Navn, sig vi, kom det ihu!
 thi aldrig krigen' tvende slige Riger,
 foruden Blodstrøm randt, hvis skyldfri Draaber,
 alle som een, Beeklage er og Jammer
 for ham, som hvæsed uretsærdigt Sværd,
 der Livets korte Frist saa grunt forforter.
 Saadan, Mylord! besværges jeg Jer: tal nu!
 Vi høre, mærke og i Hjertet troe,
 at hvad I taler, i Samvittigheden
 er toet reent, som Urvesynd i Daaben.

Canterbury.

Saa hør da, naadigste Monark og Pairs,
 som skyldes Eders Liv, Tro, Tjeneste
 til denne Throne: — Intet kan indvendes
 mod Eders Høiheds Fordringsret paa Frankrig,
 undtagen hvad de føre frem af Pharamond —
 „in terram Salicam mulieres ne succedant,“
 ei arves Salisk Land af Qvindelinie.
 men vrangt udtyder Fransken Salisk Land
 ved Frankrigs Land og Pharamond som Stifter
 af denne Lov, som udelukte Qvinder.

Dog vidne deres egne Lærde troligt,
 at dette saliske Land i Tydskland ligger
 imellem Floderne Sala og Elben,
 hvor Carl den Store, da han havde tvunget
 de Saxer, lod og Franske fæste Bo,
 som, da de agted' slet de tydske Qvinder
 for deres heel usædelige Wandel,
 gav der hiin Lov: — at nemlig ingen Qvinde
 fik Arveret udi det saliske Land,
 der mellem Floderne Sala og Elben
 — som sagt — i Tydskland hedder Meisen end.
 Heraf sees klarligt, at den saliske Lov
 blev ikke givet for det franske Rige,
 ei heller eied' de det saliske Land
 for fire hundred' et og tyve Aar
 efter Kong Pharamond var død, der vrangt
 ansees for Stifteren af denne Lov;
 han døde Aaret fire hundrede
 og sex og tyve efter Christi Byrd.
 Og Carl den Store undertvang de Saxer
 og lod de Franske fæste Bo og bygge
 hiinsides Sala otte hundrede
 og fem. Fremdeles sige deres Lærde:
 Kong Pipin, som affatte Childerick,
 paa Frankrigs Krone gjorde Krav og Paastand
 som Gnearving, da han stammed' ned
 fra Datteren af Kong Clothar, Blithilde.
 Saa og Hugo Capet, — som røbed' Kronen
 fra Carl af Lothringen, ene Mandsarving
 af Carl den Stores ægte Met og Linie —
 for med lidt Skin af Met sit Krav at smykke,
 (skjøndt sandt at sige, det var slet og uselt)
 gav sig for Arving ud af Frue Ringare,
 som Datter var af Carl den Skaldede,
 en Søn af Keiser Ludvig, hvilken Ludvig

var Carl den Stores Søn. Ogsaa Kong Ludvig
den Tiende, og Gneaving efter
Voldherstkeren Capet formaaede ei
at nyde Ro i sin Samvittighed
ved Frankrigs Krone, før man ham beviste,
at hiin den skønne Dronning Isabella
hans Bedstemoder steg i lige Linie
ned fra Frue Ermingard, en Datter af
nysnævnte Hertug Carl af Lothringen;
ved hvilket Egteskab nu Linien
af Carl den Store blev paany forenet
med Frankrigs Krone.

Saa at saa klart som Sommersol det sees:
Kong Pipins Udkomst, Hugo Capets Paastand,
Ludvigs Beroligelse, alle grunde
paa Qvindelinien's Ret og Udkomst sig;
saa Frankrigs Konger gjør' den Dag i Dag,
skjøndt fro de saae den saliske Lov i Kraft,
for Eders Høiheds Krav fra Qvindesiden
at udelukke; og dem lysted' heller
sig i et Net at skjule, end for Dagen
fremlægge deres Krogvejs Udkomster,
dem de har rovet Jer og Eders Fædre.

Kong Henrik.

Kan jeg med Ret og god Samvittighed
da gjøre denne Paastand?

Canterbury.

Strænge Herre!

Lad denne Synd kun falde paa mit Hoved!
thi i den fjerde Mosebog staaer skrevet:
„naar Sønnen døer, skal Arveloddet falde
til Datteren;“ thi paastaae, naadige Herre!
hvad Eders er; lad Eders Blodslag vaie!
Skue op til Eders mægtige Forfædre;

gaac hen til Eders Oldfaders Grav,
 fra hvem I leder Eders Fordring; paakald
 hans Helteaand og Eders store Onkels
 Edwards, hiin sorte Prinds, som førte op
 paa Frankrigs Grund et Sørgeespil og nedslog
 dets hele Hærmagt, mens hans bolde Fader
 stod paa en Høi og smiled' ved at see
 sin Løveunge mætte sig med Blod
 af Frankrigs Adels. O de Adels-Britter,
 som med en Hælvts af Magt sig maalte med
 al Frankrigs Stolthed, mens den anden Hælvts
 stod leende, aldeles ørkesløs,
 og frøs, fordi den ei fik Haand i Spillet!

Elly.

Væk Mindet op om disse tappre Døde;
 forny med stærk Arm deres Heltedaad.
 Som Arving sidder I paa deres Throne;
 det Blod og Mod, som gjorde dem berømte,
 i Eders Arer gaar, og, store Konge!
 I staaer i Eders Ungdoms Mai, og moden
 til Heltegjerninger og mægtigt Størværk.

Exeter.

Og Eders Fyrstebrodre, Jordens Konger
 forvente alle, I vil stande frem,
 som Eders Kongebloods hensarne Løver.

Westmoreland.

De vide, I har Grund og Magt og Midler!
 det har I og; ei nogen engelsk Konge
 har meer rig Adels og meer tro Folk havt,
 hvis Hjerter efterlade Legemerne
 i England her, og slaae alt Leir i Frankrig.

Canterbury.

Lad Legemerne følge, ædle Konge!
 at Eders Ret ved Ild, Sværd, Blod maa vindes,

for det at fremme vi hos Geistligheden
vil reise Eders Hoied saa svar en Sum,
som Cleresiet aldrig for paa eengang
til nogen ydet har af Eders Fædre.

Kong Henrik.

Vi maae ei væbne, blot for at angribe
de Franske; men maae tage Forholdsbregler
til at forsvare os mod Skotterne,
som vist med Held et Indfald ville prøve.

Canterbury.

De hist paa Grændserne, min naadige Tyrste!
vil være os en Muur, som noksom skal
vort Fædreland mod Alskens Plyndring værge.

Kong Henrik.

Her tales ei om Streiftog af Snaphaner;
vi Skottens hele Hovedmagt befrygte,
som var fra Arilds Tid urolig Nabo;
thi see, I læse kan, min Oldesader
drog med sin Hærmagt ind i Frankrig ei,
jo Skotten i hans uforsvarte Rige
fremsthyrte, Havflod liig i Digerevne,
med rigt og topmaalt Tynde af sin Styrke
tog hede Tag i nøgent plukket Land,
omgjordet Borg og Stad med grum Beleiring,
saa England, som var blottet for alt Forsvar,
tidt skjælv for sligt et usælt Nabolag. —

Canterbury.

Min Konge! Skrækken større var end Skaden;
thi hør nu England tale selv sin Sag!
Da hendes Ridderstab i Frankrig var,
og hun bedrovet Enke for de Edle,
hun havde ei blot selv sig værget godt;
men fanget og indspærret Skotlands Konge
som en Dinstreifer, den hun sendte over

til Frankrig, for at fylde Edwards Stornavn
med fangne Konger, og saa rig paa Priis
at gjøre Eders Kronike, som Havets
dyndfulde Bund paa Brag af sjunkne Skibe
og paa utalte Skatte.

Westmoreland.

Men vi har
et Ordsprog saare gammelt og sandfærdigt:
„Lyfter Dig Frankrig at vinde,
Skotland Du først have inde!“
Thi flyver Englands Drn blot ud paa Rov,
saa sniger flux den skotske Væsel sig
til dens vagtlose Nede op, og drifter
dens kongelige Ug, og spiller Muns
der, medens Kat ei hjemme er, besudler
og lægger øde meer end den kan æde.

Exeter.

Saa folgelig skal Ratten blive hjemme;
fordømt dog være sliq Nødvendighed.
Vi har jo Laas og Gjemine at bevare
vort Forraad i; og nette Musfælder
for de smaa Tyve; mens bevæbnet Arm
i Frankrig fægter, værger sig her hjemme
det godt, viist raadte Hoved; thi Regjering,
skjøndt høi og lavere og allerlavest
i Dele skilt, dog holder Harmoni
og, liig Musik samstemmer i en fuld
og reen Opøsning.

Canterbury.

Sandt! thi deler Himlen
Menneskets Stand i heel forskjellige Rald;
holder Bestræbelsen i evig Gang,
og sætter den til Maalet: Lydighed.
Thi saa arbeide Honningbierne,

Smaaſkabninger, ſom ved Naturens Regel
os lære, hvordan Kongeriger ordnes.

De har en Konge, derhos Embedsmænd,
hviſ Rang forſkjellig er, da nogle hjemme,
ſom Dyrighedsperſoner holde Aſe;
Andre, liig Kjøbmænd, drage ud paa Handel,
Andre, ſom Krigsmænd, væbnede med Braaden,
udplyndre Somm'rens flæiſtblode Knopper,
og bringe Rovet hjem i munter Marsch
til deres Keiſers fyrſtelige Telt;
han flittig i ſin Majeſtæt betragter
hvordan de ſyngende Smaamurere
opbygge gyldne Tag.

De ſtille Borg're ælte Honningen;
den fattige Dagleiersfloſ henſtimer
med ſvære Byrder for den ſnævre Port.

Den ſtrenge Dommer, med ſit Alvors Brummen
til blege Bødler overgiver nu

den dorne Vandbi. — Nu ſom ſaa jeg ſlutter:
at mange Ting ſom ſtemme ſammen til
een Samklang, kunne virke hviſt forſkjelligt,
ſom mange Pile, ſigted' her= og derfra
til eet Maal gaae;

ſom mange Beie mødes i een Stad;
ſom mange friſke Strømme i een Sø;
ſom mange Streger i Solſkivens Midtpunkt; —
ſaa Birken, tuſindfold, blot bragt i Gang,
tør ende i eet Meed og alt med Held
og Seier krones. — Thi, til Frankrig, Konge!

Det ſkjønne England deel i fire Parter;
en Tjerdepart J tager med til Frankrig;
med den ſaaer J al Gallia til at bære,
hviſ hjemme her vi med hiin Magt tredobbelt
ei værge kan vor Huusdør imod Hunden,

da slid som Trælle os; da gid vort Folk
Berøm for Statskunst og for Djærvhed tabe!

Kong Henrik.

Kald ind de Sendebud, Dauphin os skikker.

(En af Følget gaaer; Kongen bestiger sin Throne.)

Nu min Beslutning staaer; og næst Guds Hjælp
og Ederes, vores Styrkes ædle Sener,
da Frankrig vort er, vil vi ave det,
hvis ei, da søndersplintre det. Vi ville
udstrække Spiret mægtigt over Frankrig
og dets fast kongelige Hertugdømmer;
hvis ei, mit Støv i ringest Urne hvile
foruden Gravsteen og foruden Minde.
Vor Krønike skal enten med fuld Mund
fortælle frit vor Daad; eller vor Grav,
liig tyrkisk Stum, blot have Mund ei Tunge,
og hædres ei paa Skjaldens hvide Blad.

(De franske Sendinge træde ind.)

Nu er vi rede til at vide hvad
vor elskelige Frænde Dauphin lyster;
thi, som vi høre, ei fra Kongen kommer
den Hilsen I os bringe, men fra ham.

Gesandten.

Vil Ederes Majestæt tillade os
frit her at rygte hvad der er os paalagt,
hvad heller skal vi sjernt blot pege paa
hvad Dauphins Mening er, og hvad vort Vrind'?

Kong Henrik.

Vi er Tyran ei; men en christen Konge,
hvis Videnskab er Naaden underkastet,
saa fast som lænket Skurk i vore Fængsler;
derfor med fri, ubunden Ligesremhed
fortæl os Dauphins Tid!

Gesandtten.

Vel da, med saa Ord:

Nys sendte Eders Høihed Bud til Frankrig,
og fordred' nogle Hertugdømmer der,
paa Grund af Eders store Stammefader
den tredie Edwards Ret. Til Svar herpaa
vor Prinds og Herre siger nu som saa: —
„J lugter end vel stærkt af Eders Ungdom;
„han siger Jer forsand: i Frankrig Intet
„kan vindes i en lystig Springedands;
„J der ei Hertugdømmer Jer tilsvirer;
„thi sender han, hvad Eders Hu meer passer,
„en Skat i denne Tønde; og forlanger
„derfor, J lader ei de Hertugdømmer,
„hvorpaa J Paastand gjør, meer here fra Jer.“
Saaledes lyder Dauphins Hilsen til Jer.

Kong Henrik.

Nu Dnkel, hvilken Skat?

Exeter.

Tjersbolte, Herre!

Kong Henrik.

Det glæder mig, Dauphin saa gantes med os.
Tak for hans Gave og for havte Moie.
Naar vi til disse Bolte først har udsøgt
Raquetter, vil vi med Guds Naades Bistand
i Frankrig spille et Parti, hvori
hans Faders Krone komme skal paa Spil.
Siig ham, han gaaer i Leg med sliq en Spiller,
at alle Frankrigs Hoffer ængstes skulle
ved Bolteslagningen. — Vi godt forstaae ham,
han forekaster os vor Bildskabs Tid,
ei anende, hvad Brug vi gjorde af den.
Vi skatted' aldrig denne smule Throne
i England høit; sjernt derfor fra dens Glands

vi levede, og overgav os til
 ubændig Bildhed; som man hver Dag seer
 Folk allermuntrest, naar de er fra Hjemme.
 Men siig Dauphin: — jeg hævde vil min Rang,
 en Konge ligne, og min Storheds Seil
 ret heise høit, naar paa mit Frankrigs Throne
 jeg sætter mig; — derfor min Majestæt
 tilside lagde jeg, og trælled' liig
 en Dagarbeider; men hist vil jeg opstaae
 i Glands, saa hele Frankrig blændes skal,
 ja, Dauphin vorde blind ved os at skue;
 og siig min muntre Prinds — at denne Spot
 forvandlet har hans Bolte til Stykkugler;
 og snart hans Sjæl betynges vil af Hævnens,
 som med dem flyve skal; thi tusindviis
 skal Enker spotte denne Prindsens Spot
 paa deres Magers Liig; hans Spot skal Mødre
 affspotte deres Børn; nedspotte Borge,
 og mange, end Usædte, skal faae Grund
 til at forbande denne Dauphins Haan.
 Dog, paa Guds Villie berøer alt dette;
 paa ham beraaber jeg mig; i hans Navn
 siig I til Dauphin, at jeg komme skal,
 for mig at hevne, som jeg kan, og løfte
 retfærdig Heltearm i hellig Sag.
 Saa drager hen i Fred, og siger Dauphin:
 hans Spog vil synes lurvet Vittighed,
 naar saa har leet, men tusind grædt derved! —
 Nu giv dem sikker Leide! — Farer vel!

(Gesandterne gaae.)

Greter.

Det var mig ret et lystigt Budskab, det!

Kong Henrik.

Vi haabe rodt at gjøre Senderen!

(stiger ned fra Thronen.)

Thi spilder ingen gunstig Stund, Mylords!
 som fremme kan vort Bærk; thi nu vi har
 een Tanke i os kun, og det er Frankrig,
 undtagen dem paa Gud, der gaae for Alting.
 Derfor lad Midlerne til dette Togt
 snart sankes, og hver enkelt Ting betænkes,
 som med viis Hast kan føie flere Tjer
 til vore Binger; thi er Gud med os,
 vi Dauphin i hans Borg selv byde Trods.
 Derfor lad hver Mand nu sin Tænkraft anspænde,
 at Bærket, skjönt begyndt, maa snarlig heldigt ende!
 (de gaae.)

Anden Akt.

Chorus træder ind.

Chorus.

Nu hele Englands Ungdom staaer i Blød,
 og silkebløde Tant er lagt paa Hylden;
 nu trives Baabensmed, og Wrens Tanke
 regjerer ene i enhver Mands Bryst.
 De sælge Mark nu, for at kjøbe Hest;
 og følge alle christne Kongers Speil,
 bevingede, liig engelske Mercurer.
 Thi nu Forventning sidder høit i Lusten,
 og skjuler der et Sværd, fra Greb til Dd,
 med Keiser=Konge= og med Greve=Kroner,
 forjettede Kong Henrik og hans Helte.
 De franske, heel vel underrettede
 om denne høist forfærdelige Rustning,

af Angest ryste, og med klegen Statskunst
 de søge at afvende Englands Planer. —
 O England! — Billed paa din indre Storhed
 et lidet Lægem liigt med mægtigt Hjerte, —
 Ha! mægted' du ei Alt, hvad Vren bod dig,
 naar hvert af dine Børn var godt og ægte!
 Men see din Feil! Frankrig har i dig fundet
 en Redesuld af hule Barme, dem
 den fylder med forræderiske Kroner;
 tre Riddinger, een, Richard Greve af Cambridge,
 Henrik Lord Scroop af Masham, og den tredie
 Sir Thomas Grey, Ridder af Northumberland, —
 har for det slette franske Guld (Ha! Slethed!)
 sig sammensvoret med det bange Frankrig;
 ved dem skal dette Riir for Konger døe,
 er' Helved og Forræderi ordholden;
 betalt er Summen; Riddingbanden enig;
 fra London Kongen reist, og Skuepladsen
 er flyttet til Southampton nu, I Edle!
 før han til Frankrig gaaer. Og i Southampton
 forlænger Eders Taalmod, overbær med
 Hjernhedens Misbrug, hvortil Spillet twinges,
 der er vor Skueborg, der maae I sidde;
 derfra til Frankrig trygt vi Eder bringe,
 og atter hjem; og smallen Hav besværges
 god Bøer at give; thi, hvis vi formaae,
 skal fra vort Spil ei søesyg Gen bortgaae.
 Naar Kongen kommer frem, ei før, herfra
 vi til Southampton flytte Scenen da.

(gaaer.)

Første Scene.

London. Gade i Eastcheap.

Rym og Bardolph træde ind fra forskellige Sider.

Bardolph.

Glædeligt Møde, Corporal Rym!

Nym.

God Morgen, Lieutenant Bardolph!

Bardolph.

Nu, er Jændrik Pistol og J endnu gode Venner?

Nym.

Jeg for min Part bryder mig ikke derom; jeg siger kun lidet; men naar Tid kommer, skal vi maa-
skee see venligt til hinanden; — dog det være som det
vil. Jeg kan ikke fægte; men jeg vil lukke Dinene,
og holde min Hellebard for mig; det er en simpel
Tingest; men hvad siger det? man kan riste Ost paa
den, og den kan døde Kulde, saa godt som nogen an-
den Mands Sværd kan; see det er Humeuret af
Tingen.

Bardolph.

Jeg vil punge ud med en Trokost, for at gjøre
Jer gode Venner, og vi vil alle Tre gaae som svorne
Brødre til Frankrig; lad det blive saaledes, gode Cor-
poral Nym.

Nym.

Paa min Sjæl! jeg vil leve saa længe jeg kan,
det er vist og sandt; og naar jeg ikke kan leve læn-
ger, saa vil jeg bære mig ad som jeg kan; det maa
jeg forstaae; det er Enden paa Legen.

Bardolph.

Det er vist nok, Corporal! at han er gift med
Dene Raskensart; og visseelig gjorde hun Ilret mod
Jer, da J var ordentlig trolovet med hende.

Nym.

Jeg veed ikke ret; Tingene maa gaae som de
kan; Folk kan sove, og paa den Tid have deres Stru-
ber ubeskaarne; og nogle sige, at Knive have Egge.
Det maa gaae som det kan; Taalmodighed er en

udaset Skindmær; dog humper hun afsted. Der maa blive Ende paa Alting. Ja, jeg veed ikke ret selv.

(Pistol træder ind med Bertinden Madam Raskensart.)

Bardolph.

Her kommer Jændrik Pistol og hans Kone, — gode Corporal, vær taalmodig nu. — Hvordan gaaer det, min gode Bert Pistol?

Pistol.

Du Gaareluns! Du tør mig kalde: Bert?
Bed denne Haand! jeg spytter ad slig Tittel;
og Lene skal ei meer herberge Gæster.

Mad. Raskensart.

Nei, min Tro, ikke længe; for vi kan ikke have en tolv til fjorten smukke Jomfruer i Kost og Logis, og som leve honet ved deres Naalepude, for man strax paa Timen troer, vi holdt Jomfruhuus. (Nym trækker sit Sværd.) O Du Fredsens Gud! bare han nu ikke trækker fra Læder! O Herre Gemini! der er Corporal Nym med sin — nu skal vi see, forsætligt Hoer og Mord begaaes. — Gode Lieutenant Bardolph, — gode Corporal, kommer ikke i Haar sammen her!

Nym.

Bah!

Pistol.

Ja Bah til Dig, Du islandske Hund; Du selvflogte Røter fra Island!

Mad. Raskensart.

Gode Corporal Nym, viis Mands Mod og Hjerte og stik Dit Sværd i Balgen.

Nym.

Vil I sjadske afsted? Jeg vilde have Jer solus.

(han stikker Sværdet i Steden.)

Pistol.

Solus, Du Erkehund? O lumpne Fiirbeen!
 Det Solus her i Dit tyvagtige Fjæs;
 det Solus i Din Kjæst, og i Din Hals,
 i Dine hundske Lunger, ja i Maven;
 og, hvad er værre, i Din stygge Mund!
 Dit Solus skal Du faae i Dine Tarme;
 thi let jeg sænger; spændt er Pistols Hane,
 og Ild og Knald vil følge!

Nym.

Jeg er ei Barbason; J kan ikke besværges mig.
 Mit Humeur staaer til at give Jer et upaaklageligt
 Livfuld Brygl. — Hvis J bliver grov mod mig, Pi-
 stol! vil jeg polere Jer med min Kaarde, det jeg med
 Gud og Uren kan; vil J gaae Jeres Gang, havde
 jeg nok Lyst til at prikke lidt i Ederes Tarme, som
 jeg med al Ure kan; og det er Humeuret ved Tingen.

Pistol.

O feige Pralhans! Ha, fordømte Knægt!
 Din Grav alt gaber; Døden har Dig kaaret;
 derfor hal ud!

(Pistol og Nym trække.)

Bardolph.

Hør mig, hør mig hvad jeg siger; — den, som
 først slaaer til, ham render jeg mit Sværd i op til
 Fæstet, saa sandt jeg er en Soldat!

(han trækker.)

Pistol.

En Ged af mægtig Magt og Raseri skal dæmpes.
 Giv mig Din Næve; eller giv mig Poten;
 Dit Mod er saare stærkt.

Nym.

Jeg vil skjære Halsen af Dig engang, naar det
 saa skeer, i al Ure og Respect; det er just Humeuret
 ved Sagen.

Pistol.

Coupe le gorge? saa siger Du? — Jeg trodser
Dig paany,

Cretenfer Hund! Du lurer paa min Mage?

Nei! gaae i Hospital!

og ud af Skjændselsfødetønden hent Dig

den æfle Høg med Gressida beslægtet,

kaldt Dorthes Lagensplitter; ægt Du hende.

Jeg vil ansee den Quondam Raskenfart

for eneste Hun; og pauca; dermed Punctum!

(Drengen kommer ind.)

Drengen.

Hr. Bert Pistol! J maa endelig komme til
min Herre, — og J, Bertinde! — Han er meget
syg og vilde tilfængs. — Gode Bardolph! stik Din
Næse mellem hans Lagner og tjen ham som et Bar-
mebækket; — min Tro! han er meget ilde deran.

Bardolph.

Bæk med Dig, Gavtyv!

Mad. Raskenfart.

Gaae den Skam! han vil give Kragerne en
feed Smaus een af Dagene. Kongen har gennem-
boret hans Hjerte. — Kjæreste Mand, kom hjem jo
før jo heller!

(Madam Raskenfart og Drengen gaae.)

Bardolph.

Nu kom! skal jeg gjøre Jer to til Benner? —
Vi skal til Frankrig sammen; hvi Djævelen skulde vi
bære Knive hos os, til at skjære Halsen af hinanden?

Pistol.

Lad kun Syndfloden svulme! og lad Helved'
om Tøde hyle!

Nym.

Vil J ikke betale mig de otte Shillings, jeg vandt fra Jer i Bæddemaal?

Pistol.

En lumpen Træl betaler!

Nym.

Men nu vil jeg have dem; det er Humeuret ved det.

Pistol.

Sligt Manddom skal voldgiste; kom! fald ud!

Bardolph.

Ved dette Sværd, han som giver det første Stød, støder jeg ned; ved dette Sværd! jeg gjør det.

Pistol.

Sværd er en Ged, og Eder gjælde maae.

Bardolph.

Corporal Nym! Vil Du være gode Venner, saa vær Ven, vil Du ikke det, saa vær Uven med mig ovenikjøbet. — Og nu beder jeg Dig: stik ind!

Nym.

Gaaer jeg mine otte Shillings, jeg vandt fra Jer i Bæddemaal?

Pistol.

En Rosenobel skal Du faae, og strax;
og Drik jeg ligesaa vil skænke Dig,
og Venſkab skal forene os som Brødre;
hos Nym jeg lever; Nym hos mig skal leve; —
det Ret er; thi jeg bliver Marketenter
i Leiren; der kan lægges Skilling paa Skilling. —
Giv mig Din Haand.

Nym.

Gaaer jeg min Rosenobel?

Pistol.

J klingende Mynt rigtig betalt.

Nym.

Nu vel da, det er Humeuret af det.

(Madam Raskensart kommer tilbage.)

Mad. Raskensart.

Saa sandt J ere fødte af Qvinder, saa kommer hurtig ind til Sir John. Ak, den arme Sjæl! Han ryster saadan af en Qvotidian-Tertian, at det er høist ynkeligt at see derpaa. — Søde Sjæle! kom til ham!

Nym.

Kongen har heldt slette Humores i ham; det er det Sande ved Sagen.

Pistol.

Nym, Du har Sandhed talt,
hans Hjerte det er brudt og repareret.

Nym.

Kongen er en god Konge; men man maa tage det som det falder. Der er forskjellige Humeurer og Spring hos ham.

Pistol.

Kom, lad os condolere Ridderen!
thi nu saa fremt som spæde Lam vi leve.

(de gaae.)

Anden Scene.

Southampton. Raadsalen.

Exeter træder ind med Bedford og Westmores-
land.

Bedford.

Bed Gud! hans Raade alt for dristig er,
hvis de Forrædere endnu han troer.

Greter.

De vorde fængslede om føie Tid.

Westmoreland.

Hvor glat og sledst gebærde de sig ei!
som Underdanighed sad dem i Hjertet,
af Borgerfind og Kongetroskab kronet.

Bedford.

Kongen opsnappet har en fuld Beretning
om deres hele Plan; det dem ei ahner.

Greter.

Nei; men at Kongens Sovesammerat,
den Mand, med Gunst og Naade overvældet,
at han for fremmed Guld saa sælge skulde
sin Tyrstes Liv til Drab og Høiforraad! — —

(Klang af Trompeter. Kong Henrik træder ind med
Scroop, Cambridge, Grey, Lorder og Følge.)

Kong Henrik.

Nu har vi gunstig Bøer og vil ombord.
Mylord af Cambridge, — kjære Lord af Masham,
og I, min vakkre Ridder, — siig mig nu:
troer I ei, at de Folk vi føre med os,
vil Bei sig gjennem Frankrigs Styrke bane,
og fuldelig tilendebringe Sagen,
hvorfor vi har forsamlet dem i Hærmagt?

Scroop.

Vistnok, min Konge! naar hver gjør sit Bedste.

Kong Henrik.

Det troer jeg vist; thi jeg er sikker paa,
vi føre hersra med os intet Hjerte,
som jo i renest Samklang slaaer med vores;
og efterlade intet Hjerte her,
som ønsker jo os Held og Seir maa følge.

Cambridge.

Aldrig var Fyrste frygtet meer, meer elsket,
 end Ederes Majestæt; jeg troer ei nogen
 i Riget sidder sorgfuld og misnøiet
 i Ederes Regimentes milde Skygge.

Grev.

Selv de, som vare Ederes Faders Tjender,
 har honningvædet Galden, og Jer tjene
 med Hjerter, dannede af Pligt og Troskab.

Kong Henrik.

Thi har vi stor Grund til Taknemm'lighed,
 og skal før glemme vor Haands Tjeneste,
 end Gjengjæld for Fortjeneste og Dyd,
 alt som dens Storhed og dens Bærd udfordrer.

Scroop.

Saa Tjenesten med Kjæmpekraft skal stræbe,
 og Møie skal oplive sig med Haab om
 at tjene Ederes Naade idelig.

Kong Henrik.

Det haabe vi. — — Dnkle af Greter,
 giv løs den Mand, der fængslet blev i Gaar,
 som skjeldte vor Person; thi vi betænke,
 at Overflod af Viin ophidsed' ham;
 nu, han besinder sig, er ham tilgivet.

Scroop.

Det Naade er, men og formegen Tryghed;
 straf ham, min Konge! at ei sligt Exempel
 paa Mildhed flere slige Feil skal avle.

Kong Henrik.

O lad os desuagtet vise Naade!

Cambridge.

Det kan og Ederes Høihed, og dog straffe.

Grey.

Stor Naade er det om ham skjænkes Livet,
naar først han strengelig er bleven tugtet.

Kong Henrik.

Al! Eder's Kjærlighed og Omjorg for mig
er svære Bønner mod den arme Stakkel. —
Maae vi ei lukke Diet for en Smaaseil,
begaaet i Ruus; med hvilket Straffeblik
skal vi da see, naar Høiforræderi
staaer for os tygget, svelget og fordøiet?
Alligevel vi lade hiin Mand løs,
skjondt Cambridge, Scroop og Grey — af kjærligst
Omhu

og ommeest Baretægt for vor Person,
vil han skal straffes. — Nu til de franske Sager;
Hvo ere de, hvem Fuldmagt nys meddeeldes?

Cambridge.

Jeg een, min Konge!
J bød mig at begjære den i Dag.

Scroop.

Saa bød J ogsaa mig, min naadige Herre!

Grey.

Og mig, min kongelige Hersker!

Kong Henrik.

Nu, Richard, Grev af Cambridge, der er Eder's! —
Der, Mylord Scroop af Masham; — og Hr. Ridder
Grey af Northumberland, den er til Eder. —
Læs dem, og seer, jeg indseer Eder's Værd! —
Lord Westmoreland og Dufel Greter,
vi gaae ombord i Nat! — Hvad nu J Herrer?
Hvad sees i hver's Papir, hvorved hver taber
sit Ansigt's Rodme? — See hvor de forvandles!
hver Kind er hvidt Papir. — Hvad staaer da der,

jom skræmmer saa og jager Eders Blod
fra Eders Afsyn?

Cambridge.

Jeg tilstaaer min Brøde,
og bøier mig for Eders Høiheds Naade.

Grey og Scroop.

Den alle tillidsfuldt vi haabe paa.

Kong Henrik.

Den Naade, som nys leved' i vort Bryst,
er undertrykt og dræbt ved Eders Naad.
Skam Jer og vover ingen Lyd om Naade;
thi Eders Grunde vende sig imod Jer,
liig Hunden, der sin Herre sønderslider. —
Seer Tyrster, og I ædle Pairs! seer her —
vort Englands Afsskum. Mylord Cambridge! her —
I veed hvor redebøn vort Venstak var
til at tilstaae ham, at forsyne ham
med hvert et Fortrin, som tilkom hans Ære;
og denne Mand har for saa slette Kroner
slet sammensvoret sig med Frankrigs Rænker,
for os at myrde her i Hampton. — Hiin,
vor Godhed mindre skyldig ei end Cambridge,
det samme svoret har. — — Men, o Lord Scroop!
hvad skal jeg sige Dig; Du grusomme,
Du vilde, utafnemnlige Uhyre!
Du Nøglen bar til alle mine Naad,
Du kjendte selve Bunden i min Sjæl,
Du kunde fast til Guld mig have myntet,
hvis til Din Binding Du mig vilde loffet?
Er det da muligt, at en fremmed Sold
af Dig en Gnist af Dndt uddrage kunde,
jom speed mig blot et Haar? Det er saa salsomt,
at skjendt dets Sandhed stikker frem saa stærkt
jom Sort paa Hvidt, vil knap mit Die see det.

Forræderi og Mord holdt stedse sammen,
 ret som et Spand af Djæble, samimensvorne,
 og saa plump virkende i simplest Sag,
 at over dem Forundring ei skreg op;
 men Du, tvert mod alt Forhold, lader Studsen
 her følge paa Forræderi og Mord;
 og hvo endog den trædske Djævel var,
 som virked' saa forvendt paa Dig, har Helved
 eenstemmig udraabt ham til Mesterdjævel;
 de andre Djæble, som Forræderi
 indskyde, flikke dog Fordømmelsen
 med skjønne Lapper, og med Billeder,
 som Fromheds falske Helgenskin den laaner;
 men han, Dig stemte, bød Dig stande op,
 og gav Dig til Forræderi ei Grund,
 undtagen den: „Forræderrang han gav Dig;“
 hvis denne Dæmon, som bedrog Dig saa,
 gik med sin Løvegang al Verden rundt,
 han vendte hjem til øden Tartarus,
 han sagde Regionerne: — „ei vinder
 jeg Sjæl saa let som denne Engelskmands.“
 O hvi har Du med Mistro saa forgiftet
 den søde Tillid! — Lader Gen ret trofast?
 Saa lod og Du. Han synes lærd, alvorlig?
 Saa syntes Du. Kom han af Adelsæt?
 Det kom og Du. Han lader from, gudsfrygtig?
 Saa lod og Du; og er han tarvelig,
 fri fra grov Lidenstak saavel i Brede
 som Munterhed og Fryd; og fast af Aand;
 af Blodets Strøm urokket; smykket, prydet
 med rige Gaver; derhos skjønt beskeden;
 ei troende sit Die uden Dret;
 og Ingen troende, før han holdt Prove? —
 Saa reen, saa høist fuldkommen syntes Du;
 thi efterlod Dit Fald nu et Slags Plet,

som bedst begavet Mand selv vil betegne
med et Slags Mistro. — Jeg vil græde for Dig;
thi see, Dit Oprør synes mig at være
et andet Syndesald. — Klar Brøden er;
J fængsle dem, for at tilsvare Loven;
og Gud frikjende dem for deres Ånker!

Greter.

Jeg fængsler Dig for Høisræderi ved Navnet Ri-
chard, Greve af Cambridge.

Jeg fængsler Dig for Høisræderi ved Navnet Henrik
Lord Scroop af Masham.

Jeg fængsler Dig for Høisræderi ved Navnet Tho-
mas Grey Ridder af Northumberland.

Scroop.

Retfærdigt Gud vor Plan har bragt for Lyset;
min Feil mig smerter mere end min Død!

Jeg beder Ederes Høihed hiin tilgive,
endstjøndt mit Legem nu dens Priis betaler.

Cambridge.

Had mig angaaer — ei Frankrigs Guld mig lokked;
endstjøndt jeg antog det som en Bevæggrund,
til snarere mit Anslag at udføre.

Men lovet være Gud, som hindred' det;
jeg i min Lidelse derved skal frydes,
og bede Gud og Jer tilgive mig.

Grey.

Uldrig kan trofast Undersaat meer glædes,
naar farligt Høisræderi opdages,
end nu jeg i mit Hjerte glæder mig,
da fra en Selvedudaad jeg forhindres;
min Feil tilgiv; men ei mit Legem, Herre!

Kong Henrik.

Gud albarmhjertige frikjende Eder! —

Hør Eder's Dom: J har Jer sammensvoret
imod vort kongelige Liv, i Ledtog
med vor erklærte Fjende, af hans Kister
modtaget Guld=Haandpenge paa vor Død.

J Eder's Konge vilde have solgt
til Morderkniv; hans Prindser og hans Pairs
til Slaveri, hans Folk til Tryk og Haan;
hans hele Land til Odelæggelsen.

Hvad vor Person angaaer, ei Hvern vi attraa;
men vi vort Riges Sikkerhed maa pleie,
hvis Fald J søgte; thi til Rigets Love
vi overgive Jer. Gaaer derfor hen

J arme Syndere, til Eder's Død,
hvis Bitterhed Gud af sin Naade give
Jer Taalmod til at døie, og sand Unger
for Eder's svare Brode! — for dem hørt!

(de Sammensvorne gaae under Bagt.)

Og nu til Frankrig, Lorder! hvilket Tog
skal være ærefuldt for os som Eder.

Vi nære ingen Tvivl om Krigens Held;
da Gud saa naadig har ført frem for Lyset
det Høiforraad, som lured' paa vor Wei,
for strax at standse os, saa troe vi fast,
hver Hindring paa vor Bane jevnet er.

Thi, kjære Landsmænd! op! lad os betro
vor Magt i Herrens Haand, og usfortovet
den føre til vort Værks Guldbyrdelse.

Ulnk da til Sees! — Høit tone Malmets Tunge.
Ei Englands meer, bli'er jeg ei Frankrigs Konge.

(de gaae.)

Tredie Scene.

London. Madam Raskenfarts Huus i East-cheap.

Pistol træder ind med Madam Raskenfart,
Nym, Bardolph og Drengen.

Mad. Raskenfart.

Jeg beder Dig, sukkersøde Mand; lad mig dog
følge Dig til Staines.

Pistol.

Nei, thi mit tappre Hjerte skriger i mig! —
Bardolph, fat Mod! — Nym, væk Din Braleraare;
Dreng! Modets Borster reis! thi død er Falstaff;
og derfor maae vi skrige Ak og Bee!

Bardolph.

Jeg var tilfreds jeg var hos ham, hvor han
saa er, enten i Himmel eller i Helvede!

Mad. Raskenfart.

Nei, sikkerlig, han er ikke i Helvede; han er i
Arthurs Skjød, dersom nogentid Noget gik til Arthurs
Skjød. Hans Endeligt var deiligt, og han gik hen
saa stille, som et Barn i sit Christentoi; han foer he-
den netop mellem Tolv og Et, just som Ebbe og
Flod skulde skifte; thi da jeg saae ham pille i Lage-
nerne, og lege med Blomster, og smile til sine Fin-
gerender, saa vidste jeg han havde kun stakket Bei til-
bage; for hans Næse var saa spids som en skaaren
Pen og han snakkede vildt om grønne Marker. Nu,
Sir John! sagde jeg, Ih, Mand! vær ved godt Mod!
Saa udraabte han: Gud! Gud! Gud! tre eller fire
Gange; for nu at trøste ham, sagde jeg, han skulde
ikke tænke paa Gud; jeg haabede, han endnu ikke
havde nødig at pine sig med deslige Tanker. Derpaa
bad han mig lægge ham flere Klæder over Fødderne;
jeg stak min Haand ind i Sengen og sølte paa dem,

og de vare saa kolde som en Steen; derpaa fælte jeg til hans Knæ, og saa immer høiere og høiere opad, og hver Ting var saa kold som en Steen.

Nym.

Der siges, at han gjorde et Udraab over Sæf.

Mad. Raskenfart.

Ja, det gjorde han.

Bardolph.

Og over Truentimmer.

Mad. Raskenfart.

Nei, det gjorde han ikke.

Drenge.

Jo, det gjorde han, og sagde, de vare Djæble med Kjød og Been.

Mad. Raskenfart.

Ja Kjød kunde han aldrig lide, og Been endnu mindre.

Drenge.

Han sagde engang, at Djævelen vilde faae ham i sine Kløer for Qvinderne's Skyld.

Mad. Raskenfart.

Ja, paa en Maade berørte han rigtignok Truentimmerne; men da var han rheumatisk, og talte om den babyloniske Hore.

Drenge.

Hufter I ikke, han saae en Loppe sidde paa Bardolph's Næse; og han sagde, det var en sort Sjæl, der brændte i Helvedes Ild.

Bardolph.

Nu, det Brænde er til Ende, som vedligeholdte denne Ild; det er al den Rigdom, jeg samlede i hans Tjeneste.

Nym.

Skal vi bryde op? Kongen er vist allerede borte fra Southampton.

Pistol.

Kom, lad os gaa! — Min Glut, giv mig Din Læbe.
Pas paa mit Hundsgeraad og min Besætning.
Adlyd Fornuft! „Drik og betal!“ er Løsnet;
Tro Ingen!

En Ced er Straa, og Tro og Love Basler,
og Griban er den bedste Hund, min Høne!
thi lad caveto være Din Raadgiver.

Lør Dine Dines Perler! — Baabenbrødre!
Afsted til Frankrig! Gutter! for som Igler
at suge, suge Blod, det rene Blod!

Drengen.

Og det er kun usund Tode, siger man.

Pistol.

Rør hendes blide Mund, og derpaa Marsch!

Bardolph.

Farvel, Vertinde!

(kysser hende.)

Nym.

Jeg kan ikke kysse; det er just Humeuret ved
det; men farvel!

Pistol.

Viis Dig i Huset flink! Hold tæt! saa jeg Dig byder.

Mad Raskens fart.

Farvel! Adieu!

(de gaae.)

Fjerde Scene.

Frankrig. Sal i den franske Konges Pallads.

Kong Carl af Frankrig træder ind med Følge.

Dauphin, Hertugen af Burgund, Con-
netablen og flere.

Kong Carl.

Saa rykker Englands Hærmagt da imod os;

og meer end Alt det os paaligger nu,
 at stille kongeligt os frem til Forsvar.
 Thi skal Hertugen af Berry, af Brabant,
 af Orleans, Bretagne, gaae i Marken —
 og I, Prinds Dauphin, — med al mulig Hast,
 for vore Fæstninger paany at styrke
 med Folk af Mod og sikre Forsvarsmidler;
 for England styrter frem saa rast og vild
 som Havets Bølge mod en Malstrøms Svælg.
 Thi sommer os al den Forsynlighed,
 som Frygten lærer af mangt friskt Exempel,
 det uheldsvangre og forjømte England
 paa fransk Bund efterlod.

Dauphin.

Min høie Fader!

Det rigtigt er, vi væbne os mod Fjenden,
 thi Fred selv bør ei sløre saa et Rige,
 (skjøndt ei der yntedes om Krig og Trist)
 at Mynstring jo, og Landeværn og Bækning
 forsamles, drives, og vedligeholdes,
 som Krig for Døren stod. Thi siger jeg,
 det rigtigt er, vi alle drage ud,
 for Frankrigs svage Dele at besee,
 det lad os gøre uden Skin af Frygt;
 saa lidt, som om vi havde hørt at England
 sig loved' til en morisk Dands til Pindsen;
 thi kun til tom Pragt Englands Throne staaer;
 dets Spiir, min Konge! saa fantastisk føres
 af en ukyndig, vild og svimmel Ungling,
 at Frygt ei følger det.

Connetablen.

O tie, Prinds Dauphin!

J tager mægtigt feil af denne Konge.
 Spørg, Eders Naade, blot Gesandterne, —

med hvilken Høihed han vort Budskab hørte,
 hvor rigt med ædelt Raad han er forsynet,
 hvor blid, naar han modsiges, og derhos
 hvor frygtelig i sin Beslutnings Fasthed. —
 Og I vil see hans fordums Vildskabsliv
 kun Udresiden var af Romas Brutus,
 der skjulte Klogskab under Narrekappe;
 som Gartneren med Møg de Rødder skjuler,
 der skulle skyde først og vorde lækkrest.

Dauphin.

Saa er det ikke, min Hr. Connetable!
 men det ei skader, om vi troe det saa,
 hvor det om Forsvar gjælder, er det bedst,
 at troe sin Fjende stærkere end han synes,
 ret Maal og Forhold derved naaer vort Forsvar,
 som, hvis det svagt og farrigt rustes sig,
 er Guier liig, der for lidt Løi at spare,
 bedærver Rjolen.

Kong Carl.

Vi troe Henrik stærk,
 og Prindsen! rustes Eder stærkt mod ham.
 Hans Fædre har bespiist sig med vort Rjød,
 og han nedstammer fra hiin blodige Linie,
 der os paa Hjemmets Bei og Sti har jaget;
 det vidner vor for mindesværdige Skam,
 hiin Dag, da Cressy's Banheldsslag blev kjæmpet,
 og alle vore Prindsen fangne af
 hiint sorte Navn, Eduard, den sorte Prinds
 af Wales; mens hans bjerghøie Fader stod
 høit paa et Bjerg, med Solens Straaler kronet,
 og saae sin Heltesæd, og saae med Smil,
 han sønderleed Naturens Bærk, og skjæmmed'
 de Billeder, som Gud og franske Fædre
 skabte i tyve Aar. Han er en Green

af hiin seirfronte Stamme; lad os frygte
den ham medfødt Heltkraft og Skjæbne.

(Et Bud træder ind.)

B u d e t.

Gesandtere fra Henrik, Englands Konge
begjære at staae frem for Majestæten.

K o n g C a r l.

Vi strax vil høre dem. — Gaae, før dem ind.

(Budet og nogle Hofmænd gaae ud.)

J seer, man hedser stærkt paa denne Jagt.

D a u p h i n.

Vend Jer, og Jagten stands! thi feige Hunde
mest bruge Munden der, hvor Wildt, knap truet,
alt flyer. Vær fort, min ædle Herre Konge!
mod disse Engelskmænd, og lad dem vide,
for hvilket Monarki J Hoved er.
Selvkjærlighed er ei saa lav en Synd,
som Selvtilfidesættelse, min Konge!

(Hofmændene komme tilbage med Greter og Følge.)

K o n g C a r l.

Fra vores Broder England?

G r e t e r.

Just fra ham;
og saadan Eders Majestæt han hilser.
J den almægtige Guds Navn han fordrer,
at J affører Jer og lægger hen
en borget Høihed, som ved Himlens Gave,
Natur- og Folke-Ret tilkommer ham
og Arvinger; og det er nemlig Kronen,
og alle Herligheder, som tilhøre
(ifølge Sæd og Skik og Tidens Bud)
den franske Krone. Paa det J kan vide,
at denne Paastand ei er vrang, lovstridig,

ei i mølædt Arkiv fra Oldtid funden,
ei heller raget frem af Glemsels Støv,
han sender dette vigtige Slægtregister,

(han overrækker et Papir.)

i hver en Green klært og bevisende,
og beder Jer betragte dette Stamtræ.
Og naar I finder, han nedstammer lige
fra ham, som størst var blandt hans store Fædre,
Edward den Tredie, han byder Eder
nedlægge Kronen, den I uretmæssig
forholder ham, den fødte, sande Gier!

Kong Carl.

Hvad følger ellers?

Greter.

Ellers blodig Tvang;

thi skjultes Kronen end i Eders Hjerte,
han der den søgte. — Derfor kommer han
i vildest Storm, i Torden og i Jordstjælv,
en Zeus liig, (glipper Fordring, vil han tvinge!)
og byder Jer, ved Guds Forbarmelse!
at afstaae Kronen, og forbarmes over
de Stakler, efter hvem den hungrige Krig
sit Gab alt aabner; og paa Eders Hoved
han kaster Enkers, Faderløses Taarer,
de Slagnes Blod, forladte Moers Jamren
for Mænd, for Fædre og Trolovede,
som skal i denne Tvistighed opsluges.
Det er hans Paastand, Trudsel og mit Budskab;
hvis ei Dauphin just er tilstede her,
til hvem jeg særskilt Hilsen har at bringe.

Kong Carl.

Hvad os angaaer, vil vi det overveie;
i Morgen skal I bringe fuld Bæst
til England hjem.

Dauphin.

Og hvad Dauphin angaaer,
da staaer han her. Hvad sender England ham?

Exeter.

Haan, Trods og Ringeagt, ja selv Foragt,
og Alt, hvad ei den store Sender er
ufønmende at nævne, værd han troer Jer!
Det er min Konges Ord: hvis Eders Fader ei,
ved fuldelig hver Paastand at opfylde,
den bittre Spot forsoder, I ham sendte,
da kræver han Jer til sligt glohedt Regnskab,
at hver en Hule, hver en buget Hvælving
i Frankrig skal af Eders Spot gjenlyde,
og Eders Haan betale Jer tilbage
i Gjengjald af hans Stykkers Tordenstrald.

Dauphin.

Siig, hvis min Fader gunstigt Svar mon give,
det mod min Billie er; thi jeg vil Intet,
undtagen Tvist med England; derfor sendte
jeg ham Pariserboltene som Gaver,
der passe til hans Ungdom og hans Daarfskab.

Exeter.

Og derfor skal Pariserlouvre zittre,
var det end Dronning blandt Europas Hoffer!
Og troe mig, I vil finde mægtig Forskjel
(hvad vi hans Undersaatter fandt med Undren)
imellem det, hans yngre Dage loved',
og dem han styrer nu; hver Stund han veier
nu paa et Haar; i egne Nederlag
vil I det see, hvis han i Frankrig tover.

Kong Carl.

I Morgen skal I høre vores Mening.

Exeter.

Affærdiger os flux, at ei vor Konge

jelv kommer her og spørger, hvi vi nøle,
thi han har allerede Fod i Landet.

Kong Carl.

J snart affendes skal med billigt Forslag.
En Nat er kun et Aandedrag, for kort til
i sligt et stort Unliggende at svare. —

(de gaae.)

Tredie Akt.

Chorus træder ind.

Chorus.

Saadan paa indbildt Binge Scenen rast
henslyver, med ei mindre Hurtighed
end Tankens. Troer, J Kongen saae, stærkt rustet,
fra Hamptonbro sin Kongemagt indskibe;
mens Flaadens Silkeseil fra høien Raa
opvisted' Kjoling til den unge Phobus! —
Med Phantasien leeg; og see i den
Skibsdrenge entre op i Tov og Takkel,
hør Pibens Skingren bringe Orden i
forvirret Lyd; seer Seilets Liin, høit baaret
af Binden, som usynlig sig fremsniger,
i Havets Blougmark svare Kjole trække,
og byde Bryst mod braden Sø. O tænkt blot,
J staae paa Stranden, og J see en Stad
hen over lette Bølger dandsende;
saa majestætisk sees den Orlogsmagt,
som styrer Cours ad Harfleur. Følger, følger!
Nagl Jer i Tanken fast til Flaadens Røer,
forlader England stille som en Midnat,

af Gubber, Børn og gamle Qvinder vogtet,
 hvis Kraft og Marv deels svandt, deels ei er modnet;
 thi hvo er den, hvis Hage er beriget
 blot med eet Duun, og ei vil følge med
 hiin høistudvalgte Ridderhær til Frankrig?
 Trist op! og seer i Tanken en Beleiring!
 seer paa Lavetterne Kartover gabe
 med Dødsbælg mod det stærkt berendte Harfleur!
 Sæt, Frankrigs Sendebud tilbage kommer,
 og melder Henrik: — Kongen ham tilbyder
 sin Datter Catharina, og til Udstyr
 et Par smaa, magre Hertugdømmer med.
 Sligt Tilbud smager ei; flux Kanoneren
 med Lunten rører Helvedeskartoven

(Krigsbulder og Raab, Kanoner løsnes.)
 til Knus og Dræbning. Bærer os blot hulde;
 hvad Scenen skorter, tank Jer det tilfulde!

(gaaer.)

Første Scene.

Frankrig. For Harfleur.

Baabenbulder. Kong Henrik træder ind, fulgt af
 Greter, Bedford, Gloster og Soldater med
 Stormstiger.

Kong Henrik.

End een gang op i Breschen, kjære Venner!
 hvis ei, da stuver den med vore Liig!
 I Fredstid klæder Intet saa en Mand
 som Udmyghed og blid beskeden Stilhed;
 men naar Krigstormen blæser i vort Dre,
 da efterligner Tigeren i Udsærd.
 Spænd Senerne, stavn Blodet frem og skjul
 Naturens Mildhed med vild, rædsom Rasen;
 laan Diet saa et Rædselsblik; det stirre

ud gennem Pandens Skydehuller, liig
Kartovens Malmsvælg; Brynet rage frem
derover, truende forfærdeligt
som et hensmildret Fjeld, der vidt ud hænger
over brøstfældig Grundvold, den det vilde
umættelige Hav har skyllet i sig.

Nu Tænder skjær, spil Næseborer vidt;
hold Manden, og pust op hver Gnist af Liv
i Ild og Blus! — Frem, fremad, Englands Adels,
hvis Blod udsprang af Faderheltelænder,
af Fædre, der, enhver en Alexander,
her fægtet har fra Daggrø og til Dvælden,
og først stak Sværd i Balg, naar Stridsgrund mangled'.
Banærer Eders Mødre ei; beviiis nu
at de, I kaldte Fædre, avled' Eder!

Nu Mynstre vær for meer grovblodige Folk,
og lær dem krige! — Og Du, vakke Landværn!
hvis Lemmer vorte ud i England, viis os
nu Fædremerkens Kraft; o lad os sværge,
Du var Din Pleie værd; det ei omtvivles;
thi Ingen af Jer er saa lav og usjel,
at han jo bærer ædel Glands i Diet.

Seg seer Jer staae, Jagthunde liig i Linen,
paa Ansats gridske; alt er Bildtet reist;
følg Eders Mod, og i Stormløbet raaber:
„Vor Gud for Henrik! England! og Sanct Georg!“
(De gaae ud. Baabengny og Kanontorden.)

Anden Scene.

Sammefteds.

Tropper gaae over Skuepladsen. Derpaa træder
Rym, Bardolph, Pistol og Drengen ind.

Bardolph.

Frem, frem, frem, frem, frem! til Breschen, til
Breschen!

Nym.

Hør, Corporal! holdt! Smækkene ere for hede;
og hvad mig angaaer, har jeg kun et Liv at miste.
Humeuret i det Hele er for hedt; det er det rigtige
Omqvæd.

Pistol.

Et herligt Omqvæd! See her vrimler af Humeurer;
Smæk gives og Smæk faaes; og Guds Vasaller dratte;
og Sværd og Skjold
paa blodig Bold
faaer Evigheds Berøm.

Drengen.

Jeg vilde ønske, jeg sad i et Alhuus i London.
Jeg vilde give hele mit Berøm for en Pot Ol og
Sikkerhed.

Pistol.

Sligemaade! —
hvis Ønsker kunde nytte mig,
mit Forsæt vist ei glipped' mig,
men didhen flux jeg foer.

Drengen.

Saa reent ud og grant,
dog ikke saa sandt,
som Fuglen synger paa Qvist.

(Fluellen træder ind.)

Fluellen.

Guts hellige Blod! op til Prescherne, I Slynge-
ler! vil I ikke op til Prescherne?

(han driver dem afsted.)

Pistol.

Vær naadig, store Helt! mod Støvets Børn!
Din Råsen dæmp, dæmp Din mandhaftige Råsen!
Din Råsen dæmp, Du store Helt!

min Trisfsyr! dæmp den blot, og vær os blid, min
Putte!

Nym..

Det er gode Humeurer! — Deres Vre sætter
Folk kun i slet Humeur.

(Nym, Pistol og Bardolph gaae; Bluelen følger dem.)

Drengen.

Saa ung end jeg er, har jeg anstillet mine
Betragtninger over disse tre Pralhanser. — Jeg tjener
dem som Dreng alle tre; men alle tre, om de
vilde tjene mig, kunde ikke være Mand for mig; thi
sandelig tre saadanne Narrisasser kan ikke beløbe sig
til een Mand, Hvad Bardolph angaaer — saa er
hans Hjerte ligesaa lille, som hans Næse er stor; des-
aarsag lugter han nok Krudtet, men han sægter ikke.
Hvad angaaer Pistol — da har han en Tunge som
en Ragekniv, men et Sværd, som aldrig kommer af
Balgen, hvorfor han kun ogsaa brækker Halsen paa
Bers, men beholder sit Bærg heelt. Hvad Nym an-
gaaer — han har hørt, at Mand af saa Ord ere de
djerreste, og derfor læser han ikke engang sin daglige
Bøn, paa det man ikke skulde ansee ham for en Cu-
jon; men hans saa flette Ord ere parrede med lige-
saa saa gode Gjerninger; thi han stødte aldrig noget
Menneske for Hovedet undtagen sig selv, og det var
imod en Vandpost, da han var drukken. De stjæle
alt hvad det skal være, og det kalde de — Handels-
speculation. — Bardolph stjal et Futteral til en Luth,
har paa det tolv Miles Vej, og solgte det for tre
Styver. Nym og Bardolph ere Fostbrødre i Napse-
ri, og i Calais stjal de et Stykke Kæb, hvoraf jeg
strax saa, at de tragtede efter Høihed til Slutning.
De ville gjøre mig ligesaa bekendte med Folks Kom-
mer, som deres Handsker og Tørklæder; hvilket er

fornærmende for min Mandighed; thi hvis jeg skulde tage af en Andens Lomme og putte det i min, var det jo aabenbare at stikke noget i Lommen. Jeg maa forlade dem og være mig om en bedre Tjeneste; deres Lumpneri er min svage Mave imod, og jeg kan ikke beholde det i mig.

(gaaer.)

(Fluellen kommer tilbage, strax derpaa Gower.)

Gower.

Captain Fluellen! J maae strax komme til Minerne; Hertugen af Gloster vil tale med Jer.

Fluellen.

Til Minerne? Siig J til Hertugen, at det er ikke saa rart at komme til Minerne; for, seer J, Minerne ere ikke accorderende med Krigsdisciplinerne; Concavitæten derudaf dem er ikke tilstrækkelig; thi seer J? Adversarius (hvilket J, seer J, udsørligere kan udføre for Hertugen) har gravet sig fire Alen under Contraminerne. Ved Hiesus! troer jeg ikke, han vil plæse os alle op til Himmelen, hvis der ikke plive pedre Directioner.

Gower.

Hertugen af Gloster, som er Overbefalingsmand ved Beleiringen, lader sig styre ene og alene af en Irlænder, en meget tapper Herre, min Sjæl!

Fluellen.

Det er Capitain Macmorris, er det ikke?

Gower.

Jeg troer det er ham.

Fluellen.

Ved Hiesus! Han er det største Alen i Guds Rige, det vil jeg pevidne lige i hans Kneppelspart; han haver ikke mere Directioner i Krigens sande Di-

scipliner, seer J, udaf de romerske Discipliner, end en. Hundehvalp.

(Macmorris og Jamy træde ind i Baggrunden.)

Gower.

Der kommer han og den skotske Captain, Captain Jamy er med.

Fluellen.

Captain Jamy er en forunderlig præc Herre; det er vist; og af stor Færdighed og Kundskab i de gamle Krige, efter min særdeles Kundskab til hans Directioner. Ved Hiesus! han vil forsvare sit Argument saa godt, som nogen militairisk Mand i Verden, hvad Disciplinerne i Romernes gamle Krige sig anpelanger.

Jamy.

Jeg siger goot Dag, Captain Fluellen.

Fluellen.

Gud være med Jeres Belpyrdighed, pedfeste Captain Jamy.

Gower.

Hvad er det, Captain Macmorris? har J forladt Minerne? Har Skandsegraverne opgivet Arbeidet?

Macmorris.

Ach! ved Chriss Jesus! de'r slet gjort. Arbeidet de'r opgiven, Trompetet blæser til Retirade. Ved mit Haand, og ved min Faders sin Sjæl, sværger jeg, Arbeidet hun er slet gjort; d'er overgiven; jeg vilde have blæst Staden op i mindre end en Time, ja see, saa sandt Chriss hjælpe mig. D! d'er slet gjort; d'er slet gjort; ved mit Haand, d'er slet gjort!

Fluellen.

Captain Macmorris, jeg peder Jer nu, vil J værdiges mig, seer J, nogle saa Disputationer med Jer, tildeels perørende eller anpelangende Krigen

Discipliner i de romerske Krige, i ordentlig Disputation, og venstapelig Communication, deels for at pe- styrke min Mening, og deels, seer J, for at retfærdiggjøre min Dom anpelangende Directionen af den militairiske Disciplin; dette er Hovedpunctet.

Jamy.

Det vil være meget goot, min Dro! beffe J gode Captainer, ok jeg skall, med Eders Tilladelse, ok- saa komme frem med mine Arkumenter; det skal jeg, min Dro!

Macmorris.

D'er intet Tid til Discoureren, saa sandt hjælpe mig Chriss! Dagen er heedt, og Beiren, og Krigen og Kongen og Hertugerne; d'er intet Tid til Discoureren! Stedet bliver berendt, og Trompeten hun falder os til Breschen; og vi snakke, og ved Chriss! vi gjøre ingenting. D'er Skam for os alle, saa sandt hjælpe mig Gud! D'er et Skam at staae stille; d'er Skam ved mit Haand! og d'er Struber at overskjære, og Arbeid at tage Haand i, og der bliver ingenting gjort, saa sandt hjælpe mig Chriss!

Jamy.

Bed Guts Sacrament! for disse mine Gine læffe sig til at sose, vil jeg gjøre goot Tjeneste; eller ok vil jeg likke i Jorten, ja! eller gaac i Døten. Ok jeg vil betale saa tappert, som jeg det kan; det vil jeg vift; dette er Summa Summarum derudaf. Min Dro! jeg havde gjerne hørt en Disput iblandt Jer beffe.

Fluellen.

Captain Macmorris! jeg tænker, seer J, under mulig Berigtigelse af Eder, at der ikke ere mange udaf Eders Nation.

Macmorris.

Udaf min Nation? Hvad er min Nation? D'er

en Slyngel, og en Horeunge, og en Skurk, og en Kjeltring? Hvem snakker om min Nation?

Fluellen.

Seer J, hvis J tager Sagen anderledes, end den var meent, Captain Macmorris, skulde jeg muligen troe, at J ikke pegegnede mig med den Høflighed, som J fornuftigviis purde pegegne mig med, seer J, saasom jeg er ligesaa præc en Mand som J, paade i Krigsdisciplinen, og hvad min Fødsels Herkomst samt andre Particulariter sig anpelanger.

Macmorris.

Jeg veed ikke, at J er saa brav en Mand, som jeg; saa sandt hjælpe mig Christi, jeg vil afskappe Jer Eders Hoved.

Gower.

J begge gode Herrer! J misforstaae hinanden.

Jamy.

Au! det er en garstig Feil!

(Der blæses til Parlementering.)

Gower.

Trompeten siger os, at Staden forlanger en Samtale.

Fluellen.

Captain Macmorris! naar engang en mere bedre Leilighed attraaes, seer J, saa vil jeg sige Eder, at jeg kjender Krigens Discipliner; og dermed Punctum!
(de gaae.)

Tredie Scene.

Samme Steds. Udenfor Harfleurs Porte.

Commandanten, og nogle Borgere paa Murene de engelske Tropper nedensfor. Kong Henrik træder ind med sit Følge.

Kong Henrik.

Hvad har nu Stadens Commandant besluttet?

For sidste Gang tilstaae vi Jer Samtale;
 thi overgiv Jer til vor bedste Naade,
 eller, som Folk, stolt' af at lægges øde,
 os til det Værste ægg! thi saa sandt jeg Soldat er,
 (en Titel, der mig synes bedst mig sommer)
 begynder jeg paany Beskydningen,
 jeg slipper ei det alt halvundne Harsleur,
 for det begravet ligger i sin Aske.
 Tillukte worde alle Naadens Porte,
 mordtørstig Kriger — raa og haard af Hjerte —
 skal i blodstænkte Hænders Frihed rase
 med en Samvittighed saa viid som Helved',
 og, Græs liig, Eders Møer og Spæde meie.
 Hvad bryder det da mig, om Krigens Dæmon,
 med Flamme smykket liig Belzebub,
 med sit besmurre Måsyn gjør hver Udaad,
 som Udelæggelse og Plyndring følger?
 Hvad bryder det mig, naar I selv er Marsag,
 at Eders rene Møer falde i
 den brunstige og stærke Voldtægts Arme?
 Hvad Tømmen kan vel holde frækken Ondskab,
 naar ned ad Bjerget i Gallop den farer?
 Saa hensigtsløs vort Herreord vi spille
 paa Krigeren, naar han i Plyndring raser,
 som om vi sendte Bud til Leviathan
 og bød den gaae i Land. Thi, Mænd af Harsleur!
 forbarmes over Eders Stad og Folk,
 mens end min Hær mon lystre mine Bud;
 mens Naadens kjølige og blide Bind
 endnu bortdriver Dræbning, Plyndring, Ondskabs
 pestsvangre og væmmelige Stormsky.
 Hvis ei, da seer paa Stand den blodige,
 den blinde Stridsknægt med sin fule Haand
 sebudle Lokkerne af Eders Møer,
 mens deres Angstskrig skinger høit mod Himlen!

Seer Ederes Fædre slæbt ved Sølværskjægget
 og sneehvid Jøse knust mod Væg og Mmur,
 de nøgne Spæde spiddede paa Pifer;
 mens Moderraseriets Hylen spalter
 Skyhvælvingen, liig Jodelandets Qvinder
 hist for Herodis blodige Klapjagts Bødler!
 Hvad? Vil I sligt undgaae ved Jer at give?
 Hvad heller værge Jer, og alle slagne blive?

Commandanten.

I Dag er vor Forhaabningstid til Ende;
 Dauphin, hvem vi om Hjælp anraabte, svarer,
 at ei hans Hær end mægtig er at hæve
 slig svar Beleiring. Derfor, strenge Konge!
 vi til Din milde Naade overgive
 vor Stad og Liv. Drag ind ad vore Porte,
 og skalt og valt med os og hvad er vores;
 thi vi ei længere kan Modstand gjøre.

Kong Henrik.

Nabn' Ederes Porte! — Dnkel Exeter,
 Drag I i Harfleur ind! der bliver I
 og stærkt befæster det mod Frankrigs Magt.
 Vris Naade mod enhver. Vi, elskte Dnkel —
 da Vintren kommer paa, og Sygdom vrer
 blandt vores Folk — gaae til Calais tilbage.
 I Nat i Harfleur er vi Ederes Gæst;
 i Morgen til Calais vi spore Hest.

(Klang af Trompeter. Kongen, med Følge
 og Krigere drage ind i Staden.)

Fjerde Scene.

Rouen. Et Bærelse i Palladset.

Catharina og Alice træde ind.

Catharina.

Alice, tu as esté en Angleterre, & tu
 parles bien le language.

Alice.

Un peu, madame.

Catharina.

Je te prie, m'enseignez; il faut que j'apprenne à parler. Comment appelez vous la main en Anglois.

Alice.

La main? elle est appelée, *de hand*.

Catharina.

De hand. Et les doigts?

Alice.

Les doigts? ma foy, je oublie les doigts; mais je me fouviendray. Les doigts? je pense, qu'ils sont appelé *de fingres*; ouy, *de fingers*.

Catharina.

La main, *de hand*; les doigts, *de fingres*. Je pense, que je suis le bon escolier. J'ay gagné deux mots d'Anglois vistement. Comment appelez vous les ongles?

Alice.

Les ongles? les appellons *de nails*.

Catharina.

De nails. Escoutez; dites moy, si je parle bien: *de hand*, *de fingres*, *de nails*.

Alice.

C'est bien dit, madame; il est fort bon Anglois.

Catharina.

Dites moy en Anglois, le bras.

Alice.

De arm, madame.

Catharina.

Et le coude.

Alice.

De elbow.

Catharina.

De elbow. Je m'en faitz la repetition de tous les mots, que vous m'avez appris dès a present.

Alice.

Il est trop difficile, madame, comme je pense.

Catharina.

Excusez moy, Alice; escoutez: *de hand, de fingre, de nails, de arm, de bilbow.*

Alice.

De elbow, madame.

Catharina.

O Seigneur Dieu! je m'en oublie; *de elbow.* Comment appelez vous le col?

Alice.

De neck, madame.

Catharina.

De neck; et le menton?

Alice.

De chin.

Catharina.

De Sin. Le col, *de neck:* le menton, *de sin.*

Alice.

Ouy. Sauf vostre honneur; en verité, vous prononcès les mots aussi droits que les natifs d'Angleterre.

Catharina.

Je ne doute point d'apprendre par la grace de Dieu, et en peu de temps.

Alice.

N'avez vous pas deja oublié ce que je vous ay enseignée?

Catharina.

Non, je reciteray a vous promptement.
De hand, de fingre, de mails —

Alice.

De nails, madame.

Catharina.

De nails, de arme, de ilbow.

Alice.

Sauf votre honneur, *de elbow.*

Catharina.

Ainsi dis je; *de elbow, de neck et de sin;*
comment appelez vous le pieds et la robe?

Alice.

De foot, madame, et de con.

Catharina.

De foot et de con? O seigneur Dieu!
Ces sont mots de son mauvais, corruptible,
grosse et impudique, et non pour les dames
d'honneur d'user. Je ne voudrais prononcer
ces mots devant les seigneurs de France pour
tout le monde. Il faut *de foot et de con*
neant moins. Je reciterai une autre fois ma
leçon ensemble: *de hand, de fingre, de nails,*
de arm, de elbow, de neck, de sin, de foot,
de con.

Alice.

Excellent, madame.

Catharina.

C'est assez pour une fois; allons nous a
disner.

(de gaae.)

Femte Scene.

Et andet Værelse i Palladset.

Den franske Konge træder ind, fulgt af Dauphin, Hertugen af Bourbon, Connetahlen af Frankrig og flere.

Kong Carl.

Biskop! han er alt over Sommesloden

Connetahlen.

Og sættes der ei med ham, lad os meer ei boe i Frankrig, lad os Alt forlade, og til Barbarer give hen vort Biinland!

Dauphin.

O Dieu vivant! Skal da saa Kviste af os —
Udtommelsen af vore Fædres Vellyst,
de, vore Imper, i vild Stamme poded',
saadan med eet mod Skyen skyde op,
og deres Bodemest're oversee!

Bourbon.

Normanner, blot Bastarder af Normanner!
Mort de ma vie! hvis uangrebne de
gaae frem, jeg sælge vil mit Hertugdømme,
og købe mig en udsæl, smudsig Uvlsgaard
hist i det forbjergrige Albion.

Connetahlen.

Dieu de batailles! Hvor fik de sliG Ild fra?
Er deres Lust ei taaget, raa og dorst,
hvorpaa, fast som med Haan, bleg Solen nedseer,
og dræber deres Frugt med mørke Blik?
Kan sødet Vand, en Drik for sprængte Heste,
kan deres Bygsodd til sliG tapper Hede
opføge deres kolde Blod; og skal
vort raske Blod, af Rankens Saft begeistret,
see ud som frossent? O, ved Landets Ære!

Lad os ei hænge liig Tistapper paa
vort Huustag, mens et mere frossent Folk
mon svede tappre Ungdoms Heltedraaber
paa vore rige Marker, dem vi kun
kan kalde fattige i deres Herrer.

Dauphin.

Bed Tro og Ære!

Jeg paastaar, vore Damer spotte os,
og sige ligesrem, vor Gld er udbrændt;
de vil hengive deres Legemer
til Englands Ungdoms Vellyst, og paany
forsyne Frankrig med en Hær Bastarder.

Bourbon.

De vise os til Englands Dandseskoler,
at lære Springedandse; ja de sige,
vor Ære sidder kun i vore Hæle,
og vi er' Løbere af første Skuffe.

Kong Carl.

Hvor er Montjoy, Herolden? Send ham bort.
Han hilse England med vor skarpe Treds. —
Op, Prindsen! og med Mod af Æren skjærpet,
meer skarpt end Ederes Sværde, drag i Marken!
Charles de la Bret, Frankrigs Storconnetable,
I Herrer Orleans, Bourbon og Berry,
Alençon, Brabant, Bar, og I Burgund,
Jaques Chatillon, Rambures, Baudemont,
Beaumont, Grandpree, Roussi og Fauconberg,
Voix, Vestræle, Bouciqualt og Charolois,
Hertuger, høie Prindsen og Baroner,
og Riddere, for Ederes store Lehn
nu frier Eder fra den største Skam!
Spær Henrik England, han som gennemfarer
vort Land med Tenniker bemalede
med Harfleurs Blod; styrk Eder paa hans Hær,

liig smeltet Sne nedstyrter sig i Dalen,
 hvis lave Tjenersæde Alsperne
 sin Traade kommer og nedspytter paa;
 gaaer lige paa ham — J har Styrke nok, —
 og i en Vogn ham fangen bringer til
 Rouen!

Connetablen.

Slig Tale kommer sig den Store!
 Det gjør mig ondt, hans Antal er saa lidet,
 hans Krigshær syg, og hungret ud paa Marschen;
 thi vist jeg veed, naar han vor Hærmagt seer,
 hans Hjerte synker ned i Frygtens Afgrund;
 istedenfor at hente Guld fra Frankrig,
 vil han os Guld til Løsepenge byde.

Kong Carl.

Dersor, Storeconnetable, skynd paa Montjoy;
 han England sige, vi forhøre vil,
 hvad Løsepenge han vil villig give.
 Prinds Dauphin! i Rouen hos os J bliver!

Dauphin.

Ei saa, jeg beder Eders Majestæt.

Kong Carl.

Vær rolig; thi J skal hos os forblive. —
 Nu, Connetable, op! og Prindsen alle!
 og bring os snart det Bud, at England flux skal falde!
 (de gaae.)

Sjette Scene.

Den engelske Leir i Picardiet.

Gower og Fluellen træde ind.

Gower.

Nu, hvordan gaaer det, Captain Fluellen? Kom
 J fra Broen?

Fluellen.

Jeg forsikrer Eder, der er overmaade ypperlig
Tjeneste forrettet ved Broen.

Gower.

Er Hertugen af Exeter i Sikkerhed?

Fluellen.

Hertugen af Exeter er saa heltemodig som Aga-
memnon; og en Mand, den jeg elsker og ærer udaf
min ganske Sjæl, og udaf mit Hjerte, og min Pligt,
og mit Liv, og mit Leveprod, og min alleryderste
Magt! Han er ikke (saa Gud være lovet og prijet!)
plesseret i ringeste Maade; men han forsvarer Broen
høist tapperlig, med den ypperligste Disciplin. — Der
er en Fændrik der ved Broen, — ved min bedste
Samvittighed! jeg troer han er saa tapper som Mar-
cus Antonius, og han er en Mand af ingen An-
seelse i Verden, men jeg saae ham gjøre herlig Tjeneste.

Gower.

Hvad kalder I ham?

Fluellen.

Han hedder Fændrik Pistol.

Gower.

Jeg kjender ham ikke.

(Pistol træder ind.)

Fluellen.

Kjender I ham ikke? Her kommer Manden.

Pistol.

Captain! jeg beder Dig mig Gunst at vise;
Viid, Hertug Exeter Dig elsker høit.

Fluellen.

Sa, jeg priser min Gud, for at jeg haver for-
tjent nogen Undest af ham.

Pistol.

Bardolph, en Krigsmand, fast og stærk af Hjerte,
med lystigt Mod, — har ved en grusom Skjæbne,
og den ustadige Fortunas Hjul,
hiint blinde Bæsen,
som stander paa en Steen, der rastløs ruller —

Fluellen.

Med Eders Tilladelse, Vændrik Pistol! Fortuna
afmales blind, med et Bind for sine Dine, for at
tilkjendegive, at Lykken er blind; og hun afmales yder-
mere med et Hjul, for at give Eder tilkjende, hvilket
er Moralen derudaf, at hun er afverlende og usta-
dig, og Omiskiftelse og Foranderligheder; og hendes
Fod, seer I, er sat paa en kugelformig Steen, som
ruller, og ruller, og ruller. — I Sandhed, Poeten
han haver gjort en høist fortræffelig Beskrivelse over
Fortuna; Fortuna, seer I, er en fortræffelig Moral.

Pistol.

Hun Bardolphs Tjende er, seer snart til ham;
han en Monstrans har stjaalet, og skal hænges.
Fordømte Død!

Lad Mand gaae fri; for Hund blot Galgen gabe;
og lad ei Næb af Hamp hans Lustrer kvæle;
Men Greter har assagt Dødens Dom
for ubetydelig Monstrans.

Thi gaae og tael; Hertugen Dig vil høre;
og lad ei Bardolphs Livstraad flippes af
ved skarpen Skillingbreed og lumpen Skændsel.
Tael for hans Liv! jeg skal gjengjælde Dig!

Fluellen.

Vændrik Pistol, jeg fatter saa nogenlunde Eders
Mening.

Pistol.

Nu vel! fryd Dig derfor!

Fluellen.

Bisjelig, Fændrik! det er ingen Sag til at fryde sig over; thi dersom, seer J, han var min Broder, saa vilde jeg pede Hertugen at handle med ham alt efter sin pædste Behag, og lade ham exequere; thi Disciplinerne tør haandhavees. —

Pistol.

Doe, faer til Helved! ligo for Dit Venſkab!

Fluellen.

Det er godt.

Pistol.

Den spanske Figen!

Fluellen.

Meget godt!

(Pistol gaaer.)

Gower.

Gi! det er en topmaalt Erkeſpitsklub, nu huſker jeg ham; en Kobler, en Rommetyv!

Fluellen.

Jeg tør forſikre Eder, at han ved Broen lod høre ſaa prave Ord, ſom man vil ſee paa en Sommerdag. Men det er meget godt; hvad han har talt til mig, det er meget godt, det ſtaaer jeg Eder inde for, naar Tid og Leilighed kommer.

Gower.

Gi! det er en Snyder, en Nar, en Skjælm, ſom nu og da gaaer med i Krigen, for ved ſin Hjemkomſt til London at bramme med Soldaterudſeendet. Og ſlige Karle ſlaae om ſig med ſtore Feldtherrers Navne, og de lære uden ad, hvor der er gjort god Tjeneste; — ved den og den Skandſe, ved den og den Bresche, ved denne eller hiin Bedækning; hvem der kom derfra med Vre, hvem der blev ſkudt, hvem der ſtod til Skamme; hvilke Stillinger Fjenden havde inde; og

alt dette kan de fuldkommen i Krigs sproget, som de pynte ud med nymodens Eder. Og hvad Kraft et Skjæg af samme Snit som Generalens, og en vild Feldtpaaskædning har mellem skummende Glasfer, og ollede Hoveder, det er forbausende at tænke paa! men I maa lære at kjende disse vor Tids Rakkelevnshelte, eller ogsaa I vil tidt blive forunderligt taget ved Næsen.

Fluellen.

Jeg vil sige Eder noget, Captain Gower; — jeg mærker nok, han er ikke den Mand, som han gjerne vilde indpilde Verden han er; dersom jeg finder et Hul i hans Kjole, saa vil jeg sige ham min Mening.

(Trommen røres.)

Hører I, Kongen kommer, og jeg maa tale med ham anpelangende Broen.

(Kong Henrik træder ind, fulgt af Gloster og Krigere.)

Fluellen.

Gud velsigne Eders Majestæt!

Kong Henrik.

Nu, Fluellen! kommer Du fra Broen?

Fluellen.

Ja, til Eders Majestæts Tjeneste. Hertugen af Exeter har paa det præveste holdt Broen. De Franske have pakket sig; og der er sammesteds øvet vakkre og præve Bedrifter. Min Tro! Sjenden han havde Broen i Besiddelse; men han blev tvungen til at vige tilbage, og Hertugen af Exeter er Mester af Broen. Jeg kan sige Eders Majestæt, at Hertugen er en præv Mand.

Kong Henrik.

Hvad Folk har I mistet, Fluellen?

Fluellen.

Sjendens Tap har været meget stort, visse-

saare meget stort. Min Tro! jeg for min Part troer, at Hertugen haver ikke tappet en Mand, een undtagen, som formodentlig skal henrettes, fordi han haver pestjaalen en Kirke, en vis Bardolph, hvis Ederes Majestæt kjender Manden. Hans Ansigt er lutter Philipenser, og Borter og Knepper og Ildpluss, og hans Læber plæse ham lige op i Næsen, og den er ligesom en Kulprand, sommetider plaa og sommetider rød; men hans Næse er nok henrettet, og hans Ild er slukket.

Kong Henrik.

Vi ville have alle lignende Forbrydere udryddede som denne, — og vi give den udtrykkelige Befaling, at paa vor Marsch gjennem Landet maa Intet aftringes Landsbyerne og Intet tages, uden der betales for det; ingen af de Franske skjældes eller mishandles med haanende Tiltale; thi naar Mildhed og Grusomhed spiller sammen om et Kongerige, tager den sagtmodigste Spiller snarest Gevinsten hjem.

(Der stodes i Trompeter. Montjoy træder ind.)

Montjoy.

J veed af min Klædedragt, hvem jeg er.

Kong Henrik.

Nu vel, jeg veed det. Hvad skal Du lade mig vide?

Montjoy.

Min Herres Billie.

Kong Henrik.

Forkynd den!

Montjoy.

Saa siger min Konge: — Siig Du til Henrik af England: skjøndt syntes vi døde, sov vi dog blot. Fordeel er en bedre Soldat end blind Forrovenhed. Meld ham, vi kunde have lyset ham hjem for Harfleur; men vi funde ei for godt at skjære i

Tornærnelsen, før den var fuldmoden. — Nu svare vi paa vort Stikord, og vor Stemme er befalende: England skal angre sin Daarskab, indsee sin Svaghed og beundre vor Langmodighed. Byd ham derfor være betænkt paa sine Løsepenge, som maa være forholdsmæssige til de Tab, vi have lidt, de Undersaatter, vi have tabt, den Skam, vi har maattet døie; som, naar den med rigtigt Maal og Bægt tilbagebetaltes ham, vilde hans Smaahed krympe sig derunder. Hvad vore Tab angaaer, er hans Skatkammer for fattigt; for Udgydelsen af vort Blod er hans Kongeriges hele Mandtalsliste for ringe Tal, og for den os tilføiede Haan, hans egen Person, knælende ved vore Fodder, kun en svag og værdiløs Gyldestgjørelse. Vei nu hertil trodsende Udædskning; og meld ham tilsidst og Slutning, han har forraadt sine Folk, hvis Fordømmelse er fældet. — Saa vidt min Konge og Herre; saa vidt mit Grinde!

Kong Henrik.

Hvad er Dit Navn? — Dit Embed kjender jeg.

Montjoy.

Montjoy.

Kong Henrik.

Du rygter flinkst Dit Grind'. — Vend nu hjem! Din Konge siig, jeg søger ham ei nu; men ønsked' heller at gaae til Calais uhindret; thi at jeg skal Sandhed siige, (skjøndt det er uviist at tilstaae saa meget for en snild Fjende, og som Fordeel har). Min Hær af Sygdom meget svækket er, min Magt formindsket, og de saa jeg har, er' neppe bedre end saa mange franske; men, var de friske, siger jeg, Herold! Dig, jeg troer at paa et engelsk Par af Been

tre Franskmænd kunde gaae. — Dog Gud forlade,
 at saa jeg brouter! — Eders franske Lust
 har mig hiin Last indblæst; og jeg den angrer.
 Thi gaae og meld Din Herre: her jeg staaer;
 de Løsepenge jeg vil give, vorder
 mit Legem blot af Stov, det jeg ei ændser;
 min Hær er kun en svag, syg Bagtparade.
 Dog, Gud for os! siig, vi skal see til ham,
 om Frankrig selv, og nok en saadan Nabo
 i Weien stod. Tag dette for Din Ulmag!
 Gaae, beed Din Herre noie at betænke:
 Kan vi gaae frem, saa vil vi; hvis vi hindres,
 vort røde Blod skal Eders brune Jordbund
 omfarve; og nu, Montjoy, far vel!
 Det hele Indhold af vort Svar er dette:
 Som nu vi ere, søge vi ei Slag;
 ei heller skye vi Slag, som nu vi ere.
 Saa Eders Herre siig!

Montjoy.

Det skal jeg; og jeg takker Eders Høihed.
 (Montjoy gaaer.)

Gloster.

Jeg haaber, de angribe os ei nu.

Kong Henrik.

I Guds Haand staae vi, Broder! ei i deres.
 Marscheer til Broen; Matten falder paa; —
 hiinsides Stønnen ville vi slaae Leir,
 og længer fremad den i Morgen flytte.

(de gaae.)

Endende Scene.

Den franske Leir ved Agincourt.

Connetahlen af Frankrig træder ind, fulgt af Herren af Rambures, Hertugen af Orleans, Dauphin og flere.

Connetahlen.

Ei! hvad! jeg har den bedste Rustning af Verden. — Jeg ønskede, det var Dag!

Orleans.

J har en fortræffelig Rustning; men lad min Hest vedersæres Ret.

Connetahlen.

Det er den bedste Hest i Europa.

Orleans.

Vil det da aldrig blive Morgen!

Dauphin.

Min Hertug af Orleans, og J Hr. Storconnetable! J tale om Heste og Rustning. —

Orleans.

J er saa godt forsynet med begge, som nogen Prinds i hele Verden.

Dauphin.

Hvor denne Nat er lang! — Jeg bytter ikke min Hest bort for nogen, som gaaer paa fire Hove. *Ca, ha!* den springer fra Jorden, som om dens Inddølde vare Haar; *le cheval volant*, Pegasus, *qui a les narines de feu!* Naar jeg kommer paa den, saa svæver jeg i Lusten; jeg er en Falk; den traver paa Lusten; Jorden synger, naar den berøres af den; det ringeste Horn i dens Hove er mere musicalsk end Hermes's Pibe.

Orleans.

Den er af Farve som Muskatnødden.

Dauphin.

Og af Hede som Ingefær. Det er et Dyr for
Perseus; den er blot Lust og Ild; og aldrig mær-
kes Jordens og Vandets dorste Elementer i den, uden
i dens taalmodige Rolighed, medens dens Rytter be-
stiger den. Den er i Sandhed en Hest, og alle øv-
rige Skindmære kan man kalde — Bæster. —

Sonnetablen.

I Sandhed, min Prinds! det er en aldeles
fuldkommen og fortræffelig Hest.

Dauphin.

Den er Tyrsten blandt alle Pragtheste. Dens
Brinsken er liig en Monarks Bud, og dens Nafsyn
aftvinger Hyliding.

Orleans.

Nu ikke videre, Fætter!

Dauphin.

Jo! — Det Menneske har hverken Biid eller
Sands, som ikke, fra Lærken stiger op til Lam gaae
i Fuld, kunde afveerle med Lov og Priis over min
Ganger! det er et Thema, saa rigt som Havet; om-
skab hvert Sandkorn til en veltalende Tunge, og min
Ganger vil være Text nok for dem alle; det er en
Gjenstand for en Monark at tale over, og for Mo-
narkers Monark at ride paa; saa at saavel den os
bekjendte som ubekjendte Verden bør lægge alt andet
tilside, og blot beundre den. Engang digtede jeg en
Sonnet til dens Priis, og den begyndte saaledes:

„O Du Naturens Underværk!“ —

Orleans.

Jeg har hørt en Sonnet til en Kjæreste be-
gynde saaledes.

Dauphin.

Saa har man efterlignet det hvad jeg digtede
til min Ganger; thi min Hest er min Kjæreste.

Orleans.

Ederes Kjæreste bærer Jer godt.

Dauphin.

Ja, mig godt; og det er netop Dyden og Guld-
kommenheden hos en ret Kjæreste.

Connetablen.

Ma foy! forgangen Dag tyktes mig dog, Ederes
Kjæreste rystede Jer, saa det knagede i Ederes Rygrad.

Dauphin.

Det gjorde maaskee Ederes med.

Connetablen.

Min var ikke lagt Tømme paa.

Dauphin.

O! saa var den rimeligviis aflægs og spagsær-
dig, og J reed maaskee, som en irlandsk Kerner, uden
Ederes franske Viidbuxer, blot i Ederes snevre Stram-
buxer.

Connetablen.

J er meget kunstforstandig paa Rytteri.

Dauphin.

Saa lad mig advare Jer; de, som ride saale-
des, og ikke forsigtigt, plumpe i ækle Pøle; for vil
jeg have min Hest til Kjæreste.

Connetablen.

Jeg saae ligesaa gjerne, at min Kjæreste var en
Hoppe.

Dauphin.

Jeg siger Dig, Connetable, min Kjæreste bærer
sit eget Haar.

Connetablen.

Det samme kunde jeg ligesaa sandfærdigt prale
af, isald min Kjæreste var en Co.

Dauphin.

Le chien est retourné à son propre vomissement, et la truie lavée au boubier; Du betjener Dig af hvad det skal være.

Connetablen.

Da betjener jeg mig dog ikke af min Hest til Kjæreste; eller af slige Ordsprog, som saa lidet passe til Sagen.

Rambures.

Hr. Connetable! den Rustning, jeg i Nat saae i Eders Telt, er det Stjerner eller Sole, som ere derpaa?

Connetablen.

Stjerner, min Herre!

Dauphin.

Nogle af dem ville falde i Morgen, haaber jeg.

Connetablen.

Og dog skal min Himmel ikke fordunkles.

Dauphin.

Det kan saa være; thi J bærer mange af dem til Overflod, og det vilde være mere Ære for Jer, isald nogle vare borte. —

Connetablen.

Netop som Eders Hest bærer Eders Lovtaler; den vilde trave ligesaa godt, isald nogle af Eders Pralerier bleve Græsryttere.

Dauphin.

Jeg ønskede jeg var i Stand til at lægge al dens Fortjeneste paa den! — Vil det da aldrig blive Dag? — J Morgen vil jeg trave en Miil, og min Bei skal blive brolagt med engelske Øren og Næser.

Connetablen.

Det vil jeg ikke sige, af Frygt for jeg selv mu-

ligt kunde hente mig en Næse paa Beien. Men jeg ønskede det var Morgen; for jeg vilde gjerne isærd med de engelske Dren.

Hambures.

Hvem vil slaae et Kast Terninger med mig om en Snees engelske Fanger.

Connetablen.

J maae først slaae selv, inden J faaer dem.

Dauphin.

Det er Midnat; jeg vil gaae og væbne mig.
(gaaer.)

Drleans.

Dauphin længeſ efter Morgen.

Hambures.

Han længeſ efter at æde Englænderne op.

Connetablen.

Jeg troer, han æder op alle dem, han dræber.

Drleans.

Bed min Dames ſnehvide Haand, han er en tapper Prinds!

Connetablen.

Swærg ved hendes Fod, paa det hun kan træde Sporet af Eden ud.

Drleans.

Han er uimodſigelig den meeſt virkſomme Herre i Franfrig.

Connetablen.

Virkſomhed og Activitet er et og det ſamme; og han er ſtedſe i Activitet.

Drleans.

Jeg har aldrig hørt, at han har gjort nogen Mand Skade.

Connetablen.

Det gjør han heller ikke i Morgen; dette gode Navn og Rygte vil han stedse bevare.

Orleans.

Jeg veed at han er tapper.

Connetablen.

Dette har En sagt mig, som kjender ham bedre end J.

Orleans.

Hvem er det?

Connetablen.

Jo! han sagde mig det selv; og han sagde, han brød sig ikke om det, isald alle Folk fik det at vide.

Orleans.

Det behøver han heller ikke; han skjuler ikke nogen Dyd for Noget.

Connetablen.

Jo, ved min Tro! det gjør han, Herre! Aldrig saae nogen den, uden hans Kammervend; det er Tapperhed med Hætte over, som Falkens; den slog vist ned og slog Klo i; — men den kan aldrig saae Dine op.

Orleans.

Uven taler aldrig vel.

Connetablen.

Paa dette Ordsprog vil jeg svare Eder: Ven smigrer altid. —

Orleans.

Og saa vil jeg svare Jer igjen: Lad selve Satan vederfares Ret!

Connetablen.

Vel sagt: der staaer Eders Ven for Satan. Jeg siger hvad man ellers i daglig Tale siger: jeg bryder mig Satan om det.

Orleans.

J. er stærk i Ordsprog; der er ogsaa eet som lyder som saa: en Kar siger alting reent ud. —

Connetablen.

Den Gang skjed J. forbi.

Orleans.

Det er imidlertid ikke første Gang man sigtede paa Jer.

(Et Bud træder ind.)

Buddet.

Hr. Connetable! de Engelske ligge neppe femten hundrede Skridt fra Ederes Telt.

Connetablen.

Hvo har maalt Grunden?

Buddet.

Herren af Grandpree.

Connetablen.

En tapper og meget erfaren Herre. — Jeg ønskede det var Dag! — Ak, den stakkels Henrik af England! Han længes ikke efter Dagningen som vi.

Orleans.

Hvad denne Konge af England er en jammerlig og dum Karl, som med sine tykhovedede Svende driver os lige i Hænderne!

Connetablen.

Dersom Englænderne havde sund Sands, rendte de deres Bei. —

Orleans.

Men sund Sands mangler dem; thi hvis deres Hoveder havde nogen aandelig Rustning, kunde de aldrig bære saadanne Hjelme.

Rambures.

Den D. England frembringer meget modige Kreaturer; deres Bulbidere have et mageløst Mod.

Orleans.

Dumme Kjotere! som rende lige luft ind i Gabet af en russisk Bjørn og lade deres Hoveder mases, som raadne Ebler. I kunde ligesaa godt sige: det var en tapper Leppe, som turde spise sin Frokost paa en Løves Læber.

Connetablen.

Meget rigtigt! og Menneskene ligne Bulbiderne i stærke og vilde Angreb; de lade deres Forstand blive hjemme hos deres Qvinder; og giv dem derhos svære Maaltider af Drekjød og Jern og Staal, saa vil de æde som Ulve og fægte som Dødvale.

Orleans.

Ja, men disse Engelskmænd ere nu bandede kaput, hvad Drekjødet angaaer.

Connetablen.

Saa tør vi finde i Morgen, at de have blot Appetit til at æde, men ingen til at fægte. Nu er det Tid at tage Rustning paa. Kom! skal vi give os isærd dermed?

Orleans.

See nu er Klokken to; men før den ti har slaget, hver af os vist har hundred' Britter taget.

(de gaae.)

Fjerde Akt.

Chorus træder ind.

Chorus.

Nu vækker Forestilling om en Tid,

da sagte Mumlén og det stirrende Mulm
 opfylder Himmelhvælvingen. Fra Leir
 til Leir igjennem Nattens mørke Skjød
 henlyder sagte begge Hæres Summen,
 saa de udstilte Poster fast fornemme
 den duse Hvidsken af hverandres Bagter.
 Bagtild mod Bagtild staaer; ved blegen Flamme
 Slagorden seer Slagordens brune Ansigt.
 Hest truer Hest; høit pralende de vrinske
 i Nattens doriske Dre; og fra Telte
 gaaer Baabensmed og fuldt udruster Helten,
 mens slittig Hammer nitter Harnisket,
 og rædsom Forberedelse bebuder.
 Nu galer Landsbyhanen; Klokken slaaer,
 og søvnig Morgens tredie Stund forkynder.
 Stolt af sit Tal, og sikker paa sin Sag
 den dristige og overgivne Franskmænd
 nu kaster Tærning om slet agtet Britter,
 og skjælder Natten, som paa Krykke gaaer,
 og halter, liig en gammel Her, saa kjedsomt
 afsted. — De stakkels alt fordømte Britter,
 liig Offerdyr ved deres vaagne Bagtsted
 taalmodig sidde, stille grundende
 paa Morg'ens Fare; og den mørke Mine
 paa gustne Kind, i Krig afflidte Klæder
 fremstiller dem for Maanens Stirreblik
 som rædelige Gjensærd. O, kom, see nu
 hiin slagne Trops høistkongelige Fører
 at gaae fra Bagt til Bagt, fra Telt til Telt,
 og udraab da: „Priis, Væ paa hans Hoved!“
 thi ud han gaaer, sin hele Hær besøger,
 „God Morgen!“ hver med venligt Smil han byder;
 og Broder, Ven og Landsmand hver han kalder.
 Ei paa hans Kongeaashyn sees Spor af,
 hvor rædsom Fjendehær ham men omringe;

ei helliger han mindste Skin af Farve
 til modigen igjennemvaaget Nat;
 men seer frisk ud og underkuer Mæthed
 med muntert Blik og huldrig Majestæt;
 saa at hver Stakkel, nylig bleg og gusten,
 seer ham, og af hans Mæghen henter Trost.
 En ubegrændset Mildhed, Solen liig,
 hans Dine gavmildt skjænker til Enhver,
 og optøer kolden Frygt. — Thi Høi og Lav!
 Seer nu, hvordan Uværdighed udkaster
 et Skyggetræk af Henrik i hiin Nat.
 Og nu vor Scene maa til Slaget flyve,
 hvor vi (O Spot!) med saa Par rustne Klinger
 slet ordnede, fast latterligt, til Fægtning,
 vi skal vanskabe Navnet Agincourt!
 Dog sidder ned, og husk, hvad vi fremstilled',
 er af hiint Helteværk ifkun et Skyggebillede.

(gaaer.)

Første Scene.

Den engelske Leir ved Agincourt.

Kong Henrik træder ind med Bedford og Gloster.

Kong Henrik.

Stor er vor Fare, Gloster! det er Sandhed;
 men derfor større skal vort Mod og være. —
 God Morgen, Broder Bedford. — Nu, ved Gud!
 der er i onde Ting en Godhedskraft,
 hvis vi forstod den rigtig at uddrage.
 Slet Nabo gjør os hver til Morgenmand,
 det godt er for vort Huus og Pengestriin;
 han er og vor Samvittighed fra uden,
 og præker for os, og paaminder os,
 at smukt til Enden vi os skal berede.
 Saa kan vi samle Honning selv af Ufrugt,
 og bruge selve Djævelen som Moral.

(Erpingham træder ind.)

God Morgen, gamle Thomas Erpingham!
 En god blød Pude for Dit solvgraa Hoved
 Dig bedre var end Frankrigs magre Grønsvær.

Erpingham.

Ei saa! mit Leie huer mig langt bedre;
 jeg siige kan: jeg ligger som en Konge.

Kong Henrik.

Godt er det, naar Exemplet lærer os
 vor Modgangsfærd at elske; Anden lettes,
 og lives Sindet op, da sikkert opstaaer
 ethvert Organ, som nys laa død og kraftløst,
 og gjennembryder dorfsken Grav, og rører
 sig med nyspraglet Ham, ny Freidighed.
 Laan mig Din Kappe, Thomas! — Mine Brødre!
 J anbefale mig til Leirens Brindses;
 Siig dem god Morgen fra mig, og strax derpaa
 heed hver forsoie sig hid til mit Telt.

Gloster.

Det skal vi, ædle Tyrste!

Erpingham.

Skal jeg følge
 med Ederes Høihed?

Kong Henrik.

Nei, Du gode Ridder;
 med mine Brødre gaae til Englands Lorder.
 Jeg og min Barm maa gaae paa Raad en Smule;
 og der jeg fleres Samqvem ei mig ønsker.

Erpingham.

Dig signe Gud i Himlen, ædle Henrik!
 (Erpingham gaaer.)

Kong Henrik.

Dig signe Gud i Himlen, gamle Svend!
 Du taler freidigt.

(Pistol træder ind.)

Pistol.

Qui va là ?

Kong Henrik.

En Ven.

Pistol.

Forklar Dig! siig mig: est Du Officier?
 Hvad heller est Du lav, gemeen Soldat?

Kong Henrik.

Nei! jeg er Fører for et Compagni.

Pistol.

Dg siig mig: svinger Du det vældige Spær?

Kong Henrik.

Netop! Dg hvad er J?

Pistol.

Saa god en Adelsmand som Keiseren.

Kong Henrik.

Saa er J da altsaa bedre end Kongen?

Pistol.

En rast Gut Kongen er; en Englessæl,
 en Tyr med Liv, en Grens Spire,
 af ædle Fædre, og høist vældig Næve.
 Hans smudsige Sko jeg kysser; og af Hjertet
 høitelsker jeg den elskelige Slagsbro'er.
 Hvad er Dit Navn?

Kong Henrik.

Henrik Le Roy.

Pistol.

Le Roy? Et cornisk Navn? Est Du af Cornwall?
 Et?

Kong Henrik.

Nei, jeg er en Walliser.

Pistol.

Kjender Du Fluellen?

Kong Henrik.

Ja.

Pistol.

Saa sig ham da, jeg vil hans Løg ham slaae omkring hans Pandebraast St. Davids Dag.

Kong Henrik.

Vær I ikke Eders Dolk i Eders Hue den Dag, at han ikke slaaer den om Eders!

Pistol.

Er Du hans Ven?

Kong Henrik.

Ja, og hans Frænde med.

Pistol.

Vel sig for Dig da!

Kong Henrik.

Jeg takker Jer; Gud være med Jer!

Pistol.

Mit Navn det er Pistol!

Kong Henrik.

Det passer ret godt til Eders Bramarbasvæsen.

(Bluellen og Gower træde ind fra forskellige Sider.)

Gower.

Captain Bluellen!

Bluellen.

Saa i Hiesu Chriss' Navn! tael dog sagtere. Det er den allerstørste Forundring i hele Verden, naar de ægte og gamle Krigsprærogatifer og Love, ikke holdes over. Dersom I paresten vilde have den Unage at undersøge den store Pompei Krige, da skal I finde, det forsikrer jeg Eder, at der fandtes hverken Slidder=Sladder eller Pitpjat i hans Leir; jeg forsikrer Eder, I skal finde Krigens Ceremonier og

Marvaagenhed og Former og Udruelighed og Bestendighed at være ganske anderledes.

Gower.

Men hvad! Fjenden er høiroftet; vi har jo hørt ham hele Natten.

Fluellen.

Dersom Fjenden er et Ufen og en Daare, og en fladderagtig Narrisås, er det derfor passende, synes Jer, at vi skulde ligesaa, seer I, være et Ufen og en Daare, og en fladdersyg Narrisås? Nu svar, paa Eders Vre og Samvittighed!

Gower.

Jeg vil tale sagtere.

Fluellen.

Jeg peder og anmoder Eder, at I vil det.

(Gower og Fluellen gaae.)

Kong Henrik.

Skjendt yttres det lidt gammeldags, der er Mod og Marvaagenhed hos den Walliser.

(Bates, Court og William træde ind.)

Court.

Broder Johan Bates, er det ikke Morgenens, som gryer hist henne?

Bates.

Jeg troer det er; men vi har ikke nogen Grund til at ønske Dagens Ankomst.

William.

Vi see hist Dagens Begyndelse! men jeg tænker, vi skal aldrig faae see dens Ende. — Hvo gaaer der?

Kong Henrik.

En god Ven.

William.

Under hvilken Captain tjener I?

Kong Henrik.

Under Sir Thomas Erpingham.

William.

En god, gammel Anfører, og en høist venlig Herre. Siig mig, hvad tænker han om vor Tilstand?

Kong Henrik.

Netop som om Folk, der ere strandede paa et Sandrev, og har al Udsigt til at blive skyllet bort ved næste Flodtid.

Bates.

Har han ikke sagt Kongen sine Tanker?

Kong Henrik.

Nei, og det var heller ikke rigtigt, om han gjorde det. Thi, skjøndt jeg siger det til Jer, troer jeg dog, at Kongen er kun et Menneske som jeg er. Violen lugter for ham ligesom for mig. Firmamentet viser sig for ham ligesom for mig. Alle hans Guds- og Sandser have blot menneskelige Egenskaber; naar hans Cere- monier lægges tilside, viser han sig i Nøgenhed blot som et Menneske; og skjøndt hans Følelser tage en høiere Flugt end vore, saa dog, naar de dale, dale de paa samme Binge; derfor, naar han seer Grund til Frygt, som vi gjøre, er hans Frygt upaatvivlelig af samme Natur som vores; dog fornuftigviis burde ingen Mand indtage ham med mindste Skin af Frygt, paa det han ikke, ved at vise den, skal betage sin Hær Modet.

Bates.

Han kan vise saameget Mod udvortes som han vil; men jeg troer, at i saa kold en Nat som denne er, kunde han ønske sig i Themsen op til Halsen, og der vilde jeg ønske han stod, og jeg hos ham, hvordan det end gik, naar vi blot vare vel herfra.

Kong Henrik.

Bed min Tro! nu vil jeg tale om Kongen som min Samvittighed byder mig; jeg tænker, han ønsker sig ikke noget andet Sted end der, hvor han er.

Bates.

Saa vilde jeg ønske han sad her mutters alene, saa var han sikker paa at han blev udlost, og mange stakkels Menneskers Liv blev sparet.

Kong Henrik.

Jeg tør sige, I vilde ikke ønske ham saa ilde, at han sad her mutters ene; endskjøndt I maaskee taler saaledes, for at prøve Andres Tanker; mig synes, jeg kunde ikke døe noget Sted saa tilfreds som i Kongens Selskab, da hans Sag er retfærdig og hans Tvist ærefuld.

William.

Det er mere end vi vide.

Bates.

Ja, eller mere end vi skulde spørge om; thi vi veed nok, naar vi vide, at vi ere hans Undersaatter; hvis hans Sag er slet, saa udslettes al Skyld hos os ved vor Lydighed mod Kongen.

William.

Men dersom Sagen ikke er god, har Kongen selv en svar Regning at opgjøre; naar alle de Been og Arme og Hoveder, som hugges af i et Slag, forene sig atter paa den yderste Dag, og skrigende alle: — „Vi døde der og der;“ nogle bandende, nogle skrigende paa en Saarlæge, nogle paa deres Koner, som de efterlod i Armod, nogle paa den Gjæld, de skyldte bort, nogle paa deres Børn, de efterlod uopdragne. Jeg er bange, at kun saa døde vel, som døde i Slag; thi hvorledes kunne de christeligen ordne nogen Ting, naar Blod er deres eneste Hovedsag? Naar nu disse Men

nesker ikke doe vel, vil det være en slem Sag for Kongen, som førte dem dertil; da det vilde være mod al Underdanigheds Orden ikke at adlyde ham.

Kong Henrik.

Naar altsaa en Søn, som af sin Fader sendes ud for at handle, skikker sig slet og syndigt paa Søen, skulde, efter Eders Regel, Tilregnelsen af hans Rygesløshed skydes paa hans Fader, som sendte ham, eller, hvis en Tjener, som, efter sin Herres Befaling, bringer en Sum Penge et Sted hen, bliver overfalden af Røvere, og døer i mange uaffsonede Skjændigheder, kan I kalde Herrens Haandtering Dphavsmænd til Tjenerens Fordømmelse; — Kongen er ei forpligtet til at staae til Ansvar for sine Soldaters særskilte Endeligt; ei heller Faderen for sin Søn, lige saa lidt som Herren for sin Tjener; thi de foresatte sig ei deres Død, i det de foresatte sig Brugen af deres Tjeneste. Desuden, der er ikke og har aldrig været nogen Konge, som naar det kommer til Sværdenes Voldgiftning, kunde skifte Sagen med blot rene og aldeles feilsri Soldater. Mogle af dem have maaskee paa deres Samvittighed forud overlagt og forsætligt Mords Brøde; Andre have bedraget Møer med Meeneds aabne Segl; Mogle have gjort Krigen til deres Bolværk, som før have blodstænkt Fredens sneehvide Barin med Plyndring og Røv. Dersom nu disse Folk have gjort Loven til Intet, og ere løbne fra deres naturlige Straf, saa, skjøndt de kunne løbe fra Mennesker, have de dog ei Binger til at flye fra Gud med. Krig er hans Bøddelfnægt, Krig er hans Tugtensriis; saa at her Mennesker straffes i Kongens nuværende Strid for forudgaaet Overtrædelse af Kongens Lovbud. Hvor de frygtede Døden, kom de derfra med Livet; og hvor de troede sig at være sikke, der omkomme de; dersom de da doe uberedte, er Kon-

gen ikke mere Skyld i deres Fordømmelse, end han forhen var skyldig i hine Ugudeligheder, for hvilke de nu hjemføges. Enhver Undersaats Pligt tilhører Kongen; men enhver Undersaats Sjæl tilhører ham selv. Derfor skulde enhver Soldat i Krigen gøre som hver syg Mand paa Sottesengen, vaske ethvert Støvgran af sin Samvittighed, og naar han saaledes dør, er Døden ham Binding; eller om han ikke dør, var den Tid velsignelsesrigt tabt, i hvilken sliq Forberedelse blev vunden; og hos ham, som slipper derfra, er det ingen Synd at tro, at i det han gjør Gud et saa frit Tilbud, lader han ham overleve denne Dag, for at see hans Storhed, og lære andre, hvorledes de skulde berede sig.

William.

Det er vist og sandt, hver Mand, som dør ilde, maa tage det paa sin egen Regning, og Kongen har ikke at staae til Ansvar derfor.

Bates.

Jeg ønsker ikke, han skulde staae til Ansvar for mig, og dog har jeg besluttet at fægte drabelig for ham.

Kong Henrik.

Jeg har selv hørt Kongen sige, at han vilde ikke kjøbes løs.

William.

Ja, det sagde han, for at faae os til at fægte freidigen; men naar der først er gjort Kaal paa os, kan han lade sig kjøbe løs, og vi ere ikke et Haar bedre deran for det.

Kong Henrik.

Hvis jeg lever og seer det, vil jeg aldrig tro hans Ord mere.

William.

Gilledød! da gjør J ham ret en Skade! Det er et forfærdeligt Skud af en Hyldebøsse, som en stakkels enkelt Mands Misnøie kan gjøre mod en Monark! J kunde ligesaa godt give Jer isærd med at ville forvandle Solen til Jis, ved at vifte den i Ansigtet med en Paafuglesjer; J vil aldrig troe hans Ord mere! Naa; det er noget naragtigt Sludder, det!

Kong Henrik.

Jerens Grettesættelse er lidt vel grov; jeg burde blive vred paa Jer, dersom Tiden passede sig til det.

William.

Lad os afgjøre Striden imellem os, ifald J bliver i Live.

Kong Henrik.

Jeg modtager Udædfkningen.

William.

Hvordan skal jeg kjende Dig igjen?

Kong Henrik.

Giv Du mig et eller andet Pant, saa vil jeg bære det paa min Hue; naar Du da nogensinde tør vedkjende Dig det, vil jeg yppe Striden.

William.

Der er min Handske; giv mig nu en af Dine!

Kong Henrik.

Der!

William.

Denne vil jeg ligeledes bære paa min Hue; dersom Du nogensinde, efter den Dag i Morgen er forbi, kommer til mig og siger: „Dette er min Handske“, ved denne Haand! saa skal Du have en Dre-
tæve af mig!

Kong Henrik.

Hvis nogentid jeg lever og seer Handsken, vil jeg fordre den tilbage.

William.

Du turde før lade Dig hænge.

Kong Henrik.

Godt! jeg skal gjøre det, om jeg endog træffer Dig lige i Kongens Selskab.

William.

Hold smukt Dit Ord; far vel!

Bates.

Værer Venner, I engelske Marisasser, værer Venner! Vi har franske Klammerier i Skokketal, naar I bare forstod at regne dem sammen.

Kong Henrik.

I Sandhed! de Franske kunne vædde tyve franske Kroner mod een, at de ville slaae os; thi de bære dem paa deres Skuldre; men hos en Engelskmand er det intet Forræderi at beskjære den franske Krone, og i Morgen vil Kongen selv være dens Beslipper.

(Soldaterne gaae.)

Altting paa Kongen! — Lægger Liv og Sjæle,
og Gjæld og bange Liv og Born og Synder
paa Kongens Skuldre; — vi maae bære Alt!
O haarde Stilling! Hoiheds Tvillingbroder,
dybt underkastet hver en Daars Nande,
hvis Sands ei foler meer end egen Smerte!
Hvor mangen Fryd maa Kongen ei undvære,
som jevne Borger nyder?
og hvad har Kongen vel, som hiin ei har,
undtagen Kjedsom, evig Ceremoni?
Og hvad est Du, Du Aligud Ceremoni?
Siig, hvad Slags Gud Du est, som lider meer

af jordisk Nød end Dine Dyrkere?

Hvad er Din Indkomst? Hvad er Dine Renter?

O viis mig blot Dit Bærd, Ceremoni!

O siig, Tilbedelse! hvad er Din Sjæl?

Est Du vel andet, end blot Post, Rang, Form,
som skaber Frygt hos andre Mennesker?

hvor Du er mindre lykkelig, som frygtes
end de, som frygte?

Hvad drikker Du istedetfor sød Hyldest
tidt andet vel end giftigt Smigreri?

Bliv syg, o Storhed! byd Din Ceremoni
helbrede Dig! troer Du Din Feber viger
for Titler, Hykleriet Dig tilblæser?

Gaaer den sin Vej for Buk og Bøininger?

Kan Du, som byder over Tiggerknæet,

og byde over sammes Sundhed? — Nei,

Du stolte Drom, som med en Konges Ro

saa listig leger; jeg en Konge er,

og grant Dig kjender, og jeg veed det er

ei Balsamet, ei Spiret og Rigsæblet

ei Sværdet, Staven eller Herskerkronen,

ei Kjortelen med Guld og Perler virket,

ei opblæst Titel, som foran ham løber,

Thronen, han sidder paa, ei Pragtens Glod,

som slaaer mod denne Verdens høie Strand,

nei, ei al hiin uhyre Ceremoni,

nei ei alt det, i Kongepragtseng lagt,

saa sødt kan sove som den usle Slave,

der med et stuvet Legem og tom Sjæl

sig lægger, mæt af suurt erhvervet Brød;

seer aldrig rædsom Nat, hiint Barn af Helved';

men, en Drabant liig, fra Sol=Dp= til Nedgang

svæver i Phoebe Blik, og hele Natten

sødt sover i Elysium; og saa ved Daggrø

staaer op, hjælper Hyperion paa sin Ganger;

og følger saadan Mærets rastløse Kredsløb
 med fordeclagtig Møie til sin Grav.
 Og var Ceremoni ei, da sliq Staffel,
 som træller Dagen hen, hensover Natten,
 for selve Kongen havde Rang og Fordecl.
 Slaven, som Medlem er af Landets Fred,
 den nyder; men hans tykke Hjerne veed ei,
 hvor søvnløs Kongen er, for Fred at hævde,
 hiin Fred, hvis Timer baade Bonden meest.

(Erpingham træder ind.)

Erpingham.

Min Konge, Eder's Adels, høist urolig
 ved ei at see Jer, søger Jer i Leiren.

Kong Henrik.

Forsaml' dem alle, gode, gamle Ridder!
 da ved mit Telt; jeg der for Du skal være.

Erpingham.

Det skal jeg efterkomme, ædle Konge!

Kong Henrik.

O Du, Hærskarers Gud! Forstaal i Dag
 blot mine Krigsmænds Bryst! Ram dem med Skræk ei;
 berøv dem Regnesands, hvis Fjendens Antal
 slaaer deres Mod! — O Herre! ei i Dag,
 o ei i Dag Du ihukomme Broden,
 min Fader øved' ved at gribe Kronen!
 Jeg har paa ny begravet Richards Legem,
 og ydet det fleer bittre Ungers Taarer,
 end Mordersværd det afgang Draaber Blod.
 Fem hundred' fattige jeg aarlig nærer,
 som daglig tvende Gange række op
 mod Himlen visne Hænder, for at bede
 om Naade for hiin Blodskyld; to Capeller
 jeg bygget har, hvor streng-ærværdige Præster

synge for Richards Sjæl. Jeg meer vil gjøre,
skjøndt alt, hvad jeg formaaer, er intet værdt;
thi efter Alt min bittre Anger kommer,
og raaber om Forbarmelse.

(Gloster træder ind.)

Gloster.

Min Konge!

Kong Henrik.

Min Broder Glosters Stemme? Ja jeg kjender
Dit Vrende, og strax vil følge Dig.

Dag, Venner, Alting venter nu paa mig!

(de gaae.)

Anden Scene.

Den franske Leir.

Dauphin træder ind med Orleans, Rambures
og flere.

Orleans.

Se, Solens Skin forgylder vore Vaaben!
Trist op, I Herrer!

Dauphin.

Montez à cheval! min Hest! valet! lacquay!

Ha!

Orleans.

O brave Mod!

Dauphin.

Via! — les eaux et la terre —

Orleans.

Rien puis? l'air et le feu —

Dauphin.

Ciel! Fætter Orleans. —

(Connetablen træder ind.)

Nu, min Hr. Connetable?

Connetablen.

Hør vore Heste, hvor de vrinske efter
at bruges ufortøvet.

Dauphin.

Saa bestig dem,
og hugger Flænger gjennem deres Hud,
at hedt Blod sprøite maa i Brittenes Dine,
og slukke dem med oversflødigt Mod.
Ha!

Rambures.

Hvad! skal han græde Blod af vore Heste?
Hvordan skal vi da see hans egne Taarer?

(Et Bud træder ind.)

Bud.

Slagsfærdig Britten staaer, I franske Pairs!

Connetablen.

Til Hest, I vakke Tyrster! strax til Hest!
See blot hiin lurvede, forsultne Skare.
Blot Synet af Jer deres Sjæl udsuger,
og levner dem af Mennesket kun Skallen.
Der bli'er ei Arbeid nok for vore Hænder;
knap Blod i deres syge Arter til
at plette hvert af vore blanke Sværd,
dem fjæffe Franskmænd drage skal, og atter,
da Bytte mangler reent, i Balgen stikke.
Lad os blot puste til dem; Aanden af
vor Tapperhed skal slaae dem overende.
I Herrer! det er umodsigeligt,
vort oversflødige Tjenerskab og Bønder,
som i unyttig Virksomhed omsværme
vor Slagtnings Ordner — ja de vare nok til
at rense Marken fra sliig udsel Fjende;
skjøndt vi paa Bjerget her end fatted' Post
som ledige Tilskuere, hvad Vren

os dog formener. Nu! hvad er at sige?
 en lille bitte Smule lad os gjøre,
 og Alt er gjort. Thi lad Trompeten klinge
 da til Opsadling og til Jagtens Aabning;
 thi vores Fremkomst Marken saa skal skrække,
 at England knæle skal, og frygtssom Baaben skrække!

(Grandpree træder ind.)

Grandpree.

Hvi tøve I saa længe, franske Herrer?
 Hiint Eilands Uadsler, nu mistvivlende
 om Skindets Bergning, klæde Morgenmarken
 affskyeligt; løst flagerer Fanens Pjalter,
 vor Lust gaaer gjennem dem og haant dem ryster.
 Mars synes bankerot i Stodderhæren,
 svagt seer han gjennem rustede Visir.
 Hestfolket ligner fast opslagne Kjærter,
 med Lysepiberne i deres Hænder;
 den usle Skindmær hænger med sit Hoved,
 og sjadsket hænger Huden om dens Hoster;
 i dens dødblege Die klæber Sliim,
 og i dens matte Mund Bidstykket ligger
 stokstille, og med tygget Græs besmudset;
 og deres Urvinger, de fule Krager,
 omsværme dem, og længes efter Timen.
 Beskrivelsen kan sig i Ord ei føie,
 for at afmale sliig Slagordens Liv,
 i Live livløs alt; saa den sig viser.

Connetablen.

De har læst deres Bon og vente Døden.

Dauphin.

Skal vi dem sende Mad og friske Klæder,
 og give deres sultne Heste Foder,
 og derpaa slaes med dem?

Conneta blen.

Jeg venter blot paa
mit Banner og det's Fører; frem i Marken!
Jeg af en Trompet tager Jenniken,
og bruger den af Hastværk. Kom, til Slag!
Solen staaer høit; bortødsler ei vor Dag!

(de gaae.)

Tredie Scene.

Den engelske Leir.

Engelske Krigsfolk træde ind. Gloster, Bedford,
Exeter, Salisbury og Westmoreland.

Gloster.

Hvor er Kong Henrik?

Bedford.

Han selv reed ud at see Slagordenen.

Westmoreland.

De har godt tredsindstyve tusind Stridsmænd.

Exeter.

Saa fem mod een; og de er' alle friske.

Salisbury.

Gud slaae med os! Slig Overmagt er rædsom.
Guds Fred, I Prindsen! Jeg vil paa min Post.
Sees vi ei mere her, saa sees vi frydfuldt
i Himlen hist, — min ædle Lord af Bedford, —
Mylord af Gloster, — Mylord Exeter, —
og I, min Frænde, — Krigsmænd, far nu vel!

Bedford.

Farvel, min Salisbury; og Held Dig følge!

Exeter.

Farvel, min ædle Lord! sægt kjækt i Dag.
Dog det er Uret, jeg om slikt Dig minder;
thi Du est af den ægte Heltestole.

(Salisbury gaaer.)

Bedford.

Han er saa fuld af Kjækhed, som af Fromhed;
i begge fyrstelig.

(Kong Henrik træder ind.)

Westmoreland.

O var nu her
titusind blot af hine Mænd i England,
som sidde ørkesløst!

Kong Henrik.

Hvo ønsker sligt!

Min Frænde Westmoreland? — Nei, vakke Frænde!
er' vi bestemt til Døden, er' vi nok
til Tab for Fædrelandet; skal vi leve,
jo færre Mænd, jo større Lod af Ære!
Guds Billie skee! — Hør, ønsk ei een Mand meer,
Bed Jupiter! ei efter Guld jeg tørster;
ei ændser jeg, hvem paa min Regning lever;
ei brede, naar man slider mine Klæder;
ei staaer min Hu til slige ydre Ting;
men er det Synd at tørste efter Ære,
er jeg den største Synder vist af Verden.
Nei, Frænde! ønsk os ei een Mand fra England,
ved Gud! jeg gav ei for mit bedste Haab
Slip paa saa stor en Ære, som mig synes
een Mand fra England vilde dele med mig!
O ønsk derfor en Gæste ei meer!
Udraab langt heller, Westmoreland! i Hæren,
at den som ingen Lyst at fægte har,
lad ham gaae hjem; hans Pæs skal worde udstædt,
og Kroner stukne i hans Pung til Rejsen;
vi ville ikke døe i slig Mand's Selskab,
som frygter for at døe i Lag med os.
I Dag har vi St. Crispiani Fest.
Han, som den overlever, og naaer Hjemmet,

vil springe høit, naar denne Dag man nærner,
 og hæve sig ved Navnet Crispianus.
 Hvo denne Aften seer, og bliver gammel,
 vil aarlig Helligasten give Gilde,
 og sige: — „det er Crispiani Fæst i Morgen;“
 saa stryge Ormet op, og vise Skrammer,
 og sige: „de er' fra Crispiani Dag!“
 De Gamle glemme let, ja! Alt skal glemmes,
 men han vil huske, og med mangt et Tillæg,
 hvad Daad han oved'. Da skal vore Navne
 saa hjemne i hans Mund, som hverdags Ord,
 Kong Henrik, Bedford, derhos Exeter,
 Warwick og Talbot, Salisbury og Gloster, —
 paa ny ved deres fulde Bægre mindes;
 den gode Mand hiint Sagn sin Søn skal lære,
 og Crispiani Dag skal ei forbigaae
 fra denne Dag til Verdens sidste Dag,
 undtagen vi paa den erindres skulle;
 vi saa, vi lykkelige Brødrelov;
 thi, hvo med mig i Dag sit Blod udgyder,
 min Broder er; han være nok saa ringe,
 den Dag i Dag hans Stand høit adle skal,
 og Englands Adels herrer, nu i Senge,
 engang forbande skal, de var ei her;
 og føle sig blot Smaafolk, naar een taler,
 som stred med os Sanct Crispiani Dag.

(Salisbury træder ind.)

Salisbury.

Min Konge! nu bereder Jer i Hast;
 stolt i Slagrækker still't de Franske staae,
 og om en liden Stund vil os angribe.

Kong Henrik.

Allting er rede, naar vort Mod er rede.

Westmoreland.

Dee hver, som lader nu sit Mod tilbage!

Kong Henrik.

Du ønsker ei meer Hjælp fra England, Frænde?

Westmoreland.

O, gid Gud vilde, I og jeg alene,
foruden Hjælp nu Slaget stride maatte!

Kong Henrik.

Saa! nu har Du fem tusind Mand bortønsket;
hvad bedre huer mig end een os ønske. —
Hver veed sin Post; Gud være med Jer alle!

(Trompeter. Montjoy træder ind.)

Montjoy.

End eensgang skal jeg spørge Dig, Kong Henrik,
om Du om Dine Løsepenge nu
vil enes, før Dit visse Nederlag;
thi sandelig Du Svælget er saa nær,
Du maa opsluges. Af Forbarmelse
anmoder Connetablen Dig desuden,
Du vil paaminde Dine Følgesvende
at gjøre Bod, at deres Sjæle kunde
en fredelig og salig Bortgang nyde
fra denne Mark, hvor deres Legemer,
(de Stakler!) skulle ligge og forraadne.

Kong Henrik.

Hvo har nu sendt Dig?

Montjoy.

Frankrigs Connetable.

Kong Henrik.

Jeg beder, bring mit sidste Svar tilbage;
og beed dem, først at undertvinge mig,
saa kan de siden sælge mine Been.
Min Gud! hvor de en stakkels Mand dog haane?

Den Mand, der fordum solgte Løvens Hud,
 før den var dræbt, blev dræbt ved den at jage.
 En Slump af vore Legemer vil her
 vist finde en naturlig Grav, paa hvilken,
 det haaber jeg, et Vidne leve skal
 i Ertz, om vores Bærk i Dag. Thi de, som
 i Frankrig lade deres Heltebeen,
 og døe som Mænd, skjøndt I begrave dem
 i Møddinger, berømt dog skulle worde;
 for der skal Solen hilse dem, og drage
 til Himlen deres Ære rygende;
 mens deres Jorddeel qvæler Eders Lust,
 og Stanken deraf avler Pest i Frankrig.
 Mærk her nu Tapperhedens Overflod
 hos vore Britter, som skjøndt døde, liig
 Streiskugler fra Kanoner, bryde ud
 i nok en uheldsvanger Fart, og dræbe
 i selve Dødeligheds Løvninger.
 Nu lad mig tale stolt: — Meld Connetablen
 vi er blot Krigere for Søgnedage,
 vor Stads og vor Forghyldning er besmudset
 af vaade Marscher i en møisom Mark.
 Der er ei Stump af Fjer i vores Hær,
 (Beviis nok, haaber jeg, vi Flugt ei tage)
 og Tiden har afflidt vor vante Nethed,
 men vore Hjerter er', ved Gud! høist smukke,
 og mine stakkels Folk fortælle mig,
 at de før Nat vil være frisk opflædte,
 hvis ei, af Frankrigs Stridsmænd vil de rive
 de pæne Kjortler over Hovedet,
 og jage dem af Tjenesten. Hvis saa,
 (og med Guds Hjælp det skeer) min Løsesum
 er samlet snart. — Herold! spar Du Din Meie.
 Kom, vakke Mand! ei meer om Løsepenge!
 De ingen faae, det sværger jeg Dig til,

undtagen disse mine Vedeniød;
der, faae de dem, som jeg dem efterlader,
dem lidt vil baade. Siig det Connetablen.

Montjoy.

Kong Henrik! det jeg skal; og nu farvel!
Du aldrig faaer Herold at høre meer.

(gaaer.)

Kong Henrik.

Jeg frygter, at Du muligt end engang
tilbagekomme tør om Løsepenge.

(Hertugen af York træder ind.)

York.

Min Konge! ydmygst knælende jeg beder,
at jeg maa føre første Dræbning an.

Kong Henrik.

Anser den, brave York. Til Slag da nu;
og Kampens Gang, o Gud! den styre Du!

(de gaae.)

Fjerde Scene.

Balpladsen.

Krigstummel. Angreb. En fransk Soldat træder ind
med Pistol og Drengen.

Pistol.

Overgiv Dig, Koter!

Den franske Soldat.

Je pense, que vous estes le gentilhomme
de bonne qualité.

Pistol.

Kvalitet kalder Du mig? Forklar mig: er Du
en Adelsmand? Hvad er Dit Navn? Siig frem!

Den franske Soldat.

O Seigneur Dieu!

Pistol.

O Signior Dio er vel en Aldelsmand!
Betænk min Tale, Signior Dio, og mærk vel: —
O Signior Dio! Du doer her for min Klinge,
med mindre, o Signior! Du giver mig
en mægtig Løsesum!

Den franske Soldat.

O prenez misericorde! ayez pitié de moy!

Pistol.

Tie! — hvis Du Løsepenge flux ei udspyer,
jeg Mellemgulbet Dig af Halsen river,
i Purpurdraaber Blod.

Den franske Soldat.

Est il impossible d'eschapper la force de
ton bras?

Pistol.

Om Force sluddrer Du?
fordømte, geile Alpe-Steengeed, Du? —
— kom hid, Du Dreng, spørg mig paa Fransk hiin Træl,
hvad han vel hedder.

Drengen.

Escoutez! comment estes vous appelé?

Den franske Soldat.

Monsieur le Fer.

Drengen.

Han siger, hans Navn er Hr. Fer.

Pistol.

Hr. Fer! — Jeg vil til Tartarus ham færge;
jeg vil ham færge, hærge, tærge!
forklar ham det paa Fransk.

Drengen.

Jeg kjender ikke de franske Ord for hærge og
tærge.

Pistol.

Beed ham berede sig, thi flux hans Strube
jeg overstjære vil.

Den franske Soldat.

Que dit il, monsieur?

Drengen.

Il me commande de vous dire, que vous
faites vous prest; car ce soldat ici est dis-
pose tout à cette heure de couper vostre gorge.

Pistol.

Hvis ei Du gi'er mig Kroner, mange Kroner,
Du ligger flux, gjort Raal paa ved mit Sværd!

Den franske Soldat.

O je vous supplie pour l'amour de Dieu,
me pardonner! Je suis gentilhomme de bonne
maison; gardez ma vie, et je vous donneray
deux cents escus.

Pistol.

Hvad siger han?

Drengen.

Han beder Jer spare hans Liv; han er en Adels-
mand af et godt Hums, og til Løsepenge vil han give
Jer to hundrede Kroner.

Pistol.

Siig ham, mit Kaseri nu tager af,
og Kronerne jeg tage til mig vil.

Den franske Soldat.

Petit Monsieur, que dit-il?

Drengen.

Encore qu'il est contre son jurement, de
pardonner aucun prisonnier; neantmoins, pour
les escus que vous l'avez promis, il est content
de vous donner la liberté, le franchisement.

Den franske Soldat.

Sur mes genoux je vous donne mille remerciemens, et je m'estime heureux que je suis tombé entre les mains d'un chevalier, je pense, le plus brave, valiant, et très distingué seigneur d'Angleterre.

Pistol.

Forklar det for mig, Dreng!

Drengen.

Han siger Jer paa sine Knæ tusinde Tak; og han anseer sig lykkelig ved, som han troer, at være falden i Hænderne paa den braveste, tappreste og mest udmærkede Herre af England.

Pistol.

Saa sandt som jeg har Kjød og Blod, jeg vil barmhjertig være! — Følg mig nu, Du Hvalp!

(Pistol gaaer.)

Drengen.

Suivez vous le grand capitaine!

(Den franske Soldat gaaer.)

Jeg har aldrig hørt saa fuld en Stemme komme ud fra saa tomt et Hjerte! Men Ordspøget er sandt: — Den tomme Potte har den stærkeste Klang. Bar-
dolph og Nym havde ti Gange mere Mod end denne
brøllende Djævel af den gamle Comedie, hvem enhver
kunde skjære Neglene paa med en Trædolk; og begge
de ere hængte; og det vilde han ogsaa have været,
hvis han havde havt Dristighed nok til at stjæle no-
gen Ting. — Jeg maa blive hos Trosknægtene, ved
Leirens Bagage. Franskmændene kunde gøre en god
Fangst, hvis han havde Nys derom; thi der er ingen
til Bevogtning uden Drengene.

(gaaer.)

Femte Scene.

En anden Deel af Balpladsen.

Krigstummel. Dauphin træder ind med Orleans, Bourbon, Connetablen, Ambures og Clerc.

Connetablen.

O diable!

Orleans.

O seigneur! — le jour est perdu, tout est perdu!

Dauphin.

Mort de ma vie! Alt er forloret! Alt!
Foragt og evig Skjændsel haanende
paa vore Hjelmne sidder! — O meschante fortune! —
Flyer ei!

Connetablen.

Hvad! vore Rækker ere brudte!

Dauphin.

O evige Skjændsel! — Lad os dræbe os!
Er' det de Uslinger, vi spille om?

Orleans.

Er det den Konge, hvem vi sendte Bud til
om Lospenge?

Bourbon.

Skjændsel! evig Skjændsel!

Kom! døer i Kamp! Endnu engang tilbage!
Og han, som nu ei følge vil Bourbon,
han gaae, og med sin Hæue i sin Haand,
liig lumpnest Kobler, holde Kammerdøren,
mens af en Træl, ei bedre end min Hund,
hans sagerste blandt Døttre bli'er besudlet!

Connetablen.

Herden, som os styrter, hjælp os nu!

Rom! lad os Hobevis vort Liv tilbyde
til disse Britter, eller dæ med Ære.

Orleans.

End er vi nok af levende i Marken,
til Britten i vor Sammensværm at quæle,
naar blot vi nogen Orden kunde holde.

Bourbon.

Til Helved' Orden nu! Jeg vil til Trængslen bort;
for lang bli'er Skjændslen her, hvis Livet ei bli'er kort!

(de gaae.)

Sjette Scene.

En anden Deel af Balpladsen.

Baabentummel. Kong Henrik med Tropper, Exe-
ter og flere træde ind.

Kong Henrik.

Det gjorde vi som Karle, tappre Landsmænd!
men Alt ei gjort er: Fjenden holder Marken.

Exeter.

York anbefaler sig til Jer, min Konge!

Kong Henrik.

Han lever? gode Onkel! trende Gange
i denne Time saae jeg ham at falde;
og trende Gange reise sig og fægte.
Fra Hjelm til Spore var han lutter Blod.

Exeter.

I hvilken Pynt den brave Stridsmand ligger,
som Slettens Pryd, og ved hans blodige Side,
(Staldbroder i hans ærefulde Saar)
den ædle Greve Suffolk ligger med.
Først døde Suffolk; York, fast sonderhugget,
did kommer, hvor han laae og svam i Blod;
hans Skjæg han griber, kysjer hine Bunder,

som blodigt i hans Ansigt gavede,
 og raaber høit: — „Lov, kjære Frænde Suffolk!
 „min Sjæl til Himlen Din skal holde Selskab.
 „Vie, hulde Sjæl! paa min; saa sammen opsvær,
 „som i hiin herlige velstridte Kamp
 „vi holdt tilsammen i vor Riddersfærd!“
 Da kom jeg, bød ham være frisk tilmode;
 han smilte op til mig, bød mig sin Haand,
 mat trykte den, og sagde: „Elste Lord!
 „min Konge anbefal min Tjeneste!“
 Nu vendte han sig; over Suffolks Hals
 han slog den saarede Arm, kysset' hans Læber;
 foruælt med Døden, han med Blod besegled'
 et ædelt sluttet Venſkabs Testament.
 Den skjønne, hulde Aldfærd herved aſtvang
 mig diſſe Bænde, dem jeg vilde standſet;
 men der var ei ſaa meget Mand i mig,
 at jo min Moders Sind kom mig i Diet,
 og gav mig hen til Graad.

Kong Henrik.

Jeg ei Jer hadler;
 jeg ſelv med mine ſorgbeſpændte Dine
 nu maa forlige mig; thi ellers randt de.

(Krigtummel.)

Men, tys! hvad ny Alarm er dette nu? —
 De Frænſke har de ſpredte Folk forſtærket. —
 Saa dræbe hver Soldat da ſine Fanger;
 Giv Ordren videre!

(de gaae.)

Syvende Scene.

En anden Deel af Marken.

Baahengny. Fluellen og Gower træde ind.

Fluellen.

Alt dræbe Drengene, og hvad der hører til Bagagen! det er udtryffeligen imod al Krigsret; det er saa skjændelig en Pitspupestreg, som man kan høre i Verden. Paa Eders Samvittighed, er det ikke?

Gower.

Det er vist, de har ikke ladet en eneste Dreng beholde Livet; og just de feige Skurke, som rendte fra Slaget, har øvet dette Blodbad; desuden har de brændt og bortført Alt hvad der var i Kongens Telt, hvorfor og Kongen, som ikke var mere end fortjent, har ladet enhver Soldat skjære Struben over paa sin Fange. O det er en herlig Konge!

Fluellen.

Ja han blev født i Monmouth, Captain Gower! Hvorledes falde J den Stad, hvor Alexander den prede blev født?

Gower.

Alexander den Store.

Fluellen.

Ei! jeg peder Eder, er ikke pred stor? den prede eller den store, eller den mægtige, eller den gevaltige, eller den høihjertede, ere alle een og samme Ting, undtagen at Talemaaden er lidet forandret.

Gower.

Jeg troer, Alexander den Store var født i Macedonien; hans Fader kaldtes — Philip af Macedonien, saavidt jeg veed.

Fluellen.

Jeg troer det er i Macedonien, hvor Alexander

plev født. Jeg siger Eder, Captain — dersom I vil see paa Verdens Kort, forsikrer jeg Eder, I skal ved Sammenligninger mellem Macedonien og Monmouth finde, at Stillingerne af begge snart ere eens. Der er en Flod i Macedonien, og der er ligesaa ydermere en Flod i Monmouth; den i Monmouth kaldes Wye; men jeg har skrevet i Glemmebogen, hvad den anden Flod hedder; dog det betyder Intet, de ligne hinanden som mine Fingre ligne mine Fingre, og der er Lax i dem begge. Dersom I ret studerer Alexanders Levnet, saa følger Henrik af Monmouths Liv ret vel derpaa; thi der ere Figurer i alle Ting. — Alexander (Gud veed det, og I veed det ogsaa) har i sit Raseri, og sin Brede, og sin Hidsighed, og sin Hestighed, og sine onde Lumer, og sin Galde, og sit Mishag, og sin Opprøisen, og derhos, fordi han havde seet lidt for dybt i Bægeret, har han i sine Dlsvir og Forpittrelse, seer I, dræbt sin bedste Ven Clytus.

Gower.

Deri ligner vor Konge ham ikke; han dræbte aldrig nogen af sine Venner.

Fluellen.

Det er ikke smukt gjort, forstaaer I mig, at I tager mig min Historie ud af Munden, førend den er fuldendt og pragt til Ende; jeg taler plot i dens Figurer og Sammenligninger. Saasom: Alexander dræbte sin Ven Clytus ved Dlsvir; saa ligervis Henrik Monmouth, da han var ved sin rette Viid og gode Sands, har portjaget den fede Ridder med den store Bugvams; han var fuld af Lystigheder og Indfald, og Kneep og Narrestreger; jeg haver forglemmt hans Navn.

Gower.

Sir John Falstaff.

Fluellen.

Det er ham; jeg kan sige Eder, der fødes
prave Folk i Monmouth.

Gower.

Her kommer Hans Majestæt.

Baabentummel. Kong Henrik træder ind med en
Deel af de engelske Tropper; Warwick, Gloster,
Exeter og flere.

Kong Henrik.

Jeg var ei vred, fra den Tid jeg fik Fod
i Frankrig, førend nu. Tag en Trompet,
Herold! Riid op til Høiens Hestfolk hist;
hvis de vil slaes med os, da byd dem komme;
hvis ei, da rømme Marken. Synet af dem
vort Die harmer; afflaes begge Dele,
vi komme vil til dem, og væk dem seie
i saadan Flugt, som Stene kastedes
i Oldtid fra Afsyrerslyngen. Derhos
hver Mand vi fik, skal springe over Klingen;
og ei een Mand af dem, vi end mon tage,
skal Naade faae. — Gaae og forkynd dem dette!
(Montjoy træder ind.)

Exeter.

Min Konge! her er Frankrigs Herold atter.

Gloster.

Hans Blik er mere ydmygt end det pleied'.

Kong Henrik.

Nu! Hvad er det, Herold? Beed Du da ei,
jeg har tilbudet disse mine Been
til Løsepenge? Kommer Du igjen
om Løsepenge?

Montjoy.

Nei, min store Konge.

Jeg kommer hid om hiuld Forlov af Dig,
 at vi maae vandre over denne Blodmark,
 for vore Liig at tælle og begrave,
 at skille Aldel fra den ringe Mand;
 thi fleer' af vore Prindsen — Vee os! — ligge
 i Leiesvendes Blod nedlagt' og drukned'.
 (Saa dypper og vor Pøbel grove Lemmer
 i Tyrsteblood) og deres saarede Heste
 op over Hoven gaae i Blod, og vildt
 med væbnet Fod paa døde Herrer stampe,
 og dræbe dem paany. Tillad, o Konge!
 at trygt vi Marken maae bese, og ordne
 de Faldnes Liig.

Kong Henrik.

Jeg siger Dig, jeg veed ei
 for vist, om vi har seiret eller ikke.
 Thi mange see vi end af Ederes Hestfolk
 at fare over Marken.

Montjoy.

J har seiret.

Kong Henrik.

Priis være Gud, og ei vor Kraft derfor! —
 Hvad kaldes Borgen, som her tæt ved staaer?

Montjoy.

Den hedder Agincourt. —

Kong Henrik.

Saa hedde dette:

Slaget ved Agincourt, som sægtet blev
 paa Sanct Crispini Crispiani Dag!

Fluellen.

Ederes Oldesader, høilovlig Ihukommelse, med
 Ederes Majestæts Tilladelse, og Ederes Grandonkel,
 Edward, den sorte Prinds af Wales, som jeg ha-

ver læst i Kronikerne, fægtede et meget præv Slag her i Frankrig.

Kong Henrik.

Det gjorde de, Fluellen!

Fluellen.

Ederes Majestæt har meget Ret; dersom Ederes Majestæt erindrer det, gjorde Walliserne god Tjeneste i en Have, hvor der vorede Røg, og pære Røg paa deres Monmouthhuer; hvilket Ederes Majestæt veed er til denne Stund et ærefuldt Tegn i Felten; og jeg troer Ederes Majestæt ikke anseer det Eder for ringe at pære Røg paa St. Davids Dag.

Kong Henrik.

Jeg bærer det som Hæders Mindetegn;
J veed, jeg er Walliser, gode Landsmand.

Fluellen.

Alt Vandet i Wyefloden kan ikke vaske Ederes Majestæts Walliserplod ud af Ederes Legeme; det kan jeg sige Eder; Gud velsigne og bevare det, saalænge det behager hans Naade, og Ederes Majestæt oveni-
kjøpet.

Kong Henrik.

Jeg takker, min gode Landsmand.

Fluellen.

Bed Hiesus! jeg er Ederes Majestæts Landsmand, jeg pryder mig ikke om, hvem der veed det; jeg vil pekjende det for hele Verden; jeg behøver ikke at skamme mig ved Ederes Majestæt, Gud være lovet, saalænge Ederes Majestæt er en ærlig Mand.

Kong Henrik.

Gud lad mig stedse blive det! — Herolder
nu følge ham tilbage! — Bring mig Liste

paa dem, som faldt i Dag i begge Hære. —
Kald frem den Svend hist henne.

(han peger paa Williams. Montjoy og flere gaae.)

Greter.

Soldat! J skal komme hid til Kongen.

Williams

(træder frem.)

Kong Henrik.

Soldat! Hvorfor bærer Du denne Handske paa
Din Hue?

Williams.

Med Eders Majestæts Tilladelse, det er et Pant
fra En, jeg skulde gaae ud for Haanden med, ifald
han endnu er i Live.

Kong Henrik.

En Engelskmand?

Williams.

Med Eders Majestæts Tilladelse, en Slubbert,
som laae og squadronerede for mig afvigte Nat; der-
som han lever, og nogensinde tør fordre sin Handske,
har jeg svoret paa at give ham et Dask paa hans
Dre; eller hvis jeg kan see min Handske paa hans
Hue (og han svor paa, saasandt han var Soldat,
og blev i Live, vilde han bære den der) saa vil jeg
slaae ham den af Huen, saa det skal svie til ham.

Kong Henrik.

Hvad mener J, Captain Fluellen! Er det Ret,
at denne Soldat holder sin Sed?

Fluellen.

Han er en Kryster og en Skurk, hvis han ikke
gjør det, med Eders Majestæts Tilladelse; det siger
jeg paa Ver og Samvittighed.

Kong Henrik.

Det kunde dog hændes sig, hans Modpart var en Adelsmand af høj Rang, og aldeles fritagen for at svare til en Udæftning af en Mand af saa ringe Stand.

Fluellen.

Og var han endog saa gammel Adelsmand, som Peelssepup og Lucifer selv, seer I, Eders Naade, er det nødvendigt, at han holder Sed og Ord; dersom han bliver meenedig, seer I vel, saa er hans Reputation saa skammelig en Skurk og Narrisak, som nogentid med sine sorte Sko haver trædet paa Guds Jord og Rige; ja, paa min Samvittighed; seer I vel?

Kong Henrik.

Saa hold Din Sed, Kammerat! naar Du træffer Karlen!

Williams.

Det vil jeg, Eders Majestæt, saafremt jeg lever.

Kong Henrik.

Under hvem tjener Du?

Williams.

Under Captain Gower, min Konge!

Fluellen.

Gower er en prav Captain, og er forsynet med god Kundskab og Litteratur i Krigsvæsenet.

Kong Henrik.

Kald ham hid til mig, Soldat!

Williams.

Det skal jeg, naadigste Herre!

(gaaer.)

Kong Henrik.

Her, Fluellen! bær Du dette Brevstegn for mig,

og fæst det paa Din Hue. Da Alencon og jeg laae paa Jorden sammen, rev jeg denne Handske af hans Hjelm; dersom nogen Mand fordrer den tilbage, er han en Ven af Alencon og en Fjende af vor Person; hvis Du møder nogen saadan Karl, saa hold ham fast, saa sandt Du elsker mig.

Fluellen.

Eders Naade pæviser mig saa stor Ære, som nogen Undersaats Hjerter kan pægjere! Jeg vilde nok see det Menneske, der plot gaaer paa to Been, som vil finde sig fornærmet ved denne Handske; det er Alt. Men jeg vilde dog gjerne engang see det, og gid det pæhage Gud naadeligen at lade mig see det!

Kong Henrik.

Kjender Du Gower?

Fluellen.

Maa det pæhage Eders Naade, saa er han min dyrepære Ven.

Kong Henrik.

Saa hor, søg ham op, og bring ham til mit Telt!

Fluellen.

Jeg skal pringe ham.

(gaaer.)

Kong Henrik.

Mylord af Warwick og min Broder Gloster, følg nu Fluellen flux i Hælene.

Den Handske, jeg ham gav som Ærestegn, indbringer muligt ham en Dretæve;

Den er Soldatens; efter Løste skulde

jeg selv den bære. Følg ham, Fætter Warwick!

Skald Soldaten slaaer ham, (og jeg slutter af Karlens Plumphed, at han holder Ord)

kan en Ulykke muligt deraf opstaae;

Fluellen, veed jeg, er en tapper Mand,
 og tirres han, som Krudt han fanger Ild,
 og hver Fornærmelse paa Stand gjengjælder;
 følg og see til, de skade ei hinanden. —
 Min Dufel Greter, I gaar med mig!

(de gaae.)

Ottende Scene.

Udenfor Kong Henriks Telt.

Gower og Williams træde ind.

Williams.

Jeg forsikrer Jer, Captain, det er for at slaae
 Jer til Ridder.

(Fluellen træder ind.)

Fluellen.

Guds Villie og Behag skee, Captain! jeg peder
 eder nu paa Dieplikket at komme til Kongen. I
 haver maaskee mere godt i Vente, end I haver Kund=

skap at drømme om.

Williams.

Herre, kjender I denne Handske?

Fluellen.

Kjende Handsken? Jeg veed, at denne Handske
 er en Handske.

Williams.

Jeg kjender den, og saaledes fordrer jeg den
 tilbage.

(slaaer ham.)

Fluellen.

Guds Blod! En saa forpandet Forræder som
 nogen i den vide Verden, eller i Frankrig eller i Eng=

land!

Gower.

Hvad er det, I Skurk?

William s.

Tror I, at jeg vil være meensvoren?

Fluellen.

Tilside, Captain Gower! Jeg vil give Forræderiet sin Betaling i tørre Hug, det forsikrer jeg Eder.

William s.

Jeg er ingen Forræder.

Fluellen.

Det er Løgn i Din Hals. — Jeg opfordrer Eder i Hans Majestæts Navn at gripe ham; han er en Ven af Hertugen af Alençon.

(Warwick og Gloster træde ind.)

Warwick.

Hvad er det? Hvad er paafærde?

Fluellen.

Mylord af Warwick! Gud være prisset og lovet! her er det forgiftigste Forræderi kommet for Dagen, seer I, et Forræderi, saa godt som man paa nogen skjon Sommerdag kan ønske sig. — Her er Hans Majestæt.

(Kong Henrik og Exeter træde ind.)

Kong Henrik.

Hvad nu? hvad er her paafærde?

Fluellen.

Eders Majestæt! her er en Skurk og en Forræder, som, seer Eders Naade, har slaget den Handske af min Hue, som Eders Majestæt tog ud af Alençons Hjelm.

William s.

Eders Majestæt! det var min Handske; her er Mage til den, og han, som jeg byttede den med, lovede at bære den paa sin Hue; jeg lovede at prygge ham, ifald han gjorde det; nu traf jeg denne Mand

med min Handske paa sin Hue, og jeg har holdt, hvad jeg lovede.

Fluellen.

Nu hører Eders Majestæt, med al underdanigst Respekt for Eders Mandhastighed, hvad dette er en forpandet, lumpen, gemeen, lusket Spitspup; jeg haaber, Eders Majestæt vil give mig det Vidnesbyrd, og Skudsmaal og Forsikkring, at denne er Alleneons Handske, som Eders Majestæt har givet mig, og det efter Eders bedste Samvittighed.

Kong Henrik.

Giv mig Din Handske, Soldat! See, her er Magen til den. Det var rigtignok mig, som Du lovede at slaae, og Du har sagt mig høist bittre Stikpiller.

Fluellen.

Med Eders Majestæts Tilladelse, lad hans Hals' petale og pøde derfor, saa sandt der er Krigslov og Ret til i Verden.

Kong Henrik.

Hvorledes kan Du skaffe mig Gyldestgjørelse?

Williams.

Alle Fornærmelser, min allernaadigste Konge! komme fra Hjertet; men aldrig kom nogen fra mit, som kunde fornærme Eders Majestæt.

Kong Henrik.

Det var Os selv, Du var grov imod.

Williams.

Eders Majestæt kom ikke i Eders egen Skikkelse, men forekom mig blot som en simpel Soldat; det kan Ratten vidne med mig, tilligemed Eders Klæder, Eders Ligefremhed; og hvad Eders Høihed nu døde under denne Maske, det beder jeg maa skrives

paa Eders eget Regnebræt, og ikke paa mit; thi havde J været saadan een, som jeg antog Eder for var det ingen Forseelse jeg havde begaaet; derfor beder jeg underdanigst, at Eders Høihed vil tilgive mig.

Kong Henrik.

Nu, Greter! stuv Handsken her med Kroner, og giv hiin Svend den. — Bogt den, Kammerat! og bær den høit til Vre paa Din Hue, til jeg den ædsker! — Giv ham Kronerne; — og J, Captain! maa være Benner med ham.

Fluellen.

Nu, ved Solens og Dagens Lys! den Karl har Mod nok i Prøstet. — See her, der har J en Rigsort, og hvornæst jeg peder Eder, at J vil tjene Gud, og holde Eders Fingre fra Spektakkel og Splid og Klammeri og Tvistigheder; og jeg siger Eder, J vil pefinde Eder meget pedre derved.

Williams.

Jeg vil ikke have Eders Penge.

Fluellen.

Jeg pyder Eder dem af et godt Hjerte; jeg kan sige Eder, de kan tjene Eder til at faae Eders Skolappede for. Naar! hvorfor vil J være saa undseelig? Eders Sko ere ikke af de allerpedste; det er en god ægte Skilling; det tør jeg forsikre Eder, — hvis ikke, vil jeg pytte Eder den.

(En engelsk Herold træder ind.)

Kong Henrik.

Nu, Herold! ere de Døde talte?

Herold.

Her har jeg Listen paa de slagne Franskmænd.

(overrækker et Papir.)

Kong Henrik.

Hvad Tager har vi gjort af Rang, min Dnfel?

Greter.

Monarkens Broderſon, Carl af Orleans;
Herren af Bouciqualt, Johan af Bourbon;
af andre Herrer, Riddere, Baroner,
Skjolddragere godt femten hundrede
foruden ſimple Krigsmænd.

Kong Henrik.

Denne Liſte

fortæller, at ti tuſind Franſke ligge
paa Slagets Mark; i dette Tal, af Prindſer
og ædle Bannerførere der ligge
et hundrede og ſer og tyve; derhos
af Riddere, Skjolddragere og Adle
vel otte tuſinde og fire hundred',
af hvilke forſt i Gaar fem hundrede
til Riddere blev ſlagne; ſaa vi ſee,
blandt de ti tuſinde, de have tabt,
er ikkun ſexten hundred' Leieſvende;
de øvrige er' Prindſer, Adels herrer,
Baroner, Riddere, Skjolddragere,
og høie Mænd, ſaavel af Blod ſom Rang.
De faldne Adels herrers Navne ere:
Carl de la Bret, Frankrigs Storreconnetable,
Jaques Chatillon, Storadmiral af Frankrig;
ſamt Hr. Rambures, Bueſkyttehøvding;
Stormeſteren af Frankrig, hiin den helde
Ridder Guiſchard Dauphin, Hertug Johan
af Alencon, og Anton Brabants Hertug,
en Broder til Hertugen af Burgund;
Edward, Hertug til Bar; af gjæve Grever
Grandpree og Rouſſi, Fauconberg, Feix,
Beaumont og Marle, Vandement og Leſtrale. —

Ha! fengelige Folgeskab i Døden! —
 Har Du ei Listen paa de faldne Britter?

(Herolden overrækker et andet Papir.)

Edward, Hertug af York, Greven af Suffolk,
 Sir Richard Ketly, David Gam, Esquire;
 for Resten ingen Rangsperson; og ellers
 kun fem og tyve! — Gud! Din Arm var her;
 og ei os selv; men kun Din Arm alene
 vi Alt tilskrive. — Naar, foruden Krigslist,
 saae man i ærligt, aabent Kjæmperspil
 saa stort og dog saa lidet Tab af Mænd
 paa een Part og den anden? — Tag det Gud!
 Thi det er ene Dit!

Exeter.

Forunderligt!

Kong Henrik.

Kom! gaaer til Byen i Procession;
 og Dødsstraf skal forkyndes i vor Hær,
 for hver, som heraf praler og berøver
 vor Gud sin Lov og Priis; hans er den ene!

Fluellen.

Er det ikke heller tilladt, med Eders Majestæts
 Tilladelse, at perette, hvor mange der ere dræpte?

Kong Henrik.

Jo vel, Captain! Dog skal Du dybt erkjende,
 Gud stred for os.

Fluellen

Ja, ved min Samvittighed! han gjorde ret god
 Tjeneste!

Kong Henrik.

Og nu fuldbringe vi hver hellig Skik!
 Der synges skal Non nobis og te Deum;
 de Faldne christeligt til Jorde stædes;

aa til Calais; derfra til Englands Strande,
 hvor saa lyksaligt Folk herfra mon før ei lande!

(de gaae.)

F e m t e A k t.

Chorus træder ind.

Chorus.

Tillader, I som Kroniken ei læste,
 at jeg maa tolke den! Dem, som den fjende,
 jeg ydmygst beder om Undskyldning for
 Tid, Tal, og Tingenes den sande Gang,
 som i sit store, egentlige Liv
 ei her fremstilles kan. Nu bær' vi Kongen
 hen til Calais; troer, han er der! der seet
 I hæve ham paa Eders Tankes Binger
 hen over Havet; seer, hvor Englands Kyst
 indpæler Strømmen nu med Mænd og Qvinder,
 og Børn, hvis høie Jubelraab og Haandklap
 langt overdøver Havets dybe Basrøst,
 der liig en Storherold gaaer foran Kongen
 og Bei bereder ham. Nu lad ham lande,
 og drage saa hoitideligt til London. —
 Saa rask en Gang har Tanken, at I nu
 i Manden paa Blackheath ham skuer, hvor
 hans Vorder bede ham at lade bære
 sin knuste Hjelm, og det krumtbøiede Slagsværd
 foran sig gjennem Staden. Han afflaaer det,
 ri for forsængelig og daarlig Stolthed,
 ilegner Seierstegn, Trophæer, Pomp
 kun til sin Gud! — Men nu beskuer blot

i Tankens raske Smeddie og Værksted,
 hvor London sine Borgere udgyder!
 Fast som Raadsherrerne i gamle Roma,
 i Pragt gaaer Borgemest'ren og hans Brødre
 — mens efter dem Plebeierhoben sværmer, —
 for at modtage seirkronte Cæsar;
 saa, ved en mindre, men sod Lignelse,
 som om vor hulde Dronnings første Krigshelt
 fra Irland kommet var (og snarligt skee det)!
 og bragte Oprør spiddet paa sit Sværd;
 hvor mange stined' ei fra fredsom Stad
 ud til hans Velkomst? Fler' og med meer Grund
 til Henrik strømmed'. — Sæt ham nu i London;
 (da Frankrigs Klage end bevæger Kongen
 af England til at tøve i sit Hjem,
 og Keiseren fremstaaer som Frankrigs Mægler
 om Fred); og forbigaaer alt hvad tildrog sig,
 til Henrik atter drog til Frankrigs Kyster.
 Did maae vi bringe ham; og Mellemtiden
 jeg spillet har, mens jeg paaminded' Eder:
 „den var forbi.“ — Thi taaler vor Forkortning;
 lad Eders Dine Eders Tanke følge
 til Frankrig flux igjen hen over saltens Bølge!
 (gaaer.)

Første Scene.

Frankrig. En engelsk Bagtpost.

Fluellen og Gower træde ind.

Gower.

Ja, det er ret; men hvorfor bærer J Løg i
 Dag? St. Davids Dag er jo forbi.

Fluellen.

Der ere Anledninger og Marsager hvi og hvor=
 for i alle Ting; jeg vil sige Eder det som min

Ben, Captain Gower; den æselagtige, lurvede, petleragtige, proutende Pengel, Pistol — hvem J og hele Verden, seer J vel, ikke erkjender for pedre end en Karl af ingen Fortjeneste — han kommer til mig i Gaar, og pringer mig Salt og Brød, seer J, og pyder mig æde min Løg; det var paa et Sted, hvor jeg ikke kunde yppe nogen Riv med ham; men jeg vil være saa kjæk, at pære den paa min Hue, indtil jeg seer ham igjen, og da vil jeg pærette ham en Smule af min Attraa.

(Pistol træder ind.)

Gower.

See der kommer han, saa opblæst som en kalkunsk Hane.

Fluellen.

Jeg pryder mig ikke om hans Opplæsning eller hans kalkunsk Hane. — Gud bevare Eder, Jænderik Pistol! J skurvede, lurvede Pengel! Gud bevare Eder.

Pistol.

Ha! est Du Bedlam? attraaer Du, Trojaner! at jeg Din Levetraad afslippe skal? Væk! — Denne Stank af Løg mig altid qualmer!

Fluellen.

Jeg peder Eder hjerteligen, J skapede, lurvede Pengel, efter min Begjæring, og mit Forlangende, og mit Ønske, at æde, seer J, denne Løg, fordi, seer J, J kan ikke lide den, og Eders Smag, og Eders Appetit og Eders Fordeielser vil ikke ret passe med den peder jeg Eder, at J vil æde samme.

Pistol.

Ei for Cadwallader, med samt hans Geder!

Fluellen.

Der har J een Ged! (slaaer ham) vil J være saa god, J lumpne Pengel, at æde den?

Pistol.

Ha! nedrige Trojaner! Du skal døe!

Fluellen.

J siger meget sandt, J lumpne Bengel, naar det er Guds Villie og Behag; jeg vil imidlertid peder Eder at leve og fortære Eders Kost. Kom nu! der haver J Sauce dertil (slaaer ham atter). J Gaar kaldte J mig „Herren af Pierget; men i Dag vil jeg gjøre Eder til „Herre af Polen“. Jeg peder Eder, giv Eder isærd dermed; dersom J kan gjøre Mar af en Løg, kan J vel æde en Løg.

Gower.

Det er nok, Captain! J har reent forknyttet ham.

Fluellen.

Jeg siger, jeg vil have ham til at æde et Stykke af min Løg, eller jeg vil panke hans Pandepraast i hele fire Dage. — Naa piid! Jeg peder Eder; det er godt for Eders friske Saar, og Eders plodige Haneham.

Pistol.

Skal jeg endelig bide?

Fluellen.

Ja sikkerlig; og uden al Tvivl, og uden alle Spørgsmaal, og uden alle Tvetydigheder.

Pistol.

Ved denne Løg, jeg græsfelig mig hevner; jeg æder, ja jeg æder og jeg sværger.

Fluellen.

Wd! det peder jeg Eder. Vil J maaskee have noget mere Sauce til Eders Løg? der er ikke Løg nok til at sværge ved.

Pistol.

Hold inde med Din Bryglen! See, jeg æder!

Fluellen.

Gid det pekomme Eder vel, I skurvede Pengel! af ganske Hjerte! Nei, jeg peder Eder, fast Intet port! Skallen er god for Eders pankede Hancam. Naar I heresterdags faaer Leilighed til at see Løg, saa peder jeg Eder: spot over dem, det er Alt!

Pistol.

Godt!

Fluellen.

Ja, Løg er godt. — Hold! her er en Otteskilling til at helprede Eders Hjernefiste for.

Pistol.

Mig en Otteskilling!

Fluellen.

Ja sandelig, og i Sandhed! I skal tage den; ellers haver jeg nok een Løg i min Lomme, som I skal æde.

Pistol.

Jeg tage vil Din Otteskilling, som Haandpenge paa min Hvern!

Fluellen.

Hvis jeg skylder Eder noget, vil jeg petale Eder det i Pank; I skal være en Trælsthandler, og ikke kjøpe noget af mig undtagen Pank. Gud være med Eder, og bevare Eder, og helprede Eders Hjernefiste!

(gaaer.)

Pistol.

Al Helved skal oprøre sig for dette!

Gower.

Gaae! gaae! I er en grundfalsk, feig Skurk. Vil I spotte en ældgammel Skif, begyndt paa en

hæderfuld Grund, og baaren som et herligt Seiers-
minde om fordums Tapperhed? Og J tør ikke ved-
staae i Gjerning et eneste af Eders Ord? Jeg har
seet Jer to eller tre Gange stikle og skose denne brave
Mand. J tænkte, fordi han ikke kunde tale det En-
gelske i dets rette Tone, kunde han ikke haandtere en
engelsk Prygl; J finder det er ikke saa, og fra nu
af lad en Walliserrevselse lære Jer en god engelsk Op-
førsel. Og far nu vel!

(gaaer.)

Pistol.

Fortuna spiller Nille med mig, troer jeg?
Min Dorthé, har jeg hørt, i Hospitalet
er af den franske Syge død.
Der er alt Haab om Gjensyn glippet!
Jeg ældes nu, og mine trætte Lemmer
asprygles Wen. — Vel! jeg bliver Kobler,
og derhos snild, behændig Lommethv.
Til England stjæler jeg mig; der jeg stjæler.
Jeg Plastre lægge vil paa disse Hovedskrammer,
og sværge, jeg dem fik i Frankerkrigens Flammer.

(gaaer.)

Anden Scene.

Troyes i Champagne. Sal i den franske Konges Pallads.

Kong Henrik, Bedford, Gloster, Exeter,
Warwick, Westmoreland og flere Lordar træde
ind fra den ene Side. Den franske Konge, Dron-
ning Isabelle, Prindsesse Catharina, Her-
rer, Damer o. s. v. Hertugen af Burgund og
hans Følge.

Kong Henrik.

Fred med vor Samling! thi til Fred vi samles! —
Til vores Broder Frankrig og vor Søster

Alt Held og Godt! — Al Fryd, som ønskes kan,
 til vor høist fagre Frænke Catharina!
 Og (som en Green af dette Kongedømme,
 ved hvem vor store Samling er bestemt)
 vi hilse Eder, Hertug af Burgund! —
 Og Frankrigs Prindser, Pairs, vær hilsed' Alle!

Kong Carl.

Det glæder os at skue Eders Ansigt.
 Min høie Broder England! vær velkommen;
 velkomne værer, Englands Prindser alle!

Dronning Isabella.

Saa heldig worde Frugten, Broder England!
 af denne Dag og dette Bennemøde,
 som fro vi nu beskue Eders Dine,
 de Dine, som før har' imod hver Franskmænd,
 der mødte dem, Dødsblik liig Basiliskens.
 Vi haabe fro at hine Blikkes Gift
 har tabt sin Kraft, som og at denne Dag
 skal Tvist og Riv til Kjærlighed forvandle.

Kong Henrik.

Vi møde, for hertil at sige Amen.

Dronning Isabella.

Jeg hilser Eder, Englands Prindser alle!

Burgund.

Min Pligt med lige Huldskab byder jeg
 Jer begge, store Konger! — At jeg søgte
 af bedste Skjøn, og med al mulig Møie,
 at bringe Eders høie Majestæter
 til dette kongelige Samlingssted,
 kan Eders Høiheder selv bedst bevidne.
 Da nu min Tjeneste saavidt har virket,
 At Kongeansigt her til Kongeansigt
 I hilsedes, saa lad det ei mig skamme,

naar jeg for dette Tyrstemøde spørger,
 hvad mulig Anstødssteen og Hindring er der,
 hvorfor den nøgne, den lemlestede Fred,
 hiin Kunsters, Rigdoms, glade Fødslers Amme,
 ei skal i denne Jordens bedste Have,
 vort Frankrig, løste op sit skjønne Ansigt?
 For længe, af! fra Frankrig var den jaget;
 og al dets Landboskab i Dynger ligger,
 og raadner i sin egen Frugtbarhed.
 Dets Viinstok, Hjertets milde Muntrerinde,
 døer ubeskaaret; dets jevntsatte Hækker,
 liig Fanger, vildt med Haar og Skjæg bevoxne,
 udskyde frodigt Bildskud; Klinte, Lyde,
 geil Jordrøg fæster Rødder i dets Brakland,
 imens Plougjernet rustet, som slegt Ukrud
 udrydde skulde. — Glade Bang, som før
 bar yndig Engblomst, Pimperille, Klover,
 af Savn paa Lee, og ved Forsøimthed frodig
 undfanger i Lad-Liggen, og den føder
 blot Skræpper, hvassse Tidslær, Bregner, Burrer,
 berøvede al Skjønhed, som al Nytte. —
 Og som nu Biimbjerg, Brakland, Eng og Hække
 af Savn paa Røgt til Bildhed arte ud,
 saa vore Huse, vi og vore Børn
 af Savn paa Tid har tabt, deels lære ei
 de Videnskaber, som et Land mon pryde;
 men vore op som Bilde, — som det huer
 Soldaten, der paa Blod og Drab kun tænker —
 til Banden, barske Blikke, sviinst Paafældning,
 og til hver Ting, som synes unaturlig.
 For nu alt Slegt til fordums Glands at hæve
 I samles her; min Tale beder Eder,
 at jeg maa høre, hvi den blide Fred
 ei turde lindre alle hine Trængsler,
 og os velgjørende som før velsigne.

Kong Henrik.

Naar, Hertug af Burgund! I ønsker Fred,
den Fred, hvis Savn forstørrer hvert et Savn,
I nys har nævnet, maa I slig Fred kjøbe
ved at tilstaae os vores billige Fordring.
Hver Post, hvert enkelt Punkt af den I har
i Hænde alt, og korteligt forfattet. —

Burgund.

Hans Majestæt har hørt dem, men har ei
endnu besvaret dem.

Kong Henrik.

Nu, velan da: Freden,
som hart I trænge paa, i hans Svar ligger.

Kong Carl.

Jeg har kun med et overfladigt Blik
seet paa Artiklerne; vil Eders Naade
udnævne nogle nu af Eders Raad
til nok en Samling med os, for meer nøie
at gennemgaae dem atter, skal vi flux
bestemt vort Bisald eller Afslag sende,

Kong Henrik.

Det vil vi, Broder! — Onkel Exeter
og Broder Clarence og I, Broder Gloster,
Warwick og Huntington — gaae I med Kongen,
og tager Fuldmagt med til at bekræfte,
udstrække, ændre, hvad Jer synes tjenligst
og fordeelagtigst for vor Værdighed;
hver Ting vi fordret har, og ikke fordret;
og vi samtykke vil. — Min fagre Søster!
Gaaer I med Hoffet, eller tøver her?

Dronning Isabella.

Min hulde Broder! jeg vil gaae med dem;

maaskee en Qvindes Røst tør nytte, hvor
strengt fordrede Artifler strengt paastaaes.

Kong Henrik.

Dog lad vor Frænke Catharina her;
hun er vor første Fordring, og staaer forrest
i vore Fredsartiflers Rang!

Dronning Isabella.

Hun blive!

(Alle gaae, undtagen Kong Henrik, Catharina
og hendes Kammerfrøken.)

Kong Henrik.

O skønne, allerstjønneste Catharina!
nu værdiges en Kriger Ord at lære,
som Indgang finder i en Dames Dre,
og taler Elskovs Sag for hulde Hjerte!

Catharina.

Ederes Majestæt vil 'ave mig til Bedste; jeg ikke
kan tale Ederes Engelsk.

Kong Henrik.

O fagre Catharina! hvis J vil elske mig tro-
fast med Ederes franske Hjerte, vil jeg frydes ved at
høre Jer tilstaae det i afbrudte Toner med Ederes en-
gelske Tunge. Kan J være mig huld, Catharina?

Catharina.

Pardonnez moy! Jeg ikk' kan siig', hvad er:
vær' mig huld?

Kong Henrik.

En Engel er huld som J, Catharina, og J er
huldsalig som en Engel.

Catharina.

Que dit-il? que je suis semblable à les
anges?

Mice.

Ouy, vrayment, (sauf vostre grace) ainsi dit-il.

Kong Henrik.

Saa sagde jeg, kjære Catharina! og jeg rødmer ikke ved at gjentage det.

Catharina.

O bon Dieu! les langues des hommes sont pleines des tromperies.

Kong Henrik.

Hvad siger hun, min Smukke? at Mandfolkernes Tunger ere fulde af Bedrageri?

Mice.

Ouy; at Mandfolkene, deres Tunger er fuldt af Bedrageri; det er Prindsessen siger.

Kong Henrik.

Prindsessen er den bedste af disse to engelske Damer. — Paa Ord og Uere, Thrine! min Beilen skal være Dig høist forstaaelig. — Jeg er sjæleglad over, at Du ei kan tale bedre Engelsk; thi, kunde Du det, vilde Du i mig finde saadan en jevn Søgnedagsfonge, at det maaskee vilde falde Dig ind, jeg havde solgt min Bagtergaard, for at kjøbe min Krone. — Jeg forstaaer mig slet ikke paa at gjøre en pyntelig, pæn Kjærlighedserklæring, men blot ligesrem at sige: jeg elsker Jer; og dersom I driver mig videre, end I blot spørger: „Gjør I det i Sandhed?“ saa lader jeg mit Frieri fare. Giv mig Eders Svar; i Sandhed gjør det! Saa give vi hinanden Haand, og dermed er det flappet og flart.

Catharina.

Sauf vostre honneur, mig forstaae det vel nok.

Kong Henrik.

Sandelig, hvis J vilde sætte mig til at gjøre Vers eller at dandse for Eders Skyld, Thrine! saa var jeg om en Hals; hvad det første angaaer, er jeg ikke stærk i Ord; hvad det andet angaaer, er jeg ikke stærk i Taft, skjøndt jeg i alt øvrigt er en lovlig stærk Svend. Dersom jeg kunde vinde en Dame ved at springe over Hovedet paa en høiere Karl end jeg, eller ved at hoppe op i Saddelen med fuld Rustning paa, saa skulde jeg (undskyld mit Praleri!) i en Haandevending springe i Brudesengen. Eller hvis jeg maatte slaes med Næver om min Elskte, eller tumle min Hest hende til Dø, saa kunde jeg slaes som en Slagter, og sidde fast som Morten Ube-kat=aldrig=Græsrytter; men, ved Gud! jeg kan ikke sætte et ynkeligt Ansigt op, eller fremgispe min Veltalenhed, og forstaaer mig slet ikke paa høitidelige Forsikringer, blot ligesomme Eder, som jeg aldrig bruger uden Nøden tvinger mig dertil, og aldrig brøder, om saa al Verdens Nød tvang mig. Dersom Du kan elske en Svend af sliq Natur, Thrine! hvis Ansigt ikke er værdt at blive solbrændt, og som aldrig seer i sit Spejl af Kjærlighed til noget han seer deri, saa lad Dit Dø gjøre ham lækker for Dig. — Jeg taler med Dig i det ægte Soldatersprog. Kan Du elske mig for det, saa tag mig; hvis ikke, og jeg siger til Dig: at jeg skal dø, saa er det sandt; men af Kjærlighed til Dig — nei, ved Gud! nei! og dog elsker jeg Dig hjertelig. Og mens Du lever, Thrine! tag en Karl af ubeskaaren ægte Præg og Gehalt; thi han maa nødvendigviis lade Dig vederfares Din Ret, fordi han ikke har den Gave at beile paa andre Steder; thi disse Karle med de evige Sladder-tunger, som kan rime sig ind i Qvindernes Gunst, —

de trække sig altid ved Fornuftslutninger tilbage. Na, Du min Gud! en Taler er kun en Sladderer; et Niim er kun et Dmqvæd; en tyk Læg svinder ind, og en rank Nyg krummes; et sort Skjæg bliver hvidt; et Krusshoved skaldet, et fagert Ansigt rynkes; det hvalte Himmelsøie bliver humlt; men et godt Hjerte, Thrine! er Sol og Maane, eller rettere Sol og ikke Maane, thi hiin skinner klart og skifter aldrig, men holder trofast sin Bane. Hvis Du vil have sliq en Svend, saa tag mig; ja, tag mig; tag en Soldat; tag en Konge! — Og hvad siger Du nu til min Elskov? Tal, min Blide! og tal blidt, det beder jeg Dig!

Catharina.

Det være mulig, at jeg skulde elske Frankrigs Fjende?

Kong Henrik.

Nei, Thrine! det er ikke muligt, I skulde elske Frankrigs Fjende. Men i det I vil elske mig, elsker I Frankrigs Ven; thi jeg holder saameget af Frankrig, at jeg ikke vil give Slip paa en eneste Bondeby deraf; jeg vil have det Hele for min egen Mund; og Thrine! naar Frankrig er mit, og jeg er Ederes, saa er Frankrig Ederes og I er min!

Catharina.

Jeg ikke det veed.

Kong Henrik.

Ikke, Thrinemøer? Nu, saa vil jeg sige Dig det paa Franzosisk; og det vil hænge paa min Tunge som nvgist Kene om Mandens Hals, forbandet vanskelig at faae løs! — Quand j'ay la possession de France, et quand vous avez la possession de moi, (nei, lad mig bare see, hvad nu

videre? — Sanct Dionysius! stat mig bi!) — —
 donc vostre est France, et vous estes mienne.
 — — Thrine! det er mig lige saa let Sag at er-
 obre hele Kongeriget, som at tale nok en slig Mund-
 fuld Fransk. — Aldrig mere skal jeg pluddre Fransk
 til Dig, undtagen for at give Dig Leilighed til en god
 Latter over mig igjen.

Catharina.

Sauf vostre honneur, le Francois que
 vous parlez, est meilleur, que l'Anglois le-
 quel je parle.

Kong Henrik.

Nei, det er det, min Tro! ikke, Thrine! men
 Din Udtale af mit Tungemaal og min af Dit, er
 rigtig saa galt, at man maa tilstaae, at vi begge ta-
 le splittergalt. — Men Thrine! forstaaer Du saa me-
 get Engelsk? „Kan Du elske mig?“

Catharina.

Jeg ikke veed, hvad at svare.

Kong Henrik.

Kan nogen af Eders Omkringstaaende svare,
 Thrine! saa vil jeg spørge dem. — Kom an! jeg
 veed, Du elsker mig; og ad Natten til, naar I kom-
 mer i Eders Sovgemak, vil I udsritte denne Dame
 om mig; og jeg veed, Thrine! at I for hende vil
 nedsætte de Gaver hos mig, som I dog holder af i
 Eders Hjerte. Men, gode Thrine! spot mig barm-
 hjertigt; og destomere, hulde Prindsesse! fordi jeg el-
 sker Dig ubarmhjertigt. Naar Du engang bliver min,
 Thrine! (og jeg har en saliggjørende Tro i mit Bryst,
 som siger mig, at Du bliver det) saa saaer jeg Dig
 ved at lege alvorlig Gramseleg om Dig, og Du maa

derfor nødvendigviis blive en herlig Soldatermoder. Mon ikke Du og jeg saa hen mellem St. Dionysii og St. Georgs Dag skulde faae en Dreng i Stand, halv fransk og halv engelsk, som engang skal drage til Constantinopel, og ruske Stortyrken i Skjægget? Mon vi ikke? Hvad siger Du, min skjonne Sværdlillie?

Catharina.

Jeg det ikke veed.

Kong Henrik.

Ikke? ja det er ogsaa af de Ting, Du først kan faae at vide med Tiden, men som Du nu dog kan love; lov det bare, Thrine! at J vil gjøre Jer Umage for Jeres franske Deel i saadant et Drengsbarn; og for min engelske Halvdeel i ham, kan J tage en Konges og Ungersvends Vresord. Hvad svarer J, la plus belle Catharina du monde, mon très chere et divine Déesse?

Catharina.

Ederes Majesté har fausse fransk nok til at bedrag' det mest sage demoiselle, som er en France.

Kong Henrik.

Nu tvil være mit falske fransk! Ved min Vre! i ægte Engelsk, jeg elsker Dig, Thrine! Jeg tor ikke sværge ved denne Vre, at Du elsker mig; og dog begynder mit Blod at smigre mig med, at Du gjør det, uagtet mit deels intetsigende, deels barske Ansigt. Ganden komme efter min Faders Vrgjerrighed! han laae og tænkte paa de borgerlige Krige, dengang han avlede mig; derfor kom jeg til Verden med et haardt Udvortes, med et Jerngesigt, saa jeg skræmmer Qvin-

derne, naar jeg kommer til dem i Friersko. Men, paa Tro og Love! Thrine! jo ældre jeg bliver, jo bedre vil man synes om mig; min Trost er at Alderen, hiin daarlige Skjønhedsbevarer, kan ikke i mindste Maade skade mit Ansigt; Du har mig, hvis Du tager mig, i min værste Tilstand, og bærer Du over med mig, vil jeg ved denne Din Overbærelse stedse blive bedre og bedre. Og siig mig derfor nu, allerfagreste Catharina! Vil I have mig? — Læg Eders jomfruelige Rodme tilside; vedstaae Eders Hjertes Tanker med en Keiserindes Blik, tag mig ved Haanden og siig: Henrik af England, jeg er Din! og aldrig saasnart saliggjør Du mit Dø med disse Ord, førend jeg høit og lydeligt skal siige Dig: England er Dit; Irland er Dit; Frankrig er Dit; og Henrik Plantagenet er Din, hvem (jeg siger det ligesom hans Dine) skjøndt han vel ikke er Eigemand med de bedste Konger, Du dog skal finde at være den bedste Konge over et godt Folk. — Velan! giv mig Eders Svar i afbrudt Musik; thi Eders Stemme er Musik, og det Engelske bryder I paa. Derfor, Catharina! Du, Allverdens Dronning, lad Din Følelse for mig bryde ud i brudt Engelsk: Vil Du have mig?

Catharina.

Det er alt som det skal behage den roy mon pere.

Kong Henrik.

Ah! det vil behage ham! Thrine; det skal behage ham, Thrine!

Catharina.

Saa det ogsaa skal mig behage?

Kong Henrik.

Derpaa vil jeg kysse Eders Haand, og jeg kalder Jer — min Dronning.

Catharina.

Laissez, mon seigneur, laissez, laissez? ma foy, je ne veux point, que vous abbaissez vostre grandeur, en baisant la main d'une vostre indigne serviteure; excusez moy, je vous supplie, mon très puissant seigneur.

Rong Henrik.

Saa vil jeg da kysse Ederes Læber, Thrine!

Catharina.

Les dames et demoiselles, pour estre baisées devant leur nopces, il n'est pas le coutume de France.

Rong Henrik.

Tru Fortolkerinde! hvad er det hun siger?

Alice.

At det ikke være Skik pour les Damer i Frankrig, — jeg ikke kan sige, hvad det er baiser paa Engelsk.

Rong Henrik.

At kysse.

Alice.

Ederes Majestæt entendre bedre que moy.

Rong Henrik.

Det er ikke Skik for Pigerne i Frankrig at kysse, førend de ere giste; vilde hun ikke sige det?

Alice.

Ouy, vrayment.

Rong Henrik.

O, Thrine! fine Smaastikke neie og boie sig for

mægtige Konger. Kjære Thrine! J og jeg kan ikke sættes med paa den snevre Liste af dem, som skal lystre et Lands Moder og Moder. Vi ere Skabere af Brug og Skikke, Thrine; og den Frihed, som ledsager vor høie Post, stopper enhver Klaffers Mund, som jeg nu vil gjøre med Eders, fordi J vil hævde Eders Lands fine Sæder, ved at afflaae mig et Kys; derfor smukt taalmodig og eftergivende! (kysser hende.) J har Trolddomskraft i Eders Læber, Thrine! der er meer Betsalenhed i den sukkersøde Berørelse af dem, end i alle det franske Raads Tunger; og de skulle snarere overtale Henrik af England, end en almeen Bønkrift af Monarker. — Her kommer Eders Fader!

Kong Carl træder ind, fulgt af Burgund, Bedford, Gloster, Exeter, Westmoreland og flere franske og engelske Herrer.

Burgund.

Gud signe Eders Majestæt! — Min kongelige Frænde! lærer J vor Prindsesse engelsk?

Kong Henrik.

Jeg vilde have hende til at lære, min vakkre Frænde! hvor høilig jeg elsker hende; og det er godt Engelsk.

Burgund.

Er hun ikke lærenem?

Kong Henrik.

Bort Sprog er raat, Fætter! og mit Sind ikke af det blideste, saa at jeg, da jeg hverken besidder Hjertets eller Stemmens Smigerkraft, ikke formaaer saaledes at opmane Kjærligheds Aand hos hende, at den aabenbarer sig i sin sande Skikkelse.

Burgund.

Tilgiv mit frie Spøg, at det gjengjælder Eders!

Dersom J vil besværges eller opmæne Kjærligheds Aand hos hende i dens sande Skikkelse, maa den vise sig nøgen og blind; kan J nu vel dadle hende, at hun som en Mø, der end er rosenfarvet med Beskedenhedens jomfruelige Purpur, afflaaer at see en nøgen, blind Knøs for Die? Ædle Herre! det var en haard Betingelse for en Pige at underkaste sig.

Kong Henrik.

De lukke dog Dinene, og give efter, al den Stund Kjærlighed er blind og paatrængende.

Burgund.

Saa ere de undskyldte, min Konge! naar de ikke see hvad de gjøre.

Kong Henrik.

Nu, min ædle Herre! saa lær da Ederes Trænke at samtykke i at lukke Dinene.

Burgund.

Jeg vil lukke Dinene, men hun samtykker, min Konge! ifald J vil lære hende at forstaae min Mening; thi Piger, som ere godt oversomm'rede og holdte varmt, ere ligesom Gluer ved Bartholomæi Tidde, blinde, endstjøndt de have deres Dine; og lade de sig haandtere, som før ikke kunde taale man saae paa dem.

Kong Henrik.

Moralen heraf trøster mig med Tiden og en heed Sommer; og da skal jeg fange Gluen, Ederes Trænke, tilsidst, og hun skal ogsaa være blind.

Burgund.

Som Elskov altid er, ædle Herre! før den elsker.

Kong Henrik.

Det er sandt; og nogle blandt Jer kan takke Elskov for min Blindhed, som ikke kan see mangen skøn fransk Stad for en skøn fransk Pige, som stiller sig mig i Veien.

Kong Carl.

Jo, min Konge! J seer dem perspectivisk, Stæderne forvandlede til en Jomfru; thi de ere alle omgivne med jomfruelige Ringmure, i hvilke Krigen end aldrig trængte ind.

Kong Henrik.

Skal Thrine være min Kone?

Kong Carl.

Hvis Eder saa lyster.

Kong Henrik.

Jeg er tilfreds, naar blot de jomfruelige Stæder, J taler om, maae gaae med som hendes Følge, saa skal den Pige, som stod i Veien for mit Dnske, vise mig Vei til min Billie.

Kong Carl.

Vi have samtykket i alle billige Vilkaar.

Kong Henrik.

Er det saa, J Herrer af England?

Westmoreland.

Kong Carl bevilget har os hver Artikel:
hans Datter først, dernæst det Dvrig;
Alt som vort faste Forslag det har ædsket.

Greter.

Blot dette har han end ei underskrevet:
Hvor Eders Majestæt fordrer: — at Kongen af Frank-

rig, naar han har nogensomhelst Anledning til at skrive til Eder, for at søge om et eller andet, skal han nævne Eders Hoied i denne Form og med dette Tillæg paa Fransk: — Notre très cher filz Henry, roy d'Angleterre, heretier de France; og saaledes paa Latin: — Præclarissimus filius noster Henricus, rex Angliæ et hæres Franciæ.

Kong Carl.

Ei heller det, min Broder! saa jeg afflog, at Eders Dnske jo opfyldes skal.

Kong Henrik.

Nu! ved vor dyre Venskabspagt, jeg beder lad den Artikel da gaae med blandt Resten; og giv mig derpaa Eders Datter.

Kong Carl.

Tag hende, Søn! og væk af hendes Blod mig Afkom; saa at de splidagtige Riger England og Frankrig, (hvis Søkyster selv af Nid har blegnet ved hinandens Held) alt Had maa ende, og vor dyre Pagt godt Nabosind og christ'lig Enighed i deres Barm maa plante; blodigt Sværd ei skille Engelskmand og Franskmand meer!

Alle.

Amen!

Kong Henrik.

Velkommen, Thrine, nu! og, vidner alle, at her jeg kysser Dig som Englands Dronning!

(Klang af Trompeter.)

Isabella.

Gud, Egteskabets første Stifter! smelte

i eet da Eders Hjerter, Eders Riger. —
 Som Mand og Viv, skjøndt to, ved Elskov eet,
 saa være Eders Riger ægteviiede,
 ei Niddings Mellemlob, Skinsyge ei,
 som tidt forstyrer hellig Ægteseng,
 indtrænge mellem disse Rigers Forbund,
 for dem af trofast Elskovs Favn at rive;
 saa fransk og engelsk, engelsk og fransk bli'er eet,
 og mødes, Brødre liig! — Gud høre det!

Alle.

Amen!

Kong Henrik.

Vi lave til vort Bryllup, — samme Dag
 vi, Hertug af Burgund og alle Pairs!
 vil tage Eders Æd paa Pagten holdes. —
 Da sværger jeg til Throne; I til mig;
 holdt worde skal vor Æd, paa Held og Lykke rig!
 (de gaae.)

Chorus

(træder ind.)

Saavidt med fløv og høist vanmægtig Pen
 vor matte Skjald sit Æmne mon forfølge;
 i snevert Rum indgrændse store Mænd,
 og Straaler af de Ærens Lys tidt dølge.
 Kun kort, men storlig stod hiin Englands Sol;
 hans Sværd Fortuna smedded'; det ham reiste
 paa Jordens bedste Haves Kongestol,
 hvor efter ham hans Søn som Hersker kneiste.
 Den sjette Henrik, kron't i spædest Aar,
 nu Englands, Frankrigs stolte Konge bliver;
 hvis flette Raadflok slaer med Ulivs Saar
 hans eget Land og Frankrig ham frariver,
 hvad tidt J her har seet ved Scenens Kunst;
 thi modtag da og dette Bærk med Gunst!

Dm

Skuespillet

Kong Henrik den Femte.

Dette Skuespil skal være skrevet 1599, altsaa i Digterens 35 Aar. —

Shakspeare har ikke været den eneste blandt sine Landsmænd, som besang Seirvinderen ved Agincourt. Der er idetmindste endnu een Henrik V, foruden hans, og ældre. — Jeg kjender ikke hiint gamle Skuespil; det findes iblandt: *Six old plays on which Shakspeare founded &c.* udkommet 1778. —

Over dette Arbeid af Shakspeare, som her for-
dansket fremkommer, fælder Johnson følgende korte Dom:

„Dette Skuespil har mange Scener, fulde af høi Værdighed og mange af let Munterhed. Kongens Charakter er godt vedligeholdt, hans Beileris fradragen, hvor han har hverken Harry's Livlighed eller Henriks Storhed. Pistols Lune er meget heldigt fortsat; hans Charakter har maaskee været Forbillede og Mønster for alle de renomistiske Skrydhalse, vi hidtil have seet paa den engelske Skueplads.

De Linier Digteren har givet Chorus, have mange Beundrere; men sandt er det, at der er kun lidet at rose i dem, og meget at undskyldes; heller ei seer man Grunden, hvi den Underretning Chorus giver, er nødvendigere i dette Stykke, end i de mange andre, hvor Chorus ei indføres. — Hovedmangelen i Stykket er at sidste Akt er tom og indskrænket; hvilket ved en Smule Flid lettelig kunde have været undgaaet.“ —

Saavidt Johnson.

„Kong Henrik den Femte — siger A. W. Schlegel — er siensynligen Shakspeares Yndlingshelt i den engelske Historie. Han skildrer ham begavet med alle ridderlige og kongelige Dyder, aaben, brav, godmodig, og midt iblandt Berøms- og Fares-Bedrifter dog stedse tilbøielig til et uskyldigt Spøg, som en Erindring fra hans Ungdoms Dage. — Smidlertid var det høist vanskeligt at bringe hans Liv, som Konge, paa Skuepladsen. Erobringerne i Frankrig vare den eneste udmærkede Begivenhed under hans Regjering, og Krigen er langt meer en episk end en dramatisk Gjenstand.

Med stor Indsigt i sin Kunsts Bæsen skildrer Shakspeare Krigslykken ikke som en blind Guddom, der vilkaarlig smiler snart til denne, snart til hiin. Uden at gaae ind i det Enkelte af Krigskunsten — det han dog her og der berører — lader han os forud ahne Udfaldet af Hærførernes særskildte Aand, og dens Indvirkning paa deres Krigere. Med de mest levende Farver skildrer han, før Slaget ved Agincourt, de franske Hærføreres letsindige Utaalmodighed efter det Dieblig Fægtningen skal begynde, der useilbarligt synes for dem at vorde Seierens Dieblig; paa den anden Side den engelske Konges, som og hans Hærs Bestemthed midt i deres fortvivlede Stilling, parret med den faste Beslutning, at falde i det mindste med Ære. — Han benytter dette til en Sammenholdning af den franske og engelske Nationalcharacter i Almindelighed, som naturligviis falder partisk ud for hans egen Nation, saaledes som det er en Digter tilladt, og især naar han kan støtte sig paa glørværdig Beviiisgrund, som hiint evigt mærkværdige Slag var. Han har omgivet Krigen almene Begivenheder med en Rigdom af individuel-characteristiske, ja tildeels end-

ogjaa comiske, Træk. — En plump, dorst Skotte, en hidsig Irlænder, en velmenende, ærestolt, men pedantisk Walliser, som hver tale i sin Dialect, gjøre det anskueligt, hvorledes Henriks krigeriske Aand henrev med sig ikke blot Engländerne, men og de øvrige Nationer paa begge Ver, der endnu ei vare saa fuldkommen forenede under hans Scepter, eller endog slet ikke havde underkastet sig ham. — Nogle elendige Riddinger af Falstaffs Slæng findes ved Troßet hos Hæren, og give Anledning til at bevidne Henriks strenge Krigstugt, eller sendes hjem paa en vanærende Maade. Men al denne Mangfoldighed syntes endnu Digteren ei tilstrækkelig til at oplive et Skuespil, hvis Gjenstand er en Erobring, og intet videre end en Erobring. Derfor har han i Begyndelsen af hver Act tilføiet en Prolog, som i hans Olds Kunstsprog kaldtes Chorus. Disse Prologer, som forene episk Pragt og Høitidelighed med lyrisk Sving, og af hvilke især Beskrivelsen af begge Leire før Slaget ved Agincourt er et beundringsværdigt Stykke, skulle idelig gjøre Tilskueren det begribeligt, at den egentlige Storhed af de skildrede Heltebedrifter ei kan udvikles paa en snæver Skueplads; de skulle opfordre hans Indbildningskraft til at udfylde det Skortende i Fremstillingen. Da Stoffet ikke var ret dramatisk, saa er Shakspeare ogsaa i Formen gaaet ud over denne Digtarts Grænser, og har som digterisk Herold besjunget hvad han ei kunde gjøre synligt, hellere end han vilde lægge Personerne selv beskrivende Taler i Munden og derved lamme Handlingen.

Saa meget Shakspeare end forherliger Henriks franske Erobring, saa har han dog ei undladt, paa sin Viis at give Bink over de hemmelige Drivefjer til dette Foretagende. — Henrik behøvede Krig udenlands, for at befæste sig paa Thronen; Geistligheden ønskede

ligeledes at bestjæftige ham udenlands, og tilbød sig at yde en rig Formueskat, for at afvende en Forordning, der vel havde berøvet dem Hælvten af deres Indkomster. Hans høilærde Biskopper ere altsaa ligesaa beredvillige til at bevise ham hans uomtvistelige Ret til Frankrigs Krone, som han er beredvillig til at lade sin Samvittighed berolige af dem. — Beviset føres deraf: at den saliske Lov ikke kunde gjælde og aldrig har gjældt for Thronfølgen i Frankrig; og Sagen er her grundigere, kraftigere og klarere drøftet og afhandlet, end sædvanligt er i Manifeste. Efter glørværdige Kampe vilde Henrik sikre sig sine Erobringer, ved at formæle sig med en fransk Prindsesse. Alt, hvad der tyder derpaa, er ironisk meent i Skuespillet. Frugten af denne Forbindelse, af hvilken begge Nationerne lovede sig en saa skøn Fremtid, var netop hiin svage Henrik den Sjette, under hvem Alting gik saa erbarmeligt tabt og til Grunde. — Men man troe dog ikke derfor, at det skeer uden Digterens Villie og Vidende, at et Heltestuespil under hans Haand bliver til et Lystspil, og paa Lystspillenes Viis sluttes med et Convenients-Giftermaal." —

Saavidt Schlegel. —

Stykket har ei været før oversat paa Dansk, og ikke indleveret til den høie Direction for Skuespillet.

Kbhvn. den 14 Marts 1816.

